
FUNDACIÓ GALA-SALVADOR DALÍ

FUNDACIÓ
GALA-SALVADOR DALÍ

MEMÒRIA MEMORIA 2014

**Estatuts
de la Fundació
Gala-Salvador Dalí**

**“Objecte: article 4t.-
La Fundació
té per objecte
promocionar,
fomentar, divulgar,
prestigiar, protegir
i defensar...”**

**Estatutos
de la Fundació
Gala-Salvador Dalí**

**“Objeto: artículo 4.º-
La Fundación
tiene por objeto
promocionar,
fomentar, divulgar,
prestigiar, proteger
y defender...”**

Índex

006
Presentació

1

Òrgans de govern i direcció

- 010 Patronat
- 012 Comissions del Patronat
- 012 Reunions del Patronat i les seves comissions
- 014 Altres òrgans

2

Fomentar

- 018 Museus
- 022 Teatre-Museu Dalí
- 024 Dalí-Joies
- 026 Casa-Museu Castell Gala Dalí
- 028 Casa-Museu Salvador Dalí
- 030 Adquisicions

3

Divulgar

- 036 Exposicions temporals
- 040 Préstecs d'obra
- 042 Documentació, catalogació i recerca
- 050 Quarantè aniversari TMD
- 052 Conferències i seminaris
- 056 Publicacions
- 058 Servei educatiu

4

Promocionar

- 066 Comunicació
- 080 Promoció i difusió dels museus
- 082 Gestió comercial
- 084 Gestió de màrqueting

5

Prestigiar

- 092 Visites il·lustres
- 094 Patrocinis
- 096 Premis i guardons
- 096 Comissió d'Acreditació i Catalogació
- 098 Amics dels Museus Dalí
- 102 Altres activitats culturals

6

Protegir

- 106 Conservació i restauració
- 124 Infraestructures i seguretat

7

Defensar

- 132 Generació de recursos
- 136 Generació de prestigi
- 136 Actuacions judicials
- 138 Relacions amb l'estat
- 138 Altres

8

Recursos humans

- 142 Formació
- 144 Departaments i plantilla

Annexos

- 151 A. Estudis de públic
- 167 B. Informe de gestió econòmica

Índice

007
Presentación

1

Órganos de gobierno y dirección

- 011 Patronato
- 013 Comisiones del Patronato
- 013 Reuniones del Patronato y sus comisiones
- 015 Otros órganos

2

Fomentar

- 019 Museos
- 023 Teatro-Museo Dalí
- 025 Dalí-Joyas
- 027 Casa-Museo Castillo Gala Dalí
- 029 Casa-Museo Salvador Dalí
- 031 Adquisiciones

3

Divulgar

- 037 Exposiciones temporales
- 041 Préstamos de obra
- 043 Documentación, catalogación e investigación
- 051 Cuadragésimo aniversario TMD
- 053 Conferencias y seminarios
- 057 Publicaciones
- 059 Servicio educativo

4

Promocionar

- 067 Comunicación
- 081 Promoción y difusión de los museos
- 083 Gestión comercial
- 085 Gestión de marketing

5

Prestigiar

- 093 Visitas ilustres
- 095 Patrocinos
- 097 Premios y galardones
- 097 Comisión de Acreditación y Catalogación
- 099 Amics dels Museus Dalí
- 103 Otras actividades culturales

6

Proteger

- 109 Conservación y restauración
- 127 Infraestructuras y seguridad

7

Defender

- 133 Generación de recursos
- 137 Generación de prestigio
- 137 Relaciones con el estado
- 139 Actuaciones judiciales
- 139 Otros

8

Recursos humanos

- 143 Formación
- 144 Departamentos y plantilla

Anexos

- 151 A. Estudios de público
- 167 B. Informe de gestión económica

Presentació

És un plaer per a mi presentar-vos els resultats de l'exercici 2014, acompanyats d'un agraïment als patrons i a l'equip humà que els han fet possibles. La memòria que teniu a les mans recull les activitats dutes a terme per les diverses àrees de la fundació que tinc l'honor de presidir: actuacions entorn dels museus de Figueres, Púbol i Portlligat, patrimonials, acadèmiques, comercials, etc. Els esdeveniments que van tenir lloc durant el 2014 es van emmarcar dins el quarantè aniversari de l'obra mestra del geni empordanès: el Teatre-Museu Dalí.

Els actes de commemoració de l'efemèride van consistir, d'entrada, a ampliar la col·lecció amb l'adquisició d'una enigmàtica pintura dels anys trenta, *Carretó fantasma*, per continuar després amb el llançament del nou web corporatiu i del quart tram del catàleg raonat, una publicació de referència per l'aportació que representa quant a atribució d'obra daliniana. La celebració més mediàtica va tenir lloc del 27 al 29 de setembre, coincidint amb la data d'inauguració del Museu l'any 1974; en total van ser tres vetllades nocturnes en què les portes del Teatre-Museu es van obrir a tothom qui volgués accedir als diferents espais, però també gaudir d'un projecte audiovisual creat expressament per a l'ocasió. Un programa que va seguir en paral·lel el Servei Educatiu, oferint visites guiades i tallers originals per a un total de 46.000 alumnes. En l'àmbit artístic també va destacar l'intercanvi de retrats d'Anna Maria amb el Museo Reina Sofía de Madrid, que va portar a Figueres l'emblemàtic quadre *Noia a la finestra*. Els esforços d'inversió en infraestructures, d'altra banda, es van centrar a completar la remodelació dels espais de la Torre Galatea —oficines, magatzem d'obra, taller de restauració, etc.—, una actuació gràcies a la qual hem posat al dia les zones de treball, d'emmagatzematge i de conservació.

Les xifres de visitants dels museus Dalí van tocar sostre l'any 2013. El 2014, amb un total d'1.535.070 visitants, es va enregistrar un lleuger descens del 2,88 %, motivat en gran part per la davallada del públic d'origen rus. Cal subratllar, però, que en l'àmbit internacional Dalí segueix ocupant un lloc preeminent entre els artistes del segle passat. Al total de visitants que es van desplaçar per conèixer el Triangle Dalinià cal afegir-hi el milió i mig que va acudir a l'antològica de Rio de Janeiro i São Paulo, al Brasil, així com a l'exposició sobre la relació de Dalí amb els mitjans de comunicació que recentment es va clausurar al MMOMA de Moscou. Malgrat un entorn econòmic manifestament difícil, els resultats de la Fundació Dalí van continuar essent positius, amb un excedent de 3,8 milions d'euros que permet consolidar el paper d'actor socioeconòmic que compleix l'entitat.

La celebració dels quaranta anys del Teatre-Museu Dalí es clourà ben entrat el 2015; confiem que no tan sols hagi retut un digne homenatge al Mestre, sinó que, a més, hagi contribuït a actualitzar la seva aportació a la història de l'art del segle xx.

Aquest aniversari ha coincidit amb diversos reconeixements al director del Museu, Antoni Pitxot. El 2014, en efecte, va veure la llum un llibre de vivències compartides amb Dalí i es van organitzar diverses exposicions —entre d'altres, *Entorn de l'escenari*, al Castell de Púbol, de la qual es va publicar un catàleg i un DVD que va obtenir el *Golden Prize* de l'AVICOM. Cal sumar-hi la concessió d'un guardó per part de la ciutat de Figueres: la Fulla de Figuera de Plata.

Us convido a repassar aquests dotze mesos d'intensa activitat en les pàgines que segueixen a continuació.

Ramon Boixadós Malé
President

Presentación

Es un placer para mí presentarle los resultados del ejercicio 2014, acompañados de un agradecimiento a los patronos y al equipo humano que los han hecho posibles. La memoria que tiene en las manos recoge las actividades desarrolladas por las diferentes áreas de la fundación que tengo el honor de presidir: actuaciones en torno a los museos de Figueres, Púbol y Portlligat, patrimoniales, académicas, comerciales, etc. Los acontecimientos que tuvieron lugar durante el 2014 se enmarcaron dentro del cuadragésimo aniversario de la obra maestra del genio ampurdanés: el Teatro-Museo Dalí.

Los actos de conmemoración de la efeméride consistieron, de entrada, en ampliar la colección con la adquisición de una enigmática pintura de los años treinta, *Carreta fantasma*, para continuar después con el lanzamiento de la nueva web corporativa y del cuarto tramo del catálogo razonado, una publicación de referencia por la aportación que representa en cuanto a atribución de obra daliniana. La celebración más mediática tuvo lugar del 27 al 29 de septiembre, coincidiendo con la fecha de inauguración del Museo, en 1974; en total fueron tres veladas nocturnas en las que las puertas del Teatro-Museo se abrieron a todo aquel que deseara acceder a los diferentes espacios pero también disfrutar de un proyecto audiovisual creado expresamente para la ocasión. Un programa que siguió en paralelo el Servicio Educativo, ofreciendo visitas guiadas y originales talleres para un total de 46 000 alumnos. En el ámbito artístico también destacó el intercambio de retratos de Anna Maria con el Museo Reina Sofía de Madrid, que trajo a Figueres el emblemático cuadro *Muchacha en la ventana*. Los esfuerzos de inversión en infraestructuras, por otra parte, se centraron en completar la remodelación de los espacios de la Torre Galatea —oficinas, almacén de obra, taller de restauración, etc.—, una actuación gracias a la cual hemos puesto al día las zonas de trabajo, de almacenaje y de conservación.

Las cifras de visitantes de los museos Dalí tocaron techo en el año 2013. En el 2014, con un total de 1 535 070 visitantes, se registró un ligero descenso del 2,88 %, motivado en gran parte por la caída del público de origen ruso. Cabe subrayar, no obstante, que en el ámbito internacional Dalí sigue ocupando un lugar preeminente entre los artistas del siglo pasado. Al total de visitantes que se desplazaron para conocer el Triángulo Daliniano hay que añadir el millón y medio que acudió a la antológica de Río de Janeiro y São Paulo, en Brasil, así como a la exposición sobre la relación de Dalí con los medios de comunicación que recientemente se clausuró en el MMOMA de Moscú. A pesar de un entorno económico manifestamente difícil, los resultados de la Fundación Dalí continuaron siendo positivos, con un excedente de 3,8 millones de euros que permite consolidar el papel de actor socioeconómico que cumple la entidad.

La celebración de los cuarenta años del Teatro-Museo Dalí se cerrará bien entrado el 2015; confiamos en que no solo haya rendido un digno homenaje al Maestro, sino que, además, haya contribuido a actualizar su aportación a la historia del arte del siglo xx.

Este aniversario ha coincidido con diversos reconocimientos al director del Museo, Antoni Pitxot. En el 2014, en efecto, vio la luz un libro de vivencias compartidas con Dalí y se organizaron diversas exposiciones —entre otras, *Entorn a l'escenari*, en el Castillo de Púbol, de la que se publicó un catálogo y un DVD que obtuvo el *Golden Prize* de AVICOM. Hay que sumarles la concesión de un galardón por parte de la ciudad de Figueres: la *Fulla de Figuera de Plata*.

Le invito a repasar estos doce meses de intensa actividad en las páginas que siguen a continuación.

Ramon Boixadós Malé
Presidente

A close-up photograph of a stone wall. The stones are layered and have a rough, weathered texture. Some stones are covered in orange and white lichen. A white circle is superimposed on the image, containing the number 1.

1

**ÒRGANS
DE GOVERN
I DIRECCIÓ**

**ÓRGANOS
DE GOBIERNO
Y DIRECCIÓN**

Patronat

Presidents d'honor

S. M. els Reis d'Espanya

President

Sr. Ramon Boixadós Malé

Vicepresidents

Sr. Antoni Pitxot Soler

Sra. Marta Felip Torres

Vocals

S. A. R. la Infanta Cristina de Borbó

Sra. Montse Aguer Teixidor

Sr. Enrique Barón Crespo

Sra. Ana Beristain Díez

Sr. Manuel Borja-Villel

Sr. Miguel Doménech Martínez

Sr. Joan Figueras Pomés

Sr. Josep M. Godoy Tomàs

Sr. Carlos Guervós Maíllo

Sr. Ferran Mascarell Canalda

Sr. Jordi Mercader Miró

Sr. Lluís Monreal Agustí

Sra. Pilar Pifarré Matas

Sr. Jesús Prieto de Pedro

Sr. Miquel Roca Junyent

Sr. Narcís Serra Serra

Sr. Òscar Tusquets Blanca

Sr. Josep Vilarasau Salat

Secretari general, no patró

Sr. Lluís Peñuelas Reixach

La composició del Patronat de la Fundació no va experimentar canvis durant el 2014.

Distincions

El Sr. Enrique Barón Crespo va ser distingit amb la Gran Creu del Mèrit de la República Federal d'Alemanya, i el Sr. Antoni Pitxot Soler, amb la Fulla de Figuera de Plata de l'Ajuntament de Figueres.

Patronato

Presidentes de Honor

SS. MM. los Reyes de España

Presidente

D. Ramon Boixadós Malé

Vicepresidentes

D. Antoni Pitxot Soler

D.ª Marta Felip Torres

Vocales

S. A. R. la Infanta Cristina de Borbón

D.ª Montse Aguer Teixidor

D. Enrique Barón Crespo

D.ª Ana Beristain Díez

D. Manuel Borja-Villel

D. Miguel Doménech Martínez

D. Joan Figueras Pomés

D. Josep M. Godoy Tomàs

D. Carlos Guervós Maíllo

D. Ferran Mascarell Canalda

D. Jordi Mercader Miró

D. Lluís Monreal Agustí

D.ª Pilar Pifarré Matas

D. Jesús Prieto de Pedro

D. Miquel Roca Junyent

D. Narcís Serra Serra

D. Òscar Tusquets Blanca

D. Josep Vilarasau Salat

Secretario general, no patrono

D. Lluís Peñuelas Reixach

La composición del Patronato de la Fundación no experimentó cambios durante el 2014.

Distinciones

D. Enrique Barón Crespo fue distinguido con la Gran Cruz del Mérito de la República Federal de Alemania, y D. Antoni Pitxot Soler, con la *Fulla de Figuera de Plata* del Ayuntamiento de Figueres.

Comissions del Patronat

COMISSIÓ ARTÍSTICA

President

Sr. Ramon Boixadós Malé

Vicepresident

Sr. Antoni Pitxot Soler

Vocals

S. A. R. la Infanta Cristina de Borbó

Sra. Montse Aguer Teixidor

Sra. Ana Beristain Díez

Sr. Manuel Borja-Villel

Sr. Josep M. Godoy Tomàs

Sr. Lluís Monreal Agustí

Sra. Pilar Pifarré Matas

Sr. Òscar Tusquets Blanca

Secretari general

Sr. Lluís Peñuelas Reixach

COMISSIÓ ECONÒMICA

President

Sr. Ramon Boixadós Malé

Vicepresidenta

Sra. Marta Felip Torres

Vocals

Sr. Joan Figueras Pomés

Sr. Carlos Guervós Maíllo

Sr. Miquel Roca Junyent

Sr. Jordi Mercader Miró

Sr. Narcís Serra Serra

Secretari general

Sr. Lluís Peñuelas Reixach

COMISSIÓ DE RELACIONS EXTERNES

President

Sr. Ramon Boixadós Malé

Vicepresident

Sr. Jesús Prieto de Pedro

Vocals

Sr. Enrique Barón Crespo

Sr. Miguel Doménech Martínez

Sr. Ferran Mascarell Canalda

Sr. Josep Vilarasau Salat

Secretari general

Sr. Lluís Peñuelas Reixach

REUNIONS DEL PATRONAT I DE LES SEVES COMISSIONS

El Patronat es va reunir el 7 de març en sessió ordinària i el 20 d'octubre en sessió extraordinària.

La Comissió Artística es va reunir els dies 10 de febrer i 7 de juliol, mentre que les comissions Econòmica i de Relacions Externes ho van fer en sessió conjunta els dies 16 de juny i 15 de setembre.

Els temes tractats i els acords adoptats en les reunions del Patronat i de les seves comissions al llarg del 2014 figuren recollits en el llibre d'actes de l'entitat.

Comisiones del Patronato

COMISIÓN ARTÍSTICA

Presidente

D. Ramon Boixadós Malé

Vicepresidente

D. Antoni Pitxot Soler

Vocales

S. A. R. la Infanta Cristina de Borbón

D.ª Montse Aguer Teixidor

D.ª Ana Beristain Díez

D. Manuel Borja-Villel

D. Josep M. Godoy Tomàs

D. Lluís Monreal Agustí

D.ª Pilar Pifarré Matas

D. Òscar Tusquets Blanca

Secretario general

D. Lluís Peñuelas Reixach

COMISIÓN ECONÓMICA

Presidente

D. Ramon Boixadós Malé

Vicepresidenta

D.ª Marta Felip Torres

Vocales

D. Joan Figueras Pomés

D. Carlos Guervós Maíllo

D. Miquel Roca Junyent

D. Jordi Mercader Miró

D. Narcís Serra Serra

Secretario general

D. Lluís Peñuelas Reixach

COMISIÓN DE RELACIONES EXTERNAS

Presidente

D. Ramon Boixadós Malé

Vicepresidente

D. Jesús Prieto de Pedro

Vocales

D. Enrique Barón Crespo

D. Miguel Doménech Martínez

D. Ferran Mascarell Canalda

D. Josep Vilarasau Salat

Secretario

D. Lluís Peñuelas Reixach

REUNIONES DEL PATRONATO Y DE SUS COMISIONES

El Patronato se reunió el 7 de marzo en sesión ordinaria y el 20 de octubre en sesión extraordinaria.

La Comisión Artística se reunió los días 10 de febrero y 7 de julio, mientras que las comisiones Económica y de Relaciones Externas lo hicieron en sesión conjunta los días 16 de junio y 15 de septiembre.

Los temas tratados y los acuerdos adoptados en las reuniones del Patronato y de sus comisiones a lo largo del año 2014 se encuentran recogidos en el libro de actas de la entidad.

Altres òrgans

COMITÈ DE DIRECCIÓ

President de la Fundació

Sr. Ramon Boixadós Malé

Director del Teatre-Museu Dalí

Sr. Antoni Pitxot Soler

Directora del Centre d'Estudis Dalinians

Sra. Montse Aguer Teixidor

Secretari general de la Fundació

Sr. Lluís Peñuelas Reixach

Gerent de la Fundació

Sr. Joan Manuel Sevillano Campalans

COMISSIÓ D'ACREDITACIÓ I CATALOGACIÓ

Director del Teatre-Museu Dalí

Sr. Antoni Pitxot Soler

Patrona de la Fundació

Sra. Ana Beristain Díez

Directora del Centre d'Estudis Dalinians

i patrona de la Fundació

Sra. Montse Aguer Teixidor

Secretària

Sra. Imma Parada Soler

ASSOCIACIÓ D'AMICS DELS MUSEUS DALÍ

Presidenta

Sra. Lola Mitjans Perelló

Vicepresidenta

Sra. Pilar Puig Adell

Secretari

Sr. Pascual Pesudo Castillo

Vicesecretari

Sr. Josep Maria Ortega López

Tresorer

Sr. Enric Oliva Papiol

Vicetresorera

Sra. Misse Coll Macau

Vocals

Sr. Josep Playà Maset

Sr. Jordi Palmada Lloret

Sr. Martí Dacosta Oliveras

Sra. Mariona Seguranyes Bolaños

Sra. Antònia Pichot Pla

Sr. Pere Maset Tuègols

Sr. Carles Ayats Aljarilla

Coordinadores

Sra. Flor Miscopein

Sra. Júlia Cebrià Costa

L'Associació d'Amics dels Museus Dalí és una entitat jurídica sense ànim de lucre i amb personalitat jurídica pròpia. Col·labora amb la nostra entitat en la persecució dels objectius fundacionals.

Otros órganos

COMITÉ DE DIRECCIÓN

Presidente de la Fundación

D. Ramon Boixadós Malé

Director del Teatro-Museo Dalí

D. Antoni Pitxot Soler

Directora del Centro de Estudios Dalinianos

D.ª Montse Aguer Teixidor

Secretario general de la Fundación

D. Lluís Peñuelas Reixach

Gerente de la Fundación

D. Joan Manuel Sevillano Campalans

COMISIÓN DE ACREDITACIÓN Y CATALOGACIÓN

Director del Teatro-Museo Dalí

D. Antoni Pitxot Soler

Patrona de la Fundación

D.ª Ana Beristain Díez

Directora del Centro de Estudios Dalinianos

y patrona de la Fundación

D.ª Montse Aguer Teixidor

Secretaria

D.ª Imma Parada Soler

ASSOCIACIÓ D'AMICS DELS MUSEUS DALÍ

Presidenta

D.ª Lola Mitjans Perelló

Vicepresidenta

D.ª Pilar Puig Adell

Secretario

D. Pascual Pesudo Castillo

Vicesecretario

D. Josep Maria Ortega López

Tesorero

D. Enric Oliva Papiol

Vicetresorera

D.ª Misse Coll Macau

Vocales

D. Josep Playà Maset

D. Jordi Palmada Lloret

D. Martí Dacosta Oliveras

D.ª Mariona Seguranyes Bolaños

D.ª Antònia Pichot Pla

D. Pere Maset Tuègols

D. Carles Ayats Aljarilla

Coordinadoras

D.ª Flor Miscopein

D.ª Júlia Cebrià Costa

La Associació d'Amics dels Museus Dalí es una entidad jurídica sin ánimo de lucro y con personalidad jurídica propia. Colabora con nuestra institución en la persecución de los objetivos fundacionales.

FOMENTAR

Museus

El 1974, Salvador Dalí va engegar un projecte museològic, el Teatre-Museu Dalí, que la Fundació Gala-Salvador Dalí ha situat com a eix vertebrador del relat expositiu que avui dia configuren els centres museístics de Figueres, Cadaqués i Púbol. El resultat és un espai de coneixement que, d'una banda, proposa una experiència cultural, lúdica i estètica que desperta l'interès de ciutadans dels orígens geogràfics més diversos i que, de l'altra, constitueix un conjunt patrimonial de referència internacional per endinsar-se en la vida, l'obra i la idiosincràsia de l'artista empordanès.

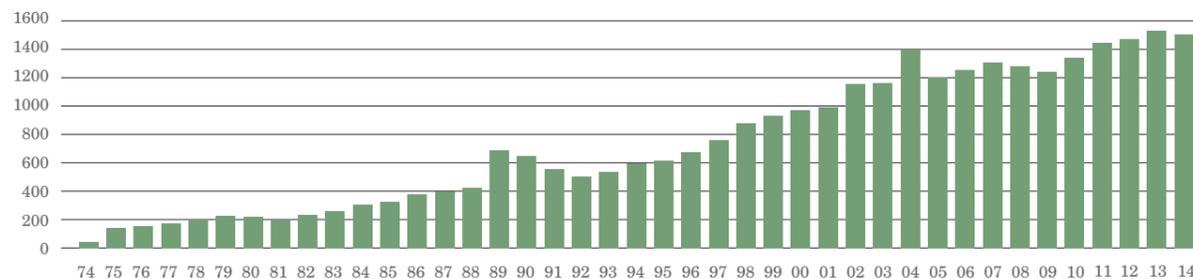
Durant els darrers quaranta anys, el projecte de Salvador Dalí ha estat visitat per 30.147.828 persones, 1.535.070 de les quals corresponen al 2014. Del total de visitants que es van rebre en l'exercici passat, 929.587 van gaudir del Teatre-Museu Dalí de Figueres, 113.805 de la Casa-Museu Castell Gala Dalí de Púbol, 123.954 de la Casa-Museu Salvador Dalí de Portlligat, i 367.724 de la sala d'exposició Dalí-Joies de Figueres.

Aquesta important xifra de visitants va reportar a la Fundació 10.302.204,97 euros en concepte de venda d'entrades, quantitat que equival al 68% dels ingressos totals obtinguts per la nostra entitat en l'exercici 2014 i que representa una aportació bàsica per seguir garantint la tasca d'exposició, divulgació, recerca i preservació de les col·leccions.

**Els museus Dalí
van rebre 1.535.070
visitants**

MUSEUS DALÍ MUSEOS DALÍ

Nombre de visitants (en milers). Evolució període 1974-2014
Número de visitantes (en miles). Evolución período 1974-2014

Museos

En 1974, Salvador Dalí puso en marcha un proyecto museológico, el Teatro-Museo Dalí, que la Fundació Gala-Salvador Dalí ha situado como eje vertebrador del relato expositivo que hoy día configuran los centros museísticos de Figueres, Cadaqués y Púbol. El resultado es un espacio de conocimiento que, por un lado, propone una experiencia cultural, lúdica y estética que despierta el interés de ciudadanos de los orígenes geográficos más diversos y que, por otro, constituye un conjunto patrimonial de referencia internacional para adentrarse en la vida, la obra y la idiosincrasia del artista ampurdanés.

Durante los últimos cuarenta años, el proyecto de Salvador Dalí ha sido visitado por 30 147 828 personas, 1 535 070 de las cuales corresponden al 2014. Del total de visitantes que se recibieron en el ejercicio pasado, 929 587 disfrutaron del Teatro-Museo Dalí de Figueres, 113 805 de la Casa-Museo Castillo Gala Dalí de Púbol, 123 954 de la Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat y 367 724 de la sala de exposición Dalí-Joyas de Figueres.

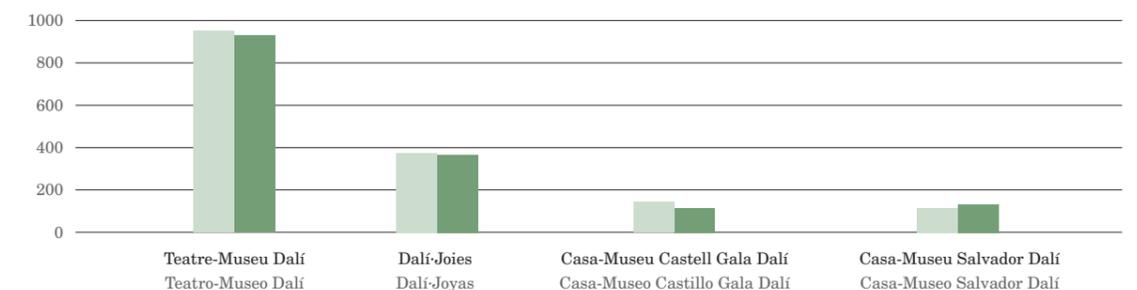
Esta importante cifra de visitantes reportó a la Fundación 10 302 204,97 euros en concepto de venta de entradas, cantidad que equivale al 68% de los ingresos totales obtenidos por nuestra entidad en el ejercicio 2014 y que representa una aportación básica para seguir garantizando la labor de exposición, divulgación, investigación y preservación de las colecciones.

**Los museos Dalí
recibieron 1 535 070
visitantes**

MUSEUS DALÍ MUSEOS DALÍ

Nombre de visitants totals (en milers) per museu 2013-2014
Número de visitantes totales (en miles) por museo 2013-2014

Serveis d'informació i atenció al visitant

L'important flux de visitants i la gran diversitat de públics dels museus Dalí demanen un model de gestió de la visita acurat per tal de garantir un règim adequat d'accés a les col·leccions. Els Serveis d'Informació i Atenció al Visitant del Departament de Museus de la Fundació són els encarregats d'acomplir aquesta tasca des de les diferents àrees en què s'estructuren: central de reserves, serveis d'acollida i informació (dins dels quals s'inclouen els assistents de sala i els guies), equip d'administració, personal de seguretat i equip de neteja.

CENTRAL DE RESERVES

La central de reserves gestiona la venda i la reserva d'entrades i serveis dels quatre museus a partir de tres àmbits d'actuació. En primer lloc, els serveis tradicionals, a través dels quals durant el 2014 es van vendre 1.428.033 entrades i es van contractar 715 visites guiades. En segon lloc, el servei d'adquisició i reserva d'entrades anticipades per Internet, amb una xifra total de 107.037 entrades venudes (un 13% més que el 2013), 44.884 de les quals van correspondre a la Casa-Museu de Portlligat, 4.661 al Castell de Púbol, 5.065 al Teatre-Museu de Nit i 52.427 al Teatre-Museu en l'horari diürn habitual. Finalment, el servei de coordinació de la visita combinada Teatre-Museu Dalí/Castell de Púbol, l'objectiu del qual és facilitar i promocionar aquesta proposta, amb un total de 39.242 entrades venudes.

SERVEIS D'ACOLLIDA I INFORMACIÓ

En l'àmbit organitzatiu cal destacar la coordinació i la preparació dels assistents de sala de la Casa-Museu Salvador Dalí en la seva doble funció d'informadors i acompanyants, la gestió de la dinàmica de funcionament del vestíbul d'accés al Teatre-Museu Dalí i la implementació de les visites guiades a la Casa-Museu Castell Gala Dalí, que porta a terme el personal del

Museu, amb una programació regular de presentacions en castellà, català i francès, visites guiades gratuïtes els dijous o els dissabtes i un servei de visites que es pot contractar en diversos idiomes. Al llarg de l'exercici 2014 va gaudir d'aquest tipus de visites un total de 4.933 persones (4.108 corresponents a les visites gratuïtes i 825 a les contractades).

De l'activitat d'aquesta àrea durant el 2014 cal assenyalar-ne, en particular, dues actuacions a la Casa-Museu de Portlligat: la remodelació integral de la zona d'acollida i l'ampliació de l'espai visitable. En el primer cas, es tractava de reformar un espai les necessitats del qual havien canviat arran de la transformació del projecte d'acollida de la Casa-Museu; així, el que en un inici era estrictament una taquilla per oferir servei d'abril a octubre ha esdevingut un centre de gestió d'entrades i de reserves, un espai d'atenció al visitant, una consigna operativa en temporada baixa i una oficina de serveis administratius oberta al públic onze mesos l'any. En el segon cas, l'objectiu era rehabilitar i incorporar a la visita una part important dels olivars que Salvador Dalí va convertir en una extensió del seu taller. L'obertura al públic de l'olivar ha suposat ampliar en una hora de mitjana el temps de la visita, disposar d'un espai polivalent per projectar audiovisuals i organitzar activitats paral·leles, incorporar a la Casa-Museu una àrea privilegiada de descans i contemplació del paisatge «dalinià» i oferir una experiència especial també a aquells visitants que no hagin reservat hora per veure'n l'interior. El Departament de Museus es va encarregar de coordinar i executar totes les fases del projecte, des de la concepció i la implementació dels nous criteris dels Serveis d'Atenció al Visitant fins a l'execució de les obres de rehabilitació i adequació.

Entre les activitats habituals d'aquests serveis cal subratllar així mateix la coordinació amb l'Oficina de Turisme de Figueres per integrar el Museu en les visites guiades i temàtiques del municipi, la distribució de material de promoció a les zones d'influència directa de Púbol i Cadaqués, les visites formatives i informatives a les cases-museu per a guies externs a la Fundació vinculats a agències de viatges i serveis de promoció, les visites especials o de professionals relacionats amb els museus, el suport logístic als diversos esdeveniments i activitats de caire expositiu i divulgatiu que se celebren als espais de la Fundació, la gestió de les queixes i els suggeriments i el treball de camp de l'estudi de públic, que actualment també inclou el registre de l'origen geogràfic del visitant en el moment de comprar les entrades.

Els visitants d'origen rus són el públic estranger més nombrós a Púbol
Los visitantes de origen ruso son el público extranjero más numeroso en Púbol

Servicios de información y atención al visitante

El importante flujo de visitantes y la gran diversidad de públicos de los museos Dalí requieren un modelo de gestión de la visita muy cuidado a fin de garantizar un régimen adecuado de acceso a las colecciones. Los Servicios de Información y Atención al Visitante del Departamento de Museos de la Fundación son los encargados de cumplir esta labor desde las diferentes áreas en que se estructuran: central de reservas, servicios de acogida e información (dentro de los cuales se incluyen los asistentes de sala y los guías), equipo de administración, personal de seguridad y equipo de limpieza.

CENTRAL DE RESERVAS

La central de reservas gestiona la venta y la reserva de entradas y servicios de los cuatro museos a partir de tres ámbitos de actuación. En primer lugar, los servicios tradicionales, a través de los cuales durante el 2014 se vendieron 1 428 033 entradas y se contrataron 715 visitas guiadas. En segundo lugar, el servicio de adquisición y reserva de entradas anticipadas por Internet, con una cifra total de 107 037 entradas vendidas (un 13% más que en 2013), 44 884 de las cuales correspondieron a la Casa-Museo de Portlligat, 4661 al Castillo de Púbol, 5065 al Teatro-Museo de Noche y 52 427 al Teatro-Museo en el horario diurno habitual. Finalmente, el servicio de coordinación de la visita combinada Teatro-Museo Dalí/Castello de Púbol, cuyo objetivo es facilitar y promocionar esta propuesta, con un total de 39 242 entradas vendidas.

SERVICIOS DE ACOGIDA E INFORMACIÓN

En el ámbito organizativo cabe destacar la coordinación y la preparación de los asistentes de sala de la Casa-Museo Salvador Dalí en su doble función de informadores y acompañantes, la gestión de la dinámica de funcionamiento del vestíbulo de acceso al Teatro-Museo Dalí y la implementación de las visitas guiadas a la Casa-Museo Castillo Gala Dalí, que lleva a cabo el personal del Museo, con una programación regular de presentaciones en castellano, catalán y francés, visitas guiadas gratuitas los jueves o los sábados y un servicio de visitas que se puede contratar en diversos idiomas. A lo largo del ejercicio 2014 disfrutaron de este tipo de visitas un total de 4933 personas (4108 correspondientes a las visitas gratuitas y 825 a las contratadas).

De la actividad de esta área durante el 2014 cabe señalar, en particular, dos actuaciones en la Casa-Museo de Portlligat: la remodelación integral de la zona de acogida y la ampliación del espacio visitable. En el primer caso, se trataba de reformar un espacio cuyas necesidades habían cambiado a raíz de la transformación del proyecto de acogida de la Casa-Museo; así, lo que en un inicio era estrictamente una taquilla para ofrecer

Noves vistes sobre la badia de Portlligat
Nuevas vistas sobre la bahía de Portlligat

servicio de abril a octubre se ha convertido en un centro de gestión de entradas y de reservas, un espacio de atención al visitante, una consigna operativa en temporada baja y una oficina de servicios administrativos abierta al público once meses al año. En el segundo caso, el objetivo era rehabilitar e incorporar a la visita una parte importante del olivar que Salvador Dalí convirtió en una extensión de su taller. La apertura al público del olivar ha supuesto ampliar en una hora de media el tiempo de la visita, disponer de un área polivalente para proyectar audiovisuales y organizar actividades paralelas, incorporar a la Casa-Museo un área privilegiada de descanso y contemplación del paisaje «daliniano» y ofrecer una experiencia especial también a aquellos visitantes que no hayan reservado hora para ver el interior. El Departamento de Museos se encargó de coordinar y ejecutar todas las fases del proyecto, desde la concepción y la implementación de los nuevos criterios de los Servicios de Atención al Visitante hasta la ejecución de las obras de rehabilitación y adecuación.

Entre las actividades habituales de estos servicios cabe subrayar así mismo la coordinación con la Oficina de Turismo de Figueres para integrar el Museo en las visitas guiadas y temáticas del municipio, la distribución de material de promoción en las zonas de influencia directa de Púbol y Cadaqués, las visitas formativas e informativas en las casas-museo para guías externos a la Fundación vinculados a agencias de viajes y servicios de promoción, las visitas especiales o de profesionales relacionados con los museos, el apoyo logístico a los diversos eventos y actividades de carácter expositivo y divulgativo que se celebran en los espacios de la Fundación, la gestión de las quejas y las sugerencias y el trabajo de campo del estudio de público, que actualmente también incluye el registro del origen geográfico del visitante en el momento de comprar las entradas.

Teatre-Museu Dalí

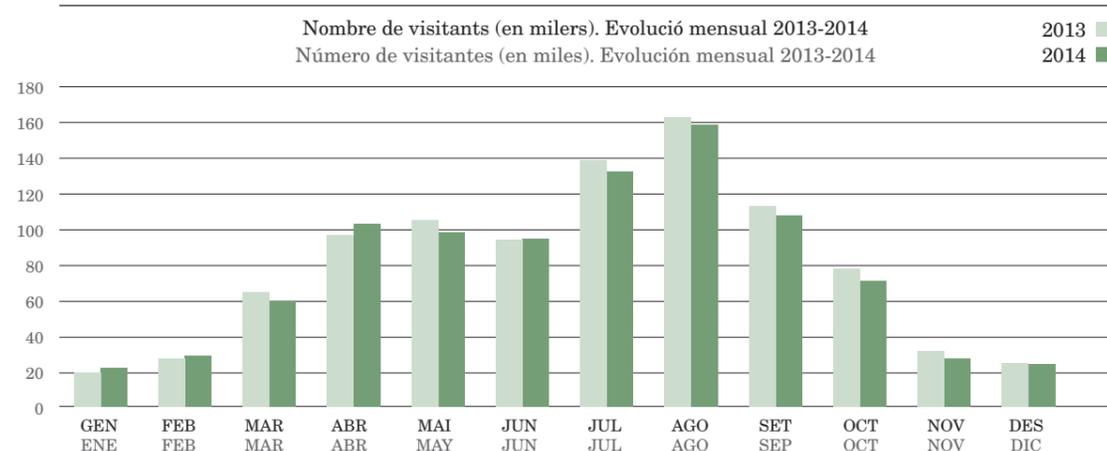
Les lletres que coronen la façana del Museu van inspirar el logotip del quarantè aniversari

Las letras que coronan la fachada del Museo inspiraron el logotipo del cuadragésimo aniversario

El Teatre-Museu Dalí va rebre un total de 929.587 visitants

Durant el 2014, el Teatre-Museu Dalí va rebre un total de 929.587 visitants. Els gràfics adjunts reflecteixen, a la pàgina 18, l'evolució del nombre de visitants dels quatre museus Dalí i, a la pàgina 19, una comparativa amb el 2013, a més de l'evolució mensual (en aquesta pàgina) i els diferents tipus d'entrades venudes (pàgina 23). Entre els mesos de juliol i setembre (temporada alta) es van enregistrar 396.161 visitants, 17.918 dels quals van correspondre al Teatre-Museu de Nit. Quant als períodes de gener-juny i octubre-desembre, la xifra de visitants comptabilitzada va ser de 533.426. Un 55,5% del públic que va acudir al Teatre-Museu ho va fer a títol individual, mentre que els grups organitzats van representar un 44,5%. Els ingressos per venda d'entrades al Teatre-Museu Dalí van sumar 8.502.388,45 euros.

TEATRE-MUSEU DALÍ TEATRO-MUSEO DALÍ

Teatro-Museo Dalí

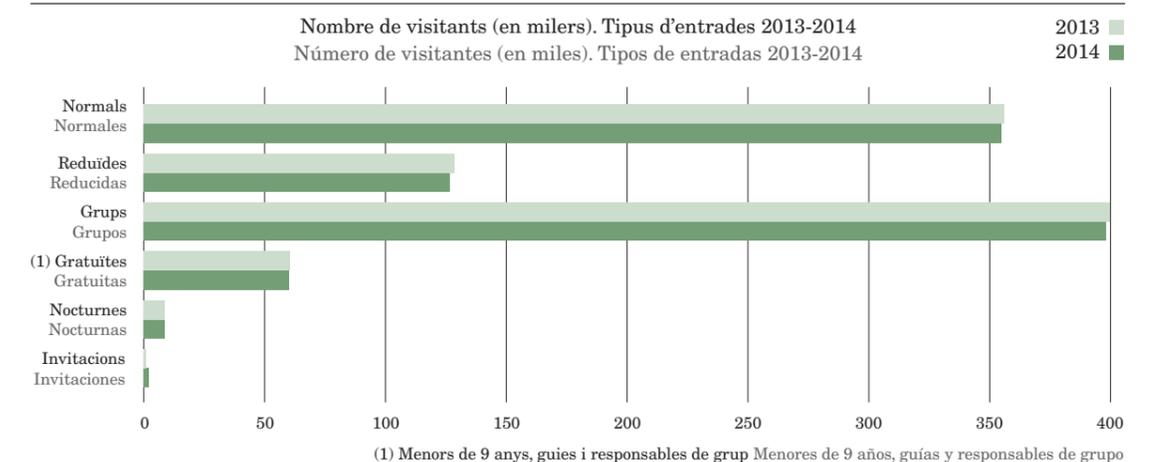
Durante el 2014, el Teatro-Museo Dalí recibió un total de 929 587 visitantes. Los gráficos adjuntos reflejan, en la página 18, la evolución del número de visitantes de los cuatro museos Dalí y, en la página 19, una comparativa con el 2013, además de la evolución mensual (página 22) y los diferentes tipos de entradas vendidas (en esta página). Entre los meses de julio y septiembre (temporada alta) se registraron 396 161 visitantes, 17 918 de los cuales correspondieron al Teatro-Museo de Noche. En cuanto a los períodos de enero-junio y octubre-diciembre, la cifra de visitantes contabilizada fue de 533 426. Un 55,5% del público que acudió al Teatro-Museo lo hizo a título individual, mientras que los grupos organizados representaron un 44,5%. Los ingresos por venta de entradas al Teatro-Museo Dalí sumaron 8 502 388,45 euros.

El Teatro-Museo Dalí recibió un total de 929 587 visitantes

L'escenari del Museu des de la base de la cúpula
El escenario del Museo desde la base de la cúpula

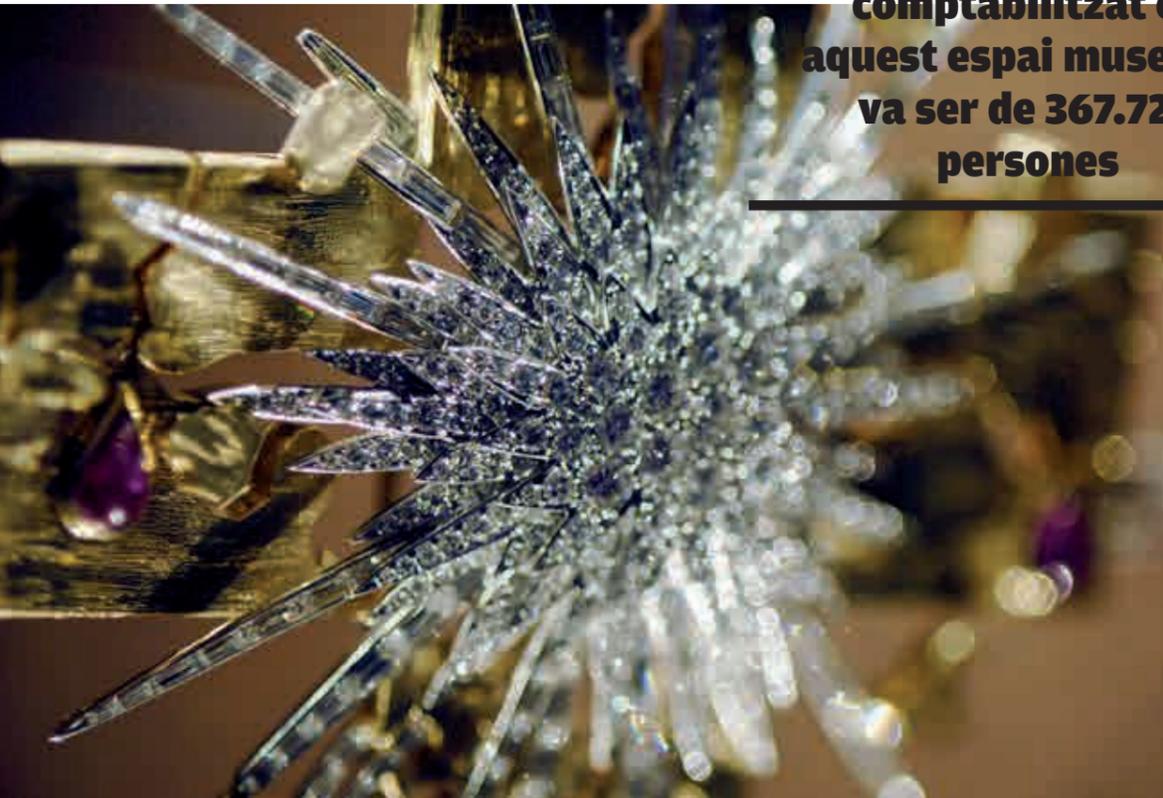
TEATRE-MUSEU DALÍ TEATRO-MUSEO DALÍ

Dalí·Joies

Durant el 2014, el nombre de visitants comptabilitzat en aquest espai museístic va ser de 367.724 persones. La major part de les visites (concretament, 257.905) van ser individuals, i un 38% dels visitants del Teatre-Museu Dalí també va gaudir d'aquest espai. Els ingressos obtinguts per venda d'entrades a la sala Dalí·Joies, excloses les realitzades en concepte d'entrada conjunta Teatre-Museu Dalí/Dalí·Joies, van sumar un total de 16.851 euros.

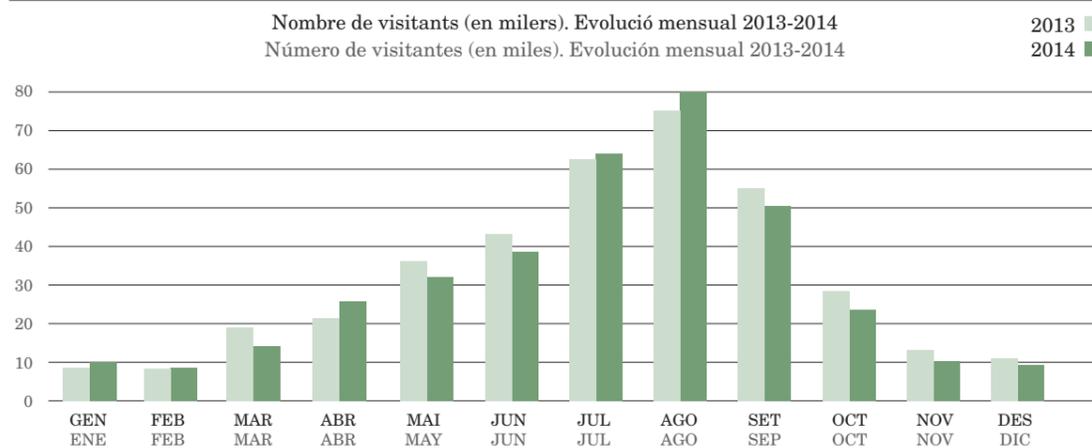
Al 2014, el nombre de visitants comptabilitzat en aquest espai museístic va ser de 367.724 persones

Detalls de les joies
*La Llum de Crist i
El Calze de la Vida*

Detalles de las joyas
*La Luz de Cristo y
El Cáliz de la Vida*

DALÍ·JOIES DALÍ·JOYAS

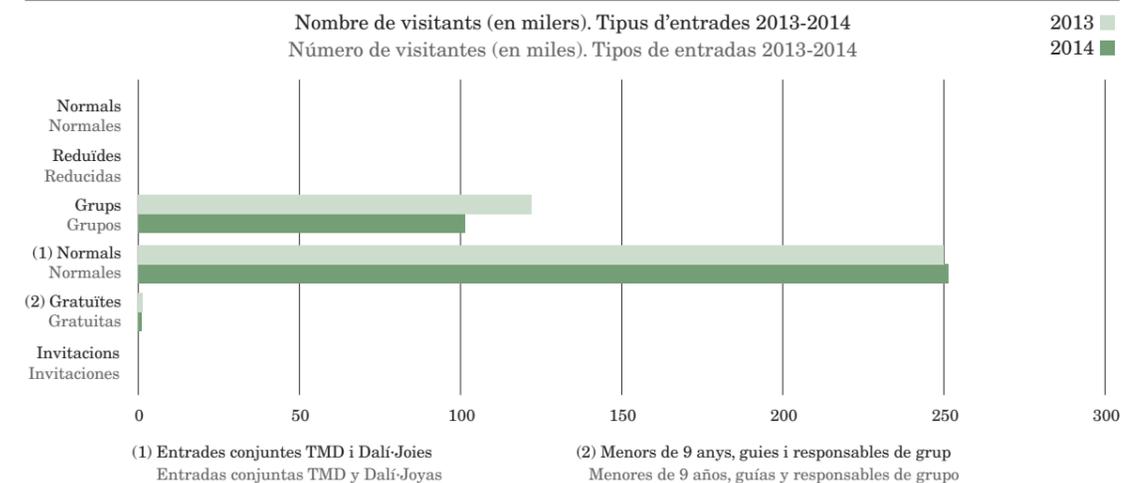
Dalí·Joyas

En el ejercicio 2014, el número de visitantes contabilizados en este espacio museístico fue de 367 724 personas. La mayor parte de las visitas (concretamente, 257 905) fueron individuales, y un 38% de los visitantes del Teatro-Museo Dalí también disfrutó de este espacio. Los ingresos obtenidos por venta de entradas a la sala Dalí·Joyas, excluidas las realizadas en concepto de entrada conjunta Teatro-Museo Dalí/Dalí·Joyas, sumaron un total de 16 851 euros.

En el ejercicio 2014, el número de visitantes contabilizados en este espacio museístico fue de 367 724 personas

DALÍ·JOIES DALÍ·JOYAS

Casa-Museu Castell Gala Dalí

De l'1 al 6 de gener i del 15 de març al 31 de desembre del 2014, més alguns dies puntuals del període de tancament, el recinte museístic de Púbol va rebre 113.805 persones. En els períodes de gener-juny i octubre-desembre es van enregistrar 48.846 visites, i de juliol a setembre (temporada alta), 64.959. Observant el gràfic de tipus d'entrades de la pàgina 27 es dedueix, a més, que un 53% del públic va correspondre a visitants individuals, i un 47%, a grups. Al llarg de l'exercici, la Fundació va obtenir 679.444 euros en concepte d'entrades a aquest centre.

**La Fundació va obtenir
679.444 euros
en concepte d'entrades
al Castell**

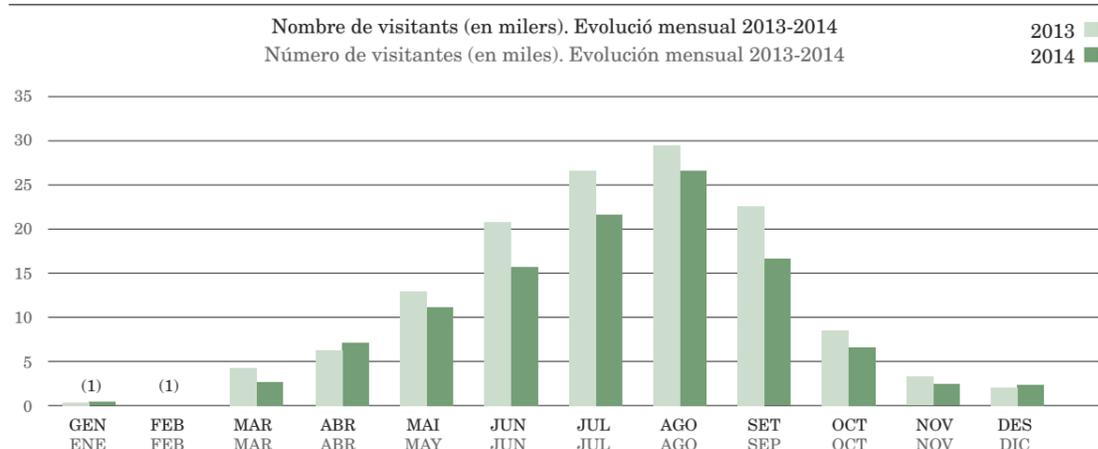
Vegetació de la terrassa de Púbol amb la coloració de tardor
Vegetación de la terraza de Púbol con los colores del otoño

Casa-Museo Castillo Gala Dalí

Del 1 al 6 de enero y del 15 de marzo al 31 de diciembre de 2014, más algunos días puntuales del período de cierre, el recinto museístico de Púbol recibió a 113 805 personas. En los períodos de enero-junio y octubre-diciembre se registraron 48 846 visitas, y de julio a septiembre (temporada alta), 64 959. Observando el gráfico de tipos de entradas de la página 27 se deduce, además, que un 53% del público correspondió a visitantes individuales, y un 47%, a grupos. A lo largo del ejercicio, la Fundación obtuvo 679 444 euros en concepto de entradas a este centro.

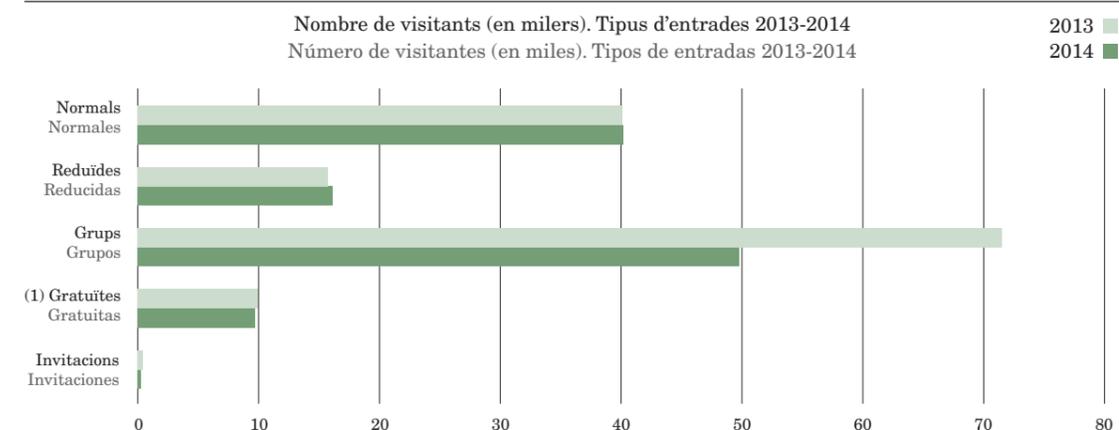
**La Fundación obtuvo
679 444 euros
en concepto de entradas
a este centro**

CASA-MUSEU CASTELL GALA DALÍ CASA-MUSEO CASTILLO GALA DALÍ

(1) La Casa-Museu està tancada al públic de l'1 de gener al 28 de febrer
La Casa-Museo está cerrada al público del 1 de enero al 28 de febrero

CASA-MUSEU CASTELL GALA DALÍ CASA-MUSEO CASTILLO GALA DALÍ

(1) Menors de 9 anys, guies i responsables de grup
Menores de 9 años, guías y responsables de grupo

Casa-Museu Salvador Dalí

La Casa Salvador Dalí,
vista des del camí de ronda

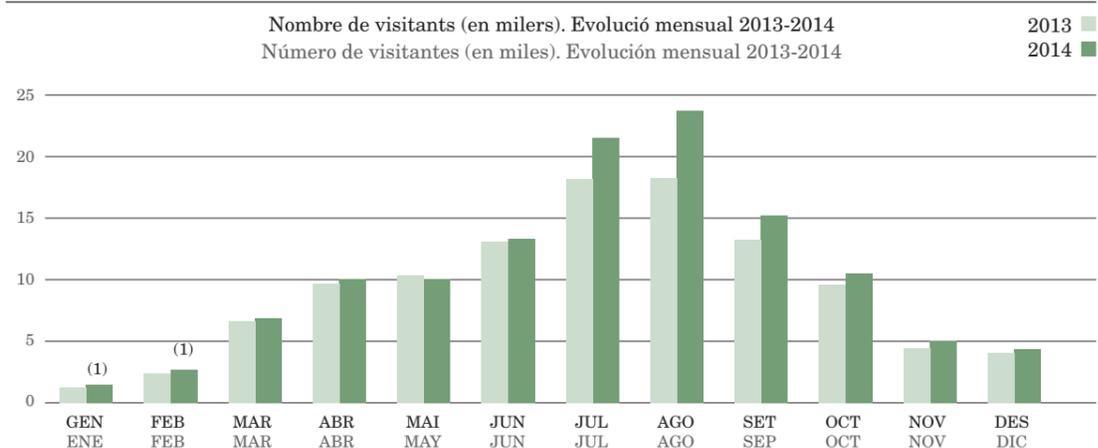
La Casa Salvador Dalí,
vista desde el camino de ronda

La Casa-Museu Salvador Dalí va acollir una mitjana de 412 visitants per dia

Durant el 2014, la Casa-Museu Salvador Dalí de Portlligat (Cadaqués), que tanca cada any del 7 de gener a l'11 de febrer, va acollir un total de 123.954 visitants, un 90,2% dels quals va optar per la visita completa de la Casa i un 9,8%, per la modalitat que només inclou els patis i els olivars. Els gràfics d'aquesta pàgina i la següent permeten apreciar l'evolució mensual del nombre de visitants així com els diferents tipus d'entrades venudes. Durant els períodes de febrer-juny i octubre-desembre es van rebre 64.626 visitants, i de juliol a setembre, 59.328. L'obertura de la Casa-Museu Salvador Dalí de Portlligat va reportar a la Fundació un total d'1.103.522 euros en concepte de venda d'entrades.

CASA-MUSEU SALVADOR DALÍ CASA-MUSEU SALVADOR DALÍ

(1) La Casa-Museu està tancada al públic del 7 de gener a l'11 de febrer
La Casa-Museu está cerrada al público del 7 de enero al 11 de febrero

Casa-Museo Salvador Dalí

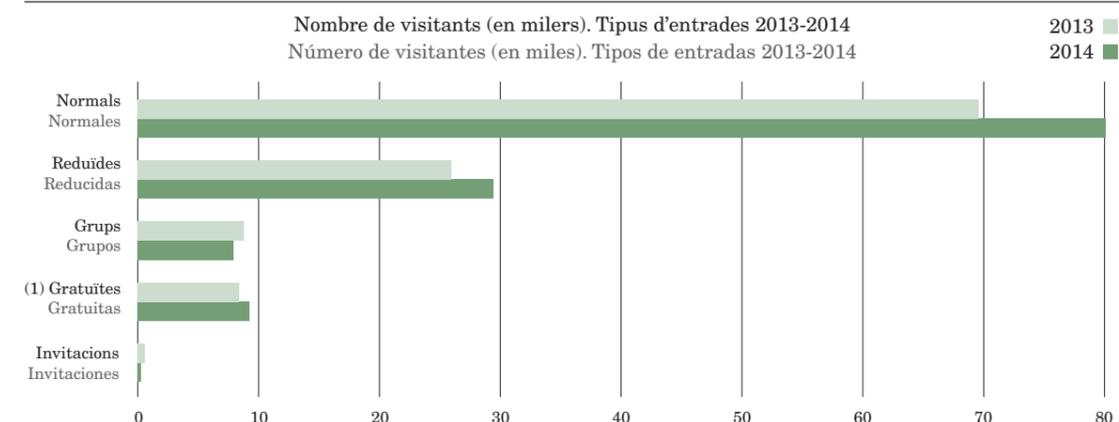

El Pati de les Tasses
El Patio de las Tazas

Durante el 2014, la Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat (Cadaqués), que cierra cada año del 7 de enero al 11 de febrero, acogió un total de 123 954 visitantes, un 90,2% de los cuales optó por la visita completa de la Casa y un 9,8%, por la modalidad que solo incluye los patios y el olivar. Los gráficos de la página 28 y de ésta permiten apreciar la evolución mensual del número de visitantes así como los diferentes tipos de entradas vendidas. Durante los períodos de febrero-junio y octubre-diciembre se recibieron 64 626 visitantes, y de julio a septiembre, 59 328. La apertura de la Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat reportó a la Fundación un total de 1 103 522 euros en concepto de venta de entradas.

La Casa-Museo Salvador Dalí recibió una media de 412 visitantes por día

CASA-MUSEU SALVADOR DALÍ CASA-MUSEU SALVADOR DALÍ

(1) Menors de 9 anys, guies i responsables de grup
Menores de 9 años, guías y responsables de grupo

Adquisicions

Gràcies a una política d'adquisicions constant, la Fundació augmenta i enriqueix el seu fons artístic i documental any rere any. Les compres contínues que porta a terme la institució, sumades a les obres que ja formen part de la seva col·lecció, l'han convertit en un referent mundial clar pel que fa a la creació relacionada amb la vida i l'obra de Salvador Dalí i amb el surrealisme en general. Les noves adquisicions es materialitzen amb els recursos privats que generen les activitats de la mateixa Fundació, normalment a través de cases de subhastes nacionals i internacionals i també per mitjà d'ofertes de col·leccionistes particulars. El procediment d'adquisició d'obres comença per la contextualització i la valoració de l'objecte en relació amb el fons de la Fundació. A fi i efecte de determinar-ne l'interès, l'equip del CED, junt amb altres departaments, elabora un informe complet de la peça. La investigació que es du a terme és determinant per prendre una decisió sobre la futura adquisició. De manera indirecta, a més, aquest estudi previ permet ampliar el coneixement de l'obra del pintor i s'acaba aplicant a altres projectes paral·lels, com són ara el catàleg raonat de pintura, el d'escultura (encara incipient) i la col·laboració en l'elaboració dels informes destinats a la Comissió d'Accreditació i Catalogació.

DOCUMENTACIÓ

L'any 2014 es van adquirir, de cases de subhastes i col·leccionistes privats, nombroses revistes, catàlegs d'exposicions, llibres, fotografies i fullets gràcies als quals hem pogut ampliar i enriquir el nostre arxiu, que a hores d'ara ja és un fons de referència per als investigadors interessats en les avantguardes i el surrealisme.

Revistes

- L'únic número de la revista *391*, aparegut el 1949 i editat pel pintor Francis Picabia.
- La col·lecció completa de la revista *Dada* (1917-1921), editada a Zuric i París i dirigida per Tristan Tzara.
- *Documents* (1929-1930), revista parisenca editada per Georges Bataille.
- *Doba* (1934-1936), revista surrealista txeca en què Dalí va col·laborar.
- Quaranta-tres revistes dels anys vint i trenta del segle passat, propietat d'un col·leccionista particular, entre les quals destaquen *D'Ací i d'Allà*, *Residencia*, *Documents 34* i *La Révolution Surréaliste*.

Catàlegs d'exposicions

Le Surréalisme en 1947, exposició presentada per Marcel Duchamp i André Breton a la galeria Maeght de París.

Catalogació de la documentació adquirida el 2014
Catalogación de la documentación adquirida en 2014

Llibres

Facile (1935), amb poemes de Paul Éluard, il·lustrat per Man Ray i acompanyat de cinc fotografies originals del mateix fotògraf.

Fotografies

En total es van comprar vuit fotografies: una de Salvador Dalí a Cadaqués, una de Weegee i una altra de Jérôme Ducrot així com les incloses en el llibre *Facile*.

Fulletes

Es van adquirir cinquanta fullets, principalment dels anys seixanta i setanta del segle xx, relacionats amb diverses exposicions en què Salvador Dalí va participar.

PINTURA

Carretó fantasma, 1934

Amb l'adquisició d'aquest quadre, la Fundació Dalí incrementa la col·lecció de pintures surrealistes d'aquest període. A través d'un pinzellada minuciosa i un traç perfecte veiem com la imatge del carretó, que s'endinsa en un paisatge aparentment empordanès, es converteix, de manera fantasmagòrica, en part del poble cap on es dirigeix.

Adquisiciones

Gracias a una política de adquisiciones constante, la Fundación aumenta y enriquece su fondo artístico y documental año tras año. Las compras continuas que lleva a cabo la institución, sumadas a las obras que ya forman parte de su colección, la han convertido en un claro referente mundial en lo que se refiere a la creación relacionada con la vida y la obra de Salvador Dalí y con el surrealismo en general. Las nuevas adquisiciones se materializan con los recursos privados que generan las actividades de la propia Fundación, normalmente a través de casas de subastas nacionales e internacionales y también por medio de ofertas de coleccionistas particulares. El procedimiento de adquisición de obras comienza por la contextualización y la valoración del objeto en relación con el fondo de la Fundación. A fin de determinar su interés, el equipo del CED, junto con otros departamentos, elabora un informe completo de la pieza. La investigación que se lleva a cabo es determinante para tomar una decisión sobre la futura adquisición. De manera indirecta, además, este estudio previo permite ampliar el conocimiento de la obra del pintor y se acaba aplicando a otros proyectos paralelos, como son el catálogo razonado de pintura, el de escultura (aún incipiente) y la colaboración en la elaboración de los informes destinados a la Comisión de Accreditación y Catalogación.

DOCUMENTACIÓN

En el 2014 se adquirieron, de casas de subastas y coleccionistas privados, numerosas revistas, catálogos de exposiciones, libros, fotografías y folletos gracias a los cuales hemos podido ampliar y enriquecer nuestro archivo, que a día de hoy ya es un fondo de referencia para los investigadores interesados en las vanguardias y el surrealismo.

Revistas

- El único número de la revista *391*, aparecido en 1949 y editado por el pintor Francis Picabia.
- La colección completa de la revista *Dada* (1917-1921), editada en Zúrich y París y dirigida por Tristan Tzara.
- *Documents* (1929-1930), revista parisina editada por Georges Bataille.
- *Doba* (1934-1936), revista surrealista checa en la que Dalí colaboró.
- Cuarenta y tres revistas de los años veinte y treinta del siglo pasado, propiedad de un coleccionista particular, entre las cuales destacan *D'Ací i d'Allà*, *Residencia*, *Documents 34* y *La Révolution Surréaliste*.

Catálogos de exposiciones

Le Surréalisme en 1947, exposición presentada por Marcel Duchamp y André Breton en la galería Maeght de París.

Libros

Facile (1935), con poemas de Paul Éluard, ilustrado por Man Ray y acompañado de cinco fotografías originales del mismo fotógrafo.

Fotografías

En total se compraron ocho fotografías: una de Salvador Dalí en Cadaqués, una de Weegee y una de Jérôme Ducrot, así como las incluidas en el libro *Facile*.

Folletos

Se adquirieron cincuenta folletos, principalmente de los años sesenta y setenta del siglo xx, relacionados con diversas exposiciones en las que participó Salvador Dalí.

PINTURA

Carreta fantasma, 1934

Con la adquisición de este cuadro, la Fundación Dalí incrementa la colección de pinturas surrealistas de este período. A través de una pincelada minuciosa y un trazo perfecto vemos como la imagen de la carreta, que se adentra en un paisaje aparentemente ampurdanés, se convierte, de forma fantasmagórica, en parte del pueblo hacia el que se dirige.

Carretó fantasma. Carreta fantasma
Fotografies d'època. Fotografías de época

Dalí illustre Casanova

Divine Comédie

EDICIONS ESPECIALS

Dalí illustre Casanova, 1967

Aquest llibre d'edició limitada va ser publicat per l'editorial parisina Cercle du Livre Précieux. El conjunt de les memòries autobiogràfiques escrites per Giacomo Casanova entre els anys 1789 i 1798 va ser il·lustrat per Dalí amb catorze fotogravats a tota pàgina i set vinyetes, en un tiratge de tres-cents noranta exemplars.

Divine Comédie, 1960

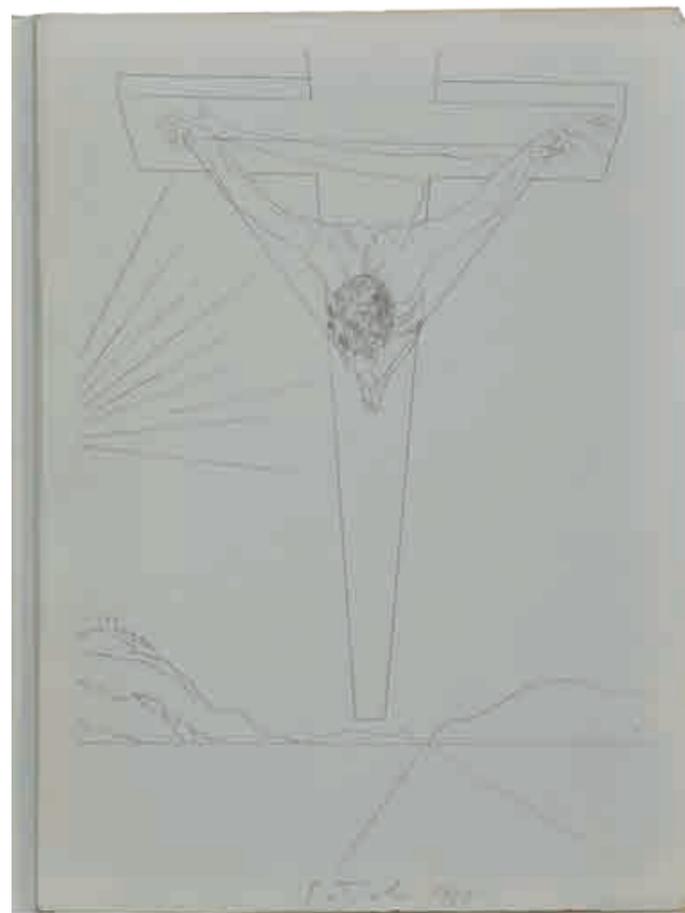
Aquest poema dividit en tres cànctics —*Infern*, *Purgatori* i *Paradís*—, considerat l'obra mestra de Dante Alighieri, es va publicar el 1960 en una edició limitada que va treure a llum l'editorial Les Heures Claires de París i en la qual els textos s'acompanyaven amb il·lustracions de Dalí. Aquest conjunt excepcional, imprès en paper Rives, està format per dotze volums in-4 amb cent xilografies, una suite en color, una altra suite en blanc i negre i la descomposició de la planxa de sis estampes.

La Vénus aux fourrures, 1970

En aquest cas es tracta d'una edició limitada publicada per Grafik Europa Anstalt, amb quinze gravats a tota pàgina i quatre vinyetes estampats en paper Arches. Les il·lustracions que acompanyen el text de l'escriptor austríac Leopold von Sacher-Masoch, publicat per primera vegada el 1870, són de Dalí.

Manifeste mystique, 1951

Salvador Dalí exposa el seu innovador pensament artístic i místic en uns textos il·lustrats i presentats en carpeta que es complementen amb dos aiguaforts.

Manifeste Mystique

La Vénus aux fourrures

EDICIONES ESPECIALES

Dalí illustre Casanova, 1967

Este libro de edición limitada fue publicado por la editorial parisina Cercle du Livre Précieux. El conjunto de las memorias autobiográficas escritas por Giacomo Casanova entre los años 1789 y 1798 fue ilustrado por Dalí con catorce fotograbados a toda página y siete viñetas, en una tirada de trescientos noventa ejemplares.

Divine Comédie, 1960

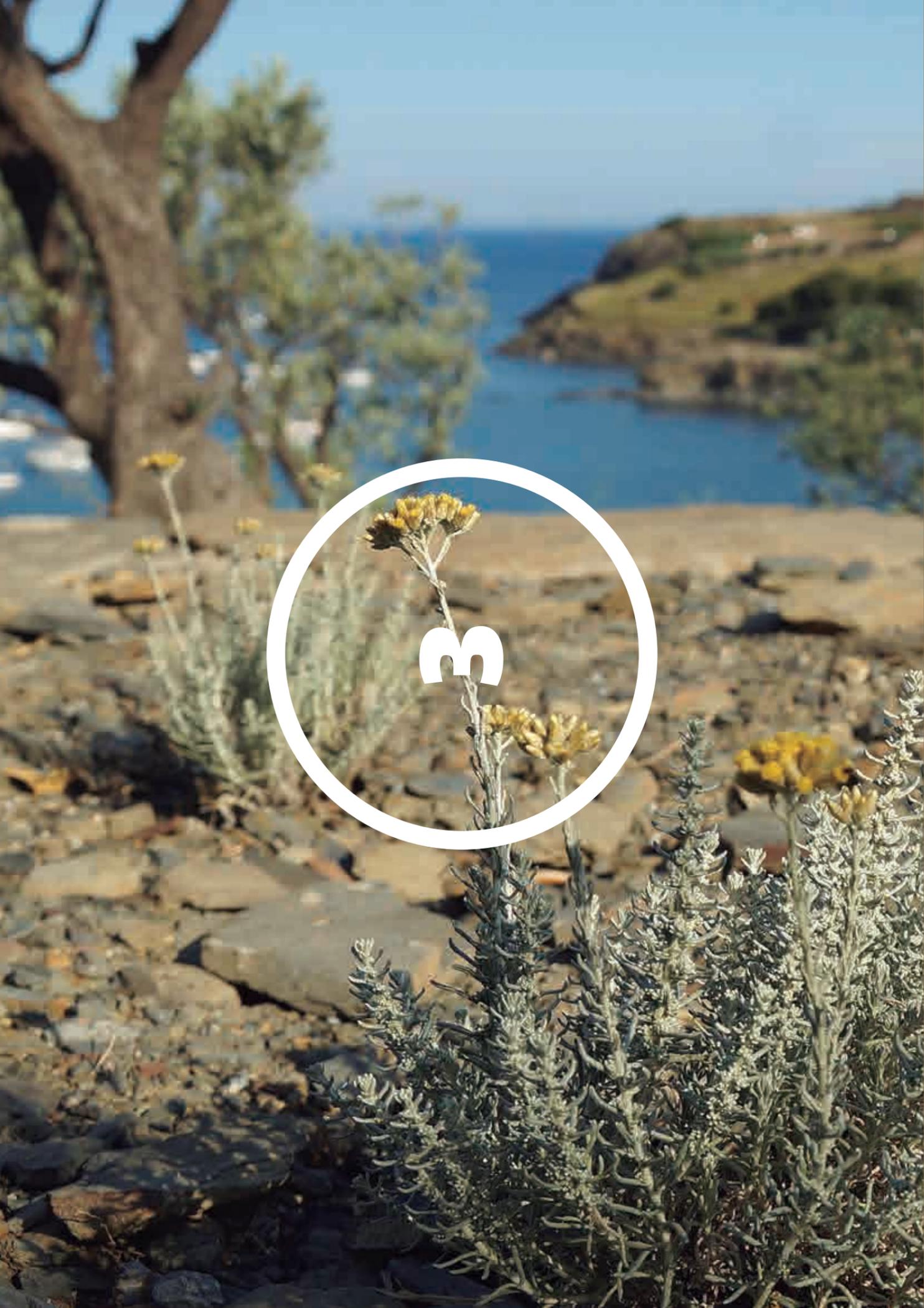
Este poema dividido en tres cánticos —*Infierno*, *Purgatorio* y *Paraíso*—, considerado la obra maestra de Dante Alighieri, se publicó en 1960 en una edición limitada que sacó a la luz la editorial Les Heures Claires de París y en la cual los textos se acompañaban con ilustraciones de Dalí. Este conjunto excepcional, impreso en papel Rives, está formado por doce volúmenes in-4 con cien xilografías y una suite en color, otra suite en blanco y negro y la descomposición de la plancha de seis estampas.

La Vénus aux fourrures, 1970

En este caso se trata de una edición limitada publicada por Grafik Europa Anstalt, con quince grabados a toda página y cuatro viñetas estampados en papel Arches. Las ilustraciones que acompañan el texto del escritor austríaco Leopold von Sacher-Masoch, publicado por primera vez en 1870, son de Dalí.

Manifeste mystique, 1951

Salvador Dalí expone su innovador pensamiento artístico y místico en unos textos ilustrados y presentados en carpeta que se complementan con dos aguafuertes.

3

DIVULGAR

Exposicions temporals en altres seus

Salvador Dalí

Centro Cultural Banco do Brasil, Rio de Janeiro
29 maig - 22 setembre 2014
Instituto Tomie Ohtake, São Paulo
17 octubre 2014 - 11 gener 2015

Després del gran èxit de les retrospectives de Salvador Dalí que es van poder veure a París i a Madrid durant el 2012 i el 2013, la Fundació Dalí, juntament amb el Museo Reina Sofía, el Salvador Dalí Museum de Saint Petersburg (Florida) i l'Instituto Tomie Ohtake de São Paulo (Brasil), va organitzar l'exposició més completa sobre el geni empordanès mai presentada a l'Amèrica Llatina. Del maig del 2014 al gener d'enguany, el Centro Cultural Banco do Brasil, de Rio de Janeiro, i l'Instituto Tomie Ohtake van ser els escenaris d'aquesta antològica, comissariada per Montse Aguer i composta per obres originals executades amb tècniques diverses que presentaven i explicaven la figura de Salvador Dalí.

A partir de les pintures exposades i dels documents provinents de l'arxiu del Centre d'Estudis Dalinians es reproduïa el recorregut biogràfic i artístic del Mestre. Per primera vegada, els equips tècnics de les tres col·leccions més importants d'obra de Salvador Dalí van unir esforços per dissenyar una exposició que permetés oferir al públic brasiler una mirada global a tota la producció daliniana, des dels anys vint fins a l'última etapa; l'itinerari proposat repassava totes les èpoques, però fent especial incidència en el període surrealista. El visitant podia apreciar així tant l'evolució de Dalí com també les seves influències i recursos temàtics, els seus referents ideològics i la iconografia singular que va emprar en la seva obra. Era, en definitiva, una exposició concebuda per endinsar l'espectador en l'original univers de l'artista empordanès. Entre les obres més significatives que s'hi van poder veure cal esmentar *Retrat del pare i casa des Llaner* (c. 1920, Fundació Dalí), *Autoretrat cubista* (1923, Museo Reina Sofía), *El retrat de la meua germana* (1925, Museo Reina Sofía), *Figura surrealista en un paisatge de Portlligat* (1933, Salvador Dalí Museum), *Idil·li atòmic i urànic malenconiós* (1945, Museo Reina Sofía), *A propòsit del «Discurs sobre la forma cúbica» de Juan de Herrera* (1960, Museo Reina Sofía), *El peu de Gala* (obra estereoscòpica en dos elements, c.1975-1976, Fundació Dalí), *Sense títol. Segons «La Nit» de Miquel Àngel* (1982, Fundació Dalí) i *Eco morfològic* (c.1935, The Dalí Museum, Florida).

L'antològica a Rio de Janeiro i dedicatòries al llibre de visites
Visitants fotografiant-se amb una rèplica de la Sala Mae West

Exposiciones temporales en otras sedes

Salvador Dalí

Centro Cultural Banco do Brasil, Río de Janeiro
29 mayo - 22 septiembre 2014
Instituto Tomie Ohtake, São Paulo
17 octubre 2014 - 11 enero 2015

Después del gran éxito de las retrospectivas de Salvador Dalí que se pudieron ver en París y en Madrid durante el 2012 y el 2013, la Fundación Dalí, junto con el Museo Reina Sofía, el Salvador Dalí Museum de Saint Petersburg (Florida) y el Instituto Tomie Ohtake de São Paulo (Brasil), organizó la exposición más completa sobre el genio ampurdanés presentada jamás en América Latina. De mayo de 2014 a enero de este año, el Centro Cultural Banco do Brasil, de Río de Janeiro, y el Instituto Tomie Ohtake fueron los escenarios de esta antológica, comisariada por Montse Aguer y compuesta por obras originales ejecutadas con técnicas diversas que presentaban y explicaban la figura de Salvador Dalí.

A partir de las pinturas expuestas y de los documentos procedentes del archivo del Centro de Estudios Dalinianos se reproducía el recorrido biográfico y artístico del Maestro. Por primera vez, los equipos técnicos de las tres colecciones más importantes de obra de Salvador Dalí unieron esfuerzos para diseñar una exposición que permitiera ofrecer al público brasileño una mirada global a toda la producción daliniana, desde los años veinte hasta la última etapa; el itinerario propuesto repasaba todas las épocas, pero haciendo especial incidencia en el período surrealista. El visitante podía apreciar así tanto la evolución de Dalí como también sus influencias y recursos temáticos, sus referents ideológicos y la iconografía singular que utilizó en su obra. Era, en definitiva, una exposición concebida para adentrar al espectador en el original universo del artista. Entre las obras más significativas que se pudieron ver cabe mencionar *Retrato del padre y casa de Es Llaner* (c 1920, Fundación Dalí), *Autoretrato cubista* (1923, Museo Reina Sofía), *El retrato de mi hermana* (1925, Museo Reina Sofía), *Figura surrealista en un paisaje de Portlligat* (1933, Salvador Dalí Museum), *Idilio atómico y uránico melancólico* (1945, Museo Reina Sofía), *A propósito del «Discurso sobre la forma cúbica» de Juan de Herrera* (1960, Museo Reina Sofía), *El pie de Gala* (obra estereoscópica en dos elementos, c.1975-1976, Fundación Dalí), *Sin título. Según «La Noche» de Miguel Ángel* (1982, Fundación Dalí) y *Eco morfológico* (c.1935, The Dalí Museum, Florida).

La antològica en Rio de Janeiro y dedicatòries en el llibre de visites
Visitants fotografiant-se amb una rèplica de la Sala Mae West

Salvador Dalí and Media

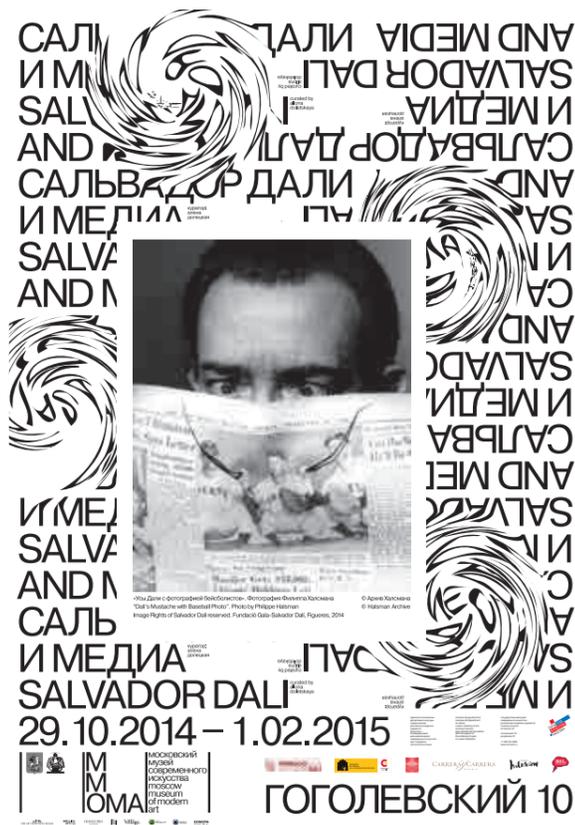
Moscow Museum of Modern Art, Moscow
29 octubre 2014 - 1 febrer 2015

La Fundació Dalí i el Moscow Museum of Modern Art, Moscou (MMOMA) van retre homenatge al Dalí més mediàtic a través de l'exposició *Salvador Dalí and Media*. La mostra, adaptada ara al museu de la capital russa, era una reedició de l'exposició *Dalí i les revistes* que Montse Aguer havia comissariat el 2008 per al Castell de Púbol. La interpretació moscovita constava, en total, de dues-centes dinou peces provinents dels fons de la Fundació Dalí (dos-cents cinc diaris i revistes i catorze olis i dibuixos) a través de les quals es definia la col·laboració de Salvador Dalí amb el món de les revistes i la premsa escrita. En aquesta relació, de la qual s'oferia una visió àmplia i variada, s'evocava el paper sempre present de Gala, d'origen rus i col·laboradora en tots els sentits dels múltiples projectes de Dalí. L'exposició *Salvador Dalí and Media* permetia comprovar que l'artista no es va limitar a escriure articles, sinó que també va fer cobertes, anuncis, articles il·lustrats i intervencions en manuscrits, a més de produir *collages*, tires còmiques i il·lustracions d'escrips propis que mostren el Dalí personatge i els seus lligams amb la premsa.

Visitants a l'exposició del museu rus
Visitantes de la exposició del museo ruso

A la inauguració hi van participar el director general del MMOMA, Vasili Tsereteli, i Joan Manuel Sevillano, gerent de la Fundació Dalí. Va comptar amb la presència de l'adjunta al Ministre de Cultura rus, Elena Borisovna, el director del Departament de Cultura del govern regional de Moscou, Anton Valentinovich, el president de l'Acadèmia de Belles Arts de Rússia, Zurab Tsereteli, l'ambaixador espanyol a Rússia, José Ignacio Carbajal Gárate, el conseller cultural i de cooperació de l'ambaixada, Manuel Hernández Gamallo.

Material promocional per al MMOMA de Moscou
Material promocional para el MMOMA de Moscú

Salvador Dalí and Media

Moscow Museum of Modern Art, Moscow
29 octubre 2014 - 1 febrero 2015

La Fundación Dalí y el Moscow Museum of Modern Art, Moscú (MMOMA) rindieron homenaje al Dalí más mediático a través de la exposición *Salvador Dalí and Media*. La muestra, adaptada ahora al museo de la capital rusa, era una reedición de la exposición *Dalí y las revistas* que Montse Aguer había comisariado en el año 2008 para el Castillo de Púbol. La interpretación moscovita constaba, en total, de doscientas diecinueve piezas provenientes de los fondos de la Fundación Dalí (doscientos cinco diarios y revistas y catorce óleos y dibujos) a través de las cuales se definía la colaboración de Salvador Dalí con el mundo de las revistas y la prensa escrita. En esta relación, de la que se ofrecía una visión amplia y variada, se evocaba el papel siempre presente de Gala, de origen ruso y colaboradora en todos los sentidos de los múltiples proyectos de Dalí. La exposición *Salvador Dalí and Media* permitía comprobar que el artista no se limitó a escribir artículos, sino que también hizo cubiertas, anuncios, artículos ilustrados e intervenciones en manuscritos, además de producir *collages*, tiras cómicas e ilustraciones de escritos propios que muestran al Dalí personaje y sus vínculos con la prensa.

A la inauguración participaron el director general del MMOMA, Vasili Tsereteli, y Joan Manuel Sevillano, gerente de la Fundación Dalí. Contó con la presencia de la adjunta al Ministro de Cultura ruso, Elena Borisovna, el director del Departamento de Cultura del gobierno regional de Moscú, Anton Valentinovich, el presidente de la Academia de Bellas Artes de Rusia, Zurab Tsereteli, el embajador español en Rusia, José Ignacio Carbajal Gárate, el consejero cultural y de cooperación de la embajada, Manuel Hernández Gamallo.

Joan Manuel Sevillano durant la inauguració de l'exposició a Moscou
Joan Manuel Sevillano durante la inauguración de la exposición en Moscú

Préstecs d'obra

Dos dels dibuixos cedits a la mostra de Perejaume al MNAC
 Dos de los dibujos cedidos a la muestra de Perejaume en el MNAC

Picasso/Dalí, Dalí/Picasso

Salvador Dalí Museum, Saint Petersburg (Florida)

Novembre 2014 - febrer 2015

Es van prestar 7 pintures

Aquesta exposició abordava per primera vegada la relació artística entre Salvador Dalí i Pablo Picasso, el diàleg creatiu i vital que es va establir entre tots dos al llarg del segle xx. En concret, s'hi ofería la possibilitat de rellegir les connexions entre aquestes dues figures clau de l'art del segle passat i d'explorar noves interpretacions sobre els períodes en els quals van coincidir les seves vides i obres, proposant lectures inèdites de la història de l'art i de la seva metodologia.

Colonia apócrifa

Museo de Arte Contemporáneo de León

Juny 2014 - gener 2015

Es van prestar 2 fotografies digitals per a facsímil

L'exposició del MUSAC presentava un conjunt d'obres d'art a través de les quals es proposava una reflexió i reinterpretació de la idea de nació com un laboratori de creació i transvasament cultural. De la mateixa manera, la mostra estava plantejada com un espai d'anàlisi dels processos i les pràctiques culturals de l'imaginari colonial hispà en el marc simbòlic del territori, prenent com a base els estudis culturals que es van desenvolupar a partir de la dècada dels vuitanta i que es van agrupar sota el concepte de crítica postcolonial.

Durant el 2014, i en col·laboració amb institucions culturals prestigioses d'arreu del món, la Fundació Dalí va prestar obres a tres exposicions organitzades per altres entitats. Amb aquests préstecs puntuals, la nostra institució pretén, d'acord amb els seus objectius fundacionals, contribuir a promoure i difondre l'obra i la vida de Salvador Dalí.

Tot seguit es comenten breument els préstecs del 2014:

Mareperlers i ovaladors

Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Octubre 2014 - gener 2015

Es van prestar 4 dibuixos

Mostra a càrrec de l'artista Perejaume que plantejava una reflexió al voltant de les connexions entre el barroc i l'avantguarda; en particular, s'hi insistia en els referents del món agrari i en el fet que l'elipse barroca reviu en les formes ovalades, tuberculars i bulboses d'artistes com Joan Miró o Antoni Tàpies. El projecte ampliava i donava continuïtat a l'assaig *Mareperlers i ovaladors*, del mateix Perejaume. Per il·lustrar la proposta, l'exposició presentava una sèrie de peces entre les quals també hi havia dibuixos de Salvador Dalí.

Préstamos de obra

Picasso/Dalí, Dalí/Picasso

Salvador Dalí Museum, Saint Petersburg (Florida)

Noviembre 2014 - febrero 2015

Se prestaron 7 pinturas

Esta exposición abordaba por primera vez la relación artística entre Salvador Dalí y Pablo Picasso, el diálogo creativo y vital que se estableció entre ambos a lo largo del siglo xx. En concreto, se ofrecía la posibilidad de releer las conexiones entre estas dos figuras clave del arte del siglo pasado y de explorar nuevas interpretaciones sobre los períodos en los cuales coincidieron sus vidas y sus obras, proponiendo lecturas inéditas de la historia del arte y de su metodología.

Colonia apócrifa

Museo de Arte Contemporáneo de León

Junio 2014 - enero 2015

Se prestaron 2 fotografías digitales para facsímil

La exposición del MUSAC presentaba un conjunto de obras de arte a través de las cuales se proponía una reflexión y reinterpretación de la idea de nación como un laboratorio de creación y transvaso cultural. De la misma manera, la muestra estaba planteada como un espacio de análisis de los procesos y las prácticas culturales del imaginario colonial hispano en el marco simbólico del territorio, tomando como base los estudios culturales que se desarrollaron a partir de la década de los ochenta y que se agruparon bajo el concepto de crítica postcolonial.

Retrat de Picasso i Darrere la finestra..., prestades per a l'exposició sobre Picasso i Dalí

Retrato de Picasso y Detrás de la ventana..., prestadas para la exposición sobre Picasso y Dalí

Documentació, catalogació i recerca

El Centre d'Estudis Dalinians es va constituir el 1992 amb l'objectiu principal de preservar, catalogar i estudiar el **fons documental** de la Fundació així com de fomentar i difondre la investigació sobre l'obra i la vida de Salvador Dalí en els seus aspectes més diversos.

El CED té, d'una banda, un perfil de fons documental, centrat en el manteniment i l'ampliació de les bases de dades, i, de l'altra, un vessant investigador i executor de projectes. El fons documental custodiat pel CED s'organitza de la manera següent:

Biblioteca: formada pels llibres provinents del llegat personal de Dalí i els exemplars adquirits per la Fundació; junts sumen un total de 9.570 volums.

Manuscrits: aquest apartat el formen més de 600 documents, siguin manuscrits o mecanografiats, que, juntament amb les 1.728 pàgines de *La vida secreta*, ens apropen a la faceta més literària de Dalí.

Correspondència: són les cartes i altres documents relacionats amb el gènere epistolar que Dalí va rebre al llarg de la seva vida, i que es van inventariant constantment. En aquest moment s'està treballant en la correspondència de finals de la dècada dels seixanta en endavant. Fins ara s'han catalogat 7.900 cartes.

Hemeroteca: conté prop de 68.000 articles digitalitzats, d'àmbit nacional i internacional, que es poden consultar a la biblioteca del CED mitjançant el programa informàtic Pandora.

Actualment, els arxius de la Fundació Dalí comprenen 7.700 fullets, 7.900 cartes, 9.570 llibres, 15.000 fotografies, 600 manuscrits, 1.700 postals, 6.600 revistes, 871 vídeos, 220 documents sonors i 730 cartells

Biblioteca del CED

Documents efímers: són documents concebuts per difondre exposicions de Dalí i les seves activitats artístiques en general; entre els actuals i els d'època, el CED n'acumula uns 7.700.

Fotografies: l'arxiu fotogràfic del CED està format per unes 15.000 imatges que il·lustren totes les èpoques de la vida de Salvador Dalí, la de Gala i la d'altres personatges relacionats amb la parella.

Postals: en total se'n compten 1.700, i són les postals que col·leccionaven Dalí i Gala. La Fundació n'ha adquirit algunes més amb la finalitat d'enriquir el fons.

Revistes: en aquest conjunt de 6.600 publicacions nacionals i internacionals es plasma la presència, la participació i les diverses col·laboracions de Dalí en aquest tipus de mitjà.

Cartells: uns 730 cartells, entre els d'època i els actuals, documenten i difonen les exposicions organitzades entorn de l'obra de Dalí.

Documents audiovisuals i sonors: amb el material d'època com a punt de partida, l'arxiu audiovisual i sonor, en el seu estat actual, ha estat possible gràcies a una política consistent de compra i, també, a les donacions i les col·laboracions amb filmoteques i mediateques nacionals i internacionals. En aquests moments es treballa en un estudi detallat del contingut del fons, format per 871 vídeos i 220 documents sonors.

Documentación, catalogación e investigación

Actualmente, los archivos de la Fundación Dalí albergan 7700 folletos, 7900 cartas, 9570 libros, 15 000 fotografías, 600 manuscritos, 1700 postales, 6600 revistas, 871 vídeos, 220 documentos sonoros y 730 carteles

El Centro de Estudios Dalinianos se constituyó en 1992 con el objetivo principal de preservar, catalogar y estudiar el **fondo documental** de la Fundación así como de fomentar y difundir la investigación sobre la obra y la vida de Salvador Dalí en sus aspectos más diversos.

El CED tiene, por una parte, un perfil de fondo documental, centrado en el mantenimiento y la ampliación de las bases de datos, y por otra, una vertiente investigadora y ejecutora de proyectos. El fondo documental custodiado por el CED se organiza de la siguiente forma:

Biblioteca: formada por los libros procedentes del legado personal de Dalí y los ejemplares adquiridos por la Fundación; juntos suman un total de 9570 volúmenes.

Manuscritos: este apartado lo forman más de 600 documentos, ya sean manuscritos o mecanografiados que, junto con las 1728 páginas de *La vida secreta*, nos acercan a la faceta más literaria de Dalí.

Correspondencia: son las cartas y otros documentos relacionados con el género epistolar que Dalí recibió a lo largo de su vida, y que se van inventariando constantemente. En este momento se está trabajando en la correspondencia de finales de la década de los sesenta en adelante. Hasta ahora se han catalogado 7900 cartas.

Hemeroteca: contiene cerca de 68 000 artículos digitalizados, de ámbito nacional e internacional, que se pueden consultar en la biblioteca del CED mediante el programa informático Pandora.

Documentos efímeros: son documentos concebidos para difundir exposiciones de Dalí y sus actividades artísticas en general; entre los actuales y los de época, el CED acumula unos 7700.

Fotografías: el archivo fotográfico del CED está formado por unas 15 000 imágenes que ilustran todas las épocas de la vida de Salvador Dalí, la de Gala y la de otros personajes relacionados con la pareja.

Postales: en total se cuentan 1700, y son las postales que coleccionaban Dalí y Gala. La Fundación ha adquirido algunas más con la finalidad de enriquecer el fondo.

Revistas: en este conjunto de 6600 publicaciones nacionales e internacionales se plasman la presencia, la participación y las diversas colaboraciones de Dalí en este tipo de medio.

Carteles: unos 730 carteles, entre los de época y los actuales, documentan y difunden las exposiciones organizadas en torno a la obra de Dalí.

Documentos audiovisuales y sonoros: con el material de época como punto de partida, el archivo audiovisual y sonoro, en su estado actual, ha sido posible gracias a una consistente política de compra y, también, a las donaciones y colaboraciones con filmotecas y mediatecas nacionales e internacionales. En estos momentos se trabaja en un estudio detallado del contenido del fondo, formado por 871 vídeos y 220 documentos sonoros.

BASES DE DADES I CATALOGACIÓ DEL FONS DOCUMENTAL

Al llarg del 2014 es van catalogar 400 revistes; d'aquest total, 160 es van incorporar mitjançant el procediment de compra, 175 més pertanyien al llegat del Mestre i 65 van ser donacions. Pel que fa als llibres, a la biblioteca se'n van classificar 140 unitats: 43 exemplars procedien del llegat, 43 més eren comprats i 54 es van rebre en concepte de drets d'autor. Finalment, es van inventariar, catalogar i introduir a la base de dades més de 1.000 cartes i es van escanejar més de 2.000 fotografies, la majoria pertanyents al llegat de l'artista.

D'altra banda, al llarg de l'exercici es van portar a terme les tasques següents:

- Creació d'una aplicació intranet per a la gestió unificada de tot el fons documental. Es tracta d'un sistema integrat que facilita la recerca, la recuperació de la informació i la gestió de les dades. Aquesta nova aplicació ens permetrà agilitar l'accés a la consulta i l'obtenció d'informació sobre el nostre fons mitjançant els diferents programes existents.
- Revisió i posterior catalogació de les subhastes nacionals i internacionals que ofereixen pintures, obra gràfica, escultures, dibuixos, manuscrits, correspondència, fullets, fotografies i objectes diversos relacionats amb Salvador Dalí.
- Seguiment i recull diari de la premsa local, estatal i internacional, amb una atenció especial a les notícies relacionades amb Salvador Dalí i la Fundació.
- Selecció de notícies per a l'elaboració trimestral d'un dossier de premsa destinat als patrons de la Fundació. Aquest dossier conté una tria de notícies diverses sobre subhastes, inauguracions d'exposicions, adquisicions, dades econòmiques, etc. relacionades amb Salvador Dalí i amb les activitats que la institució du a terme tant en l'àmbit local com a escala estatal i internacional. Del 2014 cal destacar-ne l'especial interès que va suscitar en els mitjans el quarantè aniversari del Teatre-Museu Dalí.
- Com a centre d'investigació i execució de projectes, el CED focalitza la seva tasca en l'elaboració del catàleg raonat de pintures i escultures de Salvador Dalí, en l'organització de les exposicions temporals, en la publicació de catàlegs d'exposicions i llibres i en altres projectes d'investigació. Aquests projectes de recerca són fruit del treball continu i directe de catalogació del fons documental.

Una de les col·laboradores classificant material videogràfic
Una de las colaboradoras clasificando material videográfico

L'equip del Centre d'Estudis Dalinians, amb les becàries i les investigadores
El equipo del Centro de Estudios Dalinianios, con las becarias y las investigadoras

BASES DE DATOS Y CATALOGACIÓN DEL FONDO DOCUMENTAL

A lo largo del 2014 se catalogaron 400 revistas; de este total, 160 se incorporaron mediante el procedimiento de compra, 175 más pertenecían al legado del Maestro y 65 fueron donaciones. En lo que se refiere a los libros, en la biblioteca se clasificaron 140 unidades: 43 ejemplares procedían del legado, 43 más eran comprados y 54 se recibieron en concepto de derechos de autor. Finalmente, se inventariaron, catalogaron e introdujeron en la base de datos más de 1000 cartas y se escanearon más de 2000 fotografías, la mayoría pertenecientes al legado del artista.

Por otra parte, a lo largo del ejercicio se llevaron a cabo las tareas siguientes:

- Creación de una aplicación intranet para la gestión unificada de todo el fondo documental. Se trata de un sistema integrado que facilita la búsqueda, la recuperación de la información y la gestión de los datos. Esta nueva aplicación nos permitirá agilizar el acceso a la consulta y la obtención de información sobre nuestro fondo mediante los diferentes programas existentes.
- Revisión y posterior catalogación de las subastas nacionales e internacionales que ofrecen pinturas, obra gráfica, esculturas, dibujos, manuscritos, correspondencia, folletos, fotografías y objetos diversos relacionados con Salvador Dalí.
- Seguimiento y recopilación diaria de la prensa local, estatal e internacional, haciendo una atención especial a las noticias relacionadas con Salvador Dalí y la Fundación.
- Selección de noticias para la elaboración trimestral de un dossier de prensa destinado a los patronos de la Fundación. Este dossier contiene una selección de noticias diversas sobre subastas, inauguraciones de exposiciones, adquisiciones, datos económicos, etc. relacionadas con Salvador Dalí y con las actividades que la institución lleva a cabo tanto en el ámbito local como a escala estatal e internacional. Del 2014 cabe destacar el especial interés que suscitó en los medios el cuadragésimo aniversario del Teatro-Museo Dalí.
- Como centro de investigación y ejecución de proyectos, el CED focaliza su labor en la elaboración del catálogo razonado de pinturas y esculturas de Salvador Dalí, en la organización de las exposiciones temporales, en la publicación de catálogos de exposiciones y libros y en otros proyectos de investigación. Estos proyectos son fruto del trabajo continuo y directo de catalogación del fondo documental.

PROJECTES D'INVESTIGACIÓ I ALTRES PROJECTES

Durant el 2014 es va completar la primera etapa de la investigació sobre l'escultura original de Salvador Dalí. Després d'un llarg període de recerca i estudi iniciat a finals del 2011, es van poder concretar unes primeres directrius per identificar la producció escultòrica (escultura i objectes tridimensionals) original de l'artista. Aquest treball es considera, alhora, la base indispensable per elaborar el **catàleg raonat d'escultura** i objectes tridimensionals, que s'anirà completant per trams cronològics en el decurs dels propers anys.

Al llarg de l'exercici es va proporcionar suport documental per a alguns peritatges d'escultures de Salvador Dalí requerits per tercers.

Es va prosseguir la **tasca de recerca i ampliació de la bibliografia** entorn de la relació de Salvador Dalí amb les publicacions periòdiques, iniciada el 2008 amb motiu de l'exposició *Dalí i les revistes*. El nombre de referències bibliogràfiques va creixent de manera gradual a través dels articles que es localitzen en el buidatge d'arxius documentals i també de les adquisicions que es van produint.

Arran de l'exposició temporal a Púbol *Entorn de l'escenari* es va publicar al web un **recull bibliogràfic d'articles de premsa i revistes** sobre la trajectòria artística d'Antoni Pitxot, des dels seus inicis fins al moment actual.

Gràcies a l'autorització de l'**Institut Nacional de l'Audiovisual** (INA) de França vam poder accedir al seu fons filmic amb fins de consulta. Aquest tràmit es va fer en línia i ens va permetre examinar el material audiovisual relacionat amb Salvador Dalí, amb la qual cosa vam poder ampliar el coneixement sobre l'arxiu de l'INA i el camp de recerca sobre l'artista.

Com en exercicis anteriors, es van **revisar publicacions per a tercers** a partir de les peticions rebudes tant de VEGAP com d'empreses diverses. En aquest àmbit, a banda de verificar que les imatges utilitzades siguin de Dalí també es comprova la correcció de la informació que les acompanya. Aquest tipus de reconeixement es fa tant amb obra pictòrica com amb fotografies.

Al llarg del 2014 es van rebre i gestionar més de quaranta **peticions de fotografies** destinades a l'edició de llibres, exposicions, reportatges televisius i publicacions periòdiques.

La incorporació, el 2014, d'un **nou apartat de Recerca al web corporatiu** ens va permetre fer accessible al públic informació rigorosa sobre Salvador Dalí, la seva obra i els fons documentals conservats al CED. A banda de publicar en línia recursos de prestigi reconegut, com ara el catàleg raonat, en aquesta secció es posa a l'abast dels internautes un recull d'escriptors especialitzats i una videografia recomanada que, sota el títol **Filmoteca Dalí**, proposa un recorregut pels projectes audiovisuals més notables de la trajectòria de l'artista. Així, s'ofereix una selecció de materials d'arxiu procedents del *No-Do*, de l'INA i de RTVE entre els quals destaquen diverses *performances* i algunes de les entrevistes més interessants fetes a l'artista.

Durant l'exercici passat es van revisar i actualitzar els continguts del web que tracten en profunditat la vida de Salvador Dalí, la col·lecció de la Fundació i la història dels seus museus.

En l'apartat d'assessorament per a futures exposicions cal destacar la **cooperació amb el Walt Disney Family Museum** i la selecció d'imatges digitals sobre Salvador Dalí per al projecte dedicat al binomi Dalí-Disney. Cal esmentar així mateix la participació en l'exposició *Picasso/Dalí, Dalí/Picasso*, en la qual es va col·laborar aportant obra i documents i supervisant continguts.

El **catàleg raonat de pintures** és un dels projectes en què tot l'equip del CED treballa permanentment. La tasca de recerca es desenvolupa en paral·lel a la de catalogació que es du a terme quan s'inventarien i es classifiquen materials de tot tipus del fons documental (correspondència, manuscrits, fotografies, vídeos, fullets, pòsters, etc.). Actualment es treballa en les pintures que abracen el període comprès entre el 1965 i el 1983, any de l'última producció pictòrica de Dalí. El catàleg raonat es defineix per la recerca contínua de dades, la localització d'obres i la consolidació de contactes; es tracta d'un treball d'investigació minucios que exigeix una utilització màxima tant dels fons propis de la Fundació com dels externs. En aquest procés es consoliden atribucions de pintures de Dalí i s'incorporen al catàleg nous olis que prèviament no havien format part del circuit públic d'obres pictòriques. El caràcter digital del catàleg en fa un projecte que està sotmès a modificació contínua i en el qual la informació es pot ampliar, actualitzar i rectificar amb rapidesa a mesura que s'avança en l'estudi i la recerca.

La remodelació de Torre Galatea ha permès una millor conservació del fons documental
La remodelación de Torre Galatea ha permitido una mejor conservación del fondo documental

PROYECTOS DE INVESTIGACIÓN Y OTROS PROYECTOS

Durante el 2014 se completó la primera etapa de la investigación sobre la escultura original de Salvador Dalí. Después de un largo período de búsqueda y estudio iniciado a finales del 2011, se pudieron concretar unas primeras directrices para identificar la producción escultórica (escultura y objetos tridimensionales) original del artista. Este trabajo se considera, al mismo tiempo, la base indispensable para elaborar el **catálogo razonado de escultura** y objetos tridimensionales, que se irá completando por tramos cronológicos durante los próximos años.

A lo largo del ejercicio se proporcionó apoyo documental para algunos peritajes de esculturas de Salvador Dalí requeridos por terceros.

Se prosiguió con la **labor de investigación y ampliación de la bibliografía** en torno a la relación de Salvador Dalí con las publicaciones periódicas, iniciada en el 2008 con motivo de la exposición *Dalí y las revistas*. El número de referencias bibliográficas se va incrementando de manera gradual gracias a los artículos que se localizan durante el vaciado de archivos documentales y a las adquisiciones que se van produciendo.

Con motivo de la exposición temporal en Púbol *Entorn de l'escenari*, se publicó en la web una **recopilación bibliográfica de artículos de prensa y revistas** sobre la trayectoria artística de Antoni Pitxot, desde sus inicios hasta el momento actual.

Gracias a la autorización del **Institut Nacional de l'Audiovisual** (INA) de Francia se pudo acceder a su fondo filmico con fines de consulta. Este trámite se realizó en línea y nos permitió examinar el material audiovisual relacionado con Salvador Dalí, con lo cual pudimos ampliar el conocimiento sobre el archivo del INA y el campo de investigación sobre el artista.

Como en ejercicios anteriores, se **revisaron publicaciones para terceros** a partir de las peticiones recibidas tanto de VEGAP como de empresas diversas. En este ámbito, aparte de verificar que las imágenes utilizadas sean de Dalí, también se comprueba la corrección de la información que las acompaña. Este tipo de reconocimiento se hace tanto con obra pictórica como con fotografías.

A lo largo del 2014 se recibieron y gestionaron más de cuarenta **peticiones de fotografías** destinadas a la edición de libros, exposiciones, reportajes televisivos y publicaciones periódicas.

La incorporación, en el 2014, de un **nuevo apartado de Búsqueda en la web corporativa** nos permitió hacer accesible al público información rigurosa sobre Salvador Dalí, su obra y los fondos documentales conservados en el CED. Aparte de publicar en línea recursos de reconocido prestigio, como el catálogo razonado, en esta sección se pone al alcance de los internautas una recopilación de escritos especializados y una videografía recomendada que, bajo el título **Filmoteca Dalí**, propone un recorrido por los proyectos audiovisuales más notables de la trayectoria del artista. Así, se ofrece una selección de materiales de archivo procedentes del *No-Do*, del INA y de RTVE entre los cuales destacan diversas *performances* y algunas de las entrevistas más interesantes realizadas al artista.

Durante el ejercicio pasado se revisaron y actualizaron los contenidos de la web que tratan en profundidad la vida de Salvador Dalí, la colección de la Fundación y la historia de sus museos.

En el apartado de asesoramiento para futuras exposiciones cabe destacar la **cooperación con el Walt Disney Family Museum** y la selección de imágenes digitales sobre Salvador Dalí para el proyecto dedicado al binomio Dalí-Disney. Cabe mencionar así mismo la participación en la exposición *Picasso/Dalí, Dalí/Picasso*, en la cual se colaboró aportando obra y documentos y supervisando contenidos.

El **catálogo razonado de pinturas** es uno de los proyectos en que todo el equipo del CED trabaja permanentemente. La labor de investigación se desarrolla en paralelo a la de catalogación que se lleva a cabo cuando se inventarian y se clasifican materiales de todo tipo del fondo documental (correspondencia, manuscritos, fotografías, vídeos, folletos, pósters, etc.). Actualmente se trabaja en las pinturas que abarcan el período comprendido entre 1965 y 1983, año de la última producción pictórica de Dalí. El catálogo razonado se define por la búsqueda continua de datos, la localización de obras y la consolidación de contactos; se trata de un minucioso trabajo de investigación que exige una utilización máxima tanto de los fondos propios de la Fundación como de fondos externos. En este proceso se consolidan atribuciones de pinturas de Dalí y se incorporan al catálogo nuevos óleos que previamente no habían formado parte del circuito público de obras pictóricas. El carácter digital del catálogo hace de él un proyecto que está sujeto a modificación continua en el cual la información se puede ampliar, actualizar y rectificar con rapidez a medida que se avanza en el estudio y la investigación.

Becaris

Durant el 2014 van col·laborar amb el Centre d'Estudis Dalinians les becàries següents:

Adelaide Maresca, estudiant del Màster en gestió del patrimoni cultural de la Universitat de Barcelona, va participar en els projectes de recerca engegats arran de la celebració del quarantè aniversari del Teatre-Museu, a més de digitalitzar una part del fons de manuscrits i postals i donar suport a l'exposició *Salvador Dalí and Media*. Al mes de març, i per una durada de tres mesos, es va incorporar al departament per dur a terme un projecte de recerca específic sobre Dalí i el teatre.

Sara Abello, alumna d'Erasmus a l'Accademia di Belle Arti de Palerm, va proporcionar suport en la tasca d'introducció d'articles a l'hemeroteca de la Fundació i va participar en la digitalització de fotos provinents dels nostres fons.

Esther Álvarez Herrero, conservadora i restauradora de béns culturals i estudiant del Grau en història de l'art a la Universidad Autónoma de Madrid, va col·laborar en la conservació, reubicació i digitalització de llibres de la nostra col·lecció així com en la digitalització i conservació de manuscrits. També va dur a terme tasques de recerca per al catàleg raonat i va treballar en l'elaboració de la bibliografia corresponent.

Hélène Planquelle, estudiant de quart curs del programa de comunicació intercultural i traducció (CIT) a l'Institut de Management et de Communication Interculturels (ISIT) de París, va proporcionar suport lingüístic en la traducció al francès i a l'anglès del nou web de la Fundació. També va fer recerca per al catàleg raonat, va treballar en l'elaboració de la bibliografia i va col·laborar en la digitalització de correspondència.

Aleksandra Wróblewska, alumna d'Erasmus i llicenciada en estudis llatinoamericans per la Universitat de Varsòvia (Polònia), va fer tasques d'assistència en la recerca i la incorporació a l'hemeroteca de nous articles sobre Salvador Dalí i va participar en la digitalització de fotografies i correspondència.

Investigadors

L'actualització al nou web de les informacions pràctiques destinades als investigadors va permetre agilitzar l'accés als continguts disponibles en línia i oferir recursos a aquest col·lectiu per preparar la visita al Centre amb antelació.

Durant l'exercici 2014, els treballs d'investigació van girar entorn de la figura de Dalí amb relació a diferents aspectes de la seva trajectòria artística i vital; en particular, es van estudiar els seus lligams amb personatges com el Marqués de Cuevas o Coco Chanel. També es van analitzar altres temes d'interès, com ara el pes de la cultura tradicional en la seva obra primerenca, la influència de Gaudí en el seu pensament, l'aplicació del mètode paranoicocrític en l'arquitectura i la creació del Teatre-Museu.

La procedència dels investigadors acollits, disset en total, va destacar, una vegada més, per la diversitat: la majoria van ser francesos, nord-americans, espanyols i catalans, tot i que també es van rebre visites procedents d'Austràlia i de l'Amèrica del Sud. La durada de l'estada va ser més o menys llarga en funció de la complexitat del tema escollit.

Becarios

Durante el 2014 colaboraron con el Centro de Estudios Dalinianos las becarias siguientes:

Adelaide Maresca, estudiante del Máster en Gestión del Patrimonio Cultural de la Universitat de Barcelona, participó en los proyectos de investigación puestos en marcha con motivo de la celebración del cuadragésimo aniversario del Teatro-Museo, además de digitalizar una parte del fondo de manuscritos y postales y prestar apoyo a la exposición *Salvador Dalí and Media*. En el mes de marzo, y por un período de tres meses, se incorporó al departamento para la realización de un proyecto de investigación específico sobre Dalí y el teatro.

Sara Abello, alumna de Erasmus en la Accademia di Belle Arti de Palermo, proporcionó apoyo en la labor de introducción de artículos en la hemeroteca de la Fundación y participó en la digitalización de fotos provenientes de nuestros fondos.

Esther Álvarez Herrero, conservadora y restauradora de bienes culturales y estudiante del Grado en Historia del Arte en la Universidad Autónoma de Madrid, colaboró en la conservación, reubicación y digitalización de libros de nuestra colección así como en la digitalización y conservación de manuscritos. También llevó a cabo tareas de investigación para el catálogo razonado y trabajó en la elaboración de la bibliografía correspondiente.

Hélène Planquelle, estudiante de cuarto curso del programa de Comunicación Intercultural y Traducción (CIT) en el Institut de Management et de Communication Interculturels (ISIT) de París, proporcionó soporte lingüístico en la traducción al francés y al inglés de la nueva web de la Fundación. También llevó a cabo investigación para el catálogo razonado, trabajó en la elaboración de la bibliografía y colaboró en la digitalización de correspondencia.

Aleksandra Wróblewska, alumna de Erasmus y licenciada en Estudios Latinoamericanos por la Universidad de Varsovia (Polonia), realizó labores de asistencia en la investigación y la incorporación a la hemeroteca de nuevos artículos sobre Salvador Dalí y participó en la digitalización de fotografías y correspondencia.

Investigadores

La actualización en la nueva web de las informaciones prácticas destinadas a los investigadores permitió agilizar el acceso a los contenidos disponibles en línea y ofrecer recursos a este colectivo para preparar la visita al Centro con antelación.

Durante el ejercicio 2014, los trabajos de investigación giraron en torno a la figura de Dalí en relación con diferentes aspectos de su trayectoria artística y vital; en particular, se estudiaron sus vínculos con personajes como el Marqués de Cuevas o Coco Chanel. También se analizaron otros temas de interés, como el peso de la cultura tradicional en la primera etapa de su obra, la influencia de Gaudí en su pensamiento, la aplicación del método paranoico-crítico en la arquitectura y la creación del Teatro-Museo.

La procedencia de los investigadores acogidos, diecisiete en total, destacó, una vez más, por la diversidad: la mayoría fueron franceses, norteamericanos, españoles y catalanes, aunque también se recibieron visitas procedentes de Australia y de América del Sur. La duración de la estancia fue más o menos larga en función de la complejidad del tema escogido.

Quarantè aniversari del Teatre-Museu Dalí

PROJECCIÓ AUDIOVISUAL

El cap de setmana del 28 de setembre, el Teatre-Museu Dalí va celebrar els seus quaranta anys d'existència. De les deu de la nit a la una de la matinada, aquest centre va obrir les portes al públic gratuïtament amb la finalitat d'oferir un recorregut per l'espai museístic guiat a partir de la projecció de l'audiovisual *Teatre-Museu Dalí. Un somni teatral*. Aquest audiovisual, creat expressament per a l'ocasió i amb una durada de trenta-cinc minuts, es va projectar en sis espais diferents del recinte. Durant la vetllada, Dalí va ser el protagonista absolut: a través de diferents muntatges audiovisuals, jugava amb l'espectador, mostrant-li la seva faceta més histriònica i, alhora, convidant-lo a visitar el Teatre-Museu amb uns altres ulls. Gràcies a la projecció d'imatges amb música i paraules del mateix Dalí vam poder assistir a l'anunci de la creació del Museu, descobrir l'artista treballant dins l'edifici en obres i reviure'n la inauguració. El recorregut per les diverses projeccions ens va ajudar a endinsar-nos en la part més íntima del cervell de Salvador Dalí i prendre consciència de la seva voluntat de convertir el Teatre-Museu en una obra d'art en si mateixa.

L'audiovisual *Teatre-Museu Dalí. Un somni teatral*, fruit d'una col·laboració estreta amb la productora Doc Doc Films, va ser creat per David Pujol amb el suport de Montse Aguer, directora del Centre d'Estudis Dalinians; la producció executiva va anar a càrrec d'Ivan Carrero, mentre que de l'edició en van tenir cura Jordi Muñoz i el mateix David Pujol. El projecte partia d'una investigació àmplia i laboriosa dels fons documentals del CED i d'altres arxius estatals i internacionals; les imatges van ser cedides per la Filmoteca Espanyola (*No-Do*) i RTVE, l'Institut Nacional de l'Audiovisual (INA), l'Istituto Luce Cinecittà de Roma, el Harry Ransom Center, ITN, l'Andy Warhol Museum i Walt Disney Studios, entre altres.

INTERCANVI D'OBRA

Un altre dels actes destacables de la celebració del quarantè aniversari del Teatre-Museu va ser fruit de la col·laboració entre la Fundació Dalí i el Museo Reina Sofía de Madrid. Durant un període de tres mesos, aquestes dues institucions es van intercanviar sengles pintures en què la protagonista era la germana de l'artista, Anna Maria. El Museo Reina Sofía va prestar una de les teles més representatives de la primera època del pintor, *Noia a la finestra*, i la Fundació Dalí, al seu torn, va cedir *Retrat de la meva germana*; totes dues obres del 1925.

Audiovisual del 40 aniversari del Teatre-Museu
Audiovisual del 40 aniversario del Teatro-Museo

Cuadragésimo aniversario del Teatro-Museo Dalí

PROYECCIÓN AUDIOVISUAL

El fin de semana del 28 de septiembre, el Teatro-Museo Dalí celebró sus cuarenta años de existencia. Desde las diez de la noche hasta la una de la madrugada, este centro abrió las puertas al público gratuitamente para ofrecer un recorrido por el espacio museístico guiado a partir de la proyección del audiovisual *Teatro-Museo Dalí. Un sueño teatral*. Este audiovisual, creado expresamente para la ocasión y con una duración de treinta y cinco minutos, se proyectó en seis espacios diferentes del recinto. Durante la velada, Dalí fue el protagonista absoluto: a través de diferentes montajes audiovisuales, jugaba con el espectador, mostrándole su faceta más histriónica y, al mismo tiempo, invitándolo a visitar el Teatro-Museo con otros ojos. Gracias a la proyección de imágenes con música y palabras del propio Dalí pudimos asistir al anuncio de la creación del Museo, descubrir al artista trabajando en el interior del edificio en obras y revivir la inauguración del centro. El recorrido por las diversas proyecciones nos ayudó a adentrarnos en la parte más íntima del cerebro de Salvador Dalí y tomar conciencia de su voluntad de convertir el Teatro-Museo en una obra de arte en sí misma.

El audiovisual *Teatro-Museo Dalí. Un sueño teatral*, fruto de una estrecha colaboración con la productora Doc Doc Films, fue creado por David Pujol con el soporte de Montse Aguer, directora del Centro de Estudios Dalinianos; la producción ejecutiva estuvo a cargo de Ivan Carrero, mientras que de la edición se ocuparon Jordi Muñoz y el propio David Pujol. El proyecto partía de una amplia y laboriosa investigación de los fondos documentales del CED y de otros archivos estatales e internacionales; las imágenes fueron cedidas por la Filmoteca Española (*No-Do*) y RTVE, el Instituto Nacional de l'Audiovisual (INA), el Instituto Luce Cinecittà de Roma, el Harry Ransom Center, ITN, el Andy Warhol Museum y Walt Disney Studios, entre otros.

INTERCAMBIO DE OBRA

Otro de los actos destacables de la celebración del cuadragésimo aniversario del Teatro-Museo fue fruto de la colaboración entre la Fundación Dalí y el Museo Reina Sofía de Madrid. Durante un período de tres meses, estas dos instituciones se intercambiaron sendas pinturas en las que la protagonista era la hermana del artista, Anna Maria. El Museo Reina Sofía prestó una de las telas más representativas de la primera época del pintor, *Muchacha en la ventana*, y la Fundación Dalí, por su parte, cedió *Retrato de mi hermana*; ambas obras del año 1925.

Intercanvi amb el Museo Reina Sofía de dos retrats d'Anna Maria
Intercambio con el Museo Reina Sofía de dos retratos de Anna Maria

Conferències i seminaris

Conferència de Michael Findlay, amb Ramon Boixadós i Leopoldo Rodés com a amfitrions

Conferencia de Michael Findlay, con Ramon Boixadós y Leopoldo Rodés como anfitriones

12 de febrer

La Fundació Dalí i la Fundación Arte y Mecenazgo, amb la col·laboració de l'Obra Social "la Caixa", van organitzar al CaixaForum de Barcelona una conferència de l'expert marxant d'art Michael Findlay titulada «El mercat de l'art enfront del col·leccionista. El coneixement artístic en la nostra època de mercantilització». Els amfitrions de l'acte van ser els presidents de les dues entitats promotores, Ramon Boixadós i Leopoldo Rodés.

13 de març

Montse Aguer, directora del CED, va participar en l'XI Congrés Català de Ciències de Laboratori Clínic, celebrat al Teatre El Jardí de Figueres, pronunciant la conferència «Salvador Dalí, el poder de materialitzar la imaginació en realitat» com a ponència inaugural de l'esdeveniment.

24 d'abril

El gerent de la Fundació Dalí va participar, a Kazan, en el seminari internacional sobre innovació en la gestió museística. Joan Manuel Sevillano va dissertar sobre la interacció de la Fundació Dalí amb el seu entorn socioeconòmic.

29 d'abril

«Salvador Dalí i la cultura de masses» va ser el tema abordat per Montse Aguer en la conferència que va oferir als estudiants del Màster en turisme cultural de la Universitat de Girona, a la mateixa seu d'aquesta institució.

30 de maig

En el marc de l'exposició antològica inaugurada al Centro Cultural Banco do Brasil, a Rio de Janeiro, Montse Aguer va oferir una introducció a la figura de Salvador Dalí i al seu context artístic i cultural en format de conferència.

5 de juny

Joan Manuel Sevillano va assistir a l'Intermuseum Festival celebrat al centre Manege de Moscou, un congrés que reuneix bianualment tots els museus de la federació russa amb la participació de museus internacionals. Convidat pel Ministeri de Cultura rus, el gerent va oferir una conferència sobre el model de gestió de la Fundació Dalí.

5 de setembre

La revista *Bonart* va presentar el número especial que havia editat amb motiu d'un doble aniversari: d'una banda, els quinze anys d'existència d'aquesta publicació i, de l'altra, el quarantè aniversari del Teatre-Museu Dalí. A l'acte, celebrat sota la cúpula del Museu figuerenc, hi van assistir Montse Aguer, Ricard Planas, director de la revista, Pilar Parcerisas, historiadora i crítica d'art, i Jordi Carulla, editor i president de l'Associació Joan Ponç. La vetllada es va completar amb una *performance* de Kiku Mistu titulada *The Last Cabaret*.

7 d'octubre

Amb motiu de la XXIX Setmana Cultural de Navata, Carme Ruiz va presentar la conferència «Teatre-Museu Dalí. Quarantè aniversari», en la qual va recordar la gènesi i la cronologia dels fets que van portar a la celebració dels quaranta anys d'aquesta gran obra.

Conferencias y seminarios

12 de febrero

La Fundación Dalí y la Fundación Arte y Mecenazgo, con la colaboración de la Obra Social "la Caixa", organizaron en el CaixaForum de Barcelona una conferencia del experto marchante de arte Michael Findlay titulada «El mercado del arte frente al coleccionista. El conocimiento artístico en nuestra época de mercantilización». Los anfitriones del acto fueron los presidentes de las dos entidades promotoras, Ramon Boixadós y Leopoldo Rodés.

13 de marzo

Montse Aguer, directora del CED, participó en el XI Congreso Catalán de Ciencias de Laboratorio Clínico, celebrado en el Teatro El Jardí de Figueres, pronunciando la conferencia «Salvador Dalí, el poder de materializar la imaginación en realidad» como ponencia inaugural del acontecimiento.

24 de abril

El gerente de la Fundación Dalí participó, en Kazán, en el seminario internacional sobre innovación en la gestión museística. Joan Manuel Sevillano disertó sobre la interacción de la Fundación Dalí con su entorno socioeconómico.

29 de abril

«Salvador Dalí y la cultura de masas» fue el tema abordado por Montse Aguer en la conferencia que ofreció a los estudiantes del Máster en Turismo Cultural de la Universitat de Girona, en la sede de esta institución.

30 de mayo

En el marco de la exposición antològica inaugurada en el Centro Cultural Banco do Brasil, en Río de Janeiro, Montse Aguer ofreció una introducción a la figura de Salvador Dalí y a su contexto artístic y cultural en formato de conferencia.

5 de junio

Joan Manuel Sevillano asistió al Intermuseum Festival celebrado en el centro Manege de Moscú, un congreso que reúne bianualmente a todos los museos de la federación rusa con la participación de museos internacionales. El gerente ofreció una conferencia sobre el modelo de gestión de la Fundació Dalí.

5 de septiembre

La revista *Bonart* presentó el número especial que había editado con motivo de un doble aniversario: por un lado, los quince años de existencia de esta publicación y, por otro, el cuadragésimo aniversario del Teatre-Museu Dalí. Al acto, celebrado bajo la cúpula del Museu figuerense, asistieron Montse Aguer, Ricard Planas, director de la revista, Pilar Parcerisas, historiadora y crítica de arte, y Jordi Carulla, editor y presidente de la Associació Joan Ponç. La velada se completó con una *performance* de Kiku Mistu titulada *The Last Cabaret*.

7 de octubre

Con ocasión de la XXIX Semana Cultural de Navata, Carme Ruiz presentó la conferencia «Teatre-Museu Dalí. Cuadragésimo aniversario», en la cual recordó la gènesis y la cronología de los hechos que llevaron a la celebración de los cuarenta años de esta gran obra.

Presentació del número especial de la revista *Bonart*
Presentación del número especial de la revista *Bonart*

16 d'octubre

Juliette Murphy, conservadora-restauradora, va oferir una conferència sobre l'obra gràfica de Salvador Dalí al Musée Goya - Musée d'art hispanique de Castres, França.

17 de novembre

El gerent de la Fundació Dalí, Joan Manuel Sevillano, va participar en les jornades sobre turisme cultural «Gir 180 graus», organitzades a Girona per la Fundació La Ciutat Invisible.

2 de desembre

Joan Manuel Sevillano va presentar la Fundació Dalí i el projecte expositiu del Brasil a un grup de més de quaranta empresaris amb posterior visita privada en el marc d'una jornada organitzada pel capítol de YPO-WPO de Sao Paulo.

16 de desembre

Lluís Peñuelas, secretari general de la Fundació, va oferir una conferència sobre l'autoria i la falsificació d'obres d'art en el marc del III Encuentro Profesional «Lucha contra el tráfico ilícito de bienes culturales», organitzat pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport a la ciutat de Madrid.

16 i 17 de desembre

Carme Ruiz va assistir als actes que van tenir lloc en ocasió de l'exposició *Salvador Dalí and Media*, al MMOMA de Moscou. El dia 16 va pronunciar la conferència «Dalí. Escritor» a l'Institut Cervantes de la capital moscovita, i el 17 va participar en la taula rodona «Salvador Dalí i el llibre», organitzada per l'Acadèmia de Belles Arts de Rússia i el MMOMA.

Juliette Murphy a Castres
Juliette Murphy en Castres

16 de octubre

Juliette Murphy, conservadora-restauradora, ofreció una conferencia sobre la obra gráfica de Salvador Dalí en el Musée Goya - Musée d'art hispanique de Castres, Francia.

17 de noviembre

El gerente de la Fundación Dalí, Joan Manuel Sevillano, participó en las jornadas sobre turismo cultural «Giro 180 grados», organizadas en Girona por la Fundación La Ciutat Invisible.

2 de diciembre

Joan Manuel Sevillano presentó la Fundación Dalí y el proyecto expositivo de Brasil a un grupo de más de cuarenta empresarios con posterior visita privada en el marco de una jornada organizada por el capítulo de YPO-WPO de Sao Paulo.

16 de diciembre

Lluís Peñuelas, secretario general de la Fundación, ofreció una conferencia sobre la autoría y la falsificación de obras de arte en el marco del III Encuentro Profesional «Lucha contra el tráfico ilícito de bienes culturales», organizado por el Ministerio de Educación, Cultura y Deporte en la ciudad de Madrid.

16 y 17 de diciembre

Carme Ruiz asistió a los actos que tuvieron lugar con ocasión de la exposición *Salvador Dalí and Media*, en el MMOMA de Moscú. El día 16 pronunció la conferencia «Dalí. Escritor» en el Instituto Cervantes de la capital moscovita, y el 17 participó en la mesa redonda «Salvador Dalí y el libro», organizada por la Academia de Bellas Artes de Rusia y el MMOMA.

Taula rodona a Moscou en què va participar Carme Ruiz
Mesa redonda en Moscú en la que participó Carme Ruiz

Publicacions

EDICIONS PRÒPIES

Catàleg raonat en línia de pintures

Al mes de maig es va presentar el quart tram del catàleg raonat en línia de pintures de Salvador Dalí, corresponent al període 1952-1964. Aquesta publicació és una continuació del projecte de catalogació i recerca de pintures que va veure la llum l'any 2004. El 2014, i gràcies a la feina constant i diària de catalogació i investigació que du a terme, l'equip del CED va poder presentar una nova secció d'aquest inventari pictòric, dedicada a l'estudi detallat de les pintures produïdes entre el 1952 i el 1964 i disponible en línia gratuïtament. El catàleg, que es pot consultar en català, castellà, anglès i francès, té com a objectiu principal establir el corpus d'obra pictòrica daliniana per aconseguir una catalogació total i exhaustiva de les pintures executades pel Mestre entre els anys 1910 i 1983. El volum d'obres estudiat fins ara és de 758, pertanyents a més d'un centenar de col·leccions diferents; totes les obres es poden consultar al web utilitzant criteris de cerca per títol, data o col·lecció.

Dalí-Pitxot. *L'al·legoria de la memòria* (DVD)

La Fundació Dalí va concebre el DVD *Dalí-Pitxot. L'al·legoria de la memòria* com un component important dels continguts de l'exposició que, amb el títol *Entorn de l'escenari*, es va dedicar a l'artista Antoni Pitxot, director del Teatre-Museu Dalí. El DVD, de seixanta minuts de durada, es presenta i distribueix juntament amb el catàleg de la mostra i recull el testimoni fonamental d'una història compartida d'amistat i passió per l'art. L'objectiu bàsic del documental és donar a conèixer el treball i el procés creatiu d'Antoni Pitxot; amic i col·laborador de Salvador Dalí, Pitxot ens guia pel complex món del procés artístic, tant el seu propi com el del geni empordanès. Prenent el seu pensament, la seva obra i el seu paisatge com a fils conductors, el documental convida l'espectador a capbussar-se en el fascinant misteri de la creació i en l'evolució d'obres tan cabdals com ara el Teatre-Museu Dalí de Figueres, projecte en el qual Pitxot va participar directament.

El documental va ser coproduït per la Fundació Dalí i La Nutria Produccions (ara Doc Doc Films) i dirigit per David Pujol, amb guió del mateix Pujol i de Montse Aguer, directora del CED. Ivan Carrero en va ser el productor.

Catàleg i DVD de l'exposició *Entorn de l'escenari*
Catálogo y DVD de la exposición *Entorn de l'escenari*

COEDICIONS

Salvador Dalí

El catàleg de l'exposició retrospectiva celebrada al Brasil del maig del 2014 al gener del 2015 incloïa un article de la directora del CED, titulat «Salvador Dalí. Autoretrat i autobiografia», que servia d'eix de la mostra. En el catàleg de l'exposició itinerant que es va poder veure a São Paulo es van incorporar així mateix els textos «Dalí al divan de Maldoror», d'Eliane Robert Moraes, «Els àngels de Narcís», de Veronica Stigger, i «Salvador Dalí i els mites del futur pròxim», de Paulo Miyada.

Salvador Dalí and Media

En aquest cas es tractava de l'adaptació del catàleg publicat al seu dia amb motiu de l'exposició *Dalí i les revistes*, que es va poder veure el 2008 al Castell Gala Dalí de Púbol i en la qual s'aprofundia en la relació de Salvador Dalí amb les publicacions periòdiques. El catàleg, que inclou un text de Montse Aguer i un altre de Juan José Lahuerta, arquitecte, escriptor i professor de la Universitat de Barcelona, ofereix una visió més àmplia de la relació entre Dalí i el món de les revistes i la premsa escrita.

ARTICLES

El 8 de juny, *ARA-RAR*, el nou suplement dominical del diari *ARA*, va publicar un article sobre Gala escrit per Montse Aguer.

Publicació del quart tram del Catàleg raonat de pintures
Publicación del cuarto tramo del Catálogo razonado de pinturas

Publicaciones

EDICIONES PROPIAS

Catálogo razonado en línea de pinturas

En el mes de mayo se presentó el cuarto tramo del catálogo razonado en línea de pinturas de Salvador Dalí, correspondiente al período 1952-1964. Esta publicación es una continuación del proyecto de catalogación e investigación de pinturas que vio la luz en el año 2004. En el 2014, y gracias al trabajo constante y diario de catalogación e investigación que lleva a cabo, el equipo del CED pudo presentar una nueva sección de este inventario pictórico, dedicada al estudio detallado de las pinturas producidas entre 1952 y 1964 y disponible en línea gratuitamente. El catálogo, que se puede consultar en catalán, castellano, inglés y francés, tiene como objetivo principal establecer el corpus de obra pictórica daliniana para conseguir una catalogación total y exhaustiva de las pinturas ejecutadas por el Maestro entre los años 1910 y 1983. El volumen de obras estudiado hasta ahora es de 758, pertenecientes a más de un centenar de colecciones diferentes; todas las obras se pueden consultar en la web utilizando criterios de búsqueda por título, fecha o colección.

Dalí-Pitxot. *La alegoría de la memoria* (DVD)

La Fundación Dalí concibió el DVD *Dalí-Pitxot. La alegoría de la memoria* como un importante componente de los contenidos de la exposición que, con el título *Entorn de l'escenari*, se dedicó al artista Antoni Pitxot, director del Teatro-Museo Dalí. El DVD, de sesenta minutos de duración, se presenta y distribuye junto con el catálogo de la muestra y recoge el testimonio fundamental de una historia compartida de amistad y pasión por el arte. El objetivo básico del documental es dar a conocer el trabajo y el proceso creativo de Antoni Pitxot. Amigo y colaborador de Salvador Dalí, Pitxot nos guía por el complejo mundo del proceso artístico, tanto el suyo propio como el del genio ampurdanés. Tomando su pensamiento, su obra y su paisaje como hilos conductores, el documental invita al espectador a sumergirse en el fascinante misterio de la creación y en la evolución de obras tan fundamentales como el Teatro-Museo Dalí de Figueres, proyecto en el que Pitxot participó directamente.

El documental fue coproducido por la Fundación Dalí y La Nutria Producciones (ahora Doc Doc Films) y dirigido por David Pujol, con guión del mismo Pujol y de Montse Aguer, directora del CED. Ivan Carrero fue el productor.

COEDICIONES

Salvador Dalí

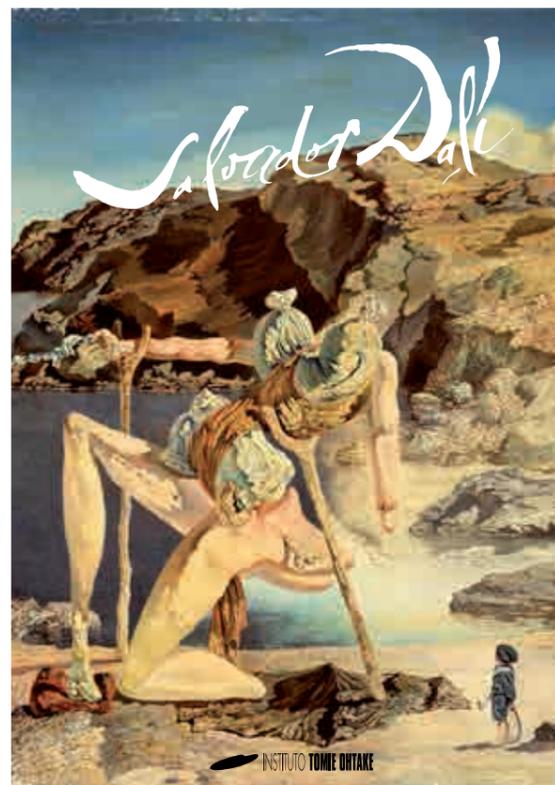
El catálogo de la exposición retrospectiva celebrada en Brasil de mayo de 2014 a enero de 2015 incluía un artículo de la directora del CED que, bajo el título «Salvador Dalí. Autorretrato y autobiografía», servía de eje de la muestra. En el catálogo de la exposición itinerante que se pudo ver en São Paulo se incorporaron así mismo los textos «Dalí en el diván de Maldoror», de Eliane Robert Moraes, «Los ángeles de Narciso», de Veronica Stigger, y «Salvador Dalí y los mitos del futuro próximo», de Paulo Miyada.

Salvador Dalí and Media

En este caso se trataba de la adaptación del catálogo publicado en su día con motivo de la exposición *Dalí y las revistas*, que se pudo ver en el año 2008 en el Castillo Gala Dalí de Púbol y en la que se profundizaba en la relación de Salvador Dalí con las publicaciones periódicas. El catálogo, que incluye un texto de Montse Aguer y otro de Juan José Lahuerta, arquitecto, escritor y profesor de la Universitat de Barcelona, ofrece una visión más amplia de la relación entre Dalí y el mundo de las revistas y la prensa escrita.

ARTÍCULOS

El 8 de junio, *ARA-RAR*, el nuevo suplemento dominical del diario *ARA*, publicó un artículo sobre Gala escrito por Montse Aguer.

Catàleg de l'antològica del Brasil
Catálogo de la antológica de Brasil

Servei educatiu

Participants del taller d'estiu

Durant el 2014, el Servei Educatiu va incrementar la seva activitat en un 11,6 % i va atendre gairebé 46.000 usuaris. Del total de les 1.551 activitats dutes a terme (visites guiades i tallers), un 46 % es va fer en francès i un 35 % en català, així com en anglès (11 %), castellà (6 %), alemany (2 %) i puntualment en holandès i en italià. Malgrat la crisi, es va constatar una certa recuperació dels grups didàctics catalans i es van mantenir estables els d'escolars francesos, que, com hem vist, van representar el col·lectiu més important atès pel Servei Educatiu. Quant a la tipologia dels grups, la distribució va ser la següent: educació infantil, 6 %; primària, 22 %; ESO, 47 %; batxillerat, 13 %; universitaris, 4 %; escoles d'adults, 2 %; activitats familiars, 1 %; intercanvis, 1 %, i altres, 4 %.

L'equip del Servei Educatiu, d'altra banda, es va completar amb una nova incorporació, la d'Anna Massot, que es va sumar a la resta de col·laboradores (les educadores Marta Aumatell, Soraya Belmonte, Anna Garcia, Sònia Hernández, Barbara van Hoestenbergh, Gràcia del Ruste i Petra Vlasman) i a l'equip de l'empresa de serveis culturals Educ'Art, coordinat per Silvina Cousté.

Durant l'exercici passat es van organitzar diverses formacions específiques per a l'equip pedagògic: en concret, una visita sobre tècniques i particularitats de l'obra gràfica amb Juliette Murphy, especialista del Departament de Restauració (30 de gener), una altra al pla de Tudela del cap de Creus amb una de les seves responsables, Marta Puiguriquer (28 abril), i diverses visites d'aprofundiment sobre alguns espais del Teatre-Museu (sales del Tresor i Mae West).

La renovació del format i els materials de les visites al Castell de Púbol, iniciada l'any anterior, va començar a donar uns resultats molt positius, ja que va augmentar sensiblement la xifra de visites didàctiques a aquesta Casa-Museu.

Durant el 2014, paral·lelament, la presència del Servei Educatiu a les xarxes socials (Flickr, Facebook i Twitter) es va seguir ampliant amb més imatges dels grups que ens van visitar; aquestes imatges representen, alhora, una bona eina de difusió per complementar la informació sobre les activitats que s'ofereixen. A tall d'exemple, es va incrementar fins a més de 5.800 el nombre d'imatges relacionades amb les visites i les activitats del Servei Educatiu, que van sumar més de 208.000 visualitzacions només el 2014. El nou web, d'altra banda, va representar una millora molt important pel que fa a la difusió de la informació del Servei Educatiu i la gestió de les reserves de visites, a més de facilitar l'accés a tota mena de documentació sobre els museus i l'obra de Salvador Dalí.

En l'exercici passat, el Servei Educatiu va proposar una nova activitat que va tenir molt d'èxit: el «Casalet surrealista», organitzat els dies 23, 25, 26, 27 i 30 de juny i dirigit sobretot als nens i nenes de Figueres i rodalies. Cada dia es van dur a terme activitats diferents, amb l'objectiu de potenciar el coneixement de Salvador Dalí i d'estimular, alhora, la creativitat dels infants. Es van organitzar els tallers següents, en tots els casos amb les places exhaurides: «Petons d'elefant» (estampació), «Una llàgrima per a tu» (creació d'una joia), «Lull de la mosca», «Atrapem reflexos», «Cadàver exquisit», «Barret surrealista», «Fem cupuletes!», «Una pregunta, una foto», «Visitem l'Osito Marquina», «Taller de torre de galetes» (pastís d'aniversari) i «Felicitacions surrealistes» (amb motiu del quarantè aniversari del Teatre-Museu), un taller de màscares i un altre de dibuix i, finalment, un *stop-motion* especial per al casalet. Les encarregades d'oferir aquests tallers van ser Marta Aumatell, Soraya Belmonte, Anna Garcia, Anna Massot, Petra Vlasman i Vanesa Zaro.

Servicio educativo

Participants del taller de verano

Durante el 2014, el Servicio Educativo incrementó su actividad en un 11,6 % y atendió a casi 46 000 usuarios. Del total de las 1551 actividades llevadas a cabo (visitas guiadas y talleres), un 46 % se hicieron en francés y un 35 % en catalán, así como en inglés (11 %), castellano (6 %), alemán (2 %) y puntualmente en holandés y en italiano. A pesar de la crisis, se constató una cierta recuperación de los grupos didácticos catalanes y se mantuvieron estables los de escolares franceses, que, como hemos visto, representaron el colectivo más importante atendido por el Servicio Educativo. En cuanto a la tipología de los grupos, la distribución fue la siguiente: educación infantil, 6 %; primaria, 22 %; ESO, 47 %; bachillerato, 13 %; universitarios, 4 %; escuelas de adultos, 2 %; actividades familiares, 1 %; intercambios, 1 %, y otros, 4 %.

El equipo del Servicio Educativo, por otra parte, se completó con una nueva incorporación, la de Anna Massot, que se sumó al resto de colaboradoras (las educadoras Marta Aumatell, Soraya Belmonte, Anna Garcia, Sònia Hernández, Barbara van Hoestenbergh, Gràcia del Ruste y Petra Vlasman) y al equipo de la empresa de servicios culturales Educ'Art, coordinado por Silvina Cousté.

Durante el pasado ejercicio se organizaron diversas formaciones específicas para el equipo pedagógico: en concreto, una visita sobre técnicas y particularidades de la obra gráfica con Juliette Murphy, especialista del Departamento de Restauración (30 de enero), otra en el Pla de Tudela del cabo de Creus con una de sus responsables, Marta Puiguriquer (28 abril), y diversas visitas de profundización sobre algunos espacios del Teatro-Museo (salas del Tesoro y Mae West).

La renovación del formato y los materiales de las visitas al Castillo de Púbol, iniciada el año anterior, comenzó a dar unos resultados muy positivos, ya que aumentó sensiblemente la cifra de visitas didácticas a esta Casa-Museo.

Durante el 2014, paralelamente, la presencia del Servicio Educativo en las redes sociales (Flickr, Facebook y Twitter) se siguió ampliando con más imágenes de los grupos que nos visitaron; estas imágenes representan, al mismo tiempo, una buena herramienta de difusión para complementar la información sobre las actividades que se ofrecen. A título de ejemplo, se incrementó hasta más de 5800 el número de imágenes relacionadas con las visitas y las actividades del Servicio Educativo, que sumaron más de 208 000 visualizaciones solo en el 2014. La nueva web, por otra parte, representó una mejora muy importante en lo que se refiere a la difusión de la información del Servicio Educativo y la gestión de las reservas de visitas, además de facilitar el acceso a toda clase de documentación sobre los museos y la obra de Salvador Dalí.

En el pasado ejercicio, el Servicio Educativo propuso una nueva actividad que tuvo mucho éxito: las «Colonias surrealistas», organizadas los días 23, 25, 26, 27 y 30 de junio y dirigidas sobre todo a los niños y niñas de Figueres y alrededores. Cada día se llevaron a cabo actividades diferentes, con el objetivo de potenciar el conocimiento de Salvador Dalí y de estimular, al mismo tiempo, la creatividad de los niños. Se organizaron los siguientes talleres, en todos los casos con las plazas agotadas: «Besos de elefante» (estampación), «Una lágrima para ti» (creación de una joya), «El ojo de la mosca», «Atrapemos reflejos», «Cadáver exquisito», «Sombrero surrealista», «¡Hagamos cupulitas!», «Una pregunta, una foto», «Visitemos al Osito Marquina», «Taller de torre de galletas» (tarta de cumpleaños) y «Felicitaciones surrealistas» (con motivo del cuadragésimo aniversario del Teatro-Museo), un taller de máscaras y otro de dibujo y, finalmente, un *stop-motion* especial para las colonias. Las encargadas de ofrecer estos talleres fueron Marta Aumatell, Soraya Belmonte, Anna Garcia, Anna Massot, Petra Vlasman y Vanesa Zaro.

Participants del taller d'estiu

Per tercer any consecutiu, el Servei Educatiu va participar en l'Acustiqueta, l'apartat infantil del Festival Acústica de Figueres, amb el taller «Felicitacions surrealistes», que va tenir lloc els dies 29 i 30 d'agost; amb aquesta proposta, a càrrec d'Anna Garcia i Anna Massot, es va voler commemorar d'una manera creativa el quarantè aniversari del Teatre-Museu Dalí. Cal esmentar així mateix el taller de Nadal, a cura de Petra Vlasman i Marta Aumatell, que es va celebrar els dies 6, 13, 20 i 30 de desembre. Totes les activitats familiars van tenir una acollida excel·lent i en la majoria dels tallers es van exhaurir les places; algunes sessions d'aquestes activitats estaven reservades en exclusiva per als Amics dels Museus Dalí. Al llarg de l'any també es van organitzar diverses visites familiars.

Per tal d'aprofundir en el coneixement del Teatre-Museu, el 2014 es van seguir organitzant les visites de petit format per a grups molt reduïts, especialment adreçades als socis d'Amics dels Museus Dalí. Els participants van poder conèixer la Sala d'Obres Mestres (5 d'octubre) amb Petra Vlasman, la Sala de les Peixateries (9 de novembre) amb Anna Massot, i també el Pati i la Cúpula (14 de desembre), en aquest cas amb Marta Aumatell.

Quant als ajuts que es destinen als escolars per visitar els museus Dalí, durant el 2014 la Fundació Dalí va oferir visites guiades gratuïtes a les escoles Sant Pau, Pous i Pagès i Anicet de Pagès de Figueres, Ruiz Amado de Castelló d'Empúries, Centre d'Estudis Figueres, ZER Les Salines d'Agullana, Joan Reglà de Bàscara, Centre Escolar Empordà de Roses i L'Esculapi de l'Escala així com als instituts Deulofeu i Monturiol de Figueres. A més, cal assenyalar que es van beneficiar d'una visita totalment gratuïta un grup d'adolescents de l'Aula Oberta dels Serveis Socials de l'Ajuntament de Figueres, els estudiants de cicle superior de les escoles Carles I de Barcelona i Ítaca de Badalona, els alumnes de l'aula itinerant del Circo Alegria, un grup de l'entitat Unió Anelles de la Flama de Valls i un altre format per nens de Fukushima que ens van visitar amb

El Servei educatiu va incrementar la seva activitat en un 11,6 % i va atendre gairebé 46.000 usuaris

la Ganbalo Summer Caravan, un grup de directius de les Escolàpies de tot Catalunya i l'equip docent de l'escola Abat Oliba de Sant Hipòlit de Voltregà. El Servei Educatiu també va participar amb un taller gratuït en la Festa del Voluntariat organitzada per l'Ajuntament de Figueres (31 maig).

Durant l'exercici 2014, van rebre l'ajut que la Diputació de Girona atorga a través del programa Indika de Patrimoni Cultural i Educació 3.464 nens i nenes de les escoles de les comarques gironines. Aquests alumnes, un 32 % més que l'any anterior, es van beneficiar d'una visita parcialment subvencionada als museus Dalí.

Cal recordar així mateix que tots els centres escolars de Figueres, la Pera i Cadaqués gaudeixen d'entrada gratuïta als quatre museus Dalí, com també tots els nens i les nenes de menys de nou anys.

Taller de Nadal
Taller de Navidad

Participantes del taller de verano

El Servicio educativo incrementó su actividad en un 11,6 % y atendió a casi 46 000 usuarios

Por tercer año consecutivo, el Servicio Educativo participó en el Acustiqueta, el apartado infantil del Festival Acústica de Figueres, con el taller «Felicitaciones surrealistas», que tuvo lugar los días 29 y 30 de agosto; con esta propuesta, a cargo de Anna Garcia y Anna Massot, se quiso conmemorar de una manera creativa el cuadragésimo aniversario del Teatro-Museo Dalí. Cabe mencionar así mismo el taller de Navidad, a cargo de Petra Vlasman y Marta Aumatell, que se celebró los días 6, 13, 20 y 30 de diciembre. Todas las actividades familiares tuvieron una acogida excelente y en la mayoría de los talleres se agotaron las plazas; algunas sesiones de estas actividades estaban reservadas en exclusiva para los Amics dels Museus Dalí. A lo largo del año también se organizaron diversas visitas familiares.

Al objeto de profundizar en el conocimiento del Teatro-Museo, en el 2014 se siguieron organizando las visitas de pequeño formato para grupos muy reducidos, especialmente dirigidas a los socios de Amics dels Museus Dalí. Los participantes pudieron conocer la Sala de Obras Maestras (5 de octubre) con Petra Vlasman, la Sala de las Pescaderías (9 de noviembre) con Anna Massot, y también el Patio y la Cúpula (14 de diciembre), en este caso con Marta Aumatell.

En lo que se refiere a las ayudas que se destinan a los escolares para visitar los museos Dalí, durante el 2014 la Fundación Dalí ofreció visitas guiadas gratuitas a las escuelas Sant Pau, Pous i Pagès y Anicet de Pagès de Figueres, Ruiz Amado de Castelló d'Empúries, Centre d'Estudis Figueres, ZER Les Salines de Agullana, Joan Reglà de Bàscara, Centre Escolar Empordà de Roses y L'Esculapi de l'Escala así como a los institutos Deulofeu y Monturiol de Figueres. Además, cabe señalar que se beneficiaron de una visita totalmente gratuita un grupo de adolescentes del Aula Abierta de los Servicios Sociales del Ayuntamiento de Figueres, los estudiantes de ciclo superior de las escuelas Carles I de Barcelona e Ítaca de Badalona, los alumnos del aula itinerante del Circo Alegria, un grupo de la entidad Unió Anelles de la Flama de Valls y otro formado por niños de Fukushima que nos visitaron con la Ganbalo Summer Caravan, un grupo de directivos de las Escolapias de toda Cataluña y el equipo docente de la escuela Abat Oliba de Sant Hipòlit de Voltregà. El Servicio Educativo también participó con un taller gratuito en la Fiesta del Voluntariado organizada por el Ayuntamiento de Figueres (31 mayo). Durante el ejercicio 2014, recibieron la ayuda que la Diputación de Girona otorga a través del programa Indika de Patrimonio Cultural y Educación 3464 niños

Participació del Servei Educatiu en la Fira del Voluntariat de Figueres
Participación del Servicio Educativo en la Feria del Voluntariado de Figueres
Propuestas educativas per visitar el Teatre-Museu
Propuestas educativas para visitar el Teatro-Museo

L'escola Salvador Dalí va commemorar els quaranta anys de la seva obertura
La escuela Salvador Dalí conmemoró los cuarenta años de su apertura

El Servei Educatiu va estar present una vegada més, com a membre del jurat i amb la concessió d'un premi especial per a l'escola amb més participants, en el Concurs Infantil de Pintura Ràpida del GEiEG de Girona, del qual se celebrava la quaranta-unena edició. Els anys 1924 i 1925, el mateix Salvador Dalí havia participat en aquest concurs, en què va guanyar el Premi Extraordinari. El curs de P5 d'educació infantil de l'escola Bell-lloc del Pla de Girona va gaudir d'una visita gratuïta al Museu Dalí com a premi especial de l'edició del 2013.

El 23 d'abril, d'altra banda, el centre educatiu Saint George's School de Girona va convidar Nuri Aldeguer, responsable del Servei Educatiu, a compartir amb tots els seus estudiants de secundària els actes de celebració de la diada de Sant Jordi.

El 2013 ja s'havia anunciat l'inici d'una col·laboració especial amb l'escola Salvador Dalí de Figueres; el 16 de gener del 2014, finalment, es va signar el conveni d'apadrinament. Al llarg del curs 2013-2014, tots els nivells de l'escola van visitar el Teatre-Museu Dalí, a més de fer un treball continu sobre l'obra de Salvador Dalí durant tot l'any acadèmic. Des del Servei Educatiu també vam organitzar una visita al Museu per a l'equip docent (18 de gener) i, alhora, vam visitar l'escola, entre moltes altres activitats, en el marc del seu projecte «DALÍ-ART, el museu entra a l'escola».

Miquel Fernández, estudiant de pedagogia de la Universitat de Girona, va fer el pràcticum amb nosaltres; a més de donar-nos un suport molt valuós en totes les tasques del Servei Educatiu, va dur a terme alguns treballs específics que ens van ser de gran ajuda.

Escolars al Castell de Púbol
Escolares en el Castillo de Púbol

De l'exercici passat cal destacar-ne així mateix les visites que des del Servei Educatiu vam fer a les escoles Salvador Dalí (8 i 10 de juny) i La Salle (6 de juny) de Figueres i a l'Abat Oliba de Sant Hipòlit de Voltregà (26 de maig), totes les quals van desenvolupar treballs artístics inspirats en l'obra de Salvador Dalí, amb una implicació plena del centre i l'equip docent i amb uns resultats magnífics.

En l'últim trimestre de l'any es va introduir una nova enquesta de valoració de les visites guiades didàctiques. En les noranta enquestes dutes a terme fins al moment, la valoració global ha estat d'excel·lent en un 92 % dels casos.

y niñas de las escuelas de la provincia de Girona. Estos alumnos, un 32 % más que el año anterior, se beneficiaron de una visita parcialmente subvencionada a los museos Dalí.

Cabe recordar, así mismo, que todos los centros escolares de Figueres, La Pera y Cadaqués disfrutaron de entrada gratuita a los cuatro museos Dalí, como también todos los niños y las niñas de menos de nueve años.

El Servicio Educativo estuvo presente una vez más, como miembro del jurado y con la concesión de un premio especial para la escuela con más participantes, en el Concurso Infantil de Pintura Rápida del GEiEG de Girona, del cual se celebraba la cuadragésima primera edición. En los años 1924 y 1925, el propio Salvador Dalí había participado en este concurso, en el que ganó el Premio Extraordinario. El curso de P5 de educación infantil de la escuela Bell-lloc del Pla de Girona disfrutó de una visita gratuita al Museo Dalí como premio especial de la edición del 2013.

El 23 de abril, por otra parte, el centro educativo Saint George's School de Girona invitó a Nuri Aldeguer, responsable del Servicio Educativo, a compartir con todos sus estudiantes de secundaria los actos de celebración de la festividad de San Jorge.

En el 2013 ya se había anunciado el inicio de una colaboración especial con la escuela Salvador Dalí de Figueres; el 16 de enero de 2014, finalmente, se firmó el

convenio de apadrinamiento. A lo largo del curso 2013-2014, todos los niveles de la escuela visitaron el Teatro-Museo Dalí, además de hacer un trabajo continuo sobre la obra de Salvador Dalí durante todo el año académico. Desde el Servicio Educativo también organizamos una visita al Museo para el equipo docente (18 de enero) y, al mismo tiempo, visitamos la escuela, entre muchas otras actividades, en el marco de su proyecto «DALÍ-ART, el museo entra en la escuela».

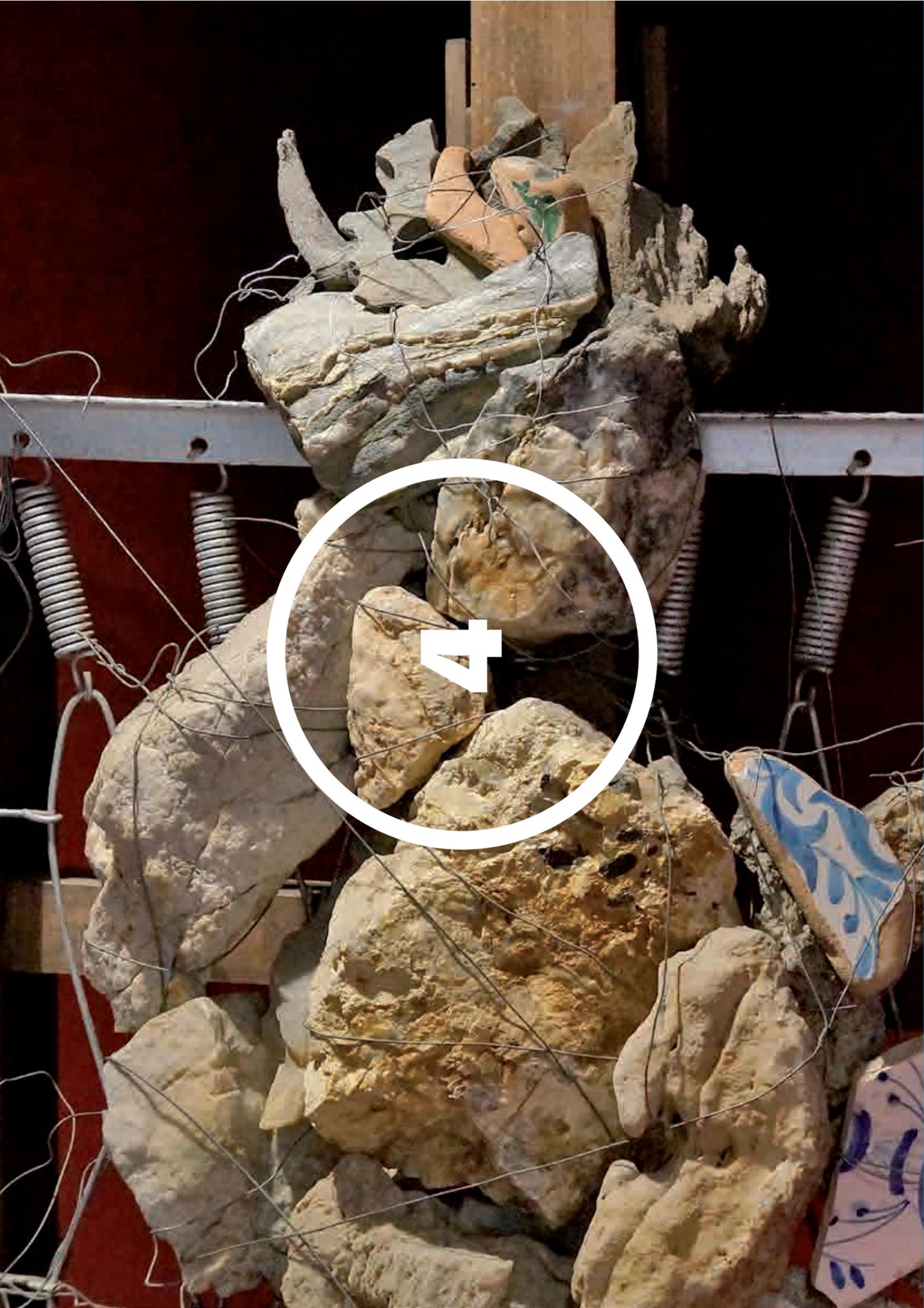
Miquel Fernández, estudiante de Pedagogía de la Universitat de Girona, realizó el pràcticum con nosotros; además de prestarnos un apoyo muy valioso en todas las labores del Servicio Educativo, llevó a cabo algunos trabajos específicos que nos fueron de gran ayuda.

Del pasado ejercicio cabe destacar, así mismo, las visitas que desde el Servicio Educativo hicimos a las escuelas Salvador Dalí (8 y 10 de junio) y La Salle (6 de junio) de Figueres y a la Abat Oliba de Sant Hipòlit de Voltregà (26 de mayo), todas las cuales desarrollaron trabajos artísticos inspirados en la obra de Salvador Dalí, con una implicación plena del centro y el equipo docente y con unos resultados magníficos.

En el último trimestre del año se introdujo una nueva encuesta de valoración de las visitas guiadas didácticas. Entre las noventa encuestas realizadas, la valoración global fue de excelente en un 92 % de los casos.

Beneficiarios del proyecto Rossinyol promogut per l'ajuntament de Figueres i la UdG
Beneficiarios del proyecto Rossinyol promovido por el ayuntamiento de Figueres y la UdG

4

COMUNICAR

Comunicació

Durant el 2014, Salvador Dalí, el Teatre-Museu i el seu director van ser motiu de diverses portades i d'amplis reportatges. L'exercici es va encetar amb els vint-i-cinc anys de la mort del Mestre i, encara que la Fundació no fomenta la celebració d'aquesta data, els mitjans de comunicació hi van dedicar espais considerables. N'és un exemple el documental de nova producció *Revelando a Dalí*, de TVE, que va guanyar el premi al millor programa especial en els AIB Awards. Pel març es va obrir al públic, al Castell de Púbol, l'exposició *Entorn de l'escenari*, dedicada a Antoni Pitxot, en un acte que va marcar l'inici del que podríem considerar «Any Pitxot», farcit d'exposicions i reconeixements arreu del territori. Al setembre, d'altra banda, es van commemorar els quaranta anys de la inauguració del Museu figuerenc. Aquestes dues darreres efemèrides van fer que el Teatre-Museu i Salvador Dalí ocupessin un lloc preeminent en pàgines i espais informatius durant una bona part de l'any. En el terreny expositiu, dos grans projectes van copsar l'interès de les capçaleres internacionals: l'antològica del Brasil i la reedició de la mostra *Dalí i les revistes* per al MMOMA de Moscou.

Al llarg del 2014 es van celebrar set rodes de premsa i es van emetre nou comunicats; la majoria de les accions de comunicació van estar relacionades amb el quarantè aniversari del Teatre-Museu Dalí.

A continuació es detallen les rodes de premsa convocades durant l'exercici passat:

Presentació de la memòria 2013
Presentación de la memoria 2013

13 DE GENER

Presentació als mitjans de comunicació de l'adquisició de l'obra *Carretó fantasma*, amb la presència d'Antoni Pitxot i Montse Aguer.

10 DE MARÇ

Presentació de la memòria institucional corresponent a l'exercici 2013, a càrrec de Montse Aguer, Lluís Peñuelas i Joan Manuel Sevillano.

15 DE MARÇ

Inauguració de l'exposició sobre Antoni Pitxot *Entorn de l'escenari*, amb la participació de Juan María Nin, aleshores director general de "la Caixa" i vicepresident de CaixaBank, de Ramon Boixadós, president de la Fundació Dalí, de Montse Aguer, directora del Centre d'Estudis Dalinians, i del mateix Pitxot, pintor i director del Teatre-Museu Dalí.

12 DE MAIG

Llançament del quart tram del catàleg raonat, que abraça les pintures executades entre els anys 1952 i 1964. La presentació va anar a cura de Montse Aguer i de les coordinadores del CED Carme Ruiz i Anna Otero.

Pitxot i Aguer mostrant l'adquisició *Carretó fantasma*
Pitxot y Aguer mostrando la adquisición *Carreta fantasma*

Pitxot davant l'assemblage *Mnemòsine*, amb Nin, Boixadós i Aguer
Pitxot delante del *assemblage Mnemósine*, con Nin, Boixadós y Aguer

Durante el 2014, Salvador Dalí, el Teatro-Museo y su director fueron objeto de diversas portadas y amplios reportajes. El ejercicio comenzó con el vigésimo quinto aniversario de la muerte del Maestro y, aunque la Fundación no fomenta la celebración de esta fecha, los medios de comunicación le dedicaron espacios considerables. Un ejemplo de ello es el documental de nueva producción *Revelando a Dalí*, de TVE, que ganó el premio al mejor programa especial de los AIB Awards. En marzo se abrió al público, en el Castillo de Púbol, la exposición *Entorn de l'escenari*, dedicada a Antoni Pitxot, en un acto que marcó el inicio de lo que podríamos considerar el «Año Pitxot», repleto de exposiciones y reconocimientos en todo el territorio. En septiembre, por otra parte, se conmemoraron los cuarenta años de la inauguración del Museo figuerense. Estas dos efemèrides hicieron que el Teatro-Museo y Salvador Dalí ocuparan un lugar preeminente en páginas y espacios informativos durante una buena parte del año. En el terreno expositivo, dos grandes proyectos captaron el interés de las cabeceras internacionales: la antològica de Brasil y la reedición de la muestra *Dalí y las revistas* para el MMOMA de Moscú.

A lo largo del 2014 se celebraron siete ruedas de prensa y se emitieron nueve comunicados; la mayoría de las acciones de comunicación estuvieron relacionadas con el cuadragésimo aniversario del Teatre-Museu Dalí.

A continuación se detallan las ruedas de prensa convocadas durante el ejercicio pasado:

13 DE ENERO

Presentación a los medios de comunicación de la adquisición de la obra *Carreta fantasma*, con la presencia de Antoni Pitxot y Montse Aguer.

10 DE MARZO

Presentación de la memoria institucional correspondiente al ejercicio 2013, a cargo de Montse Aguer, Lluís Peñuelas y Joan Manuel Sevillano.

15 DE MARZO

Inauguración de la exposición sobre Antoni Pitxot *Entorn de l'escenari*, con la participación de Juan María Nin, en aquel momento director general de "la Caixa" y vicepresidente de CaixaBank, de Ramon Boixadós, presidente de la Fundación Dalí, de Montse Aguer, directora del Centro de Estudios Dalinianos, y del propio Pitxot, pintor y director del Teatre-Museu Dalí.

12 DE MAYO

Lanzamiento del cuarto tramo del catálogo razonado, que abarca las pinturas ejecutadas entre los años 1952 y 1964. La presentación estuvo a cargo de Montse Aguer y de las coordinadoras del CED Carme Ruiz y Anna Otero.

Llançament del quart tram del Catàleg raonat per part del CED
Lanzamiento del cuarto tramo del Catálogo razonado por parte del CED

6 DE JUNY

Ampliació de la visita als jardins i al garatge de la Casa-Museu de Portlligat. Els mitjans de comunicació van tenir ocasió de conèixer els nous espais visitables guiats per Antoni Pitxot i per Lluís Peñuelas, secretari general de la Fundació.

16 DE SETEMBRE

Presentació de l'acte principal de commemoració del quarantè aniversari del Teatre-Museu Dalí; durant la roda de premsa es va anunciar el projecte audiovisual *Teatre-Museu Dalí. Un somni teatral*, produït expressament per a l'efemèride, i es va donar a conèixer el logotip dissenyat també per a l'ocasió.

25 DE SETEMBRE

Préstec temporal de l'obra *Noia a la finestra*, fruit d'un intercanvi amb el Museo Reina Sofía de Madrid, al qual es va prestar la tela *Retrat de la meva germana*, pintada, com l'anterior, el 1925.

Antoni Pitxot i Lluís Peñuelas van presentar l'ampliació de la zona visitable de Portlligat

Antoni Pitxot y Lluís Peñuelas presentaron la ampliación de la zona visitable de Portlligat

Els visitants del Museu van ser sorpresos amb sardanes a càrrec de la Cobla Bisbal Jove

Los visitantes del Museo fueron sorprendidos con sardanas a cargo de la Cobla Bisbal Jove

6 DE JUNIO

Ampliación de la visita a los jardines y al garaje de la Casa-Museo de Portlligat. Los medios de comunicación tuvieron ocasión de conocer los nuevos espacios visitables guiados por Antoni Pitxot y Lluís Peñuelas, secretario general de la Fundación.

16 DE SEPTIEMBRE

Presentación del acto principal de conmemoración del cuadragésimo aniversario del Teatro-Museo Dalí; durante la rueda de prensa se anunció el proyecto audiovisual *Teatro-Museo Dalí. Un sueño teatral*, producido expresamente para la efeméride, y se dio a conocer el logotipo diseñado también para la ocasión.

25 DE SEPTIEMBRE

Préstamo temporal de la obra *Muchacha en la ventana*, fruto de un intercambio con el Museo Reina Sofía de Madrid, al que se prestó la tela *Retrato de mi hermana*, pintada, como la anterior, en 1925.

Pitxot i Aguer davant del quadre *Noia a la finestra*
Pitxot y Aguer delante del cuadro *Muchacha en la ventana*

Acte inaugural de l'antològica a Sao Paulo, amb l'assistència d'Aguer i de Sevillano
Acto inaugural de la antològica en Sao Paulo , con la asistencia de Aguer y de Sevillano

Entre els comunicats de premsa difosos durant l'exercici passat cal destacar el que es va emetre per anunciar la xifra de visitants assolida el 2013 als quatre museus Dalí, amb un total de 1.580.517 persones i un increment del 8,42 % respecte a l'any anterior. També es va informar que la Fundació Dalí apadrinaria l'escola de Figueres que porta el nom de l'artista, amb motiu dels quaranta anys del centre docent, i es van donar a conèixer altres notícies, com ara els actes d'inauguració i clausura de l'exposició antològica del Brasil a les dues seus —Rio de Janeiro, amb una afluència de 978.171 visitants, i São Paulo, amb 530.000— i de la mostra *Salvador Dalí and Media*, al MMOMA de Moscou, l'exposició temporal a Púbol d'un dibuix que mostrava un disseny per a la piscina del Castell, la signatura d'un conveni de col·laboració amb la Facultat de Turisme de la Universitat de Girona i, finalment, la concessió del premi Gold al documental *Dalí-Pitxot. L'al·legoria de la memòria* per AVICOM.

Una altra acció de comunicació rellevant va ser el viatge de premsa que Abertis, amb la col·laboració de la Fundació Dalí, va organitzar per a un grup de periodistes dels principals diaris brasilers, acompanyats per representants del Banco do Brasil i de l'Institut Tomie Ohtake. Els participants van poder conèixer el Triangle Dalinià de primera mà i entrevistar-se amb Montse Aguer i Joan Manuel Sevillano.

Des de les àrees de Comunicació i Gestió de Drets es va col·laborar amb la delegació gironina d'EFE en la coordinació de l'exposició *Dalí, breaking news*, la primera parada de la qual va ser Figueres. Van assistir a la inauguració de la mostra, el 25 de juliol, el director de

d'EFE, José Antonio Vera, el comissari de l'exposició, David Álvarez, el president de la Diputació de Girona, Joan Giraut, i l'alcaldesa de Figueres, Marta Felip.

El 27 de setembre es va celebrar la preestrena de l'acte de commemoració del quarantè aniversari del Teatre-Museu Dalí. La premsa va ser convidada a fer la crònica de la visita especial que es va oferir als patrons de la Fundació i a diverses autoritats, entre les quals hi havia els consellers Ferran Mascarell i Santi Vila. També van gaudir d'aquesta preinauguració els membres de l'associació Amics dels Museus Dalí. Els dies 28 i 29 de setembre, les portes del Teatre-Museu es van obrir de nit per al públic general, de forma gratuïta, amb l'objectiu de convertir la celebració en un acte popular. El diumenge 28 al migdia, rememorant els balls de sardanes que Dalí solia organitzar en ocasions especials, la Cobla Bisbal Jove va ser l'encarregada d'oferir una audició sota la cúpula del Museu.

L'11 de desembre, finalment, el secretari general de la Fundació Dalí, Lluís Peñuelas, va ser convidat a participar en la inauguració d'un espai dedicat permanentment a l'artista empordanès a l'IES Ramon Muntaner. Dalí havia estat alumne d'aquest centre, que compleix cent setanta-cinc anys.

Integrants del viatge de premsa brasiler
Integrantes del viaje de prensa brasileño

Entre los comunicados de prensa difundidos durante el pasado ejercicio cabe destacar el que se emitió para anunciar la cifra de visitantes alcanzada en el 2013 en los cuatro museos Dalí, con un total de 1 580 517 personas y un incremento del 8,42 % respecto al año anterior. También se informó de que la Fundación Dalí apadrinaría la escuela de Figueres que lleva el nombre del artista, con motivo de los cuarenta años del centro docente, y se dieron a conocer otras noticias, como los actos de inauguración y clausura de la exposición antològica de Brasil en las dos sedes —Río de Janeiro, con una afluencia de 978 171 visitantes, y São Paulo, con 530 000— y de la muestra *Salvador Dalí and Media* en el MMOMA de Moscú, la exposición temporal en Púbol de un dibujo que mostraba un diseño para la piscina del Castillo, la firma de un convenio de colaboración con la Facultad de Turismo de la Universitat de Girona y, finalmente, la concesión del premio Gold al documental *Dalí-Pitxot. La alegoría de la memoria* por AVICOM.

Otra acción de comunicación relevante fue el viaje de premsa que Abertis, con la colaboración de la Fundació Dalí, organizó para un grupo de periodistas de los principales diarios brasileros, acompañados por representantes del Banco do Brasil y del Instituto Tomie Ohtake. Los participantes pudieron conocer el Triángulo Daliniano de primera mano y entrevistarse con Montse Aguer y Joan Manuel Sevillano.

Desde las áreas de Comunicación y Gestión de Derechos se colaboró con la delegación gerundense de EFE en la coordinación de la exposición *Dalí, breaking news*, cuya primera parada fue Figueres. Asistieron a la inauguración de la muestra, el 25 de julio, el director de

EFE, José Antonio Vera, el comisario de la exposición, David Álvarez, el presidente de la Diputació de Girona, Joan Giraut, y la alcaldesa de Figueres, Marta Felip.

El 27 de septiembre se celebró el preestreno del acto de conmemoración del cuadragésimo aniversario del Teatre-Museu Dalí. La premsa fue invitada a hacer la crónica de la visita especial que se ofreció a los patronos de la Fundació y a diversas autoridades, entre las cuales se contaban los *consellers* del Gobierno catalán Ferran Mascarell y Santi Vila. También disfrutaron de esta preinauguración los miembros de la asociación Amics dels Museus Dalí. Los días 28 y 29 de septiembre, las puertas del Teatre-Museu se abrieron de noche para el público general, de forma gratuita, con el objetivo de convertir la celebración en un acto popular. El domingo 28 al mediodía, rememorando los bailes de sardanas que Dalí solía organizar en ocasiones especiales, la Cobla Bisbal Jove fue la encargada de ofrecer una audición bajo la cúpula del Museu.

El 11 de diciembre, finalmente, el secretario general de la Fundació Dalí, Lluís Peñuelas, fue invitado a participar en la inauguración de un espacio dedicado permanentemente al artista ampurdanés en el IES Ramon Muntaner. Dalí había sido alumno de este centro, que cumple ciento setenta y cinco años.

Inauguració de l'exposició Dalí, breaking news
Inauguración de la exposición Dalí, breaking news

Montse Aguer va ser entrevistada en relació amb els actes de l'aniversari del Teatre-Museu i les noves adquisicions d'obra per a diferents informatius de televisió i ràdio i també per a nombrosos programes radiofònics, com ara *La tribu*, de Catalunya Ràdio, *El món a RAC1*, *Aula abierta*, de la Universidad de Sevilla, *El club del buen turismo*, de Ràdio Kanal Barcelona (RKB), sobre destinacions turístiques, *La brúixola*, d'Onda Cero Catalunya, el magazín *Hora Girona*, de la Cadena SER, i *Viaje al centro de la noche*, de RNE. Així mateix, va parlar per al diari digital *Diario Financiero*, per a programes de televisió com ara *Àtica*, d'Empordà TV, *Té de tot*, de TV Girona, i *Lilla de Robinson*, d'El Punt Avui TV, per als informatius de France 3 al Rosselló, per a diaris catalans i espanyols com *La Vanguardia*, *El Punt Avui*, *ARA*, *El Periódico*, *ABC* o *El País* i per a les agències de notícies ACN i EFE, així com per a diversos diaris brasilers que es van interessar per l'antològica organitzada a Rio de Janeiro i a São Paulo. Durant el 2014, a més, la directora del Centre d'Estudis Dalinians va ser entrevistada per la revista *YoDona*, en el marc d'un reportatge sobre dones influents en el món de l'art, i va participar en un documental d'una hora de durada, titulat *Dalí et ses muses*, que va emetre France 5. També va ser entrevistada per Carlos del Amor en el documental *Revelando a Dalí*, de TVE, que va rebre el premi al millor programa especial en els AIB Awards, atorgats per la prestigiosa Association for International Broadcasting.

Lluís Peñuelas va participar en una taula rodona sobre programació cultural als estius en el programa *El punt al dia*, de La Xarxa TV, i va ser protagonista d'una àmplia entrevista que la revista *Tendencias del Mercado del Arte* li va dedicar a la darrera publicació de la col·lecció «Arte, Mercado y Derecho», titulada *Autoría, autenticación y falsificación de las obras de arte*.

Joan Manuel Sevillano va participar en un observatori esmorzar sobre el sector cultural organitzat pel diari *Expansión* i va ser entrevistat pel diari *L'Indépendant* i per la revista brasilera *Veja Rio*.

Jordi Artigas va atendre la cadena sud-coreana EBS a Portlligat, el periodista Marc Lemonche-Coll per a un reportatge sobre el Castell de Púbol que va publicar la *Revista del Baix Empordà*, els programes *Tot recordant*, de TV Costa Brava, *A l'extranger*, de la cadena internacional russa RTVi, i *Mediterranean* de Discovery Channel, i el periodista i escriptor Xavier Moret per a un reportatge d'*El Periódico*.

La responsable del Servei Educatiu, d'altra banda, va participar en una taula rodona a Ràdio Vilafant per a un programa que s'emetia a través de la Xarxa de Comunicació Local.

Cinzia Azzini, responsable de Xarxes Socials, va ser entrevistada per Empordà TV, juntament amb el fotògraf Àngel Reynal, sobre la campanya «Acció-Reacció», difosa per Facebook.

Durant el 2014 van col·laborar en l'Àrea de Comunicació els estudiants en pràctiques Ruth Casteys Corominas, Miquel Fernández Garcia i Lluïsa Jordà Stanford, que, principalment, van donar suport en el traspàs de continguts al nou web i en les campanyes de xarxes socials.

PUNTES DE DEBATE EXPANSIÓN - BANCO SABADELL

El sector cultural quiere aprovechar la crisis como motor de cambio

MODELO DE NEGOCI. La industria considera que la cultura saldrá reforzada de la situación económica porque ha obligado a replantear la cadena de valor y la gestión del sector y las entidades.

De izquierda a derecha: Joan Artigas, gerente del Museo de Arte Contemporáneo de Barcelona (MACBA); José María Álvarez Lasa, profesor y experto de negocios del negocio España; Joan Manuel Sevillano, gerente de la Fundación Gala-Salvador Dalí; Marc Lemonche, director general de Tendencias de Arte y Arte; Miguel Melián, presidente y director general de la Fundación Banco Sabadell; Rosa María Molero, directora general de la Fundación Gala y María Clotet, gerente de Fundación Clotet.

Sevillano: "Asociar a una marca cultural puede ser una inversión rentable para la empresa"
Melión: "Es inevitable que se recorte en el MACBA y la ve se abren nuevos museos"
El sector cultural pide más diálogo y colaboración entre el ámbito público y el privado
La ley de mecenazgo y los países referentes

En el sector cultural están de actualidad dos dèctes de negoci: el del MACBA i el de la cultura pública. "Estos dos temas se relacionan porque el MACBA es un modelo de negocio que se ha creado en un momento de crisis y que nos sirve de ejemplo", afirma Joan Manuel Sevillano, gerente de la Fundación Banco Sabadell. "El modelo organizativo y el mensaje que cultura porque también aumenta la rentabilidad del

Entrevistes dels nostres directius a *YoDona*, *Expansión* i *Tendencias del Mercado del Arte*

MEMÒRIA

Aquesta publicació desgrana amb detall tota l'activitat que es porta a terme des de les diverses àrees de la Fundació Dalí i els seus museus, per tal de complir els objectius de la institució, així com les xifres econòmiques que se'n deriven. S'edita en dues versions bil·lingües, català/castellà i anglès/francès, i es tramet a una llista d'organismes oficials, museus, institucions culturals i mitjans de comunicació d'arreu del món.

Los pilares del arte

Lluís Peñuelas ha hecho una valiosa aportación para sistematizar los conceptos de autoría, autenticación y falsificación en el arte.

Lluís Peñuelas i Reichach, professor de universitat de Dretes Financiere i tributari, és secretari general de la Fundació Gala-Salvador Dalí desde hace 24 años. Con formación jurídica especializada en gestión de museos y fundaciones, su labor académica e investigadora ha motivado que sus últimos libros versen sobre cuestiones tributarias propias del Derecho del Arte y la Cultura. En su libro más reciente, *Autoría, autenticación y falsificación de las obras de arte*, aborda, desde el mundo del Derecho, conceptos de las obras de arte de difícil consenso en el mundo del arte. En esta entrevista nos introduce en este interesante mundo.

¿Por qué hablar de los conceptos de autoría y originalidad de una obra de arte que se cotizan en su último libro?
 El libro contiene los conocimientos y experiencia de los expertos que autentican algunos de los artistas más reputados, como son entre otros, Picasso, Giametti, Miro y Warhol. Pero también aborda, los conceptos generales de esta materia, entre los que se encuentran los que usted menciona, y cuya imprección y ambigüedad son una de las causas principales de la confusión que reina en el mercado del arte respecto a qué se debe entender por obras de arte originales de un artista. Después de constatar que sobre estas cuestiones no existe un consenso generalizado ni en el derecho ni en el mundo del arte, se aventuró a proponer como una obra original de un reputado artista o pasar a ser considerada como una reproducción u objeto que no es una obra de arte. O como una obra de arte, pero no del reputado artista, sino de otro menor que ha transformado la obra del artista famoso. Evidentemente, el precio de mercado del mismo objeto, según una consideración u otra, cambia radicalmente.

Según como definamos estos conceptos, por ejemplo, una misma litografía podrá ser calificada y vendida como una obra original de un reputado artista o pasar a ser considerada como una reproducción u objeto que no es una obra de arte. O como una obra de arte, pero no del reputado artista, sino de otro menor que ha transformado la obra del artista famoso. Evidentemente, el precio de mercado del mismo objeto, según una consideración u otra, cambia radicalmente.

Supongo que estos criterios no están sencillos de formar clara y precisa ni en el derecho ni en el mercado.

Entrevistes de nostros directivos en *YoDona*, *Expansión* i *Tendencias del Mercado del Arte*

MEMORIA

Esta publicació desgrana en detall tota l'activitat que se lleva a cabo desde las diversas áreas de la Fundación Dalí y sus museos a fin de cumplir los objetivos de la institución, así como las cifras económicas que se derivan de la misma. Se edita en dos versiones bil·lingües, catalán/castellano e inglés/francés, y se envía a una larga lista de organismos oficiales, museos, instituciones culturales y medios de comunicación de todo el mundo.

Memòria 2013 / Memoria 2013

Montse Aguer fue entrevistada en relación con los actos del aniversario del Teatro-Museo y las nuevas adquisiciones de obra para diferentes informativos de televisión y radio y también para numerosos programas radiofónicos, como *La tribu*, de Catalunya Ràdio, *El món a RAC1*, *Aula abierta*, de la Universidad de Sevilla, *El club del buen turismo*, de Ràdio Kanal Barcelona (RKB), sobre destinos turísticos, *La brúixola*, de Onda Cero Catalunya, el magacín *Hora Girona*, de la Cadena SER, y *Viaje al centro de la noche*, de RNE. Así mismo, habló para el diario digital *Diario Financiero*, para programas de televisión como *Àtica*, de Empordà TV, *Té de tot*, de TV Girona, y *Lilla de Robinson*, de El Punt Avui TV, para los informativos de France 3 en el Rosellón, para diarios catalanes y españoles como *La Vanguardia*, *El Punt Avui*, *ARA*, *El Periódico*, *ABC* o *El País* y para las agencias de noticias ACN y EFE, así como para diversos diarios brasileros que se interesaron por la antològica organizada en Río de Janeiro y en São Paulo. Durante el 2014, además, la directora del Centro de Estudios Dalinianos fue entrevistada por la revista *YoDona*, en el marco de un reportaje sobre mujeres influentes en el mundo del arte, y participó en un documental de una hora de duración, titulado *Dalí et ses muses*, que emitió France 5. También fue entrevistada por Carlos del Amor en el documental *Revelando a Dalí*, de TVE, que recibió el premio al mejor programa especial en los AIB Awards, otorgados por la prestigiosa Association for International Broadcasting.

Lluís Peñuelas participó en una mesa redonda sobre programación cultural en los veranos en el programa *El punt al dia*, de La Xarxa TV, y fue protagonista de una amplia entrevista que la revista *Tendencias del Mercado del Arte* le dedicó a la última publicación de la colección «Arte, Mercado y Derecho», titulada *Autoría, autenticación y falsificación de las obras de arte*.

Joan Manuel Sevillano participó en un observatorio-desayuno sobre el sector cultural organizado por el diario *Expansión* y fue entrevistado por el diario *L'Indépendant* y por la revista brasilera *Veja Rio*.

Jordi Artigas atendió a la cadena surcoreana EBS en Portlligat, al periodista Marc Lemonche-Coll para un reportaje sobre el Castillo de Púbol que publicó la *Revista del Baix Empordà*, a los programas *Tot recordant*, de TV Costa Brava, *En el extranjero*, de la cadena internacional rusa RTVi, *Mediterranean* de Discovery Channel, y al periodista y escritor Xavier Moret para un reportaje de *El Periódico*.

La responsable del Servicio Educativo, por otra parte, participó en una mesa redonda en Ràdio Vilafant para un programa que se emitía a través de la Xarxa de Comunicació Local.

Cinzia Azzini, responsable de Redes Sociales, fue entrevistada por Empordà TV, junto con el fotógrafo Àngel Reynal, sobre la campanya «Acción-Reacción», difundida por Facebook.

Durante el 2014 colaboraron en el Área de Comunicación los estudiantes en prácticas Ruth Casteys Corominas, Miquel Fernández Garcia y Lluïsa Jordà Stanford, que, principalmente, prestaron apoyo en el traspaso de contenidos a la nueva web y en las campañas de redes sociales.

Comunicació digital

Portada del nou web corporatiu
Portada de la nueva web corporativa

WEB

Durant l'exercici passat es va enllestir el procés de creació del nou web corporatiu, que, finalment, es va publicar el 15 de juliol del 2014.

Amb un disseny completament renovat en què l'element visual és el protagonista, el nou web presenta un seguit de canvis que fan que l'usuari pugui navegar d'una manera més àgil i trobar més fàcilment tota la informació que necessita. La missió de la nostra Fundació, d'una banda, i el nom i l'art de Dalí, de l'altra, es complementen aquí amb una atenció especial a les necessitats dels internautes. Gràcies a una estructura rizomàtica, podem navegar d'un contingut a un altre i endinsar-nos en la descoberta de l'artista a través d'unes seccions millorades, amb més informació i imatges il·lustratives, i d'altres seccions completament noves.

Del web corporatiu cal destacar-ne com a novetat l'apartat de Recerca, que s'ha ampliat amb informació sobre el fons documental custodiat al Centre d'Estudis Dalinians i s'ha enriquit amb fotografies d'aquest gran patrimoni.

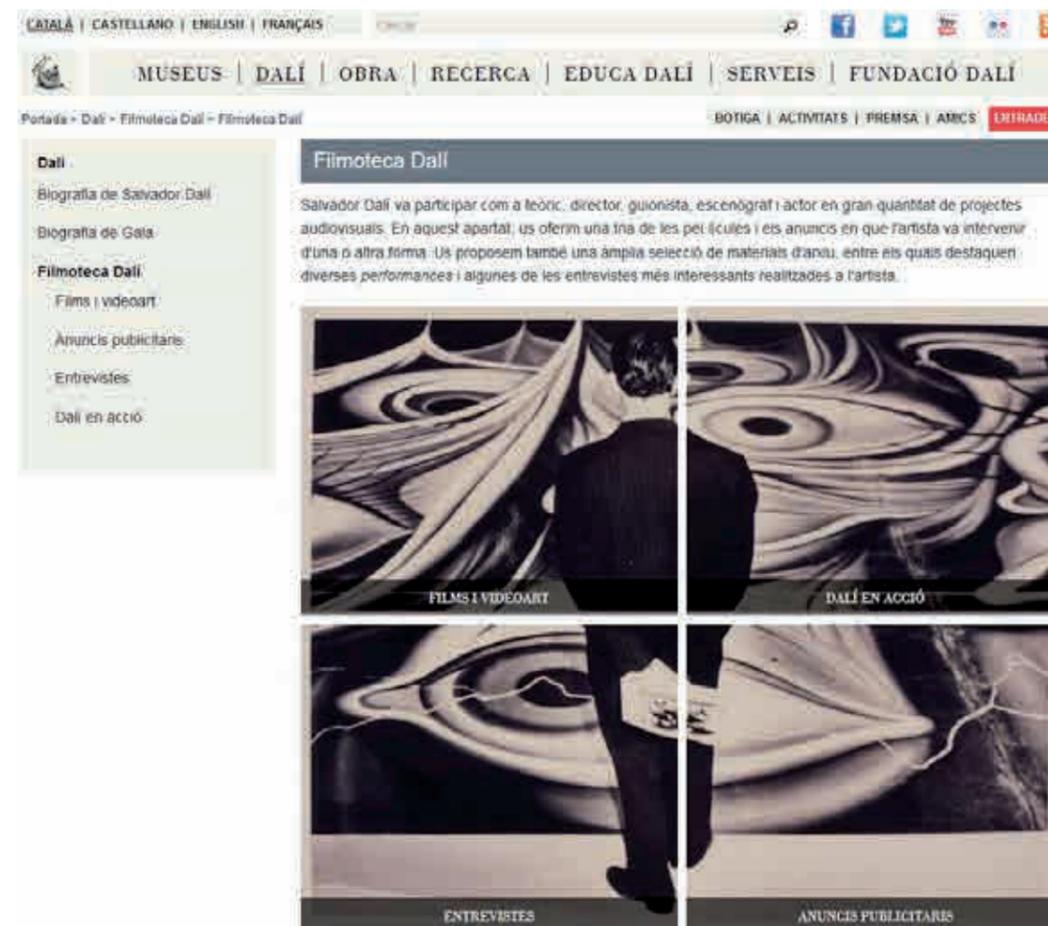
Aquesta secció, que inclou un recull d'articles escrits per les coordinadores del Centre d'Estudis Dalinians i

el catàleg del fons bibliogràfic actualitzat amb més de 7.200 entrades, dona a conèixer als usuaris la tasca acadèmica de la Fundació i ajuda els investigadors a orientar-se sobre el material al qual poden tenir accés al CED.

La rica producció audiovisual de l'artista és la protagonista de la secció anomenada Filmoteca Daliniana, una selecció videogràfica d'arxius procedents, entre altres, de l'INA i el *No-Do* en els quals es mostra un Dalí en acció, explicant el seu art i el seu pensament. Els professionals del periodisme, d'altra banda, trobaran a la plataforma una nova secció des de la qual podran accedir a totes les nostres notes de premsa i, a més, sol·licitar en línia les imatges relacionades per descarregar-se-les després a través d'un enllaç que rebran al seu correu electrònic.

La nova secció Educa Dalí, destinada especialment a les famílies i les escoles que es plantegen visitar els nostres museus, ofereix un ampli ventall d'opcions, il·lustrades amb diferents imatges que mostren com es treballen les visites. Una altra novetat d'aquest apartat és la possibilitat de reservar la visita guiada didàctica en línia.

Comunicación digital

El web incorpora nous apartats, com ara la Filmoteca Daliniana
La web incorpora nuevos apartados, como la sección Filmoteca Daliniana

WEB

Durante el pasado ejercicio se ultimó el proceso de creación de la nueva web corporativa que, finalmente, se publicó el 15 de julio de 2014.

Con un diseño completamente renovado en el que el elemento visual es el protagonista, la nueva web presenta una serie de cambios que permiten al usuario navegar de manera más ágil y encontrar de forma más sencilla toda la información que necesita. La misión de nuestra Fundación, por un lado, y el nombre y el arte de Dalí, por otro, se complementan aquí con una especial atención a las necesidades de los internautas. Gracias a una estructura rizomática, podemos navegar de un contenido a otro adentrándonos en el descubrimiento del artista a través de unas secciones mejoradas, con más información e imágenes ilustrativas, y de otras completamente nuevas.

En la web corporativa cabe destacar como novedad el apartado de Investigación, que se ha ampliado con información sobre el fondo documental custodiado en el Centro de Estudios Dalinianos y se ha enriquecido con fotografías de este gran patrimonio.

Esta sección, que incluye una recopilación de artículos escritos por las coordinadoras del Centro de Estudios

Dalinianos y el catálogo del fondo bibliográfico actualizado con más de 7200 entradas, da a conocer a los usuarios el trabajo académico de la Fundación y permite a los investigadores orientarse sobre el material al que pueden tener acceso en el CED.

La rica producción audiovisual del artista es la protagonista de la sección bautizada como «Filmoteca Daliniana», una selección videográfica de archivos, procedentes, entre otros, del INA y el *No-Do*, en los que se muestra a un Dalí en acción, explicando su arte y su pensamiento.

Por otra parte, los profesionales del periodismo encontrarán en la plataforma una nueva sección desde la que podrán acceder a todas nuestras notas de prensa y, además, solicitar en línea las imágenes relacionadas para seguidamente descargárselas a través de un link que recibirán en su correo electrónico.

La nueva sección Educa Dalí, destinada especialmente a las familias y las escuelas que se plantean visitar nuestros museos, ofrece un amplio abanico de opciones, ilustradas con diferentes imágenes que muestran cómo se trabajan las visitas. Otra novedad de este apartado es la posibilidad de reservar la visita guiada didáctica en línea.

Els usuaris del web també tenen accés a una selecció ampliada d'obres de la col·lecció del Teatre-Museu, de l'Espai Dalí-Joies i del Castell de Púbol, així com la possibilitat de consultar les nostres activitats per preparar una futura visita.

Durant els primers mesos de funcionament, la nova plataforma ha experimentat un augment considerable de les visites; en concret, van consultar el nostre web 1.849.627 persones, és a dir, un 34 % més que el 2013. Cal destacar que, a més d'aquest increment enregistrat en el nou portal d'Internet, també es va assolir un rècord de visites en un sol dia: de 6.400 el 2013 a 12.359 —pràcticament el doble— el 2014.

La tasca de millora de la plataforma continuarà el 2015 amb la publicació de nous apartats i l'ampliació dels continguts existents.

El projecte es va portar a terme gràcies a la col·laboració de les agències Antaviana i EPI - Estudis i Projectes Informàtics (programació), La Magnètica (assessorament i SEO), Link Traduccions i Serveis (traduccions) i BisDixit (disseny).

XARXES SOCIALS

Durant el 2014, la Fundació va continuar utilitzant les xarxes socials com a eina per comunicar-se amb els usuaris d'una manera més informal i directa, tot i que mantenint sempre el principi de respecte a la figura de Dalí. A fi i efecte de facilitar la localització del Facebook oficial de la institució, es va canviar el nom de la pàgina, que ara s'anomena «Salvador Dalí Domènech». Aquesta decisió també és conseqüència d'una estratègia que vol donar més visibilitat al perfil de l'artista i orientar els internautes entre les nombroses pàgines no autoritzades dedicades al pintor.

A les publicacions acadèmiques, dutes a terme gràcies a la col·laboració del CED, i a les educatives es va afegir un projecte executat en col·laboració amb el fotògraf Àngel Reynal. La iniciativa, emmarcada en les celebracions dels quaranta anys del Teatre-Museu Dalí, va tenir lloc en l'entorn del Museu, amb els visitants com a protagonistes; el seu títol, «Acció-Reacció», feia referència a la intenció del fotògraf de captar les diferents reaccions del públic davant de l'obra del pintor. Cada foto es va publicar a Facebook acompanyada d'una citació de Dalí.

En les altres xarxes socials en què l'entitat té presència, Flickr i YouTube, es va seguir la política de publicacions dels darrers anys, reservant la plataforma de vídeos a les conferències i notícies de la Fundació, i la comunitat de fotografies, a les col·leccions d'imatges de visites generades pel Servei Educatiu.

El 2014, la Fundació va tenir ocasió de participar en la #MuseumsWeek organitzada per Twitter. Durant una setmana, centenars de museus europeus van fer servir aquesta plataforma per promocionar les seves activitats i interactuar amb els usuaris de la xarxa. L'actuació de la nostra entitat durant aquest esdeveniment va tenir un resultat que, en general, valorem positivament quant al nombre de publicacions i el *feedback* dels participants.

Finalment, va continuar la intensa tasca de recerca i preparació de la presència virtual de la Fundació a la Xina.

Una de les fotografies d'Àngel Reynal per al projecte «Acció-Reacció»
Una de las fotografías de Ángel Reynal para el proyecto «Acción-Reacción»

Los usuarios de la web también tienen acceso a una selección ampliada de obras de la colección del Teatro-Museo, del espacio Dalí-Joyas y del Castillo de Púbol, así como la posibilidad de consultar nuestras actividades para preparar su futura visita.

Durante sus primeros seis meses de funcionamiento, la nueva plataforma ha conseguido un aumento considerable de las visitas; en concreto, consultaron nuestra web 1 849 627 personas, es decir, un 34 % más que en 2013. Cabe destacar que, además de este aumento registrado en el nuevo portal de Internet, también se ha producido un récord de visitas en un solo día: de 6400 en 2013 a 12 359 —prácticamente el doble— en 2014.

La labor de mejora de la plataforma continuará en el 2015 con la publicación de nuevos apartados y la ampliación de los contenidos existentes.

El proyecto se ha llevado a cabo gracias a la colaboración de las agencias Antaviana y EPI - Estudis i Projectes Informàtics (programación), La Magnètica (asesoramiento y SEO), Link Traduccions i Serveis (traducciones) y BisDixit (diseño).

REDES SOCIALES

Durante el 2014, la Fundación continuó utilizando las redes sociales como herramienta para comunicarse con los usuarios de una manera más informal y directa, aunque manteniendo siempre el principio de respeto a la figura de Dalí. Con el fin de facilitar la localización del Facebook oficial de la institución, se cambió el nombre de la página, que ahora se denomina «Salvador Dalí Domènech». Esta decisión también es consecuencia de una estrategia para dar más visibilidad al perfil del artista y orientar a los internautas entre las numerosas páginas no autorizadas dedicadas al pintor.

A las publicaciones académicas y educativas, realizadas gracias a la colaboración del CED, se añadió un proyecto ejecutado en colaboración con el fotógrafo Àngel Reynal. La iniciativa se enmarca dentro de las celebraciones de los 40 años del Teatro-Museo Dalí y tuvo lugar en el entorno del Museo, con los visitantes como protagonistas; su título, «Acción-Reacción», hacía referencia a la intención del fotógrafo de captar las distintas reacciones del público frente a la obra del pintor. Cada una de las fotos se publicó en Facebook acompañada de una cita de Dalí.

En las demás redes sociales en que la entidad tiene presencia, Flickr y YouTube, se siguió la política de publicaciones de los años pasados, reservando la plataforma de vídeos a las conferencias y noticias de la Fundación, y la comunidad de fotografías a las colecciones de imágenes de visitas generadas por el Servicio Educativo.

En el 2014, la Fundación tuvo ocasión de participar en la #MuseumsWeek organizada por Twitter. Durante una semana, centenares de museos europeos utilizaron esta plataforma para promocionar sus actividades e interactuar con los usuarios de la Red. La actuación de nuestra entidad durante este evento tuvo un resultado que, en general, valoramos positivamente en cuanto al número de publicaciones y el *feedback* de los participantes.

Por último, se prosiguió la intensa labor de investigación y preparación de la presencia virtual de la Fundación en China.

Promoció i difusió dels museus

En el decurs del 2014 es va constatar una disminució de la xifra de visitants dels museus Dalí (del 2,88 % en el seu conjunt), provocada sobretot pel descens dels grups d'origen rus.

L'Agència Catalana de Turisme, el Patronat de Turisme Costa Brava Girona i Turespaña van mantenir les accions de promoció habituals als museus Dalí a través de visites per a operadors turístics i mitjans de comunicació d'arreu i de la participació en les fires més importants del sector turístic. En concret, es van organitzar viatges de familiarització als museus Dalí per a BC Tours i la finlandesa Golfresepti Travel, per a operadors turístics xinesos i per a TGV-SNCF i l'operador turístic rus Tourtrans Voyage, així com una visita de formació adreçada als guies de l'operador Tez Tour. En les diverses accions que van tenir lloc al llarg de l'exercici passat van participar així mateix operadors turístics alemanys i australians, un representant de l'oficina d'ACCIÓ a Bombai, centre col·laborador de l'OET i de l'ACT a l'Àsia per a la promoció de Catalunya, la Russian Union of Travel Industry (RUTI), Cruceros AIDA, operadors turístics de París, el sector MICE francès, agències d'esdeveniments i incentius, venedors de tot el món de la SNCF/Rail Europe, operadors turístics irlandesos, M&I Forums, l'operador francès Salaün Holidays, Air China i Espanya Incoming & Incentives; en aquest apartat cal esmentar així mateix la visita de familiarització «Online training Guangdong». Igualment, destaca l'acte que el Patronat de Turisme Costa Brava Girona va organitzar al Teatre-Museu Dalí en el marc del Vívud, Festival del Vi, i al qual van assistir el president de la Fundació Dalí, Ramon Boixadós, el president de la Diputació de Girona, Joan Giraut, l'alcalde de Figueres, Marta Felip, el sommelier Josep Roca, del restaurant El Celler de Can Roca, i el director del Patronat de Turisme, Ramon Ramos.

En l'exercici 2014 es va mantenir la col·laboració amb l'Associació de Guies de Girona, l'Àrea de Turisme de l'Ajuntament de Figueres i l'associació Comerç Figueres per a tot allò que afecta la ciutat i el Museu. Cal assenyalar, en particular, dues accions promogudes per Comerç Figueres: «Tastets surrealistes», una acció gastronòmica en la qual van participar els restaurants figuerencs (del 12 de juny al 12 de juliol), i «Dalírium», un esdeveniment de promoció comercial, gastronòmica, artística i cultural que el sector empresarial i comercial va posar en marxa per commemorar els quaranta anys de l'obertura del Teatre-Museu Dalí (del 13 al 22 de novembre). El 12 de juny, el Museu Dalí va acollir una presentació especial de la campanya «Tastets surrealistes».

En l'edició del 2014, la temporada de visites nocturnes al Teatre-Museu Dalí es va allargar de l'1 al 31 d'agost. En total es van rebre 17.918 visites, xifra que representa un increment del 5,5 % respecte al 2013. Aquesta modalitat de visita, que inclou una copa de cava i projeccions diverses amb Salvador Dalí com a protagonista, és un dels atractius que la Fundació Dalí proposa per a les nits d'estiu.

Un altre element de promoció que va continuar vigent el 2014 va ser el conveni amb Turisme Juvenil de Catalunya, que permet oferir descomptes als titulars del Carnet Jove.

Es va mantenir així mateix la col·laboració amb Costa Brava Verd Hotels i també van continuar, en general, les accions de promoció adreçades als establiments hotelers de l'àrea de Girona i la Costa Brava i de la ciutat de Barcelona, per a les quals vam disposar de la col·laboració de l'empresa La Difusora. De la mateixa manera, es van seguir programant les accions habituals a través d'oficines de turisme, guies turístics, etc.

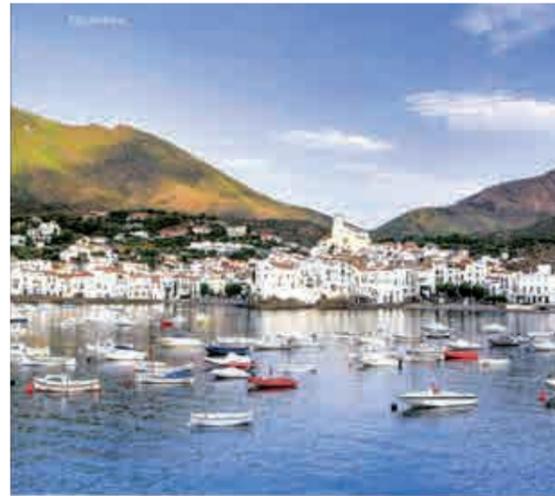

Participació de Josep Roca al Festival Vívud
Participación de Josep Roca en el Festival Vívud

Material promocional del Teatre-Museu Dalí de Nit
Material promocional del Teatre-Museu Dalí de Noche

Promoción y difusión de los museos

Reportatge del National Geographic / Reportaje del National Geographic

Durante el 2014 se constató una disminución de la cifra de visitantes de los museos Dalí (del 2,88 % en su conjunto), provocada sobre todo por el descenso de los grupos de origen ruso.

La Agència Catalana de Turisme, el Patronat de Turisme Costa Brava Girona y Turespaña mantuvieron las acciones de promoción habituales en los museos Dalí a través de visitas para operadores turísticos y medios de comunicación de todo el mundo y de la participación en las ferias más importantes del sector turístico. En concreto, se organizaron viajes de familiarización a los museos Dalí para BC Tours y la finlandesa Golfresepti Travel, para operadores turísticos chinos y para TGV-SNCF y el operador turístico ruso Tourtrans Voyage, así como una visita de formación dirigida a los guías del operador Tez Tour. En las diversas acciones que tuvieron lugar a lo largo del pasado ejercicio participaron así mismo operadores turísticos alemanes y australianos, un representante de la oficina de ACCIÓ en Bombai, centro colaborador de la OET y de la ACT en Asia para la promoción de Cataluña, la Russian Union of Travel Industry (RUTI), Cruceros AIDA, operadores turísticos de París, el sector MICE francés, agencias de eventos e incentivos, vendedores de todo el mundo de la SNCF/Rail Europe, operadores turísticos irlandeses, M&I Forums, el operador francés Salaün Holidays, Air China y España Incoming & Incentives; en este apartado cabe mencionar así mismo la visita de familiarización «Online training Guangdong». Igualmente, destaca el acto que el Patronat de Turisme

Costa Brava Girona organizó en el Teatro-Museo Dalí en el marco del Vívud, Festival del Vino, y al cual asistieron el presidente de la Fundació Dalí, Ramon Boixadós, el presidente de la Diputació de Girona, Joan Giraut, la alcaldesa de Figueres, Marta Felip, el someller Josep Roca, del restaurant El Celler de Can Roca, y el director del Patronat de Turisme, Ramon Ramos.

En el ejercicio 2014 se mantuvo la colaboración con la Associació de Guies de Girona, el Área de Turismo del Ayuntamiento de Figueres y la asociación Comerç Figueres para todo aquello que afecta a la ciudad y el Museo. Cabe señalar, en particular, dos acciones promovidas por Comerç Figueres: «Degustaciones surrealistas», una acción gastronómica en la que participaron los restaurantes figuerenses (del 12 de junio al 12 de julio), y «Dalírium», un evento de promoción comercial, gastronómica, artística y cultural que el sector empresarial y comercial puso en marcha para conmemorar los cuarenta años de la apertura del Teatro-Museo Dalí (del 13 al 22 de noviembre). El 12 de junio, el Museo Dalí acogió una presentación especial de la campaña «Degustaciones surrealistas».

En la edición del 2014, la temporada de visitas nocturnas al Teatro-Museo Dalí se alargó del 1 al 31 de agosto. En total se recibieron 17 918 visitas, cifra que representa un incremento del 5,5 % respecto al 2013. Esta modalidad de visita, que incluye una copa de cava y proyecciones diversas con Salvador Dalí como protagonista, es uno de los atractivos que la Fundació Dalí propone para las noches de verano.

Otro elemento de promoción que continuó vigente en el 2014 fue el convenio con Turisme Juvenil de Catalunya, que permite ofrecer descuentos a los titulares del Carnet Jove.

Se mantuvo así mismo la colaboración con Costa Brava Verd Hotels y también continuaron, en general, las acciones de promoción dirigidas a los establecimientos hoteleros del área de Girona y la Costa Brava y de la ciudad de Barcelona, para las cuales dispusimos de la colaboración de la empresa La Difusora. De la misma manera, se siguieron programando las acciones habituales a través de oficinas de turismo, guías turísticos, etc.

Gestió comercial

Durant l'exercici passat es van introduir certes millores en la gestió de les vendes a les botigues que permeten recollir dades estadístiques i, així, analitzar patrons i perfils de compra. La recollida d'informació relativa a la procedència, l'edat i el sexe dels compradors permet estudiar les variables que cal potenciar o corregir en relació a la tipologia de visitants que accedeixen als recintes museístics.

La incidència del descens de turistes de procedència russa i francesa va ser significativa i es va traduir en un retrocés del volum total de vendes de l'ordre del 5 %.

FIGUERES: TEATRE-MUSEU DALÍ I DALÍ-JOIES

El 2014 va dibuixar un escenari sensiblement diferent als exercicis precedents. Diversos factors van influir el resultat final com ara la devaluació del ruble des de mitjans de 2013, fet que va provocar un descens en el nombre de visitants procedents de Rússia i en el volum de vendes, que no va ser compensat pels visitants d'altres orígens.

Les botigues de Figueres van experimentar un retrocés a causa de la pèrdua de poder adquisitiu dels visitants de procedència russa, amb un pes relatiu del 25 % en la xifra global de visitants del Museu, així com un descens del volum total de visitants d'aquest col·lectiu respecte a l'exercici anterior. Els procedents de França, d'altra banda, també van evidenciar un cert retrocés amb relació al 2013.

BOTIGA VIRTUAL

Durant el 2014 es va consolidar el funcionament de la botiga virtual i les vendes van experimentar un creixement significatiu, si bé més moderat que en anys anteriors, arran dels canvis impulsats al llarg de l'exercici. Bàsicament, l'expansió del mercat va ser motivada per l'ampliació de la gamma de productes en un 16,5 % i per la renovació del web corporatiu, que ara permet accedir a la botiga virtual més fàcilment. Aquestes mesures van comportar un increment del 80 % de les vendes de la botiga en línia respecte al mateix període de l'any anterior (juliol-desembre).

Tot i el creixement quantitatiu, cal dir que s'observen alguns canvis en la composició dels visitants i les vendes que es materialitzen a través d'aquesta plataforma. De l'exercici 2014 criden especialment l'atenció les compres i les visites procedents del Canadà, que van superar àmpliament les de Rússia, malgrat que en aquest darrer cas es va incrementar el volum de compra.

Cal esmentar així mateix que, durant el 2014, un 22 % de les més de 62.000 visites que va rebre la botiga virtual (és a dir, unes 14.000) es van fer a través de tecnologia mòbil o tauleta, la qual cosa representa un increment del 141,24 % respecte a les visites que van tenir lloc des d'aquests dispositius en l'exercici anterior.

Tot i que les visites durant el 2014 van ser inferiors al 2013 (-3,80 %), el volum de vendes va créixer significativament (+7,81%), com a resultat de la millora en la visibilitat del web corporatiu, en el posicionament global als buscadors i en l'ampliació de la gamma de productes ofertats.

Durant el 2014, les visites procedents de l'Estat espanyol van continuar liderant el rànquing i també es van mantenir al capdavant en xifra de vendes.

La despesa per visita la lidera el Canadà (0,86 euros), seguit molt de prop pel Regne Unit (0,75 euros), Alemanya (0,73 euros) i Rússia (0,58 euros).

SISTEMES DE GESTIÓ INFORMÀTICA

Durant el 2014 es va fer un canvi en el programari de vendes dels TPV que va obeir a un doble motiu: d'una banda, es va deixar de treballar amb el programa anterior, Lince, i, de l'altra, es necessitava una millora urgent en aquests terminals. Actualment es treballa amb el nou programa ComerZZia, que ha suposat una millora en els aspectes següents:

- la identificació del comprador (país de procedència, edat i sexe), la qual cosa fa possible estudiar més àmpliament el mercat i obtenir informació sobre quin tipus de visitant compra més;
- el control de l'usuari (vendedor/a);
- els tancaments de caixa;
- la pujada de les dades de vendes, que té lloc cada cinc minuts, cosa que ens permet maximitzar el control dels estocs;
- la compensació financera (comptabilitat);
- els processos de treball i control en general.

A més, es va contractar un servei de suport ampliat TPV ComerZZia que cobreix totes les hores d'obertura de les botigues.

El sistema SAP es va anar actualitzant per adaptar-lo a totes les exigències de la normativa. Així, es va implantar un mòdul nou de l'IVA diferit i es van introduir totes les modificacions necessàries per a un millor funcionament.

Tots els equips informàtics es mantenen actualitzats, amb les llicències al dia. Els servidors físics s'estan virtualitzant per aportar més robustesa i seguretat a la xarxa.

Gestión comercial

Durante el pasado ejercicio se introdujeron ciertas mejoras en la gestión de las ventas en las tiendas que permiten recoger datos estadísticos y, de ese modo, analizar patrones y perfiles de compra. La recogida de información relativa a la procedencia, la edad y el sexo de los compradores permite estudiar las variables que deben potenciarse o corregirse con relación a la tipología de visitantes que acceden a los recintos museísticos.

La incidencia del descenso de turistas de procedencia rusa y francesa fue significativa y se tradujo en un retroceso del volumen total de ventas del orden del 5 %.

FIGUERES: TEATRO-MUSEO DALÍ Y DALÍ-JOYAS

El 2014 dibujó un escenario sensiblemente distinto a los ejercicios anteriores. Diversos factores influyeron en el resultado final como la devaluación del rublo desde mediados de 2013, lo que provocó un descenso en el número de visitantes procedentes de Rusia y en el volumen de ventas, que no pudo ser compensado por visitantes de otros orígenes.

Las tiendas de Figueres experimentaron un retroceso a causa de la pérdida de poder adquisitivo de los visitantes de procedencia rusa, con un peso relativo del 25 % en la cifra global de visitantes del Museo, así como un descenso del volumen total de visitantes de este colectivo respecto al ejercicio anterior. Los procedentes de Francia, por otra parte, también evidenciaron un cierto retroceso en relación con el 2013.

TIENDA VIRTUAL

Durante el 2014 se consolidó el funcionamiento de la tienda virtual y las ventas experimentaron un crecimiento significativo, aunque más moderado que en años anteriores, a raíz de los cambios impulsados a lo largo del ejercicio. Básicamente, la expansión del mercado estuvo motivada por la ampliación de la gama de productos en un 16,5 % y por la renovación de la web corporativa, que ahora permite acceder más fácilmente a la tienda virtual. Estas medidas comportaron un incremento del 80 % de las ventas de la tienda en línea respecto al mismo período del año anterior (julio-diciembre).

No obstante el crecimiento cuantitativo, cabe decir que se observan algunos cambios en la composición de los visitantes y las ventas que se materializan a través de esta plataforma. Del ejercicio 2014 llaman especialmente la atención las compras y las visitas procedentes de Canadá, que superaron ampliamente las de Rusia a pesar de que en este último caso se incrementó el volumen de compra.

Cabe mencionar así mismo que, durante el 2014, un 22 % de las más de 62 000 visitas que recibió la tienda virtual (es decir, unas 14 000) se hicieron a través de la tecnología móvil o tableta, lo que representa un incremento del 141,24 % respecto a las visitas que se realizaron desde estos dispositivos en el ejercicio anterior.

Aunque las visitas durante el 2014 fueron menos que en 2013 (-3,80 %), el volumen de ventas creció significativamente (+7,81%), como resultado de la mejora en la visibilidad de la web corporativa, en el posicionamiento global en buscadores y en la ampliación de la gama de productos ofertados.

Durante el 2014, las visitas procedentes del Estado español continuaron liderando el ranking y también se mantuvieron a la cabeza en cifra de ventas.

El gasto por visita está liderado por Canadá (0,86 euros), seguido muy de cerca por Reino Unido (0,75 euros), Alemania (0,73 euros) y Rusia (0,58 euros).

SISTEMAS DE GESTIÓN INFORMÁTICA

Durante el 2014 se realizó un cambio en el software de ventas de los TPV que obedeció a un doble motivo: por un lado, porque se dejó de trabajar con el programa anterior Lince y, por otro, porque se necesitaba una mejora urgente en estos terminales. Actualmente se trabaja con el nuevo programa ComerZZia, que ha supuesto una mejora en los siguientes aspectos:

- la identificación del comprador (país de procedencia, edad y sexo), lo que posibilita estudiar más ampliamente el mercado y obtener información sobre qué tipo de visitante compra más;
- el control del usuario (vendedor/a);
- los cierres de caja;
- la subida de los datos de ventas, que se produce cada cinco minutos, lo que nos permite maximizar el control de los stocks;
- la compensación financiera (contabilidad);
- los procesos de trabajo y control en general.

Además, se contrató un servicio de soporte ampliado TPV ComerZZia que cubre todas las horas de apertura de las tiendas.

El sistema SAP se fue actualizando para adaptarse a todas las exigencias de la normativa. Así, se implantó un módulo nuevo del IVA diferido y se introdujeron todas las modificaciones necesarias para un mejor funcionamiento.

Todos los equipos informáticos se mantienen actualizados, con las licencias al día. Los servidores físicos se están virtualizando para proporcionar más robustez y seguridad a la red.

Gestió de màrqueting

PRODUCTES DE MERXANDATGE CULTURAL

Desenvolupament de productes exclusius

Com en l'exercici anterior, la tasca d'anàlisi i racionalització de les gammes de producte de les nostres botigues va requerir una dedicació especial per part del Departament de Màrqueting. La cartera de productes actual és àmplia i està orientada a satisfer una demanda cada vegada més diversa i exigent. Tot i així, és de vital importància incorporar noves referències per mantenir viva i atractiva l'oferta. En l'àmbit de la racionalització i optimització dels productes actuals, es va ampliar la gamma de làmines amb un nou article, els anomenats *paspertús*, que permeten oferir al client la làmina ja emmarcada a un preu molt assequible. Lluny de canibalitzar el producte existent, aquesta política d'incorporacions permet incrementar considerablement la rotació de les referències i el seu marge. En aquest aspecte, també es van modificar les fundes de mòbils, adaptant-les als nous models del mercat i reduint-ne, alhora, el cost de producció.

Quant a les novetats més notòries per al públic infantil, destaca l'original i suggeridor llapis-bigotis, un producte de preu assequible però amb un toc extra de divertiment perquè simula en un mateix objecte els

cèlebres i vistosos bigotis que Dalí va popularitzar. Per a aquest segment també es van fer adhesius amb elements iconogràfics: d'una banda, uns que incorporaven il·lustracions de formigues, llavis i bigotis, i, de l'altra, unes lletres dalinianes de colors amb les quals els més menuts poden compondre el seu propi nom a les llibretes, a l'habitació, etc.

La persistència de la memòria va ser l'obra seleccionada per reproduir-la als productes amb més tirada comercial, com ara samarretes *full-print*, necessers, fundes d'iPad o tovalloles, i fins i tot en un nou article: unes ulleres de sol i unes altres de lectura sorprenents i originals. Pel que fa a les gammes de més qualitat, la reconeguda dissenyadora de moda Isabel de Pedro va crear uns mocadors magnífics de seda bambula, inspirats en elements del Teatre-Museu Dalí, que respiren originalitat i frescor i aporten una nova visió de l'objecte reproduït. Altres novetats van ser un paraigua plegable amb la reproducció en indiana de la pel·lícula *Spellbound*, uns tatuatges atrevits, uns penjadors de paret inspirats en els icònics ous que coronen la Torre Galatea de Figueres i una col·lecció de samarretes amb dos dels dibuixos que il·lustren l'autobiografia de Salvador Dalí.

Articles originals i novedosos per als més joves
Artículos originales y novedosos para los más jóvenes

Gestión de marketing

PRODUCTOS DE MERCHANDISING CULTURAL

Desarrollo de productos exclusivos

Como en el ejercicio anterior, el trabajo de análisis y racionalización de las gamas de producto de nuestras tiendas requirió una especial dedicación por parte del Departamento de Marketing. El portafolio actual de productos es amplio y está orientado a satisfacer una demanda cada vez más diversa y exigente. Sin embargo, es de vital importancia incorporar nuevas referencias para mantener viva y atractiva la oferta. En el ámbito de la racionalización y optimización de los productos actuales se amplió la gama de láminas con un nuevo artículo, los llamados *paspertús*, que permiten ofrecer al cliente la lámina ya emmarcada a un precio muy asequible. Lejos de canibalizar el producto existente, esta política de incorporaciones permite incrementar considerablemente la rotación de estas referencias y su margen. En este aspecto también se modificaron las fundas de móviles adaptándolas a los nuevos modelos del mercado y reduciendo, al mismo tiempo, su coste de producción.

En cuanto a las novedades más notorias para el público infantil, destaca el original y sugerente lápiz-bigote, un producto de precio asequible pero con un toque

extra de divertimento, al poder simular en un mismo objeto el llamativo y famoso bigote que Dalí popularizó. También para este segmento se realizaron adhesivos con elementos iconográficos: por un lado, pegatinas con ilustraciones de hormigas, labios, bigotes, y, por otro, unas coloridas letras dalinianas con las que los más pequeños pueden componer su propio nombre en las libretas, la habitación, etc.

La persistencia de la memoria fue la obra seleccionada para ser reproducida en los productos de mayor aceptación comercial, como camisetas *full-print*, neceseres, fundas de iPad o toallas, e incluso en un nuevo artículo: unas sorprendentes y originales gafas de sol y gafas de lectura. En cuanto a las gamas de mayor calidad, la reconocida diseñadora de moda Isabel de Pedro realizó unos magníficos pañuelos en seda bambula inspirados en elementos del Teatro-Museo Dalí, que respiran originalidad y frescura y aportan una nueva visión del objeto reproducido. Otras novedades fueron un paraguas plegable con la reproducción en indiana de la película *Recuerda*, unos atrevidos tatuajes, unos colgadores de pared inspirados en los icónicos huevos que coronan la Torre Galatea de Figueres y una colección de camisetas con dos de los dibujos que ilustran la autobiografía de Salvador Dalí.

1. Productes inspirats en l'obra *Port Alguer*
Productos inspirados en la obra *Port Alguer*
2. Nova col·lecció de samarretes que reproduïxen il·lustracions de *La vida secreta*
Nueva colección de camisetas que reproducen ilustraciones de *La vida secreta*

PROGRAMES DE LICÈNCIA

Amb relació als contractes vigents, es van reforçar i ampliar les gammes de productes en la majoria de llicències i es va treballar en la consolidació de processos i el redisseny d'estratègies de futur a curt i mitjà termini per tal d'adaptar les gammes a les noves conjuntures econòmiques i a les demandes dels compradors. Durant el 2014, la Fundació no va signar cap nou acord de col·laboració, si bé es van establir les bases per a programes de llicència interessants amb vista al futur.

Productes d'alta qualitat de la marca «Salvador Dalí»

DaliA va ser la principal novetat que l'empresa Cofinluxe, llicenciataria dels perfums Salvador Dalí, va presentar el 2014. Es tracta d'una fragància delicada a base d'essències florals matisades amb una brisa de frescor. L'elegant ampolla de color rosa pastel transparent està esquitxada de petits pètals incrustats al vidre; a la part central, les dues cares es fonen en forma de gota i creen així una original escultura. El tap translúcid inunda l'ampolla amb reflexos. És,

sens dubte, una aposta clara per la sofisticació i la moda, dues característiques constants en les noves col·leccions de la companyia.

La col·laboració amb el departament de màrqueting de Cofinluxe ha estat sempre estreta. Junt amb la direcció d'aquesta empresa, es va treballar en un nou projecte de reposicionament de la marca cap a un *target* molt més exclusiu i exigent; un projecte de desafiament i reinvençió.

L'empresa Montegrappa, amb la qual la Fundació té signat un contracte per a la fabricació i la comercialització de material d'escriptori de gamma alta, va treballar en la concepció i el desenvolupament del que serà la segona col·lecció de plomes estilogràfiques inspirades en Salvador Dalí. Com ja va passar en ocasió del llançament de la primera col·lecció, tots els projectes es porten a terme en col·laboració permanent amb el nostre Departament de Màrqueting, amb la intenció última de contribuir a reforçar la imatge de prestigi de la marca «Dalí» arreu del món i a potenciar-ne el reconeixement i la notorietat.

1. Penjadors de paret inspirats en els ous de Torre Galatea
Colgadores de pared inspirados en los huevos de Torre Galatea

2. Nova col·lecció de didals
Nueva colección de dedales

3. Exclusius mocadors en seda de bambula dissenyats per Isabel de Pedro
Exclusivos pañuelos en seda de bambula diseñados por Isabel de Pedro

PROGRAMAS DE LICENCIA

En relación con los contratos vigentes, se reforzaron y ampliaron las gamas de productos en la mayoría de licencias y se trabajó en consolidar procesos y rediseñar estrategias de futuro a corto y medio plazo para adaptar las gamas a las nuevas coyunturas económicas y a las demandas de los compradores. Durante el 2014, la Fundación no firmó ningún nuevo acuerdo de colaboración, aunque sí se establecieron las bases para interesantes programas de licencia de cara al futuro.

Productos de alta calidad marca «Salvador Dalí»

DaliA fue la principal novedad que presentó la empresa Cofinluxe, licenciataria de los perfumes Salvador Dalí, en el 2014. Se trata de una delicada fragancia a base de esencias florales matizadas con una brisa de frescura. Su elegante frasco de color rosa pastel transparente está salpicado de pequeños pétalos incrustados en el vidrio; en la parte central, las dos caras se funden en forma de gota de cristal, creando una original escultura, y el tapón translúcido inunda la botella con reflejos. Es, sin duda, una clara apuesta por la sofisticación y la

moda, características constantes en las nuevas colecciones de la compañía.

La colaboración con el departamento de marketing de Cofinluxe ha sido siempre estrecha. Junto con la dirección de esta empresa, se trabajó en un nuevo proyecto de reposicionamiento de la marca hacia un *target* mucho más exclusivo y exigente; un proyecto de desafío y reinvençió.

La empresa Montegrappa, con la que la Fundación tiene suscrito un contrato para la fabricación y comercialización de material de escritorio de alta gama, trabajó en la concepción y el desarrollo de lo que será la segunda colección de estilográficas inspiradas en Salvador Dalí. Al igual que ocurrió con ocasión del lanzamiento de su primera colección, todos los proyectos se realizan en colaboración permanente con nuestro Departamento de Marketing, con la intención última de contribuir a reforzar la imagen de prestigio de la marca «Dalí» en el mundo y a potenciar su reconocimiento y notoriedad.

Ampolla i publicitat de l'eau de toilette DaliA, per a un públic jove i femení
Botella y publicidad del eau de toilette DaliA, para un público joven y femenino

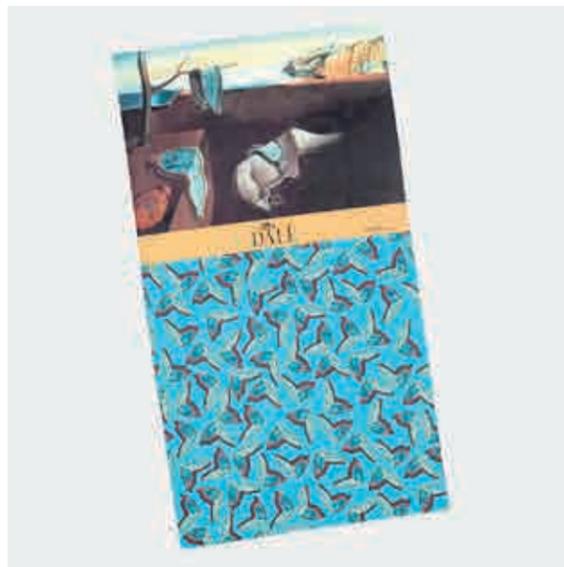

ALTRES PROJECTES I COL·LABORACIONS

Durant l'exercici passat es va posar en marxa un projecte important de revisió i millora de les imatges que es faciliten als proveïdors amb la finalitat de definir uns criteris únics quant a la seva reproducció, homogeneïtzant i establint una única pauta de color. D'aquesta manera, es pretén facilitar a l'impressor o proveïdor l'obtenció d'una reproducció fidel de l'obra original de l'artista. El projecte s'està portant a terme juntament amb Gasull Fotografia.

D'altra banda, l'hotel Le Meurice, en el marc del projecte de reposicionament que va endegar fa cinc anys, va treballar en l'edició d'un llibre infantil que pretén recrear un viatge a tots els hotels del grup Dorchester durant el qual es van descobrint els aspectes més rellevants de cada establiment. En el cas de l'hotel parisenc, la figura de Dalí adquireix un protagonisme natural, ja que en va ser un dels hostes més cèlebres i la seva figura s'associa amb l'època de més esplendor de l'establiment. La Fundació va supervisar la presència de l'artista en el capítol dedicat a aquest hotel.

Finalment, es van mantenir les relacions comercials amb el Salvador Dalí Museum, institució amb la qual es va continuar treballant en la recerca de sinergies per optimitzar els processos de desenvolupament de nous productes i estandaritzar les normes que cal aplicar-hi.

Productos exclusivos inspirados en la obra *Persistencia de la memoria* i el projecte per a *Spellbound*

OTROS PROYECTOS Y COLABORACIONES

En el pasado ejercicio se puso en marcha un importante proyecto de revisión y mejora de las imágenes que se suministran a los proveedores con la finalidad de definir unos criterios únicos en cuanto a su reproducción, homogeneizando y estableciendo una única pauta de color. De esta forma se pretende facilitar al impresor o proveedor la consecución de una reproducción fiel de la obra original del artista. El proyecto se está llevando a cabo junto a Gasull Fotografia.

Por otra parte, el Hotel Le Meurice, en el marco de su estrategia de reposicionamiento iniciada hace cinco años, trabajó en la edición de un libro infantil que pretende recrear un viaje a todos los hoteles del grupo Dorchester durante el cual se van descubriendo los aspectos más relevantes de cada uno de ellos. En el caso del establecimiento parisino, la figura de Dalí adquiere un protagonismo natural pues fue uno de sus más célebres huéspedes y su figura se asocia a la época de mayor esplendor del establecimiento. La Fundación supervisó la presencia del artista en el capítulo dedicado a este hotel.

Por último, se mantuvieron las relaciones comerciales con el Salvador Dalí Museum, institución con la que se continuó trabajando en la búsqueda de sinergias para la optimización de los procesos de desarrollo de nuevos productos y la estandarización de las normas que son de aplicación a los mismos.

Productos exclusivos inspirados en la obra *Persistencia de la memoria* y el proyecto para *Spellbound*

5

PRESTIGGIAR

Visites il·lustres

Durant el 2014, el Teatre-Museu Dalí va seguir essent un atractiu escollit per personalitats d'àmbits diversos per a les visites institucionals, protocol·làries i de plaer. El dia 6 de març, directors de museus regionals de Sibèria i Vladivostok (Rússia) van ser rebuts pel gerent de la Fundació, Joan Manuel Sevillano, que els va oferir una conferència per complementar la visita al Teatre-Museu. El 14 de març es va atendre un grup d'assistents al congrés de l'Associació Catalana de Ciències de Laboratori Clínic. El 21 de març, la directora del CED, Montse Aguer, va rebre Jovan Divjak, exgeneral nascut a Sèrbia i guardonat amb el premi ICIP Constructores de Pau 2013 pel coratge que va demostrar com a militar en desobeir les ordres de l'Exèrcit Popular Iugoslau i defensar Sarajevo durant el setge de la Guerra dels Balcans. El 5 d'abril van poder conèixer el Teatre-Museu en directe Mine Lök i Necat Beyaz, membres del Parlament de Turquia. Els dies 1, 2 i 3 de maig, un grup de pedagogs del Salvador Dalí Museum de Saint Petersburg (Florida) va ser rebut per la responsable del nostre Servei Educatiu. El 30 de maig es va celebrar al Museu un acte privat del Col·legi d'Advocats de Figueres. El 4 de juny vam acollir el príncep Enric de Dinamarca, i el 17 de juny, la princesa de Tailàndia i membres de l'Ambaixada d'aquest país a Madrid. El 6 d'agost, els jugadors i el cos tècnic del Barça B van aprofitar un *stage* a Navata per visitar el Teatre-Museu; el cantant canadenc Bryan Adams també hi va fer una escapada el 7 d'agost, repetint la visita que ja hi havia fet vint anys enrere. El 10 d'agost, el conseller Espadaler va ser al Museu amb la seva família. El 3 d'octubre vam tenir ocasió de rebre el cònsol general de Bèlgica a Madrid, i el 21 de novembre, finalment, l'Àrea de Promoció de l'Ajuntament de Figueres va incorporar el Museu a la ruta d'un grup d'alcaldes de l'estat de Rio de Janeiro (Brasil) que havien estat guardonats amb un premi d'emprenedoria atorgat per l'associació Sebrae. Les cases-museu també van ser escollides per diversos personatges mediàtics. La de Portlligat va rebre l'exconseller Joaquim Nadal, els cantants Joan Manuel Serrat i Ana Torroja, els actors de cinema Viggo Mortensen i Ariadna Gil així com Belén Rueda, els periodistes Jordi Évole, Arturo Valls i Manel Fuentes, l'escriptor Manuel Rivas, el Dr. Bonaventura Clotet i l'editor Jacobo Fitz-James Stuart. Entre els visitants il·lustres que va acollir el Castell de Púbol, d'altra banda, cal destacar la filla del president del Kazakhstan, l'expresident del FCB, Sandro Rossell, el diputat Alfred Bosch i el periodista Xavier Grasset.

Jovan Divjak, premi ICIP Constructores de Pau 2013
Jovan Divjak, premio ICIP Constructores de Paz 2013

Visitas ilustres

Durante el 2014, el Teatro-Museo Dalí continuó siendo un atractivo escogido por personalidades de ámbitos diversos para las visitas institucionales, protocolarias y de placer. El día 6 de marzo, directores de museos regionales de Siberia y Vladivostok (Rusia) fueron recibidos por el gerente de la Fundación, Joan Manuel Sevillano, que les ofreció una conferencia para complementar la visita al Teatro-Museo. El 14 de marzo se atendió a un grupo de asistentes al congreso de la Asociación Catalana de Ciencias de Laboratorio Clínico. El 21 de marzo, la directora del CED, Montse Aguer, recibió a Jovan Divjak, exgeneral nacido en Serbia y galardonado con el premio ICIP Constructores de Paz 2013 por el coraje que demostró como militar al desobedecer las órdenes del Ejército Popular Yugoslavo y defender Sarajevo durante el asedio de la Guerra de los Balcanes. El 5 de abril pudieron conocer el Teatro-Museo en directo Mine Lök y Necat Beyaz, miembros del Parlamento de Turquía. Los días 1, 2 y 3 de mayo, un grupo de pedagogos del Salvador Dalí Museum de Saint Petersburg (Florida) fue recibido por la responsable de nuestro Servicio Educativo. El 30 de mayo se celebró en el Museo un acto privado del Colegio de Abogados de Figueres. El 4 de junio acogimos al príncipe Enrique de Dinamarca, y el 17 de junio, a la princesa de Tailandia y miembros de la Embajada de este país en Madrid. El 6 de agosto, los jugadores y el cuerpo técnico del Barça B aprovecharon un *stage* en Navata para visitar el Teatro-Museo; el cantante canadiense Bryan Adams también realizó una escapada al centro el 7 de agosto, repitiendo la visita que ya había hecho veinte años antes. El 10 de agosto, el *conseller* Ramon Espadaler estuvo en el Museo con su familia. El 3 de octubre tuvimos la ocasión de recibir al cónsul general de Bélgica en Madrid, y el 21 de noviembre, finalmente, el Área de Promoción del Ayuntamiento de Figueres incorporó el Museo a la ruta de un grupo de alcaldes del estado de Río de Janeiro (Brasil) que habían sido galardonados con un premio de emprendimiento otorgado por la asociación Sebrae. Las casas-museo también fueron escogidas por diversos personajes mediáticos. La de Portlligat recibió al *exconseller* Joaquim Nadal, los cantantes Joan Manuel Serrat y Ana Torroja, los actores de cine Viggo Mortensen y Ariadna Gil así como Belén Rueda, los periodistas Jordi Évole, Arturo Valls y Manel Fuentes, el escritor Manuel Rivas, el Dr. Bonaventura Clotet y el editor Jacobo Fitz-James Stuart. Entre los visitantes ilustres que acogió el Castillo de Púbol, por otra parte, destacan la hija del presidente del Kazajistán, el expresidente del FCB, Sandro Rossell, el diputado Alfred Bosch y el periodista Xavier Grasset.

Bryan Adams va visitar el Museu aprofitant la gira de *Reckless*
Bryan Adams visitó el Museo aprovechando la gira de *Reckless*

El Barça B va voler conèixer el Museu durant el seu *stage* de pretemporada a l'Empordà
El Barça B quiso conocer el Museo durante su *stage* de pretemporada en el Empordà

PATROCINIS

Museu de l'Empordà

La Fundació Gala-Salvador Dalí contribueix cada any a la conservació i la difusió del patrimoni cultural de la ciutat de Figueres i de la seva comarca amb una aportació econòmica al Consorci del Museu de l'Empordà. Aquesta quantitat, que en l'exercici 2014 va ser de 25.282,72 euros, es destina al manteniment i la promoció del museu esmentat i al finançament de les seves activitats culturals.

Amics dels Museus Dalí

Aquesta associació privada, promoguda per la nostra entitat, persegueix finalitats d'interès general coincidents amb les de la Fundació. Per aquest motiu, el 2014 es va acordar col·laborar en les activitats que organitza amb una aportació de 14.400 euros.

CONVENIS

El 16 de gener, la Fundació Dalí va apadrinar l'escola Salvador Dalí de Figueres. L'objectiu principal del conveni de col·laboració, signat pel secretari general de la Fundació, Lluís Peñuelas, i per la directora del centre docent, Maria Carreras, era fomentar l'art des de la infantesa i fer que els nens i les nenes de l'escola comencessin a aprendre el llenguatge creatiu de Salvador Dalí i a interpretar-ne el llegat artístic. En particular, es va portar a terme el projecte «DALÍ-ART, el museu entra a l'escola», amb l'objectiu de potenciar l'àrea visual i plàstica i el coneixement de l'obra de Dalí entre els més de quatre-cents alumnes d'infantil i primària d'aquest centre escolar.

Així mateix, el 3 de setembre es va signar un conveni de col·laboració amb la Universitat de Girona i un acord complementari amb la seva Facultat de Turisme per tal de promoure activitats de formació, el desenvolupament de projectes de recerca en matèries d'interès comú, l'acolliment d'estudiants en pràctiques, visites als museus Dalí, etc. Els signants van ser Ramon Boixadós, president de la Fundació Dalí, i Sergi Bonet, rector de la UdG. Van ser presents en l'acte Joan Manuel Sevillano, gerent de la Fundació, Dolors Vidal, degana de la Facultat de Turisme, i Lluís Mundet, coordinador del Màster en turisme cultural.

El president de la Fundació Dalí i el rector de la UdG signant el conveni
El presidente de la Fundación Dalí y el rector de la UdG firmando el convenio

PATROCINIOS

Museu de l'Empordà

La Fundació Gala-Salvador Dalí contribueix cada any a la conservació i la difusió del patrimoni cultural de la ciutat de Figueres i de su comarca amb una aportació econòmica al Consorci del Museu de l'Empordà. Esta cantidad, que en el ejercicio 2014 fue de 25 282,72 euros, se destina al mantenimiento y la promoción del mencionado museo y a la financiación de sus actividades culturales.

Amics dels Museus Dalí

Esta asociación privada, promovida por nuestra entidad, persigue finalidades de interés general coincidentes con las de la Fundación. Por este motivo, en el 2014 se acordó colaborar en las actividades que organiza con una aportación de 14 400 euros.

CONVENIOS

El 16 de enero, la Fundación Dalí apadrinó al colegio Salvador Dalí de Figueres. El objetivo principal del convenio de colaboración, firmado por el secretario general de la Fundación, Lluís Peñuelas, y por la directora del centro docente, Maria Carreras, era fomentar el arte desde la infancia y hacer que los niños y las niñas de la escuela comenzaran a aprender el lenguaje creativo de Salvador Dalí y a interpretar su legado artístico. En particular, se llevó a cabo el proyecto «DALÍ-ART, el museo entra en la escuela», con el objetivo de potenciar el área visual y plástica y el conocimiento de la obra de Dalí entre los más de cuatrocientos alumnos de infantil y primaria de este centro escolar.

Así mismo, el 3 de septiembre se firmó un convenio de colaboración con la Universitat de Girona y un acuerdo complementario con su Facultat de Turisme a fin de promover actividades de formación, el desarrollo de proyectos de investigación en materias de interés común, la acogida de estudiantes en prácticas, visitas a los museos Dalí, etc. Los firmantes fueron Ramon Boixadós, presidente de la Fundación Dalí, y Sergi Bonet, rector de la UdG. Estuvieron presentes en el acto Joan Manuel Sevillano, gerente de la Fundación, Dolors Vidal, decana de la Facultat de Turisme, y Lluís Mundet, coordinador del Máster en Turismo Cultural.

Lluís Peñuelas i Maria Carreras formalitzant l'apadrinament
Lluís Peñuelas y Maria Carreras formalizando el apadrinamiento

Joan Manuel Sevillano recull el guardó atorgat per l'AVICOM
Joan Manuel Sevillano recoge el galardón otorgado por el AVICOM

Antoni Pitxot rebent la Fulla de Figuera de Plata de mans de l'alcaldesa
Antoni Pitxot recibiendo la Fulla de Figuera de Plata de manos de la alcaldesa

PREMIS I GUARDONS

Antoni Pitxot va rebre la Fulla de Figuera de Plata de mans de l'alcaldesa de Figueres, Marta Felip, en un acte institucional que va tenir lloc al Teatre El Jardí. La concessió del guardó tenia per objecte reconèixer la seva doble trajectòria professional com a pintor i com a director del Teatre-Museu Dalí.

Així mateix, el patró de la Fundació Enrique Barón va ser distingit amb la Gran Creu del Mèrit de la República Federal d'Alemanya.

El Gremi de Galeries d'Art de Catalunya va concedir el Premi GAC 2014 al Comissariat a l'exposició *Dalí* celebrada al Centre Georges Pompidou, és a dir, a Jean-Hubert Martin, a Montse Aguer, a Jean-Michel Bouhours i a Thierry Dufrene. En aquest mateix certamen, la directora del CED va ser escollida membre del jurat de la vuitena edició. La cerimònia de lliurament de premis se celebra al desembre durant la Nit del Galerisme.

En el marc del Festival Internacional de l'Audiovisual et du Multimédia sur le Patrimoine, AVICOM va atorgar el premi Gold en la categoria de «Grand prix du long métrage» al documental *Dalí-Pitxot. La llegoria de la memòria*. A l'acte de lliurament dels guardons, que va tenir lloc a la State Tretyakov Gallery de Moscou, hi va assistir, en representació de la Fundació Dalí, el seu gerent, Joan Manuel Sevillano.

Montse Aguer va actuar com a membre del jurat de la setena edició del Prix Meurice pour l'Art Contemporain, una modalitat de premi que distingeix artistes contemporanis i les seves galeries. El mateix va fer al mes de novembre quan la plataforma cultural Ingràvid va convocar els artistes a exposar als aparadors de Figueres en una acció que, sota el lema «Artistes Km0», s'emmarcava en la campanya «Dalírium», promoguda per Comerç Figueres; el guanyador podrà participar amb el projecte premiat en l'edició del 2015 del festival Ingràvid.

COMISSIÓ D'ACREDITACIÓ I CATALOGACIÓ

El 2014 es va registrar un augment del nombre de peticions ateses en relació amb anys anteriors. Normalment, la xifra de peces estudiades era d'una trentena, mentre que durant l'exercici passat van ser el doble, 61. Del total de 209 sol·licituds rebudes, 79 van ser desestimades pel fet que es tractava d'obra menor, obra gràfica o múltiple, o bé escultura; 130 eren susceptibles d'estudi i, finalment, dels 61 expedients examinats en directe a la seu de la Fundació, 14 van ser considerats autèntics, 35 no atribuïbles a Salvador Dalí, en 9 casos es va concloure que no hi havia prou elements per emetre un judici positiu i 3 van quedar pendents de dictamen definitiu. Les peticions van arribar de països molt diversos com ara els Estats Units, Colòmbia, Suïssa, Andorra, Polònia o Bulgària, a més dels habituals (Itàlia, França i l'Estat espanyol).

PREMIOS Y GALARDONES

Antoni Pitxot recibió la *Fulla de Figuera de Plata* de manos de la alcaldesa de Figueres, Marta Felip, en un acto institucional que tuvo lugar en el Teatro El Jardí. La concesión del galardón tenía por objeto reconocer su trayectoria profesional como pintor y como director del Teatro-Museo.

Así mismo, el patrono de la Fundación Enrique Barón fue distinguido con la Gran Cruz del Mérito de la República Federal de Alemania.

El Gremio de Galerías de Arte de Cataluña concedió el Premio GAC 2014 al Comisariado a la exposición *Dalí* celebrada en el Centre Georges Pompidou, es decir, a Jean-Hubert Martin, a Montse Aguer, a Jean-Michel Bouhours y a Thierry Dufrene. En este mismo certamen, la directora del CED fue escogida miembro del jurado de la octava edición. La ceremonia de entrega de premios se celebra en diciembre durante la Noche del Galerismo.

En el marco del Festival Internacional de l'Audiovisual et du Multimédia sur le Patrimoine, AVICOM otorgó el premio Gold en la categoría de «Grand prix du long métrage» al documental *Dalí-Pitxot. La alegoría de la memoria*. Al acto de entrega de los galardones, que tuvo lugar en la State Tretyakov Gallery de Moscú, asistió, en representación de la Fundación Dalí, su gerente, Joan Manuel Sevillano.

Montse Aguer actuó como miembro del jurado de la séptima edición del Prix Meurice pour l'Art Contemporain, una modalidad de premio que distingue a artistas contemporáneos y sus galerías. Lo mismo hizo en el mes de noviembre cuando la plataforma cultural Ingràvid convocó a los artistas a exponer en los escaparates de Figueres en una acción que, bajo el lema «Artistas Km0», se enmarcaba en la campaña «Dalírium», promovida por Comerç Figueres; el ganador podrá participar con el proyecto premiado en la edición del 2015 del festival Ingràvid.

COMISIÓN DE ACREDITACIÓN Y CATALOGACIÓN

En el 2014 se registró un aumento del número de peticiones atendidas en relación con años anteriores. Normalmente, la cifra de piezas estudiadas estaba entorno a las treinta, mientras que durante el ejercicio pasado fue el doble, 61. Del total de 209 solicitudes recibidas, 79 fueron desestimadas por tratarse de obra menor, obra gráfica o múltiple, o bien escultura; 130 eran susceptibles de estudio y, finalmente, de los 61 expedientes examinados en directo en la sede de la Fundación, 14 fueron considerados auténticos, 35 no atribuibles a Salvador Dalí, en 9 casos, se concluyó que no había suficientes elementos para emitir un juicio positivo y 3 quedaron pendientes de dictamen definitivo. Las peticiones llegaron de países muy diversos como Estados Unidos, Colombia, Suiza, Andorra, Polonia o Bulgaria, además de los habituales (Italia, Francia y el Estado español).

Detalls d'obres expertitzades al 2014
Detalles de obras expertizadas en 2014

Amics dels museus Dalí

Amics dels Museus Dalí té com a objectiu principal donar suport, col·laborar, promoure i estimular qual-sevol acció cultural que tingui relació amb la Fundació Dalí i els seus museus: el Teatre-Museu Dalí de Figueres, la Casa-Museu Salvador Dalí de Portlligat i el Castell Gala Dalí de Púbol. Alhora, la seva missió és oferir a tots els associats la possibilitat de viure intensament aquests museus, ampliar coneixements sobre la rica herència artística daliniana i gaudir d'activitats diverses relacionades amb l'art i la cultura.

El 2014 va ser un any del tot excepcional, ja que se celebraven els quaranta anys d'existència del Teatre-Museu. Amics dels Museus Dalí es va voler bolcar en aquesta efemèride. Una vegada més, volem donar les gràcies a tots els socis que participen en les activitats de l'associació i que, d'aquesta manera, fan possible que es continuï programant.

Durant el 2014 es van portar a terme les activitats següents:

Fins al 6 de gener

Exposició, als aparadors del centre de Figueres, de les imatges resultants del taller de Nadal organitzat conjuntament amb el Servei Educatiu.

16 de gener

Xerrada a càrrec de Joan Ferrerós, catedràtic de literatura, amb el títol «Salvador Dalí, alumne de l'Institut Muntaner».

18 de gener

Ruta temàtica sobre l'escolaritat de Dalí a Figueres. Visita a l'Institut Ramon Muntaner, comentada per Joan Ferrerós, i al col·legi La Salle, amb Josep Playà.

Joan Ferrerós glossant el pas de Dalí per l'Institut Muntaner
Joan Ferrerós glosando el paso de Dalí por el Instituto Muntaner

Josep Playà va oferir una conferència sobre el circ i una altra sobre *Noia a la finestra*
Josep Playà ofreció una conferencia sobre el circo y otra sobre *Muchacha en la ventana*

26 de gener

Visita de petit format a la Sala Mae West, a càrrec del Servei Educatiu.

8 de febrer

Sortida cultural a Perpinyà per visitar el Palau dels Reis de Mallorca i el centre històric de la vila.

13 de febrer

Conferència «Salvador Dalí i el circ», oferta per Josep Playà, periodista i expert dalinià, amb motiu del Festival Internacional del Circ de Figueres.

8 de març

Sortida cultural a Barcelona, amb visita al Palau Güell i funció teatral al Teatre Nacional de Catalunya, on es representava l'obra *Doña Rosita la soltera o el lenguaje de las flores*, de Federico García Lorca.

21 de març

Els socis van ser convidats al concert de gala de la Fundació Dalí, celebrat al Teatre El Jardí de Figueres amb l'Orfeó Donostiarra com a protagonista.

26 de març

En el marc de les conferències organitzades pels Amics sota el títol «Història d'un quadre», Anna Otero, coordinadora del CED, va presentar l'última pintura adquirida per la Fundació Dalí, *Carretó fantasma*.

Amics dels museus Dalí

Amics dels Museus Dalí tiene como objetivo principal prestar apoyo, colaborar, promover y estimular cualquier acción cultural que tenga relación con la Fundación Dalí y sus museos: el Teatro-Museo Dalí de Figueres, la Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat y el Castillo Gala Dalí de Púbol. Al mismo tiempo, su misión es ofrecer a todos los asociados la posibilidad de vivir intensamente estos museos, ampliar conocimientos sobre la rica herencia artística daliniana y disfrutar de actividades diversas relacionadas con el arte y la cultura.

El 2014 fue un año verdaderamente excepcional, ya que se celebraban los cuarenta años de existencia del Teatro-Museo. Amics dels Museus Dalí se quiso volcar en esta efemèride. Una vez más, queremos dar las gracias a todos los socios que participan en las actividades de la asociación y que, de esta forma, hacen posible que se continúen programando.

Durante el 2014 se llevaron a cabo las siguientes actividades:

Hasta el 6 de enero

Exposición, en los escaparates del centro de Figueres, de las imágenes resultantes del taller de Navidad organizado conjuntamente con el Servicio Educativo.

16 de enero

Charla a cargo de Joan Ferrerós, catedrático de literatura, con el título «Salvador Dalí, alumno del Instituto Muntaner».

18 de enero

Ruta temática sobre la escolaridad de Dalí en Figueres. Visita al Instituto Ramon Muntaner, comentada por Joan Ferrerós, y al colegio La Salle, con Josep Playà.

26 de enero

Visita de pequeño formato a la Sala Mae West, a cargo del Servicio Educativo.

8 de febrero

Salida cultural a Perpiñán para visitar el Palacio de los Reyes de Mallorca y el centro histórico de la ciudad.

13 de febrero

Conferencia «Salvador Dalí y el circo», ofrecida por Josep Playà, periodista y experto daliniano, con motivo del Festival Internacional del Circo de Figueres.

8 de marzo

Salida cultural a Barcelona, con visita al Palacio Güell y función teatral en el Teatre Nacional de Catalunya, donde se representaba la obra *Doña Rosita la soltera o el lenguaje de las flores*, de Federico García Lorca.

21 de marzo

Los socios fueron invitados al concierto de gala de la Fundación Dalí, celebrado en el Teatre El Jardí de Figueres con el Orfeó Donostiarra como protagonista.

26 de marzo

En el marco de las conferencias organizadas por los Amics dels Museus Dalí bajo el título «Historia de un cuadro», Anna Otero, coordinadora del CED, presentó la última pintura adquirida por la Fundación Dalí, *Carreta fantasma*.

Anna Otero contextualitzat l'obra *Carretó fantasma*
Anna Otero contextualizando la obra *Carreta fantasma*

Gala del 40è aniversari del Teatre-Museu Dalí
Cicle de conferències «El Dalí empordanès i català» a càrrec d'Enric Pujol, Mariona Seguranyes i Carme Ruiz

29 de març

Preinauguració, en exclusiva per als Amics, dels nous espais de la Casa-Museu de Portlligat, l'Olivar i el Garatge.

10 de maig

Antoni Pitxot va rebre els socis al Castell de Púbol i els va oferir una visita guiada amb motiu de l'exposició dedicada a la seva obra.

27 de juny

Visita guiada al Castell de Púbol, amb refrigeri a l'eixida i assistència al concert de la cantant Lídia Pujol, que formava part del cartell del Festival Í-TACA, Cultura i Acció.

Per commemorar el quarantè aniversari del Teatre-Museu, l'associació Amics dels Museus Dalí va portar a terme dues grans accions culturals. D'una banda, una exposició fotogràfica, en col·laboració amb l'Ajuntament de Figueres, que es va poder veure **del 31 de juliol al 12 d'octubre** a la plaça de la Palmera. L'acte inaugural de la mostra va anar seguit de la tradicional vetllada prèvia a l'obertura nocturna del Teatre-Museu, en aquesta ocasió amb una actuació de la cantant empordanesa Laia Vehí; un any més, el refrigeri va ser servit per la Fundació Altem. El **26 de setembre**, d'altra banda, es va celebrar una gran gala al Teatre El Jardí, també amb la col·laboració de l'Ajuntament de la vila. La proposta va consistir en un repàs a la història del Museu, a càrrec de Josep Playà i l'actriu Txe Arana, precedit per una ballada de sardanes a la plaça del Teatre i per una actuació dels gegants *Gala* i *Dalí*.

5 d'octubre

Primera visita de petit format del curs 2014-2015, dedicada a la Sala d'Obres Mestres.

Gala del 40º aniversario del Teatro-Museo Dalí
Ciclo de conferencias «El Dalí ampurdanés y catalán» a cargo de Enric Pujol, Mariona Seguranyes y Carme Ruiz

29 de marzo

Preinauguración, en exclusiva para Amics dels Museus Dalí, de los nuevos espacios de la Casa-Museo de Portlligat, el Olivar y el Garaje.

10 de mayo

Antoni Pitxot recibió a los socios en el Castillo de Púbol y les ofreció una visita guiada con motivo de la exposición dedicada a su obra.

27 de junio

Visita guiada al Castillo de Púbol, con refrigerio en el patio y asistencia al concierto de la cantante Lídia Pujol, que formaba parte del cartel del Festival Í-TACA, Cultura i Acció.

Para conmemorar el cuadragésimo aniversario del Teatro-Museo, la asociación Amics dels Museus Dalí llevó a cabo dos grandes acciones culturales. Por un lado, una exposición fotogràfica, en colaboración con el Ayuntamiento de Figueres, que se pudo ver **del 31 de julio al 12 de octubre** en la plaza de la Palmera. Al acto inaugural de la muestra le siguió la tradicional velada previa a la apertura nocturna del Teatro-Museo, en esta ocasión con una actuación de la cantante ampurdanesa Laia Vehí; un año más, el refrigerio fue servido por la Fundación Altem. El **26 de septiembre**, por otra parte, se celebró una gran gala en el Teatro El Jardí, también con la colaboración del Ayuntamiento de la ciudad. La propuesta consistió en un repaso a la historia del Museo, a cargo de Josep Playà y la actriz Txe Arana, precedido por un baile de sardanes en la plaza del Teatro y por una actuación de los gigantes *Gala* y *Dalí*.

5 de octubre

Primera visita de pequeño formato del curso 2014-2015, dedicada a la Sala de Obras Maestras.

Ciclo de conferencias

16 de octubre

El historiador Enric Pujol inició el ciclo «El Dalí ampurdanés y catalán» con la conferencia «La Figueres de la infancia y la juventud de Dalí».

6 de noviembre

Mariona Seguranyes, doctora en Humanidades y miembro de la Junta de Amics dels Museus Dalí, prosiguió el ciclo con «Los amigos ampurdaneses y catalanes de Salvador Dalí y la huella de su pensamiento en su obra».

9 de noviembre

Segunda visita de pequeño formato, en este caso a la Sala de las Pescaderías.

27 de noviembre

Carme Ruiz, coordinadora del CED, clausuró el ciclo dedicado al Dalí ampurdanés y catalán con la conferencia «Dalí y la cultura popular catalana», en la cual abordaba la conexión del pintor con los aspectos más folklóricos de su cultura inmediata.

El Festival Í-TACA va portar Lidia Pujol al Castell de Púbol
El Festival Í-TACA llevó a Lidia Pujol al Castillo de Púbol

Cicle de conferències

16 d'octubre

L'historiador Enric Pujol va iniciar el cicle «El Dalí empordanès i català» amb la conferència «La Figueres de la infantesa i la joventut de Dalí».

6 de novembre

Mariona Seguranyes, doctora en humanitats i membre de la Junta d'Amics dels Museus Dalí, va prosseguir el cicle amb «Els amics empordanesos i catalans de Salvador Dalí i l'empremta del seu pensament en la seva obra».

9 de novembre

Segona visita de petit format, en aquest cas a la Sala de les Peixateries.

27 de novembre

Carme Ruiz, coordinadora del CED, va cloure el cicle dedicat al Dalí empordanès i català amb la conferència «Dalí i la cultura popular catalana», en la qual abordava la connexió del pintor amb els aspectes més folklòrics de la seva cultura immediata.

Tallers de Nadal

Els dissabtes 6 i 13 de desembre, els socis i les seves famílies van poder gaudir de la nova proposta nadal·lenca que, com cada any, va oferir el Servei Educatiu.

14 de desembre

Tercera visita de petit format, en aquesta ocasió als espais del Pati i la Cúpula.

Durant el 2014, com a novetat, totes les conferències pronunciades sota la cúpula del Teatre-Museu van ser enregistrades i, posteriorment, pujades al blog dels Amics i al web de la Fundació Dalí perquè tothom qui ho desitgi les pugui escoltar.

ALTRES ACTIVITATS CULTURALS

Concert anual

En el seu concert anual, celebrat el 21 de març al Teatre El Jardí de Figueres, la Fundació va presentar l'Orfeón Donostiarra, considerat l'agrupació coral més important de l'Estat espanyol i amb un repertori que abraça un centenar d'obres simfonicorals, més de cinquanta títols d'òpera i sarsuela i un gran nombre de composicions folklòriques i polifòniques. El programa va incloure, entre altres peces, *La verbena de la Paloma*, de Tomás Bretón, i *West Side Story*, de Leonard Bernstein, i cançons com *Edelweiss*, de Richard Rodgers i Oscar Hammerstein, *Txoriak txori*, de Mikel Laboa, o *Negra*

L'Orfeón Donostiarra va tornar a Figueres per oferir el concert del 2014
El Orfeón Donostiarra volvió a Figueres para ofrecer el concierto del 2014

Tallers de Navidad

Los sábados 6 y 13 de diciembre, los socios y sus familias pudieron disfrutar de la nueva propuesta navideña que, como cada año, ofreció el Servicio Educativo.

14 de diciembre

Tercera visita de pequeño formato, en esta ocasión a los espacios del Patio y la Cúpula.

Durante el 2014, como novedad, todas las conferencias pronunciadas bajo la cúpula del Teatro-Museo fueron grabadas y, posteriormente, subidas al blog de Amics dels Museus Dalí y a la web de la Fundació para que todo aquel que lo desee las pueda escuchar.

OTRAS ACTIVIDADES CULTURALES

Concierto anual

En su concierto anual, celebrado el 21 de marzo en el Teatro El Jardí de Figueres, la Fundación presentó al Orfeón Donostiarra, considerado la agrupación coral más importante del Estado español y con un repertorio que abarca un centenar de obras sinfónico-corales, más de cincuenta títulos de ópera y zarzuela y un gran número de composiciones folklóricas y polifónicas. El programa incluyó, entre otras piezas, *La verbena de la Paloma*, de Tomás Bretón, y *West Side Story*, de Leonard Bernstein, y canciones como *Edelweiss*, de Richard

Rodgers y Oscar Hammerstein, *Txoriak txori*, de Mikel Laboa, o *Negra sombra*, de Juan Montes. La organización del concierto, al que asistieron 873 personas, fue coordinada desde el Departamento de Presidencia y la Secretaría General de la Fundación y contó con el patrocinio de "la Caixa" y la colaboración del Área de Cultura del Ayuntamiento de Figueres.

Concierto en el Castillo Gala Dalí de Púbol

Los jardines de la Casa-Museo Castillo Gala Dalí de Púbol, así como los servicios logísticos correspondientes, fueron cedidos de forma gratuita por la Fundación como colaboración en la organización del festival Í-TACA, Cultura i Acció. Por una noche, en una propuesta que se repite desde el 2008, los jardines de la Casa-Museo se transforman en el escenario de un concierto de pequeño formato que tiene la terraza de baldosas anaranjadas como platea y la piedra centenaria de las paredes del Castillo como telón de fondo. El concierto del 2014 se celebró el 27 de junio y estuvo a cargo de Lidia Pujol, que interpretó piezas como *La mala reputación*, de Georges Brassens, o *El testamento de Amelia* para acabar con *Mariam matrem*, del Libro Rojo de Montserrat.

PROTEGGER
PROTEGGIR

Conservació i restauració

L'objectiu fonamental del Departament de Conservació i Restauració consisteix a garantir la preservació futura de l'obra daliniana custodiada als quatre museus que gestiona la Fundació Dalí. Amb aquest propòsit, s'ocupa d'analitzar, investigar, planificar i executar els diferents aspectes vinculats a la conservació preventiva i la restauració de les peces.

A. Conservació preventiva

La diversitat de les col·leccions que custodia la Fundació i la singularitat de les instal·lacions artístiques permanents del Teatre-Museu fan necessari prestar una atenció màxima a la conservació preventiva. Per aquest motiu, es du a terme un estudi continuat de les col·leccions i s'adopten les mesures adequades a fi i efecte de minimitzar les deterioracions que poden patir les obres, ja sigui per l'envelliment natural dels materials o per factors externs. Any rere any se segueix un programa de manteniment i conservació rigorós que inclou la millora constant de les condicions d'exhibició de les obres a les sales dels museus, el pla de neteja, les intervencions puntuals, el control de les incidències i la planificació de les restauracions més importants. D'altra banda, el Departament fa el control i el seguiment de les condicions ambientals de temperatura, humitat relativa i llum, així com de les plagues i els contaminants, tant a les sales com a les àrees de magatzem. Durant l'exercici passat es va implementar el sistema d'il·luminació de tecnologia LED en espais com ara la Sala Poesia d'Amèrica o la Sala del Tresor, i també es va donar suport al canvi dels vidres exteriors de les sales Vallès i «Dix recettes d'immortalité», actuació que tenia per objecte millorar-ne les condicions ambientals.

Del 2014 cal destacar així mateix que, amb motiu de la finalització de la reforma dels espais de la Torre Galatea, totes les obres dels fons es van traslladar i reubicar al magatzem de reserva definitiu. El Departament es va encarregar de gestionar l'adquisició del mobiliari d'emmagatzematge d'obres d'art, com ara reixes i arxivadors compactes, i també de la distribució del nou espai i de la supervisió i el control de tots els moviments. Durant l'exercici passat, un dels objectius primordials de la conservació preventiva va ser implementar millores substancials en l'emmagatzematge de les peces, en especial de les col·leccions sobre paper de dibuixos, d'esbossos, de material de taller i d'obra gràfica.

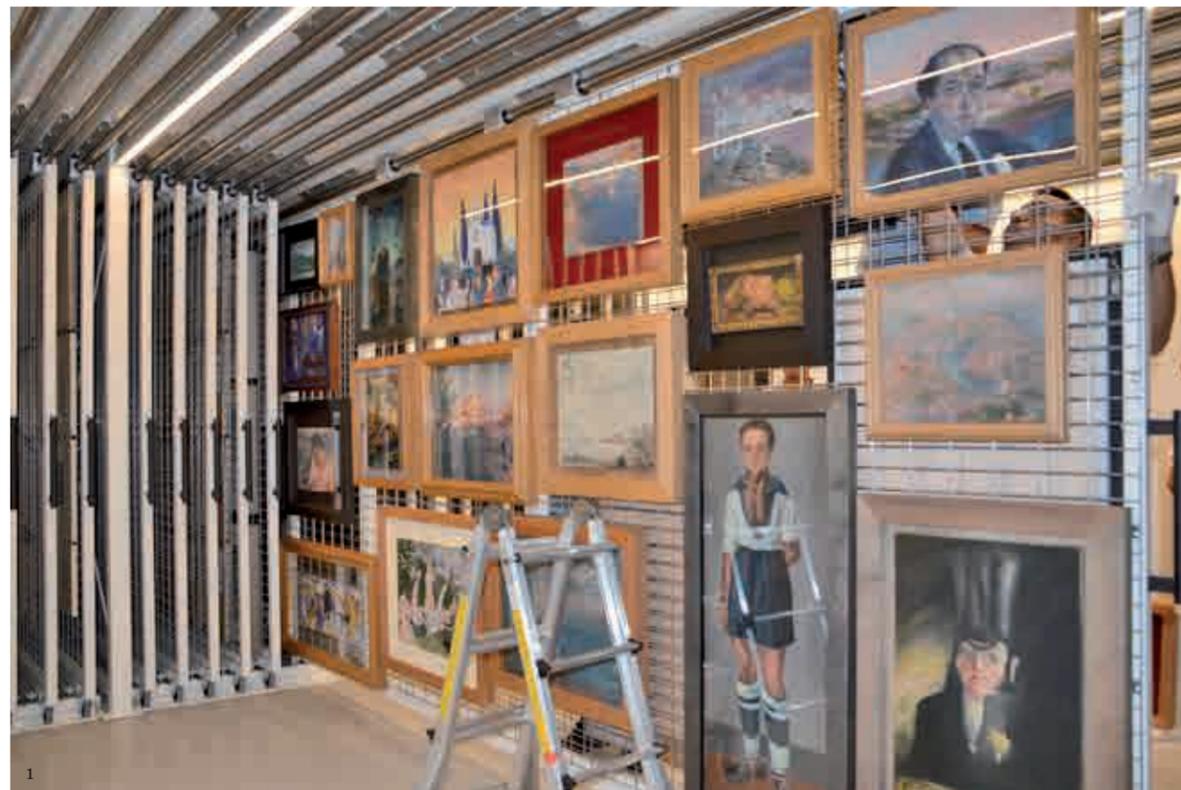
CONSERVACIÓ D'OBJECTES I INSTAL·LACIONS ARTÍSTIQUES AL TEATRE-MUSEU DALÍ

Durant el 2014 es va actuar en diverses escultures ubicades en llocs de difícil accés a causa de l'altura. En concret, es va fer una neteja i documentació exhaustiva de la instal·lació del lavabo invertit que es pot veure al sostre de la Sala Mae West i també de l'obra *La becaina*, a l'entrada d'aquest espai, i es va elaborar un mapa fotogràfic amb la ubicació i l'estat de condició dels cairats del Pati del Teatre-Museu per tal de projectar-hi una intervenció futura. Igualment, es va continuar amb el pla d'aplicació de consolidant en un grup d'obres del Pati, com ara els florons d'alabastre, el crani del monstre dret dels grotescos —del qual també es van revisar els calaixos de polièster i es va avaluar l'estat de condició— i el *Monument a la TV* de Vostell.

De l'exercici 2014 cal destacar el canvi dels plafons de tipus mirall de la instal·lació de l'altar situat sota la Cúpula. Això va propiciar la millora del sistema de protecció i subjecció de la pintura *L'explosió de la fe mística* i la neteja de tots els elements, com ara l'escultura de cera *Crist twistejat*. També es va portar a terme l'aplicació preventiva d'insecticida al sofà vitrina modernista de Gaudí situat al dormitori de la Sala Palau del Vent, amb la neteja de totes les obres exposades.

Al llarg de l'any es va seguir treballant en la segona fase del projecte de renovació de l'emmarcament de vint-i-dos gravats exposats als passadissos del primer pis; en aquest cas l'objectiu era dotar-los dels materials de conservació més moderns i del sistema de protecció més adequat, atès que són obres situades en zones de pas obligat per als nombrosos visitants. A l'espai Dalí-Joies va culminar el pla de millora de l'emmarcament dels vint-i-nou dibuixos originals sobre paper, que es van encapsular, i a la Sala Mae West, finalment, es van revisar tots els emmarcaments de les pintures hiperrealistes.

1. Traslado de las obras al almacén de reserva definitivo
Traslado de las obras al almacén de reserva definitivo
2. Milloras en el sistema d'emmagatzematge de les peces
Mejoras en el sistema de almacenamiento de las piezas
3. Neteja de les peces exposades a l'espai Dalí-Joies
Limpieza de las piezas expuestas en el espacio Dalí-Joias

Conservación y restauración

El objetivo fundamental del Departamento de Conservación y Restauración consiste en garantizar la preservación futura de la obra daliniana que se custodia en los cuatro museos de la Fundación. Con este propósito, se ocupa de analizar, investigar, planificar y ejecutar los diferentes aspectos vinculados a la conservación preventiva y la restauración de las piezas.

Del 2014 cabe destacar así mismo que, con motivo de la finalización de la reforma de los espacios de Torre Galatea, todas las obras de los fondos se trasladaron al almacén de reserva definitivo, donde quedaron reubicadas. El Departamento se encargó de gestionar la adquisición del mobiliario de almacenamiento de obras de arte, como rejas y archivadores compactos, y también de la distribución del nuevo espacio y de la supervisión y el control de todos los movimientos. Durante el pasado ejercicio, uno de los objetivos primordiales de la conservación preventiva fue implementar mejoras sustanciales en el almacenamiento de las piezas, en especial de las colecciones sobre papel de dibujos, de esbozos, de material de taller y de obra gráfica.

CONSERVACIÓN DE OBJETOS E INSTALACIONES ARTÍSTICAS DEL TEATRO-MUSEO DALÍ

Durante el 2014 se actuó en diversas esculturas ubicadas en lugares de difícil acceso a causa de la altura; en concreto, se realizó una limpieza y documentación exhaustiva de la instalación del lavabo invertido que se puede ver en el techo de la Sala Mae West y también de la obra *La cabezada*, a la entrada de este espacio, y se elaboró un mapa fotográfico con la ubicación y el estado de condición de las vigas del Patio del Teatro-Museo a fin de proyectar una futura intervención. Igualmente, se continuó el plan de aplicación de consolidante en un grupo de obras del Patio, como los florones de alabastro, el cráneo del monstruo erguido de los grutescos —del cual también se revisaron los cajones de poliéster y se evaluó el estado de condición— y el *Monumento a la TV* de Vostell.

Del ejercicio 2014 cabe destacar el cambio de los plafones de tipo espejo de la instalación del altar situado bajo la Cúpula. Ello propició la mejora del sistema de protección y sujeción de la pintura *La explosión de la fe mística* y la limpieza de todos los elementos, como la escultura de cera *Cristo twisteadó*. También se llevó a cabo la aplicación preventiva de insecticida en el sofá vitrina modernista de Gaudí situado en el dormitorio de la Sala Palacio del Viento, con la limpieza de todas las obras expuestas.

A lo largo del año se siguió trabajando en la segunda fase del proyecto de renovación del enmarcado de veintidós grabados expuestos en los pasillos del primer piso; en este caso, el objetivo era dotarlos de los materiales de conservación más modernos y del sistema de protección más adecuado, dado que se trata de obras situadas en zonas de paso obligado para los numerosos visitantes. En el espacio Dalí-Joyas culminó el plan de mejora del enmarcado de los veintinueve dibujos originales sobre papel, que se encapsularon, y en la Sala Mae West, finalmente, se revisaron todos los enmarcados de las pinturas hiperrealistas.

A. Conservación preventiva

La diversidad de las colecciones que custodia la Fundación y la singularidad de las instalaciones artísticas permanentes del Teatro-Museo hacen necesario prestar una atención máxima a la conservación preventiva. Por este motivo se lleva a cabo un estudio continuado de las colecciones y se adoptan las medidas adecuadas al objeto de minimizar los deterioros que pueden sufrir las obras, ya sea por el envejecimiento natural de los materiales o por factores externos. Año tras año se sigue un riguroso programa de mantenimiento y conservación que incluye la mejora constante de las condiciones de exhibición de las obras en las salas de los museos, el plan de limpieza, las intervenciones puntuales, el control de las incidencias y la planificación de las restauraciones más importantes. Por otra parte, el Departamento lleva a cabo el control y el seguimiento de las condiciones ambientales de temperatura, humedad relativa y luz, así como de las plagas y los contaminantes, tanto en las salas como en las áreas de almacén. Durante el pasado ejercicio se implementó el sistema de iluminación de tecnología LED en espacios como la Sala Poesía de América o la Sala del Tesoro, y también se dio soporte al cambio de los cristales exteriores de las salas Vallès y «Dix recettes d'immortalité», actuación que tenía por objeto mejorar las condiciones ambientales de estas estancias.

1. Intervencions periòdiques en els elements exteriors
Intervenciones periódicas en los elementos exteriores

2. Actuació global en els components del *Crist twistejat*
Actuación global en los componentes del *Cristo twisteadó*

3. Documentació dels cairats del Pati per a una intervenció futura
Documentación de las vigas del Patio para una futura intervención

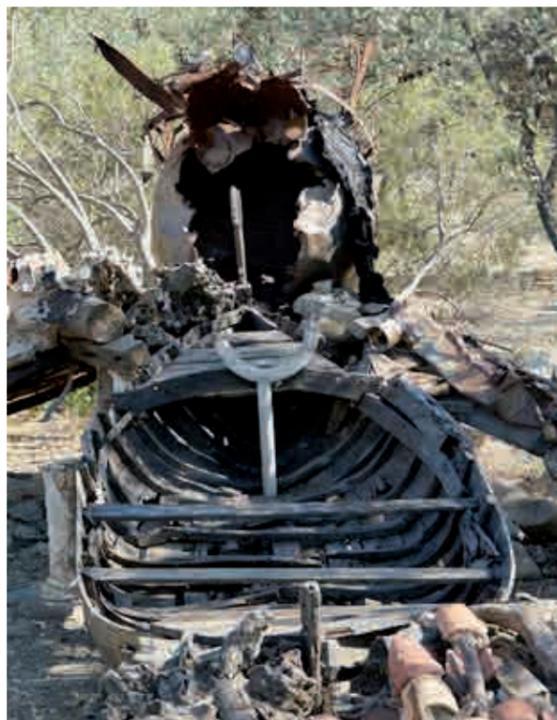
PÚBOL I PORTLLIGAT

Les cases-museu de Dalí es caracteritzen per la gran quantitat d'objectes heterogenis —molts d'ús quotidià i altres, consistents en *ready-mades* fets per l'artista— que n'han esdevingut l'ànima. La voluntat de mantenir viu l'esperit d'aquests espais singulars es tradueix en un treball exhaustiu de conservació preventiva en tots els àmbits.

El 2014, així, al Castell de Púbol es va prosseguir el pla d'actuació adreçat als elements exteriors del jardí, que periòdicament es revisen i es consoliden. A l'interior de l'edifici cal destacar la consolidació de la corona de forquilles de la Sala dels Escuts. També es va avançar en el pla de conservació preventiva del vestuari de Gala i Dalí i en la reubicació de les obres. El Departament, d'altra banda, es va fer càrrec de les tasques de conservació vinculades a l'exposició temporal, dedicada en aquesta ocasió a Antoni Pitxot, amb l'emmarcament de totes les seves obres i amb el trasllat i la instal·lació de l'escultura *Mnemòsine*.

Pel que fa a Portlligat, i coincidint amb l'obertura de la nova zona visitable de l'Olivar, es va restaurar el cap de ferro del *Crist de les escombraries*, format per una antiga mina i unes columnes a la base. L'actuació va consistir a netejar i desinsectar una manxa de fusta de grans dimensions i a restaurar una petita premsa de taller. També es van fer intervencions de conservació en altres objectes exteriors i es va gestionar la substitució periòdica dels toreros i les *manoles* així com de la tela de la serp de la piscina. Finalment, i com cada any, es va dur a terme la consolidació i protecció de les fustes de l'exterior i el tractament preventiu de les taxidèrmies situades a l'interior de la Casa.

1. Pla d'actuació sobre els objectes del jardí de Púbol
Plan de actuación sobre los objetos del jardín de Púbol
2. Restauració del cap del Crist de les escombraries
Restauración de la cabeza del Cristo de los escombros
3. Restauració de la corona de forquilles, a la Sala dels Escuts
Restauración de la corona de tenedores, en la Sala de los Escudos
4. Muntatge de l'exposició temporal d'Antoni Pitxot a Púbol
Montaje de la exposición de Antoni Pitxot en Púbol
5. Supervisió del trasllat de l'escultura *Mnemòsine* pel mateix artista
Supervisión del traslado de la escultura *Mnemòsine* por el propio artista

En lo que se refiere a Portlligat, y coincidiendo con la apertura de la nueva zona visitable del Olivar, se restauró la cabeza de hierro del *Cristo de los escombros*, formada por una antigua mina y unas columnas en la base. La actuación consistió en limpiar y desinsectar un fuelle de madera de grandes dimensiones y se restauró una pequeña prensa de taller. También se llevaron a cabo intervenciones de conservación en otros objetos exteriores y se gestionó la sustitución periódica de los toreros y las *manolas* así como de la tela de la serpiente de la piscina. Finalmente, y como cada año, se llevó a cabo la consolidación y protección de las maderas del exterior y el tratamiento preventivo de las taxidermias situadas en el interior de la Casa.

PÚBOL Y PORTLLIGAT

Las casas-museo de Dalí se caracterizan por la gran cantidad de objetos heterogéneos —muchos de uso cotidiano y otros consistentes en *ready-mades* hechos por el artista— que se han convertido en su alma. La voluntad de mantener vivo el espíritu de estos espacios singulares se traduce en un trabajo exhaustivo de conservación preventiva en todos los ámbitos.

En el 2014, así, en el Castillo de Púbol se prosiguió el plan de actuación dirigido a los elementos exteriores del jardín, que periódicamente se revisan y se consolidan. En el interior del edificio cabe destacar la consolidación de la corona de tenedores de la Sala de los Escudos. También se avanzó en el plan de conservación preventiva del vestuario de Gala y Dalí y en la reubicación de las obras. El Departamento, por otra parte, se hizo cargo de las labores de conservación vinculadas a la exposición temporal, dedicada en esta ocasión a Antoni Pitxot, con el enmarcado de todas sus obras y con el traslado y la instalación de la escultura *Mnemòsine*.

B. Conservació de la col·lecció durant la manipulació, el trasllat i l'exhibició

El Departament es responsabilitza de tots els aspectes relatius a la conservació de les peces durant els préstecs i les exposicions per tal de minimitzar els factors de risc que comporta tot moviment d'obres d'art. La preparació de les peces que es presten comprèn diversos processos que en garanteixen les millors condicions de preservació, com ara la revisió de l'estat de conservació, l'elaboració d'informes de condició a la sortida i a l'arribada de les peces, la revisió i la millora dels emmarcaments, el desplaçament de personal propi com a correus i, finalment, la supervisió de l'emballatge, el moviment, l'emmagatzematge i l'exhibició de les obres durant el seu trasllat i instal·lació al museu al qual van destinades.

Del 2014 cal assenyalar-ne l'antològica *Salvador Dalí*, que durant la segona meitat de l'any es va poder veure al Brasil en dues seus: el Centro Cultural Banco do Brasil, a Rio de Janeiro, i l'Instituto Tomie Ohtake, a São Paulo. En total es van prestar 158 obres, la majoria de les quals eren dibuixos i gravats que es van emmarcar o per als quals es van confeccionar carpetes de conservació. També va ser remarcable, pel gran nombre d'obres prestades, l'exposició *Salvador Dalí and Media*, organitzada al Moscow Museum of Modern Art; en aquest cas, la majoria de les 219 peces que van viatjar a la capital russa eren revistes que es van disposar en carpetes i caps de conservació. Una exposició important en què es va col·laborar va ser *Picasso/Dalí, Dalí/Picasso*, a Saint Petersburg (Florida), que va comportar la retirada de diverses obres significatives de l'exposició permanent —com ara els olis *Retrat de Picasso* (1947), de la Sala de les Peixateries, i *Cap* (1926), de la Sala Mae West— i la seva substitució per altres. A conseqüència de la considerable quantitat d'obres que es van desplaçar als diversos museus, el personal del Departament va haver de fer nombrosos viatges en qualitat de correus per acompanyar els préstecs.

Supervisió del trasllat i muntatge de les exposicions del Brasil, Rússia i Florida

B. Conservación de la colección durante la manipulación, el traslado y la exhibición

El Departamento se responsabiliza de todos los aspectos relativos a la conservación de las piezas durante los préstamos y las exposiciones al objeto de minimizar los factores de riesgo que comporta cualquier movimiento de obras de arte. La preparación de las piezas que se prestan comprende diversos procesos que garantizan las mejores condiciones de preservación, como la revisión del estado de conservación, la elaboración de informes de condición a la salida y a la llegada de las piezas, la revisión y la mejora de los enmarcados, el desplazamiento de personal propio como correos y, finalmente, la supervisión del embalaje, el movimiento, el almacenamiento y la exhibición de las obras durante su traslado e instalación en el museo al que van destinadas.

Del 2014 cabe señalar la antológica *Salvador Dalí*, que durante la segunda mitad del año se pudo ver en Brasil en dos sedes: el Centro Cultural Banco do Brasil, en Río de Janeiro, y el Instituto Tomie Ohtake, en São Paulo. En total se prestaron 158 obras, la mayoría de las cuales eran dibujos y grabados que se enmarcaron o para los cuales se confeccionaron carpetas de conservación.

También fue remarcable, por el gran número de obras prestadas, la exposición *Salvador Dalí and Media*, organizada en el Moscow Museum of Modern Art; en este caso, la mayoría de las 219 piezas que viajaron a la capital rusa eran revistas que se dispusieron en carpetas y cajas de conservación. Una exposición importante en la que se colaboró fue *Picasso/Dalí, Dalí/Picasso*, en Saint Petersburg (Florida), que comportó la retirada de diversas obras significativas de la exposición permanente —como los óleos *Retrato de Picasso* (1947), de la Sala de las Pescaderías, y *Cabeza* (1926), de la Sala Mae West— y su sustitución por otras. A consecuencia de la considerable cantidad de obras que se desplazaron a los diversos museos, el personal del Departamento tuvo que hacer numerosos viajes en calidad de correos para acompañar los préstamos.

C. Projectes de restauració

Durant l'exercici passat es va seguir desplegant el pla de restauració de les obres tridimensionals de gran format o de difícil accés exposades al Museu. Així, es va restaurar a fons, per primera vegada, el llum del Casino Sport ubicat a l'entrada de la Sala Mae West, intervenció que va exigir el desmuntatge i l'enumeració de totes les peces així com l'actualització del sistema elèctric antic. També es va netejar *in situ*, amb una bastida, la pols superficial de *L'apoteosi del dòlar*, un oli de grans dimensions situat a l'espai Dalí-Joies. Paral·lelament, es va avançar en els tractaments periòdics de les obres que es troben exposades a l'aire lliure, com ara les quatre escultures de ferro instal·lades al balcó de la façana principal del Teatre-Museu i el crani d'elefant del monstre dels grotescos del Pati. En aquest apartat cal assenyalar així mateix que es va posar en marxa el procés de restauració de la *Venus* d'Olivier Brice: la primera fase va consistir a definir-ne els materials constitutius per tal d'elaborar una proposta de conservació viable, tenint en compte la seva ubicació a l'exterior.

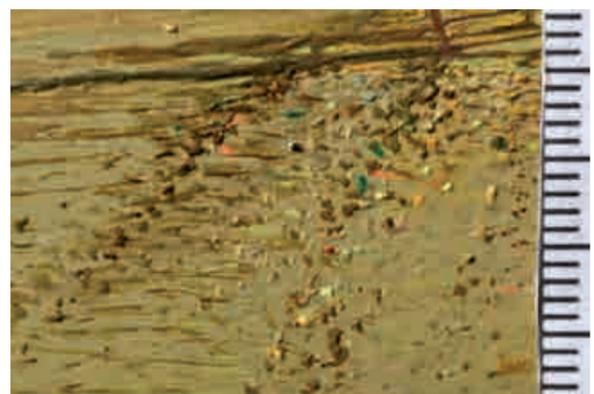
Altres escultures exposades permanentment al Museu en les quals es va intervenir van ser el cap de «*Santa Teresa*» de Bernini dalinitzada, de la instal·lació de l'esquelet de goril·la daurat del dormitori del Palau del Vent, que es va consolidar, reintegrar i dotar d'un nou sistema de subjecció, i la *Tassa virtual amb cullereta real*, un element de la vitrina del *Bust de dona retrospectiu* que es va netejar i la base del qual, de feltre negre, es va substituir per un cartró neutre.

Pel que fa a l'obra pictòrica, cal esmentar les intervencions dutes a terme arran de l'adquisició de l'obra *Carretó fantasma*, un oli sobre taula del 1934. La primera actuació va consistir en un estudi complet de la superfície pictòrica, basat en una inspecció ocular amb diferents tipus d'il·luminació, i en la documentació fotogràfica exhaustiva de l'obra. Les intervencions es van concretar en la neteja, la consolidació i la reintegració cromàtica de tots els marges desgastats de la superfície pictòrica i en la cerca d'un marc antic per presentar adequadament el quadre.

De les obres sobre paper restaurades cal destacar-ne un dibuix de primera època, *Il·lustració per al TBO*, i l'estoig del llibre d'artista *Les Chants de Maldoror*, del 1934. També es va desacidificar la llibreta manuscrita *Les meves impressions y recors intims. Llibre XII* [sic], de quaranta-set pàgines, es va aplanar el document manuscrit *Ecartemo i Babaouo*, del 1932, i es va reintegrar l'estrip d'un altre manuscrit, *El surrealisme al servici de la revolució* [sic], del 1931, entre altres intervencions que van tenir per objecte el fons del CED. Aprofitant la millora de l'emmarcament dels gravats exposats al primer pis del Museu, a més, es va fer la desacidificació i la consolidació d'estrips i pèrdues de suport de tres gravats i es van separar de l'antic suport i aplanar vint-i-dos gravats més.

1. Restauració del llum del Casino Sport, a l'entrada de la Sala Mae West
Restauración de la lámpara del Casino Sport, a la entrada de la Sala Mae West
2. Intervenció en el cap de «*Santa Teresa*» de Bernini dalinitzada
Intervención en la cabeza de «*Santa Teresa*» de Bernini dalinitzada
3. Tractaments periòdics de les obres ubicades a l'aire lliure
Tratamientos periódicos de las obras ubicadas al aire libre

Documentació fotogràfica exhaustiva i intervencions en l'obra *Carretó fantasma*

Documentación fotográfica exhaustiva e intervenciones en la obra *Carreta fantasma*

PROTEGER

C. Proyectos de restauración

durante el pasado ejercicio se siguió desplegando el plan de restauración de las obras tridimensionales de gran formato o de difícil acceso expuestas en el Museo. Así, se restauró a fondo, por primera vez, la luz del Casino Sport ubicada en la entrada de la Sala Mae West, intervención que exigió el desmontaje y la enumeración de todas las piezas así como la actualización del sistema eléctrico antiguo. También se limpió in situ, con un andamio, el polvo superficial de *La apoteosis del dólar*, un óleo de grandes dimensiones situado en el espacio Dalí-Joyas. Paralelamente, se avanzó en los tratamientos periódicos de las obras que se encuentran expuestas al aire libre, como las cuatro esculturas de hierro instaladas en el balcón de la fachada principal del Teatro-Museo y el cráneo de elefante del monstruo de los grutescos del Patio. En este apartado cabe señalar así mismo la puesta en marcha del proceso de restauración de la *Venus* de Olivier Brice: la primera fase consistió en definir los materiales constitutivos a fin de elaborar una propuesta de conservación viable, teniendo en cuenta su ubicación en el exterior.

Otras esculturas expuestas permanentemente en el Museo en las que se intervino fueron la cabeza de «*Santa Teresa*» de *Bernini dalinizada*, de la instalación del esqueleto de gorila dorado del dormitorio del Palacio del Viento, que se consolidó, reintegró y dotó de un nuevo sistema de sujeción, y la *Taza virtual con cucharita real*, un elemento de la vitrina del *Busto de mujer retrospectivo* que se limpió y cuya base, de fieltro negro, se sustituyó por un cartón neutro.

En lo que se refiere a la obra pictórica, cabe mencionar las intervenciones llevadas a cabo a raíz de la adquisición de la obra *Carreta fantasma*, un óleo sobre tabla de 1934. La primera actuación consistió en un estudio completo de la superficie pictórica, basado en una inspección ocular con diferentes tipos de iluminación, y en la documentación fotográfica exhaustiva de la obra. Las intervenciones se concretaron en la limpieza, la consolidación y la reintegración cromática de todos los márgenes desgastados de la superficie pictórica y en la búsqueda de un marco antiguo para presentar adecuadamente el cuadro.

De las obras sobre papel restauradas cabe destacar un dibujo de primera época, *Ilustración para el TBO*, y el estuche del libro de artista *Les Chants de Maldoror*, de 1934. También se desacidificó la libreta manuscrita *Les meves impresions y recors intims. Llibre XII* [sic], de cuarenta y siete páginas, se aplanó el documento manuscrito *Ecartemo i Babaouo*, de 1932, y se reintegró el desgarrón de otro manuscrito, *El surrealisma al servici de la revolucio* [sic], de 1931, entre otras intervenciones que tuvieron por objeto el fondo del CED. Aprovechando la mejora del enmarcado de los grabados expuestos en el primer piso del Museo, además, se llevó a cabo la desacidificación y la consolidación de desgarros y pérdidas de soporte de tres grabados y se separaron del antiguo soporte y aplanaron veintidós grabados más.

Diferents processos de restauració de l'obra sobre paper
Diferentes procesos de restauración de la obra sobre papel

D. Documentació i investigació tècnica

Les activitats de documentació i investigació, de redacció d'informes i de recerca sobre els materials i les tècniques de Salvador Dalí tenen com a objectiu final l'estudi dels seus procediments artístics. En aquest sentit, cal assenyalar que el projecte de renovació de totes les bases de dades documentals de la Fundació, actualment en curs d'execució, va exigir molts esforços per poder validar els nous camps i per optimitzar la gestió de les fitxes relacionades amb les tasques habituals del Departament. D'altra banda, cal dir que durant l'exercici passat va culminar, en el marc del projecte d'estudi i documentació de la tècnica pictòrica del Mestre, la fase d'actualització dels informes de tècnica i d'estat de condició dels olis sobre tela exposats permanentment al Museu. En col·laboració amb els laboratoris científics de diverses institucions, es va aprofundir en l'estudi del procés pictòric d'algunes obres de la primera època executades amb tècniques mixtes que inclouen oli, sorra i curculles sobre cartró, com ara *Clar de lluna* i *Ocell putrefacte*, ambdues datades entorn del 1928. També es van estudiar exhaustivament les noves adquisicions abans d'exposar-les al Museu.

Les tasques de recull d'informació i d'actualització de dades són indispensables per garantir l'òptima qualitat i el judici correcte dels informes que s'emeten per a la Comissió d'Acreditació i Catalogació, i que el 2014 van sumar seixanta-un en total. Aquests dossiers s'elaboren a partir de la recerca de documentació tècnica i la comparació amb altres obres de la col·lecció, de l'estudi dels materials, el procés pictòric i l'estil de les peces i de la preparació de documentació fotogràfica. Tenen per objecte els peritatges especials que sol·liciten les autoritats judicials i policials, el catàleg raonat en línia de pintures de Salvador Dalí —amb la revisió, si és possible directa, de totes les obres— i qualsevol altre projecte de la casa, com ara l'adquisició de noves peces. El 2014 els restauradors es van haver de desplaçar per elaborar l'informe tècnic d'una proposta d'adquisició d'un oli de la primera època.

Estudi de la tècnica pictòrica basat en la inspecció i la documentació fotogràfica amb llum ultraviolada i amb lupa binocular

D. Documentación e investigación técnica

Las actividades de documentación e investigación, de redacción de informes y de examen de los materiales y las técnicas de Salvador Dalí tienen como objetivo final el estudio de sus procedimientos artísticos. En este sentido, cabe señalar que el proyecto de renovación de todas las bases de datos documentales de la Fundación, actualmente en curso de ejecución, exigió muchos esfuerzos para poder validar los nuevos campos y optimizar la gestión de las fichas relacionadas con las tareas habituales del Departamento. Por otra parte, cabe decir que durante el pasado ejercicio culminó, en el marco del proyecto de estudio y documentación de la técnica pictórica del Maestro, la fase de actualización de los informes de técnica y de estado de condición de los óleos sobre tela expuestos permanentemente en el Museo. En colaboración con los laboratorios científicos de diversas instituciones, se profundizó en el estudio del proceso pictórico de algunas obras de la primera época ejecutadas con técnicas mixtas que incluyen óleo, arena y conchas sobre cartón, como *Claro de luna* y *Pájaro putrefacto*, ambas fechadas en torno a 1928. También se estudiaron exhaustivamente las nuevas adquisiciones antes de exponerlas en el Museo.

Las labores de recopilación de información y de actualización de datos son indispensables para garantizar la óptima calidad y el juicio correcto de los informes que se emiten para la Comisión de Acreditación y Catalogación, y que en el 2014 sumaron un total de sesenta y uno. Estos dossieres se elaboran a partir de la investigación de documentación técnica y la comparación con otras obras de la colección, el estudio de los materiales, el proceso pictórico y el estilo de las piezas y la preparación de documentación fotogràfica. Tienen por objeto los peritajes especiales que solicitan las autoridades judiciales y policiales, el catálogo razonado en línea de pinturas de Salvador Dalí —con la revisión, si es posible directa, de todas las obras— y cualquier otro proyecto de la casa, como la adquisición de nuevas piezas. En 2014 los restauradores se tuvieron que desplazar para elaborar el informe técnico de una propuesta de adquisición de un óleo de la primera época.

Estudio de la técnica pictórica basado en la inspección y la documentación fotogràfica con luz ultravioleta y con lupa binocular

Investigació i documentació exhaustiva sobre els materials i la tècnica de l'obra gràfica

OBRA GRÀFICA

Un dels objectius principals del 2014 va ser continuar amb la investigació, la documentació i la conservació de l'obra gràfica dels fons de la Fundació. Aquesta tasca va comportar l'actualització de la base de dades de l'inventari, amb la incorporació de 422 fitxes procedents d'adquisicions recents, així com la documentació fotogràfica exhaustiva de les estampes. L'assessorament continuat es va traduir en l'adquisició de quatre sèries destacades d'obra gràfica i en una projecció internacional més àmplia gràcies a la inclusió d'alguns exemplars notables d'obra gràfica entre les peces seleccionades per a l'exposició itinerant del Brasil.

El Departament, a més, va iniciar una nova fase del projecte de recerca sobre els materials i les tècniques de l'obra gràfica de Dalí que porta a terme en col·laboració amb les seccions de Gravat i de Conservació i Restauració de la Universitat de Barcelona. Durant el 2014 es va enllestir la revisió de 98 peces incloses en les sèries *Twelve Signs of the Zodiac II* (1975), *Les Chants de Maldoror* (1934), *Biblia Sacra* (1969), *Ex-libris de Puig Pujades* (c. 1925), *Ex-libris d'André Breton le Tamanoir* (1931), *Le somnambule* (1932) i *Second Manifeste du surréalisme* (1930).

L'àrea d'obra gràfica, juntament amb els Serveis Jurídics de la Fundació, va continuar assessorant organismes oficials externs i rebent consultes i sol·licituds de peritaje de les autoritats judicials i policials. El 2014 es va tancar un afer relacionat amb un acord transaccional que va requerir el peritaje de 901 peces dipositades per la policia nacional a les dependències del Museo Reina Sofia de Madrid. D'altra banda, es van peritar unes 90 obres per a l'exposició *Dalí, l'autre visage - Dalí et le livre d'art*, oberta al públic entre el 27 de juny i el 26 d'octubre al Musée Goya - Musée d'Art Hispanique de Castres, França. En aquesta mostra es va participar així mateix amb l'article «De la tradició a la innovació», inclòs en el catàleg, i amb una conferència.

Investigación y documentación exhaustiva sobre los materiales y la técnica de la obra gráfica

OBRA GRÀFICA

Uno de los principales objetivos del 2014 fue continuar con la investigación, la documentación y la conservación de la obra gráfica de los fondos de la Fundación. Esta labor incluyó la actualización de la base de datos del inventario, con la incorporación de 422 fichas procedentes de adquisiciones recientes, así como la documentación fotogràfica exhaustiva de las estampas. El asesoramiento continuo fructificó en la adquisición de cuatro destacadas series de obra gráfica y en una mayor proyección internacional gracias a la inclusión de algunos ejemplares notables de obra gráfica entre las piezas seleccionadas para la exposición itinerante de Brasil.

El Departamento, además, inició una nueva fase del proyecto de investigación sobre materiales y técnicas de la obra gráfica de Dalí que lleva a cabo en colaboración con las secciones de Grabado y de Conservación y Restauración de la Universitat de Barcelona. Durante el 2014 se ultimó la revisión de 98 piezas incluidas en las series *Twelve Signs of the Zodiac II* (1975), *Les Chants de Maldoror* (1934), *Biblia Sacra* (1969), *Ex libris de Puig Pujades* (1925), *Ex libris d'André Breton le Tamanoir* (1931), *Le somnambule* (1932) y *Second Manifeste du surréalisme* (1930).

El área de obra gráfica, junto con los Servicios Jurídicos de la Fundación, continuó asesorando a organismos oficiales externos y recibiendo consultas y solicitudes de peritaje de las autoridades judiciales y policiales. En el 2014 se concluyó un asunto relacionado con un acuerdo transaccional que requirió el peritaje de 901 piezas depositadas por la Policía Nacional en las dependencias del Museo Reina Sofia de Madrid. Por otra parte, se realizó el peritaje de unas 90 obras para la exposición *Dalí, l'autre visage - Dalí et le livre d'art*, abierta al público entre el 27 de junio y el 26 de octubre en el Musée Goya - Musée d'art hispanique, de Castres, Francia. En esta muestra se participó igualmente con el artículo «De la tradición a la innovación», incluido en el catálogo, y una conferencia.

Infraestructures i seguretat

El Departament de Museus s'ocupa de la millora i el manteniment de les infraestructures dels museus Dalí i de la seu de la Fundació. Igualment, analitza i planifica diferents aspectes de conservació preventiva de les exposicions permanents i gestiona la política de l'entitat en matèria de seguretat de les persones, dels equipaments i de les obres d'art.

INVERSIONS EN INFRAESTRUCTURES

El 2014 es va invertir un total de 1.997.678 euros en infraestructures, 1.252.767 dels quals es van destinar a finalitzar les obres de condicionament i reforma del segon pis de la **Torre Galatea**. Són especialment remarcables les millores que va experimentar el Departament de Conservació i Restauració, tant pel que fa al dipòsit d'obra com en termes d'equipament i condicions de treball. El muntacàrregues es va substituir per un ascensor, amb la qual cosa ara permet tant el trànsit d'obres com el de persones. En aquest apartat d'intervencions cal assenyalar així mateix la insonorització de les refredadores ubicades al terrat.

Entre les millores que es van dur a terme al **Teatre-Museu** durant l'exercici passat destaca la culminació de la reforma i ampliació dels lavabos per als visitants. Cal esmentar igualment la remodelació de tres magatzems del Museu, el canvi dels vidres dels finestrals de la Sala Palau del Vent, la nova il·luminació de la Sala del Tresor, en la qual els focus existents es van substituir per banyadors de LED, la impermeabilització de la base de la cúpula, el repàs de la pintura de tota l'estructura metàl·lica al terrat i la col·locació d'una línia de vida a la base de la cúpula per possibilitar els treballs de manteniment i conservació de les figures que s'hi exposen.

Al **Castell Gala Dalí de Púbol**, les tasques de manteniment i conservació es van centrar sobretot en el control periòdic dels diferents elements dels murs exteriors —especialment cornises, merlets i escultures— i de les velles esquerdes dels paviments de les sales. També es va treballar en el manteniment i la recuperació dels paviments ceràmics envernissats, començant per la Sala dels Escuts, a fi i efecte d'anar-ne restituint el color i les textures originals, i es va tenir cura de la vegetació i l'estructura del jardí, que requereix un seguiment acurat dels plàtans i les tanques vegetals, molt envellides. A més a més, cal esmentar les tasques

de remodelació anual de la sala d'exposicions temporals, a la qual es va incorporar un espai audiovisual, i les de manteniment dels murs interiors, les obertures, les estructures arquitectòniques i els elements escultòrics. Finalment, subratllem les millores que es van aconseguir en comunicació gràcies a la integració del Castell a la xarxa de la seu central de la Fundació a la Torre Galatea.

El gruix de les actuacions dutes a terme a la **Casa-Museu Salvador Dalí de Portlligat**, a banda de les tasques anuals de manteniment, neteja i conservació dels diversos elements arquitectònics i decoratius, es va focalitzar en tres objectius: la millora de les comunicacions, sobretot amb la instal·lació d'una nova centraleta adaptada a les necessitats digitals actuals i a les insuficiències estructurals de la xarxa externa; la remodelació de la zona de recepció i taquilla, per optimitzar l'espai i millorar l'eficiència de les tasques d'acollida i administració; i, molt especialment, la incorporació a la visita de l'olivar situat entre la casa i el garatge. Convertir aquesta part dels olivars en visitable va comportar, en primer lloc, la recuperació paisatgística de les feixes i la vegetació, la consolidació de les parets seques i els clapers, la recuperació dels vells nivells de les feixes i els seus accessos originals i el sanejament de les oliveres, les plantes aromàtiques, els arbustos i la flora pròpia del cap de Creus. En un segon ordre d'actuacions, va caldre adequar els espais al nou ús, és a dir, redefinir i homologar les instal·lacions elèctriques i de seguretat, especialment a l'antic garatge i al camí d'accés, adaptar les escales de pedra seca, implementar una senyalització adequada i instal·lar el mobiliari corresponent, limitar les zones de circulació i reestructurar l'espai interior del garatge, dotant-lo dels elements necessaris per convertir-lo en una sala polivalent i de projecció d'audiovisuals (aire condicionat, llum, sistemes de vigilància i antiintrusió, recursos contra incendis, material audiovisual, etc.).

D'altra banda, en ambdues cases-museu es va dur a terme tot un seguit d'accions periòdiques de revisió, control i millora destinades a garantir el compliment de les diverses normatives vigents sobre activitats econòmiques, com ara les proves d'estanquitat de les instal·lacions petrolíferes i la revisió i actualització dels sistemes de prevenció d'incendis i de seguretat o dels recursos de climatització.

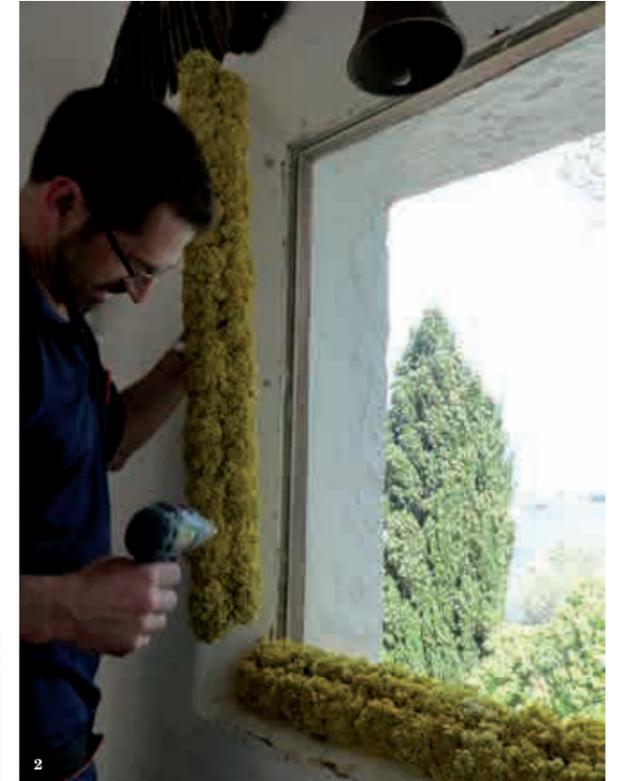
1

3

3

2

2

1. Millores en la impermeabilització de la cúpula
Mejoras en la impermeabilización de la cúpula
2. Substitució del marc vegetal d'una finestra a Portlligat
Sustitución del marco vegetal de una ventana en Portlligat
3. Tasques de neteja i fixació al Teatre-Museu
Tareas de limpieza y fijación en el Teatro-Museo

1

1

1

2

3

4

1. Treballs de consolidació a la façana de Púbol, a les seves escultures i taxidermies
Trabajos de consolidación en la fachada de Púbol, a sus esculturas y taxidermias
2. El paviment de la Biblioteca és vernissat regularment
El pavimento de la Biblioteca se verniza regularmente
3. Els lavabos renovats del museu figuerenc
Los lavabos renovados del museo figuerense
4. El nou ascensor de Torre Galatea
El nuevo ascensor de Torre Galatea

Infraestructuras y seguridad

El Departamento de Museos se ocupa de la mejora y el mantenimiento de las infraestructuras de los museos Dalí y de la sede de la Fundación. Igualmente, analiza y planifica diferentes aspectos relativos a la conservación preventiva de las exposiciones permanentes y gestiona la política de la entidad en materia de seguridad de las personas, de los equipamientos y de las obras de arte.

INVERSIONS EN INFRAESTRUCTURAS

En el 2014 se invirtieron un total de 1 997 678 euros en infraestructuras, 1 252 767 de los cuales se destinaron a finalizar las obras de acondicionamiento y reforma del segundo piso de la **Torre Galatea**. Son especialmente destacables las mejoras que experimentó el Departamento de Conservación y Restauración, tanto en lo que se refiere al depósito de obra como en términos de equipamiento y condiciones de trabajo. El montacargas se sustituyó por un ascensor, con lo cual ahora es posible tanto el tránsito de obras como el de personas. En este apartado de intervenciones cabe señalar así mismo la insonorización de los equipos de refrigeración ubicados en la azotea.

Entre las mejoras que se llevaron a cabo en el **Teatro-Museo** durante el ejercicio pasado destaca la culminación de la renovación y ampliación de los lavabos para los visitantes. Cabe mencionar igualmente la remodelación de tres almacenes del Museo, el cambio de los cristales de los ventanales de la Sala Palacio del Viento, la nueva iluminación de la Sala del Tesoro, en la cual los focos existentes se sustituyeron por bañadores de LED, la impermeabilización de la base de la cúpula, el repaso de la pintura de toda la estructura metálica en la azotea y la colocación de una línea de vida en la base de la cúpula para posibilitar los trabajos de mantenimiento y conservación de las figuras que allí se exponen.

En el **Castillo Gala Dalí de Púbol**, las tareas de mantenimiento y conservación se centraron sobre todo en el control periódico de los diferentes elementos de los muros exteriores —especialmente cornisas, almenas y esculturas— y de las viejas grietas de los pavimentos de las salas. También se trabajó en el mantenimiento y la recuperación de los pavimentos cerámicos barnizados, comenzando por la Sala de los Escudos, al objeto de ir

restituyendo el color y las texturas originales, y se cuidó la vegetación y la estructura del jardín, que requiere un seguimiento minucioso de los plátanos y de las vallas vegetales, muy envejecidas. Además, cabe mencionar las labores de remodelación anual de la sala de exposiciones temporales, a la que se incorporó un espacio audiovisual, y las de mantenimiento de los muros interiores, las aberturas, las estructuras arquitectónicas y los elementos escultóricos. Finalmente, subrayaremos las mejoras que se consiguieron en comunicación gracias a la integración del Castillo a la red de la sede central de la Fundación en la Torre Galatea.

El grueso de las actuaciones llevadas a cabo en la **Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat**, aparte de las labores anuales de mantenimiento, limpieza y conservación de los diversos elementos arquitectónicos y decorativos, se focalizó en tres objetivos: la mejora de las comunicaciones, sobre todo con la instalación de una nueva centralita adaptada a las necesidades digitales actuales y a las insuficiencias estructurales de la red externa; la remodelación de la zona de recepción y taquilla, para optimizar el espacio y mejorar la eficiencia de las actividades de acogida y administración; y, muy especialmente, la incorporación a la visita del olivar situado entre la casa y el garaje. Convertir esta parte del olivar en visitable comportó, en primer lugar, la recuperación paisajística de los bancales y la vegetación, la consolidación de las paredes secas y los majanos, la recuperación de los viejos niveles de los bancales y sus accesos originales, y el saneamiento de los olivos, las plantas aromáticas, los arbustos y la flora propia del cabo de Creus. En un segundo orden de actuaciones, hubo que adecuar los espacios al nuevo uso, es decir, redefinir y homologar las instalaciones eléctricas y de seguridad, especialmente en el antiguo garaje y en el camino de acceso, adaptar las escaleras de piedra seca, implementar una señalización adecuada e instalar el mobiliario correspondiente, limitar las zonas de circulación y reestructurar el espacio interior del garaje, dotándolo de los elementos necesarios para convertirlo en una sala polivalente y de proyección de audiovisuales (aire acondicionado, luz, sistemas de vigilancia y antiintrusión, recursos contra incendios, material audiovisual, etc.).

Por otra parte, en ambas casas-museo se llevaron a cabo toda una serie de acciones periódicas de revisión, control y mejora destinadas a garantizar el cumplimiento de las diversas normativas vigentes sobre actividades económicas, como las pruebas de estanqueidad de las instalaciones petrolíferas y la revisión y actualización de los sistemas de prevención de incendios y de seguridad o de los recursos de climatización.

1. Les noves instal·lacions de Torre Galatea, seu de la Fundació Dalí
Las nuevas instalaciones de Torre Galatea, sede de la Fundación Dalí
2. Substitució de vidres al pati del museu
Substitución de cristales en el patio del museo

MANTENIMENT D'INSTAL·LACIONS

El manteniment de les instal·lacions dels museus Dalí i de la seu central de la Fundació comprèn les tasques necessàries per garantir el bon funcionament dels sistemes de seguretat, climatització, il·luminació i exposició de les obres d'art, tots els quals són essencials per a la conservació i la protecció del patrimoni de la Fundació.

Durant l'any 2014, per tal de cobrir una part dels treballs específics de manteniment i reparació de les infraestructures esmentades es van subcontractar serveis a tercers per un valor de 328.229 euros.

SEGURETAT

En l'exercici passat es va invertir en la millora de les instal·lacions de seguretat del segon pis de la Torre Galatea amb la col·locació de noves càmeres i d'accessos biomètrics a les zones més restringides. En l'apartat de seguretat cal remarcar, pel seu pes pressupostari, els recursos destinats a les empreses de vigilància que col·laboren amb el personal de la Fundació per garantir la seguretat de la col·lecció, dels visitants i del personal, que van ascendir a 1.079.760 euros.

MANTENIMIENTO DE INSTALACIONES

El mantenimiento de las instalaciones de los museos Dalí y de la sede central de la Fundación comprende las labores necesarias para garantizar el buen funcionamiento de los sistemas de seguridad, climatización, iluminación y exposición de las obras de arte, todos ellos esenciales para la conservación y la protección del patrimonio de la Fundación.

Durante el año 2014, a fin de cubrir una parte de los trabajos específicos de mantenimiento y reparación de las mencionadas infraestructuras, se subcontractaron servicios a terceros por un valor de 328 229 euros.

SEGURIDAD

A lo largo del pasado ejercicio se invirtió en la mejora de las instalaciones de seguridad del segundo piso de la Torre Galatea con la colocación de nuevas cámaras y accesos biométricos a las zonas más restringidas. En el apartado de política de seguridad cabe remarcar, por su peso presupuestario, los recursos destinados a las empresas de vigilancia que colaboran con el personal de la Fundación para garantizar la seguridad de la colección, de los visitantes y del personal, que ascendieron a 1 079 760 euros.

DEFENSAR

DEFENDER

Generació de recursos

Els Serveis Jurídics de la Fundació tenen com a principal objectiu defensar els drets immaterials derivats de l'obra i la persona de Salvador Dalí. A banda dels procediments estrictament judicials, les tasques legals comprenen així mateix des de la gestió de tota mena d'intervencions relacionades amb les marques registrades fins als peritatges, passant per la cooperació amb les autoritats i els cossos policials en temes de falsificacions.

En l'exercici d'aquestes tasques, basades sobretot en la propietat intel·lectual i industrial, la Fundació disposa del valuós assessorament de Roca Junyent Advocats Associats.

Salvador Dalí, Phone Lohrer, 1937

**WHATEVER
HAPPENED TO
THE ART OF
LISTENING?**

London&Capital

DRETS D'AUTOR

Aquest departament gestiona les autoritzacions per reproduir obra i imatge de Salvador Dalí.

Avui dia, Dalí continua essent un artista molt atractiu per a una majoria d'usuaris interessats a reproduir imatges d'obres d'art. El ventall de les autoritzacions sol·licitades és divers i va més enllà de la il·lustració de llibres d'art. A la Fundació, en efecte, hi arriben peticions per reproduir creacions dalinianes en cobertes de novel·les, articles científics i mèdics, calendaris, decorats de produccions de cinema i altres suports. Cada vegada més, al costat de les publicacions en paper s'aprecia un augment dels usos en suports virtuals, webs i llibres o revistes digitals.

Com és habitual des de fa anys, la Fundació Dalí té el suport de la societat VEGAP en l'àmbit estatal i de la xarxa de societats de la CISAC a escala internacional; aquestes entitats s'ocupen de gestionar els drets de reproducció d'obres dalinianes en nom de la nostra institució. VEGAP gestiona les sol·licituds estatals i rep totes les peticions que es tramiten en altres països, i cada sis mesos liquida a la Fundació les quantitats que percep per drets de reproducció d'obres de Salvador Dalí. És important assenyalar que, de manera regular o a instàncies de la Fundació, VEGAP fa inspeccions de publicacions i productes, i si detecta articles no autoritzats, en reclama la regularització o bé la retirada. Durant el 2014 es van rebre 245 sol·licituds d'arreu, de les quals se'n va gestionar un total de 215. El país del qual van provenir més peticions va ser el Japó, que, malgrat la distància geogràfica, demostra una preferència clara per reproduir obres de Salvador Dalí respecte a altres artistes. El 2014, tenint en compte la facturació estatal i la internacional, l'exercici es va tancar amb una recaptació total de quasi 600.000 euros en concepte de drets de reproducció.

Portades de publicacions llicenciades per la Fundació a través de VEGAP i la xarxa internacional de la CISAC

Generación de recursos

Los Servicios Jurídicos de la Fundación tienen como principal objetivo defender los derechos inmateriales derivados de la obra y la persona de Salvador Dalí. Aparte de los procedimientos estrictamente judiciales, las tareas legales comprenden así mismo desde la gestión de toda clase de intervenciones relacionadas con las marcas registradas hasta los peritajes, pasando por la cooperación con las autoridades y los cuerpos policiales en temas de falsificaciones.

En el ejercicio de esta labor, basada sobre todo en la propiedad intelectual e industrial, la Fundación dispone del valioso asesoramiento de Roca Junyent Advocats Associats.

DERECHOS DE AUTOR

Este departamento gestiona las autorizaciones para reproducir obra e imagen de Salvador Dalí.

Hoy en día, Dalí continúa siendo un artista muy atractivo para una mayoría de usuarios interesados en reproducir imágenes de obras de arte. El abanico de las autorizaciones solicitadas es diverso y va más allá de la ilustración de libros de arte. A la Fundación, en efecto, llegan peticiones para reproducir creaciones dalinianas en cubiertas de novelas, artículos científicos y médicos, calendarios, decorados de producciones de cine y otros soportes. Cada vez más, junto a las publicaciones en papel se aprecia un aumento de los usos en soportes virtuales, webs y libros o revistas digitales.

Como es habitual desde hace años, la Fundación Dalí cuenta con el apoyo de la sociedad VEGAP en el ámbito estatal y de la red de sociedades de la CISAC a escala internacional; estas entidades se ocupan de gestionar los derechos de reproducción de obras dalinianas en nombre de nuestra institución. VEGAP gestiona las solicitudes estatales y recibe todas las peticiones que se tramitan en otros países, y cada seis meses liquida a la Fundación las cantidades que percibe por derechos de reproducción de obras de Salvador Dalí. Es importante señalar que, de manera regular o a instancias de la Fundación, VEGAP lleva a cabo inspecciones de publicaciones y productos, y si detecta artículos no autorizados, reclama su regularización o bien su retirada. Durante el 2014 se recibieron 245 solicitudes de todo el mundo, de las cuales se gestionó un total de 215. El país del que provinieron más peticiones fue Japón, que, a pesar de la distancia geográfica, demuestra una clara preferencia por reproducir obras de Salvador Dalí respecto a otros artistas. En el 2014, teniendo en cuenta la facturación estatal y la internacional, el ejercicio se cerró con una recaudación total de casi 600 000 euros en concepto de derechos de reproducción.

Portadas de publicaciones llicenciades per la Fundació a través de VEGAP i la red internacional de la CISAC

DRETS D'IMATGE DE SALVADOR DALÍ

En el cas dels drets d'imatge, les llicències s'atorguen directament des de la Fundació. Durant l'exercici passat es van gestionar els drets d'imatge per a les campanyes de comunicació de diverses exposicions; entre aquestes cal destacar, en particular, l'antològica *Salvador Dalí*, que va tenir lloc a Rio de Janeiro i a São Paulo, així com dues mostres de format més petit, però no menys importants: *Dalí, l'autre visage - Dalí et le livre d'art*, a Castres (França), i una exposició de fotografia celebrada a Winnipeg (Canadà).

L'any 2013, encara pels efectes de la crisi econòmica, no es va tramitar cap autorització d'ús de la imatge del Mestre. Durant el darrer trimestre del 2014, per contra, es va apreciar un canvi de tendència i es van començar a rebre més sol·licituds per a diverses campanyes publicitàries. Cal assenyalar, en aquest sentit, la llicència emesa a Fundació Telefónica per a la seva campanya «Mute».

Amb l'objectiu de garantir el respecte a la figura de Salvador Dalí, la Fundació aplica una política molt restrictiva a l'hora d'autoritzar l'ús de la imatge de l'artista, i és per això que totes les sol·licituds han de passar per una fase de valoració abans de ser aprovades.

MARQUES

En aquest apartat, la intervenció dels Serveis Jurídics consisteix a seguir l'estratègia que la Fundació va dissenyar el 2006, i que es basa en desenvolupar, d'una banda, una marca d'alta qualitat per a productes selectes i, de l'altra, una marca comercial per a un seguit d'articles més asequibles que s'identifiquen com a *producte autoritzat*. El principal objectiu de la gestió de la cartera de marques registrades és consolidar els registres existents arreu del món així com actuar de manera preventiva de cara als nous projectes, prestant una atenció especial a tots els registres que puguin tenir relació amb les exposicions internacionals organitzades per la Fundació. Per assolir aquests objectius, es continuen racionalitzant els registres tant estatals com internacionals o comunitaris de la Fundació i de Demart amb vista a maximitzar l'efectivitat de les intervencions i controlar el volum de despesa.

Els vessants jurídics vinculats a les marques són:

Estructuració i defensa de marques: en col·laboració amb els nostres agents de marques, l'activitat que portem a terme en aquest camp se centra a crear una estratègia que permeti decidir sobre la necessitat dels registres i les oposicions en funció de la millor defensa dels drets de la Fundació.

Entre tots els procediments d'oposició iniciats el 2014 contra marques que d'alguna manera incloïen el terme «Dalí», n'hi va haver dos d'especialment rellevants. D'una banda, la denegació, per part de l'oficina turca de marques, del registre de la marca «S. Dalí» per a productes de papereria; s'al·legava que les dues lletres

inicials de la marca al·ludien clarament a l'artista en insinuar la forma d'uns bigotis. I, d'altra banda, la denegació en la classe 3 (perfums), segons la Classificació de Niça, de la marca al Benelux «Salvador», que, si s'hagués admès, hauria entrat en competència directa amb els perfums oficials «Salvador Dalí» llicenciats per la Fundació.

D'altra banda, es va tancar un acord de coexistència amb una empresa estrangera. Aquest tipus de pacte tan sols és possible quan els productes de les altres empreses no entren en conflicte amb els de la Fundació, com va ser el cas amb Dali Systems Co. Ltd.

Llicències de marques: en aquest apartat, l'estratègia de la Fundació consisteix a negociar i redactar els contractes de llicència de marca que han de permetre una estructura de mercat correcta, i també a fer el seguiment de l'execució dels contractes subscrits en anys anteriors.

DERECHOS DE IMAGEN DE SALVADOR DALÍ

En el caso de los derechos de imagen, las licencias se otorgan directamente desde la Fundación. Durante el pasado ejercicio se gestionaron los derechos de imagen para las campañas de comunicación de diversas exposiciones; entre estas cabe destacar, en particular, la antológica *Salvador Dalí*, que se celebró en Río de Janeiro y en São Paulo, así como dos muestras de formato más pequeño, pero no menos importantes: *Dalí, l'autre visage - Dalí et le livre d'art*, en Castres (Francia), y una exposición de fotografía celebrada en Winnipeg (Canadá).

En el año 2013, aún por los efectos de la crisis económica, no se tramitó ninguna autorización de uso de la imagen del Maestro. Durante el último trimestre del 2014, en cambio, se apreció una variación de esta tendencia y comenzaron a recibirse más solicitudes para diversas campañas publicitarias. Cabe señalar, en este sentido, la licencia emitida a la Fundación Telefónica para su campaña «Mute».

Con el objetivo de garantizar el respeto a la figura de Salvador Dalí, la Fundación aplica una política muy restrictiva a la hora de autorizar el uso de la imagen del artista y, por este motivo, todas las solicitudes deben pasar por una fase de valoración antes de ser aprobadas.

MARCAS

En este apartado, la intervención de los Servicios Jurídicos consiste en seguir la estrategia que la Fundación diseñó en el 2006, y que se basa en desarrollar, por un lado, una marca de alta calidad para productos selectos, y por otro, una marca comercial para una serie de artículos más asequibles que se identifican como *producto autorizado*. El principal objetivo de la gestión de la cartera de marcas registradas es consolidar los registros existentes en todo el mundo así como actuar de manera preventiva de cara a los nuevos proyectos, prestando una atención especial a todos los registros que puedan tener relación con las exposiciones internacionales organizadas por la Fundación. Para alcanzar estos objetivos, se continúan racionalizando los registros tanto estatales como internacionales o comunitarios de la Fundación y de Demart a fin de maximizar la efectividad de las intervenciones y controlar el volumen de gasto.

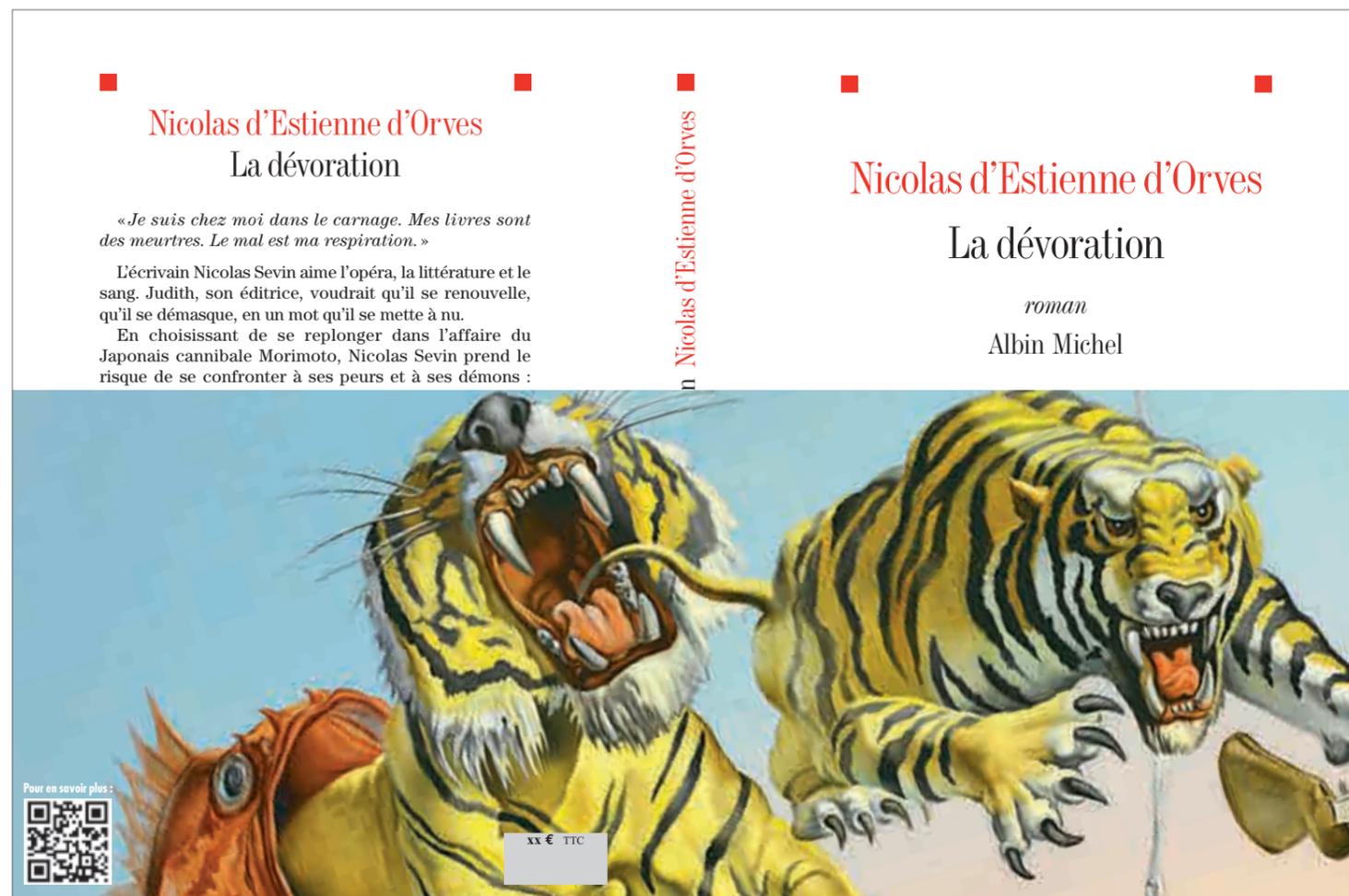
Los aspectos jurídicos vinculados a las marcas son:

Estructuración y defensa de marcas: en colaboración con nuestros agentes de marcas, la actividad que llevamos a cabo en este campo se centra en crear una estrategia que permita decidir sobre la necesidad de los registros y de las oposiciones en función de la mejor defensa de los derechos de la Fundación.

Entre todos los procedimientos de oposición iniciados en el 2014 contra marcas que de alguna manera incluían el término «Dalí», hubo dos especialmente relevantes. Por un lado, la denegación, por parte de la oficina turca de marcas, del registro de la marca «S. Dalí» para productos de papelería; se alegaba que las dos letras iniciales de la marca aludían claramente al artista al insinuar la forma de un bigote. Y por otra parte, la denegación en la clase 3 (perfumes) según la Clasificación de Niza, de la marca «Salvador» en Benelux, marca que, si se hubiera admitido, habría entrado en competencia directa con los perfumes oficiales «Salvador Dalí» licenciados por la Fundación.

Por otro lado, se cerró un acuerdo de coexistencia con una empresa extranjera. Este tipo de pacto tan solo es posible cuando los productos de las otras empresas no entran en conflicto con los de la Fundación, como fue el caso con Dali Systems Co. Ltd.

Licencias de marcas: en este apartado, la estrategia de la Fundación consiste en negociar y redactar los contratos de licencia de marca que deben permitir una estructura de mercado correcta, y también en llevar a cabo el seguimiento de la ejecución de los contratos suscritos en años anteriores.

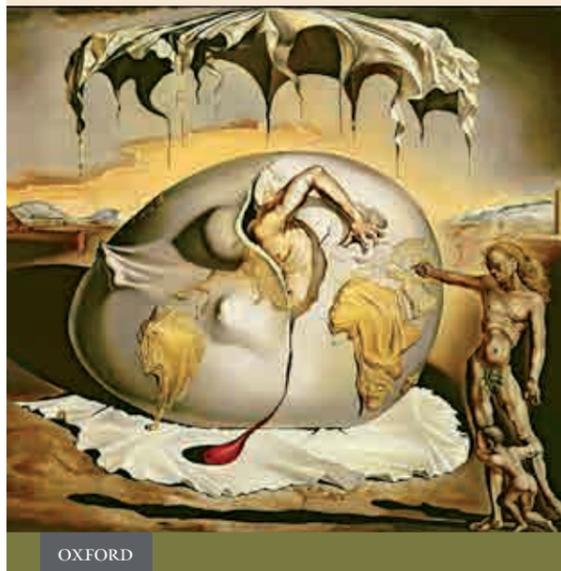
Generació de prestigi

Es pot afirmar que la Fundació es consolida com un referent dins el món dalinià, una lectura que acrediten les nombroses consultes i sol·licituds de peritatges que la nostra institució rep any rere any. En aquest apartat, la intervenció dels Serveis Jurídics se centra en la definició de criteris per a l'elaboració d'informes, l'assessorament sobre la terminologia que cal emprar davant dels organismes oficials, la revisió de les versions finals d'informes i, especialment, la concreció dels criteris de classificació i qualificació de les obres en funció del nivell d'intervenció del Mestre.

I. Glenn Cohen

PATIENTS WITH PASSPORTS

Medical Tourism, Law, and Ethics

PERITATGES

A més de fer expertitzacions d'obra original única per a particulars, la Fundació actua com a pèrit per a l'examen de qualsevol tipus d'obra —és a dir, també la seriada— a instàncies de l'autoritat judicial o policial. En aquest sentit, cal destacar especialment el peritatge que es va fer en relació amb un grup de 901 obres decomissades per la policia, i que va derivar en un assumpte judicial davant dels tribunals de Dénia. Finalment, gràcies a aquest peritatge el dossier es va poder cloure durant el 2014 tant en l'àmbit judicial com en el material, en el sentit que les obres que van resultar atribuïbles a l'artista van ser retornades al seu propietari legítim.

Fora de l'àmbit policial i judicial, durant l'exercici passat es va continuar defensant el paper de la Fundació com a expert de referència davant les cases de subhastes.

ESCULTURES

Dins aquest àmbit d'actuació, la Fundació continua el procés d'investigació i actualització de la informació documental existent sobre les escultures i les obres tridimensionals de Salvador Dalí amb l'objectiu d'anar-se consolidant com un referent internacional en aquesta disciplina. Durant el 2014, l'activitat del mercat de les escultures dalinianes no va deixar de créixer i es va constatar un interès especial per les obres tridimensionals, com demostren tant les nombroses sol·licituds de peritatges que es van rebre com el constant moviment d'ofertes a les cases de subhastes i a Internet.

ACTUACIONS JUDICIALS

Aquest apartat comprèn totes les intervencions que se centren pròpiament en la defensa dels drets davant de qualsevol actuació fraudulenta de tercers. Durant l'exercici passat, els assumptes rellevants van ser diversos. En primer lloc, es va tancar, a través d'un acord transaccional, un expedient judicial que estava obert des de finals dels anys noranta. Es tractava d'una querrela per falsificacions de les obres gràfiques i les planxes relacionades amb *Los «Caprichos» de Goya metamorfoseados por Dalí*; les peces havien estat dipositades a la nostra institució després de ser intervingudes per la policia. D'aleshores ençà, s'havien dut a terme diversos peritatges, tant a càrrec de la policia com de la Fundació i d'altres experts, i finalment, i una vegada mort l'inculpat principal, quedava pendent la celebració del judici. En aquest cas, l'afer va acabar satisfactòriament gràcies a l'acord signat entre totes les parts del procés.

Generación de prestigio

Se puede afirmar que la Fundación se consolida como un referente dentro del mundo daliniano, una lectura que acreditan las numerosas consultas y solicitudes de peritajes que nuestra institución recibe año tras año. En este apartado, la intervención de los Servicios Jurídicos se centra en la definición de criterios para la elaboración de informes, el asesoramiento sobre la terminología que hay que utilizar ante los organismos oficiales, la revisión de las versiones finales de informes y, especialmente, la concreción de los criterios de clasificación y calificación de las obras en función del nivel de intervención del Maestro.

PERITAJES

Además de hacer expertizaciones de obra original única para particulares, la Fundación actúa como perito para el examen de cualquier tipo de obra —es decir, también seriada— a instancias de la autoridad judicial o policial. En este sentido, cabe destacar especialmente el peritaje que se realizó en relación con un grupo de 901 obras decomisadas por la policía, y que derivó en un asunto judicial ante los tribunales de Denia. Finalmente, gracias a este peritaje, el dossier se pudo cerrar durante el 2014 tanto en el ámbito judicial como en el material, en el sentido de que las obras que resultaron atribuibles al artista fueron devueltas a su legítimo propietario.

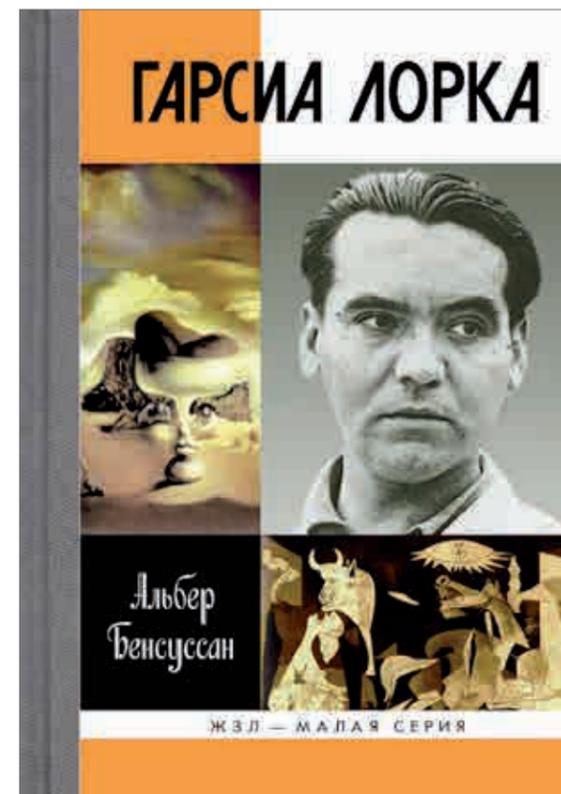
Fuera del ámbito policial y judicial, durante el pasado ejercicio se continuó defendiendo el papel de la Fundación como experto de referencia ante las casas de subastas.

ESCULTURAS

Dentro de este ámbito de actuación, la Fundación continúa el proceso de investigación y actualización de la información documental existente sobre las esculturas y las obras tridimensionales de Salvador Dalí con el objetivo de irse consolidando como un referente internacional en esta disciplina. Durante el 2014, la actividad del mercado de las esculturas dalinianas no dejó de crecer y se constató un interés especial por las obras tridimensionales, como demuestran tanto las numerosas solicitudes de peritajes que se recibieron como el constante movimiento de ofertas en las casas de subastas y en Internet.

ACTUACIONES JUDICIALES

Este apartado comprende todas las intervenciones que se centran propiamente en la defensa de los derechos ante cualquier actuación fraudulenta de terceros. Durante el pasado ejercicio, los asuntos relevantes fueron diversos. En primer lugar, se cerró, a través de un acuerdo transaccional, un expediente judicial que estaba abierto desde finales de los años noventa. Se trataba de una querrela por falsificaciones de las obras gráficas y las planchas relacionadas con *Los «Caprichos» de Goya metamorfoseados por Dalí*; las piezas habían sido depositadas en nuestra institución después de ser intervinidas por la policía. Desde entonces se habían llevado a cabo diversos peritajes, tanto a cargo de la policía como de la Fundación y otros expertos, y finalmente, y una vez fallecido el principal inculpatado, quedaba pendiente la celebración del juicio. En este caso, el asunto acabó satisfactoriamente gracias al acuerdo firmado entre todas las partes del proceso.

En segon lloc cal esmentar la demanda contra l'empresa gestora del centre expositiu ubicat als baixos de l'edifici del Reial Centre Artístic de Barcelona, que havia estat interposada per infracció de drets d'autor, marques i drets d'imatge i per actes de competència deslleial. La sentència dictada en primera instància el 2012 estimava pràcticament totes les peticions de la Fundació. Aleshores es va recórrer la part de la resolució judicial que era contrària als interessos de la nostra institució i se'n va preparar l'execució. L'Audiència també va dictar sentència favorable a la Fundació, excepte pel que fa al reconeixement del dret d'imatge. Aleshores, l'empresa demandada va presentar recurs de cassació davant del Tribunal Suprem, que no va ser admès, mentre que el recurs de cassació interposat per la Fundació, basat en el reconeixement del dret d'imatge —que és un dret fonamental—, sí que va ser admès a tràmit. Paral·lelament, es va anar seguint l'execució de la sentència d'instància, amb els embargaments corresponents de propietats de la part contrària.

El 2014 va continuar així mateix el procediment endegat a Israel contra l'empresa VS Marketing per l'explotació dels dibuixos de l'*Auca*. Atès que aquesta societat es continuava extralimitant en la interpretació de l'acord judicial dictat el 30 de juny del 2011 (amb força de sentència), l'any passat es va plantejar tot un seguit de noves accions per fer front a les actuacions fraudulentas; en el moment de tancar aquesta edició, les accions esmentades encara continuaven pendents de resolució. Lafer fins i tot va derivar en un procediment d'oposició de marca a causa de l'intent, per part de la societat israeliana, de registrar com a marca el títol complet de l'obra del Mestre, *El triomf i el rodolí de la Gala i en Dalí*; aquest tràmit també està pendent de resolució.

RELACIONS AMB L'ESTAT

Les relacions amb l'Estat espanyol s'articulen a través de la Comissió de Seguiment, òrgan que es va crear en el marc de l'Ordre ministerial de 8 de gener de 2001. L'any 2011 es va aconseguir la renovació d'aquesta Ordre ministerial així com la signatura del conveni que l'acompanya. Ambdós documents serveixen per facilitar la tasca de la Fundació, sobretot pel que fa a l'exercici judicial dels drets que té atorgats.

ALTRES

Al llarg del 2014 va continuar el treball d'eliminació de webs amb continguts dalinians no autoritzats. Una vegada identificades les pàgines que infringeixen algun tipus de dret de propietat intel·lectual, industrial o d'imatge, s'actua. Si tenim èxit, els titulars o administradors d'aquests webs infractors acaben suprimint-ne els continguts no autoritzats. Tot i que setmanalment apareixen nous webs d'aquestes característiques, durant l'exercici passat vam aconseguir reduir-ne el nombre a un centenar, aproximadament.

Salvador Dalí (Spanish, 1904-1989), *Equitation Fantasy: Lady Dawn, 1954*. Oil on canvas, 1957 x 154.6 cm. Collection of the Beaverbrook Canadian Foundation.
© Salvador Dalí, Fundación Gala-Salvador Dalí/ SODIRAC (2014)

SCHOOL PROGRAMS K-12
PROGRAMMES SCOLAIRES M à 12

2014-2015

wag.ca/schools • wag.ca/ecoles

wag

Winnipeg Art Gallery • Musée des beaux-arts de Winnipeg, 300 Memorial Blvd • Winnipeg, MB • R3C 1V1 • 204.789.1290

En segundo lugar cabe mencionar la demanda contra la empresa gestora del centro expositivo ubicado en la planta baja del edificio del Reial Centre Artístic de Barcelona, que había sido interpuesta por infracción de derechos de autor, marcas y derechos de imagen y por actos de competencia desleal. La sentencia dictada en primera instancia en el 2012 estimaba prácticamente todas las peticiones de la Fundación. Entonces se recurrió la parte de la resolución judicial que era contraria a los intereses de nuestra institución y se preparó la ejecución. La Audiencia también dictó sentencia favorable a la Fundación, excepto en lo que se refiere al reconocimiento del derecho de imagen. Entonces, la empresa demandada presentó recurso de casación ante el Tribunal Supremo, que no fue admitido, mientras que el recurso de casación interpuesto por la Fundación, basado en el reconocimiento del derecho de imagen —que es un derecho fundamental—, sí fue admitido a trámite. Paralelamente, se fue siguiendo la ejecución de la sentencia de instancia, con los correspondientes embargos de propiedades de la parte contraria.

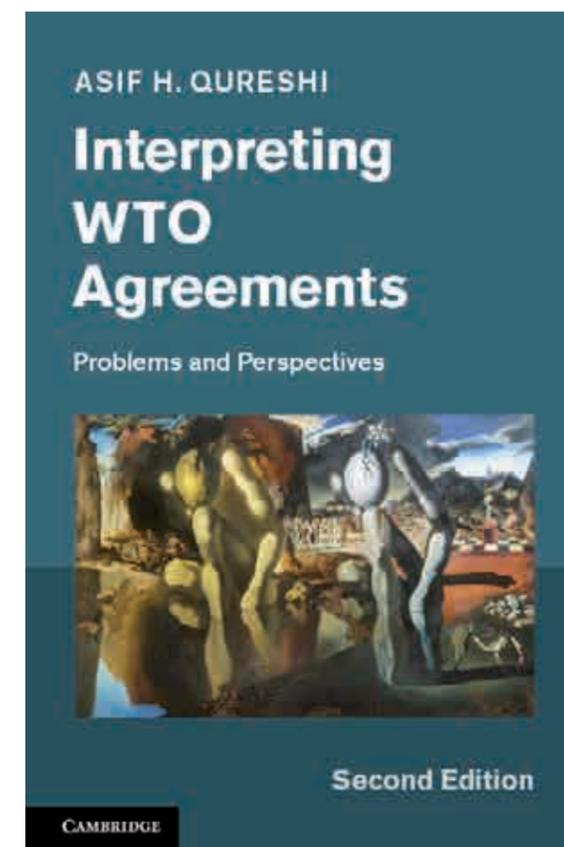
En el 2014 continuó también el procedimiento iniciado en Israel contra la empresa VS Marketing por la explotación de los dibujos del *Auca*. Dado que esta sociedad seguía extralimitándose en la interpretación del acuerdo judicial dictado el 30 de junio de 2011 (con fuerza de sentencia), el pasado año se plantearon una serie de nuevas acciones para hacer frente a las actuaciones fraudulentas; en el momento de cerrar esta edición, estas acciones continúan aún pendientes de resolución. El asunto incluso derivó en un procedimiento de oposición de marca a causa del intento, por parte de la sociedad israelí, de registrar como marca el título completo de la obra del Maestro, *El triomf i el rodolí de la Gala i en Dalí*; este trámite también está pendiente de resolución.

RELACIONES CON EL ESTADO

Las relaciones con el Estado español se articulan a través de la Comisión de Seguimiento, órgano que se creó en el marco de la Orden Ministerial de 8 de enero de 2001. En el año 2011 se consiguió la renovación de esta Orden así como la firma del convenio que la acompaña. Ambos documentos sirven para facilitar la labor de la Fundación, sobre todo en lo que se refiere al ejercicio judicial de los derechos que tiene otorgados.

OTROS

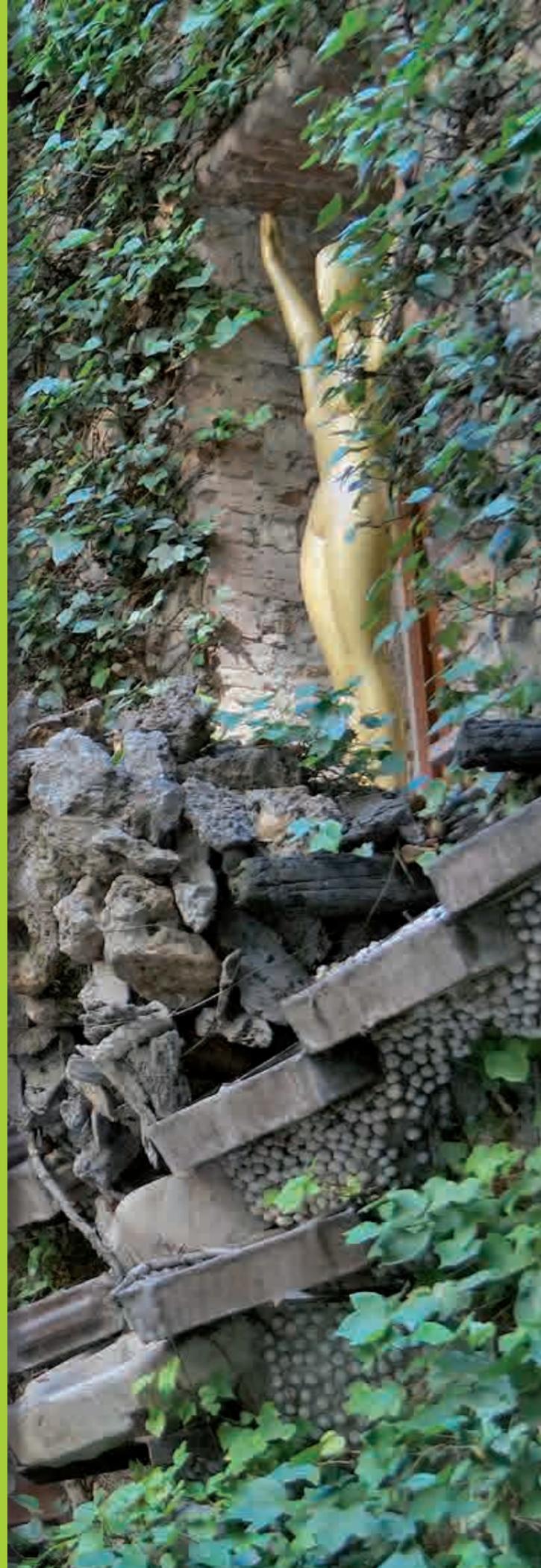
A lo largo del 2014 continuó el trabajo de eliminación de webs con contenidos dalinianos no autorizados. Una vez identificadas las páginas que infringen algún tipo de derecho de propiedad intelectual, industrial o de imagen, se actúa. Si tenemos éxito, los titulares o administradores de estas webs infractoras acaban suprimiendo los contenidos no autorizados. Y aunque semanalmente aparecen nuevas webs de estas características, durante el pasado ejercicio conseguimos reducir su número a un centenar, aproximadamente.

**RECURSOS
HUMANOS**

**RECURSOS
HUMANOS**

Formació

La Fundació va organitzar els cursos següents per al seu personal:

- Curs d'extinció d'incendis adreçat al personal d'administració.
- Formació sobre el pla d'emergència del Teatre-Museu per als nous treballadors de la temporada d'estiu.

El personal de la Fundació també va assistir a les activitats i els cursos organitzats per altres entitats que es detallen a continuació:

- Rosa M. Maurell i Carme Ruiz van assistir a la 2a Conferència Anual del Consell Internacional d'Arxius, que va tenir lloc a Girona sota el lema «Arxius i indústries culturals».
- Roger Ferré va assistir a la 19.ª Jornada Técnica sobre Gestión y Mantenimiento de Edificios, celebrada a Madrid.
- Jordi Artigas va assistir, a Barcelona, al III Congrés Internacional Iconic Houses, que en aquesta edició portava per títol «Obras maestras icónicas i joies ocultes arreu del Mediterrani».

Pràctiques d'extinció amb foc real

Formación

La Fundación organizó los siguientes cursos para su personal:

- Curso de extinción de incendios dirigido al personal de administración.
- Formación sobre el plan de emergencia del Teatro-Museo para los nuevos trabajadores de la temporada de verano.

El personal de la Fundación también asistió a las actividades y los cursos organizados por otras entidades que se detallan a continuación:

- Rosa M. Maurell y Carme Ruiz asistieron a la 2.ª Conferencia Anual del Consejo Internacional de Archivos, que tuvo lugar en Girona bajo el lema «Archivos e industrias culturales».
- Roger Ferré asistió, en Madrid, a la 19.ª Jornada Técnica sobre Gestión y Mantenimiento de Edificios, celebrada en Madrid.
- Jordi Artigas asistió, en Barcelona, al III Congreso Internacional Iconic Houses, que en esta edición llevaba por título «Obras maestras icónicas y joyas ocultas en todo el Mediterráneo».

Prácticas de extinción con fuego real

Departaments i plantilla

Departamentos y plantilla

La Fundació s'estructura en els departaments següents:
La Fundación se estructura en los departamentos siguientes:

PATRONAT I SECRETARIA GENERAL **PATRONATO Y SECRETARÍA GENERAL**

President
Presidente
Ramon Boixadós Malé

Secretari general
Secretario general
Lluís Peñuelas Reixach

Secretaria
Secretaría
M. Teresa Brugués Rost

Comptabilitat i finances
Contabilidad y finanzas
Àngels Pairó Giménez
Judit Pairó Giménez
Expi Porrás Roman

Administració
Administración
M. Dolors Costa Font

DEPARTAMENT DE MUSEUS **DEPARTAMENTO DE MUSEOS**

Director
Director
Antoni Pitxot Soler

Administració i coordinació
Administración y coordinación
Lluís Peñuelas Reixach

Teatre-Museu i cap de Personal de la Fundació
Teatro-Museo y jefe de Personal de la Fundación
Miquel Sanchez Duran

Púbol, Portlligat i projectes museològics
Púbol, Portlligat y proyectos museológicos
Jordi Artigas Cadena

Personal i reserves de grups
Personal y reservas de grupos
Isabel Castell Pujol
Anisa Chaer Yemlahi Serroukh

Instal·lacions i manteniment
Instalaciones y mantenimiento
Roger Ferré Puig
Ferran Ortega López

DEPARTAMENT DE CONSERVACIÓ I RESTAURACIÓ **DEPARTAMENTO DE CONSERVACIÓN Y RESTAURACIÓN**

Director
Director
Antoni Pitxot Soler

Coordinadora
Coordinadora
Montse Aguer Teixidor

Cap de Restauració
Jefe de Restauración
Irene Civil Plans

Conservadors restauradors
Conservadores-restauradores
Elisenda Aragonés Miquel
Noèlia García Valencia
Josep M. Guillamet Lloveras
Yvonne Heinert Comas
Juliette Murphy
Dolors Velasco Rodríguez

REGISTRE
REGISTRO
Rosa Aguer Teixidor

CENTRE D'ESTUDIS DALINIANS I ALTRES **CENTRO DE ESTUDIOS DALINIANOS Y OTROS**

Directora
Directora
Montse Aguer Teixidor

Equip de coordinació
Equipo de coordinación
Rosa M. Maurell Constans
Carme Ruiz González
Anna Otero Ibáñez
Cuca R. Costa
Bea Crespo Trancón
Lucia Moni
Laura Bartolomé Roviras

Col·laboradora
Colaboradora
Adelaide Maresca

DEPARTAMENT DE GERÈNCIA **DEPARTAMENTO DE GERENCIA**

Gerent
Gerente
Joan Manuel Sevillano Campalans

Difusió i Servei Educatiu
Difusión y Servicio Educativo
Nuri Aldeguer Corominas

Secretaria i Administració de Drets
Secretaría y Administración de Derechos
Mercedes Aznar Laín

Xarxes Socials i Web
Redes sociales y Web
Cinzia Azzini

Comercialització
Comercialización
Carles Cervera Rucabado

Serveis Informàtics
Servicios Informáticos
Olesya Egorova

Serveis Jurídics
Servicios Jurídicos
Isabella Kleinjung

Màrqueting
Marketing
Sílvia Nello Maldiney

Comunicació
Comunicación
Imma Parada Soler

Col·laborador
Colaborador
Miguel de la Ossa
Comalrena de Sobregrau

TEATRE-MUSEU DALÍ **TEATRO-MUSEO DALÍ**

Responsables adjunts
Responsables adjuntos
Carles Núñez Felip
Carles Font García

Subresponsable adjunta
Subresponsable adjunta
Anna Enrique Reno

Responsable de les botigues del Teatre-Museu Dalí
Responsable de las tiendas del Teatro-Museo Dalí
Núria Estévez Rodríguez

Serveis d'accés, atenció al visitant, informació, neteja, manteniment i botiga

Servicios de acceso, atención al visitante, información, limpieza, mantenimiento y tienda
Manel Albreda Vicente
Assumpció Arnall Figueras
Maria Auquer Simon
Andrea Bonet Aldeguer
Pol Cabezos Casademont
Fina Carbelo Rodríguez
Júlia Cebrià Costa
Núria Cervera Vila
David Combis Palacios
Joan Cruañas Sarola
Annie Cubizolles Roman
Jordi Domènech de Ros
Rachid El Ouariachi
Rosa Falgàs Mach
Jordi Famoso Figueras
Anita Fedulova
Miquel Fernández García
Marcel Figueras Cardos
Sebastià Forment Basco
Sandra García Cebrián
Anna García García
Eva González Cara
Sandra Guerrero Reyes
Esther Iglesias Carrión
Elizaveta Ilina
Jaume Illa Bonany
Olga Klymnyk

Yessica Ledesma Ledesma
Olga Lizana López
Noèlia Martín Naves
Josefa Moreno Montilla
Patrícia Morente Juanola
Josefina Murillo Moreno
Cèlia Naves Roldán
Georgina Pastoret Felip
Júlia Pujulà Bech
Mònica Reixach Boada
Margarita Rodríguez Heras
Petra Romo Félix
Teresa Rovira Fernández
Andrea Sanjosé Núñez
Sara Simón Ramia
Pau Subirós Bardera
Eva Taboas Antón
Assumpció Tàpias Carbó
Rosa Tarradas Albatana
Carme Tarragó Mauri
Cristian Toribio Amaro
María Remedios Torres Duran
Verònica Uitto
Judith Urbano Martín
Leticia Valenzuela Gil
Anna M. Vert Pérez
Lisa Wuyts

CASA-MUSEU CASTELL **GALA DALÍ** **CASA-MUSEO CASTILLO** **GALA DALÍ**

Responsable adjunta
Responsable adjunta
Núria Ferrer Carbó

Subresponsable adjunta
Subresponsable adjunta
Joana Planet Carnicé

Serveis d'accés, atenció al visitant, informació, neteja, manteniment i botiga
Servicios de acceso, atención al visitante, información, limpieza, mantenimiento y tienda
Marta Alarcón Oliveras
Enriqueta Bernal Zomeño
Isabel Carreras Ferrer

Mariona Cortadellas Mercader
Dolors Fabrellas Vila
Maria Gispert Bahí
Ester Navarro Cerón
Gemma Pascual Planas
Maribel Rabaña Maynau
Josefina Salavedra Cornellà

CASA-MUSEU SALVADOR DALÍ **CASA-MUSEO SALVADOR DALÍ**

Responsable adjunt
Responsable adjunto
Jesús Cuadros Muguerza

Subresponsables adjunts
Subresponsables adjuntas
Anna M. Descamps Pomés
Raquel Mercado Fernández

Serveis d'accés, atenció al visitant, informació, neteja, manteniment i botiga

Servicios de acceso, atención al visitante, información, limpieza, mantenimiento y tienda
Anna M. Caminada Llorens
Antònia Descamps Oriol
Carles Descamps Ribas
Elsa Egea Carmona
Iman El Mersali El Moussati
Yolanda Garcia Montoro
Margarita Garcia Reyero
Robert Genovés Núñez
Vanessa Gómez Serriñana
Cristina Jorquera Navarro
Araceli Juárez Martínez
Manel López Barrios
Esther Llach Jordà
Marta Martí Triadú
Noemí Mercado Fernández
Maria Novellas Gracia
Anna M. Pons Mengual
Ernest Pujol León
Susana Ahidee Quito
Ruth Sánchez Ballesteros
Núria Serra Alsina

ANNEXOS

ANEXOS

**ESTUDIS
DE PÚBLIC**

**ESTUDIOS
DE PÚBLICO**

Estudis de públic

La Fundació Gala-Salvador Dalí fa habitualment estudis de públic, la gestió i avaluació dels quals proporcionen informació de gran interès sobre la tipologia del visitant, tendències, valoració dels museus, nivells de satisfacció, etc. El procediment de recollida de dades té lloc a partir d'uns qüestionaris que, cara a cara, planteja un entrevistador (personal d'Atenció al Visitant dels diferents museus), preferentment al públic individual, i amb una freqüència determinada. Durant els mesos de temporada alta (de juliol a setembre per al Teatre-Museu i de mitjan juny a mitjan setembre per a les cases-museu de Púbol i Portlligat) el nombre d'enquestes s'incrementa i s'adequa als horaris d'obertura i a la major quantitat de visitants.

Durant l'any 2014 es van fer un total de 2.892 enquestes, 2.160 al Teatre-Museu Dalí de Figueres, 363 al Castell Gala Dalí de Púbol i 369 a la Casa Salvador Dalí de Portlligat. Al Teatre-Museu Dalí es van fer de gener a desembre, i al Castell de Púbol i a la Casa de Portlligat de març a novembre.

El perfil del visitant individual del Museu Dalí de Figueres continua essent francès (23%), d'entre 41 i 65 anys (41%), té estudis superiors (66%), treballa (65%), s'allotja a la ciutat de Barcelona (35%), en un hotel (53%), i viatja en cotxe particular (42%) amb la família (59%). S'ha informat del museu a Internet (34%), és la primera vegada que el visita (75%) i s'hi està entre una (42%) i dues hores (36%) de mitjana; ha visitat o visitarà la ciutat de Figueres (63%) i la visita li ha semblat excepcional (38%) o molt bé (46%).

El visitant individual tipus del Castell de Púbol de l'any 2014 també és francès (31%), d'entre 41 i 65 anys (53%), té estudis superiors (58%), treballa (54%), s'allotja a la Costa Brava (68%) en un hotel (37%) i viatja en cotxe particular (65%). S'ha informat majoritàriament a Internet (43%). Visita el castell per primera vegada (86%) i ho fa amb la família (78%), inverteix una hora (67%) en la visita, la valora molt bé (72%) i ja ha visitat el Museu Dalí de Figueres (48%).

El visitant tipus de la Casa de Portlligat també és francès (34%), d'entre 41 i 65 anys (46%), té estudis superiors (42%) i actualment treballa (63%). S'ha informat a Internet (37%). S'allotja a Cadaqués (36%) o a la resta de la Costa Brava (27%), en un hotel (38%), i viatja en cotxe particular (59%) amb la família (64%). Tot i que ja ha visitat el Museu Dalí de Figueres (31%), visita la Casa-Museu per primera vegada (83%) i dóna a la visita una valoració d'excepcional (50%) o molt bé (42%).

Hi ha algunes dades que caldria destacar, com ara el fet que el visitant tipus del Teatre-Museu Dalí de Figueres continua allotjant-se a Barcelona (35%). El 22% dels visitants es desplacen en tren a Figueres (un 7% arriben en AVE o AVANT a l'Estació Figueres-Vilafant).

Any rere any es detecta un major ús d'Internet com a canal d'informació dels visitants dels museus Dalí, 34% al Teatre-Museu, 43% al Castell de Púbol i 37% a la Casa de Portlligat.

A continuació es presenten, en forma de gràfics, els resultats de les enquestes dutes a terme en cadascun dels museus.

Estudios de público

La Fundació Gala-Salvador Dalí realiza habitualmente estudios de público, cuya gestión y evaluación proporciona información de gran interés sobre tipologías de visitantes, tendencias, valoración de los museos, niveles de satisfacción, etc. El procedimiento de recogida de datos se efectúa a partir de unos cuestionarios que, cara a cara, lleva a cabo un entrevistador (personal de Atención al Visitante de los diferentes museos), preferentemente al público individual con una frecuencia determinada. Durante los meses de temporada alta (de julio a septiembre para el Teatro-Museo y de mediados de junio a mediados de septiembre para las casas-museo de Púbol y Portlligat), el número de encuestas se incrementa y se adecua a los horarios de apertura y a la mayor cantidad de visitantes.

Durante el año 2014 se realizaron un total de 2892 encuestas, 2160 en el Teatro-Museo Dalí de Figueres, 363 en el Castillo Gala Dalí de Púbol y 369 en la Casa Salvador Dalí de Portlligat. En el Teatro-Museo Dalí de Figueres se efectuaron encuestas de enero a diciembre, y en el Castillo de Púbol y la Casa de Portlligat, de marzo a noviembre.

El perfil del visitante individual del Museo Dalí de Figueres continúa siendo francés (23%), de entre 41 y 65 años (41%), tiene estudios superiores (66%), trabaja (65%), se aloja en la ciudad de Barcelona (35%) en un hotel (53%) y viaja en coche particular (42%) con la familia (59%). Se ha informado del museo en Internet (34%); es la primera vez que visita el museo (75%) y permanece en él entre una (42%) y dos horas (36%) de promedio; ha visitado o visitará la ciudad de Figueres (63%) y la visita le ha parecido excepcional (38%) o muy bien (46%).

El visitante individual tipo del Castillo de Púbol del año 2014 también es francés (31%), de entre 41 y 65 años (53%), tiene estudios superiores (58%), trabaja (54%), se aloja en la Costa Brava (68%) en un hotel (37%) y viaja en coche particular (65%). Se ha informado mayoritariamente en Internet (43%). Visita el castillo por primera vez (86%), acude con la familia (78%), invierte una hora en la visita (67%), la valora muy bien (72%) y ya ha visitado el Museo Dalí de Figueres (48%).

En lo que se refiere a la Casa de Portlligat, el visitante tipo es también francés (34%), tiene entre 41 y 65 años (46%), tiene estudios superiores (42%) y actualmente trabaja (63%). Se ha informado en Internet (37%). Se aloja en Cadaqués (36%) o en el resto de la Costa Brava (27%), en un hotel (38%) y viaja en coche particular (59%) con la familia (64%). Aunque ya ha visitado el Museo Dalí de Figueres (31%), viene a la casa-museo por primera vez (83%) y valora la visita de excepcional (50%) o muy bien (42%).

Hay algunos datos que cabría destacar, como el hecho de que el visitante tipo del Teatro-Museo Dalí de Figueres continúa alojándose en Barcelona (35%). El 22% de los visitantes se desplazan en tren hasta Figueres (un 7% llegan en AVE o AVANT a la Estación Figueres-Vilafant).

Año tras año se detecta el incremento que experimenta el uso de Internet como uno de los principales canales de información de los visitantes de los museos Dalí: un 34% en el Teatro-Museo Dalí, un 43% en el Castillo de Púbol y un 37% en la Casa de Portlligat.

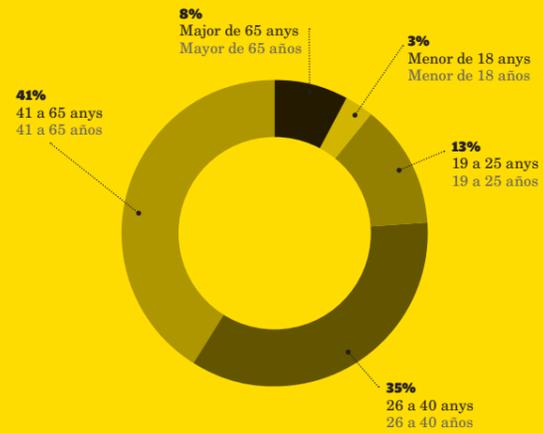
A continuación se presentan, en forma de gráficos, los resultados de las encuestas realizadas en cada uno de los museos.

ENQUESTA MUSEUS DALÍ 2014: TEATRE-MUSEU DALÍ. FIGUERES

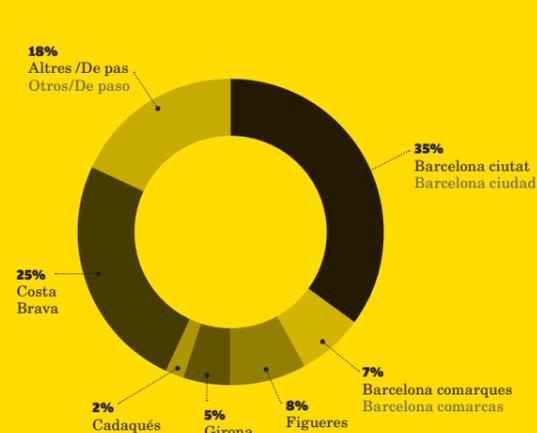
ENCUESTA MUSEOS DALÍ 2014: TEATRO-MUSEO DALÍ. FIGUERES

Perfil del visitant Perfil del visitante

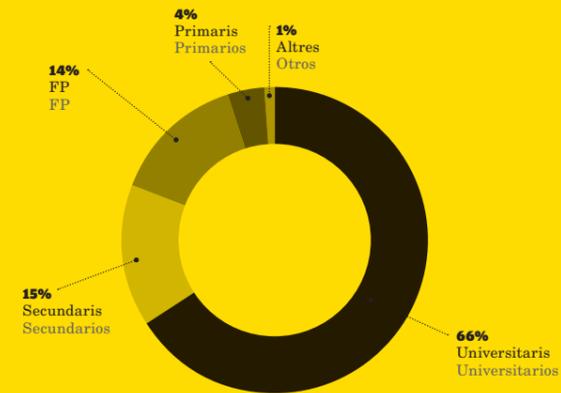
EDAT EDAD

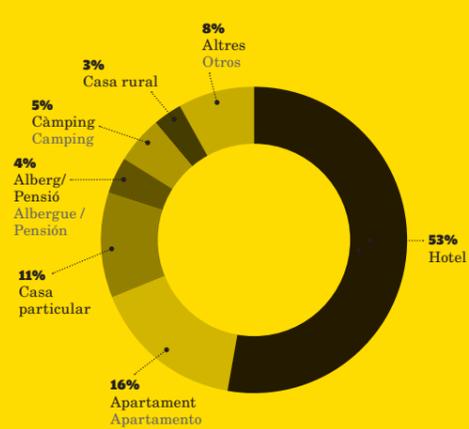
ALLOTJAMENT (LOCALITAT) ALOJAMIENTO (LOCALIDAD)

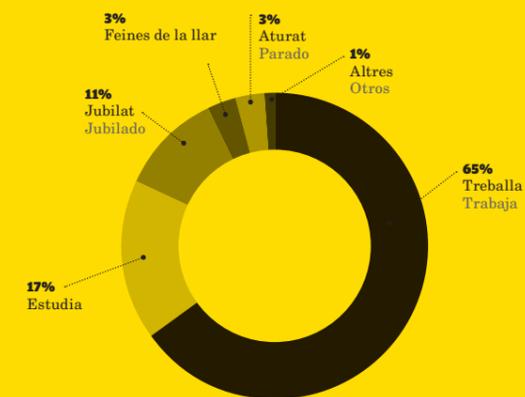
FORMACIÓ FORMACIÓN

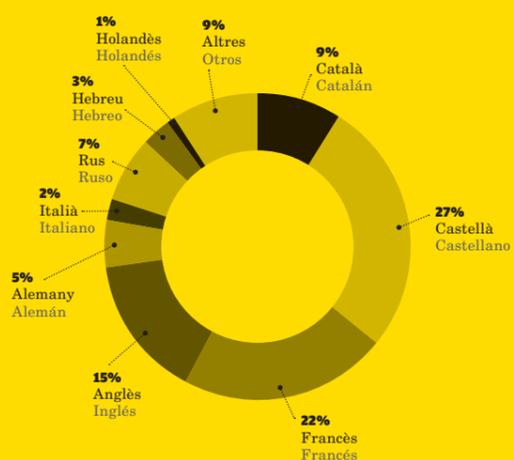
ALLOTJAMENT (ESTABLIMENT) ALOJAMIENTO (ESTABLECIMIENTO)

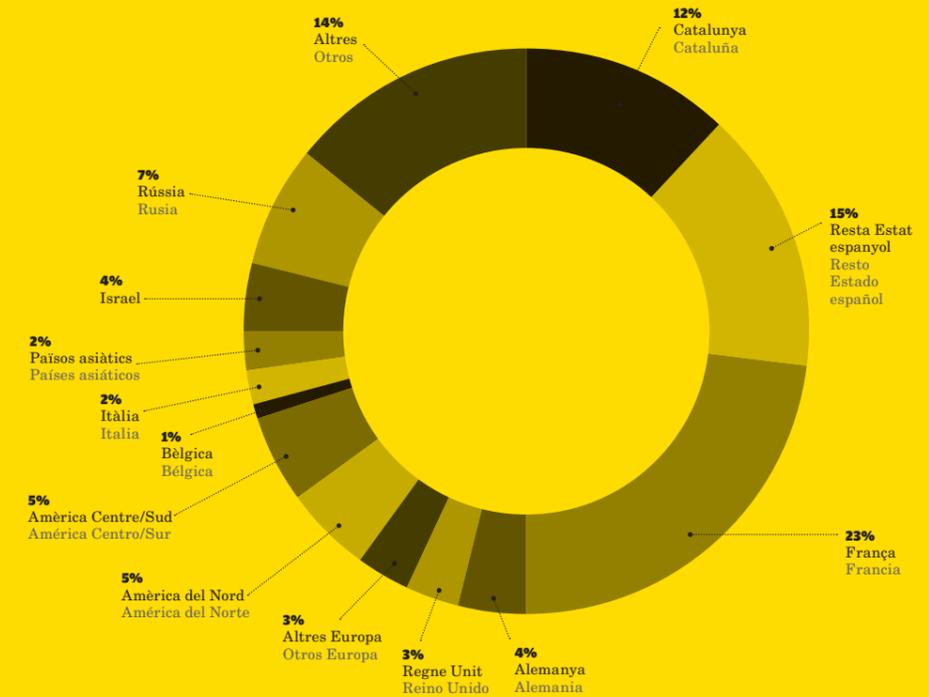
SITUACIÓ LABORAL SITUACIÓN LABORAL

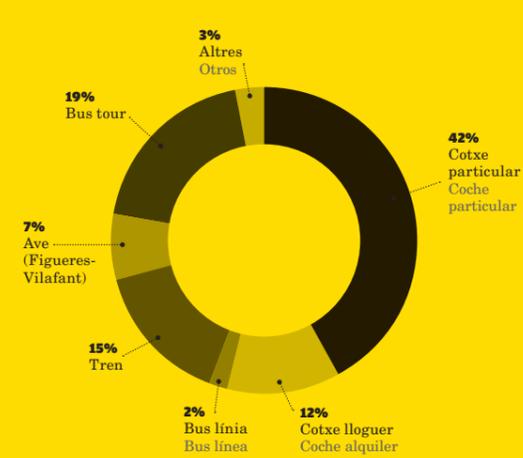
IDIOMA UTILITZAT IDIOMA UTILIZADO

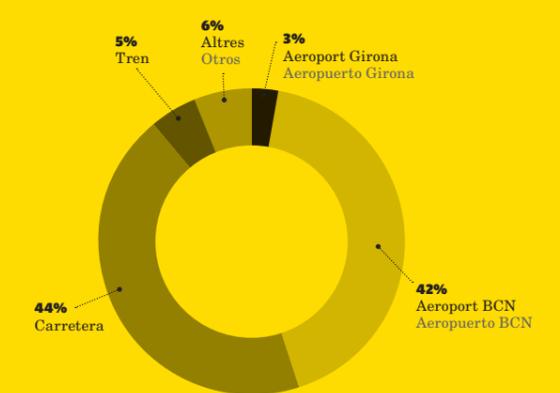
PROCEDÈNCIA PROCEDENCIA

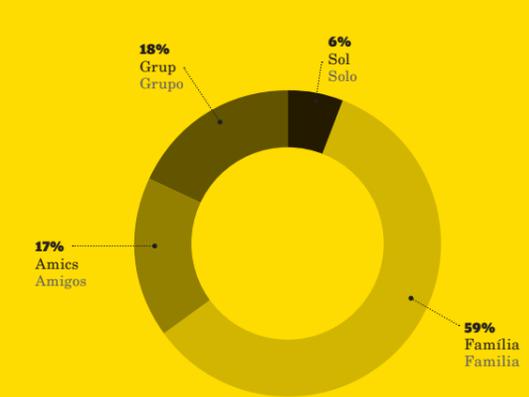
TRANSPORT TRANSPORTE

ARRIBA A CATALUNYA PER... LLEGA A CATALUÑA POR...

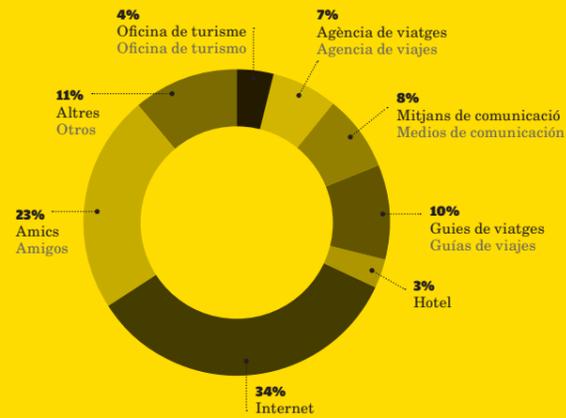

VISITA EL MUSEU AMB... VISITA EL MUSEU CON...

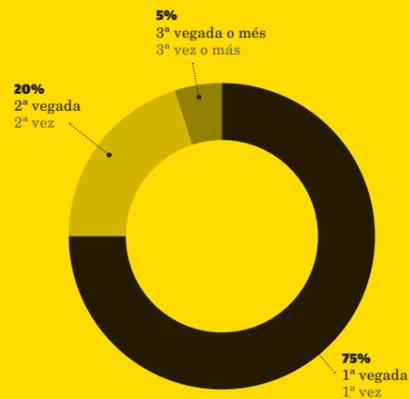
Difusió Difusión

ELEMENTS DE DIFUSIÓ ELEMENTOS DE DIFUSIÓN

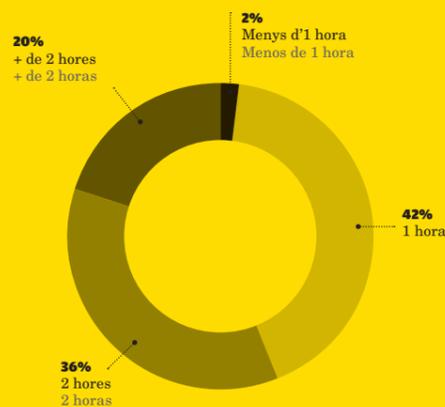

Freqüència i durada de la visita Frecuencia y duración de la visita

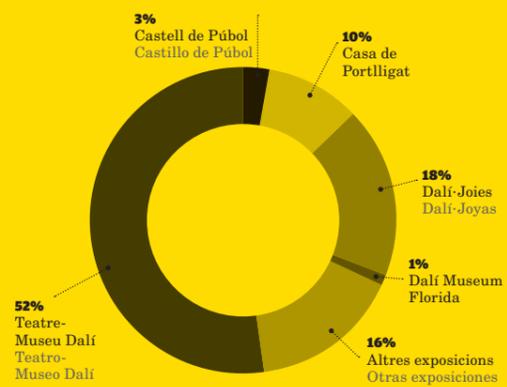
VISITA EL MUSEU PER... VISITA EL MUSEU POR...

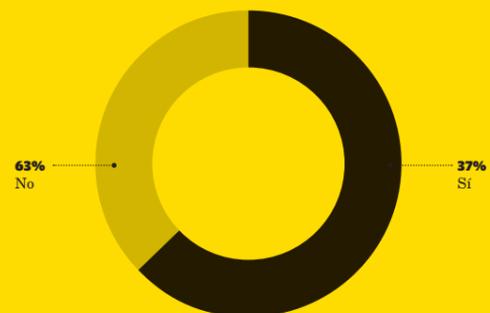
TEMPS DEDICAT A LA VISITA TIEMPO DEDICADO A LA VISITA

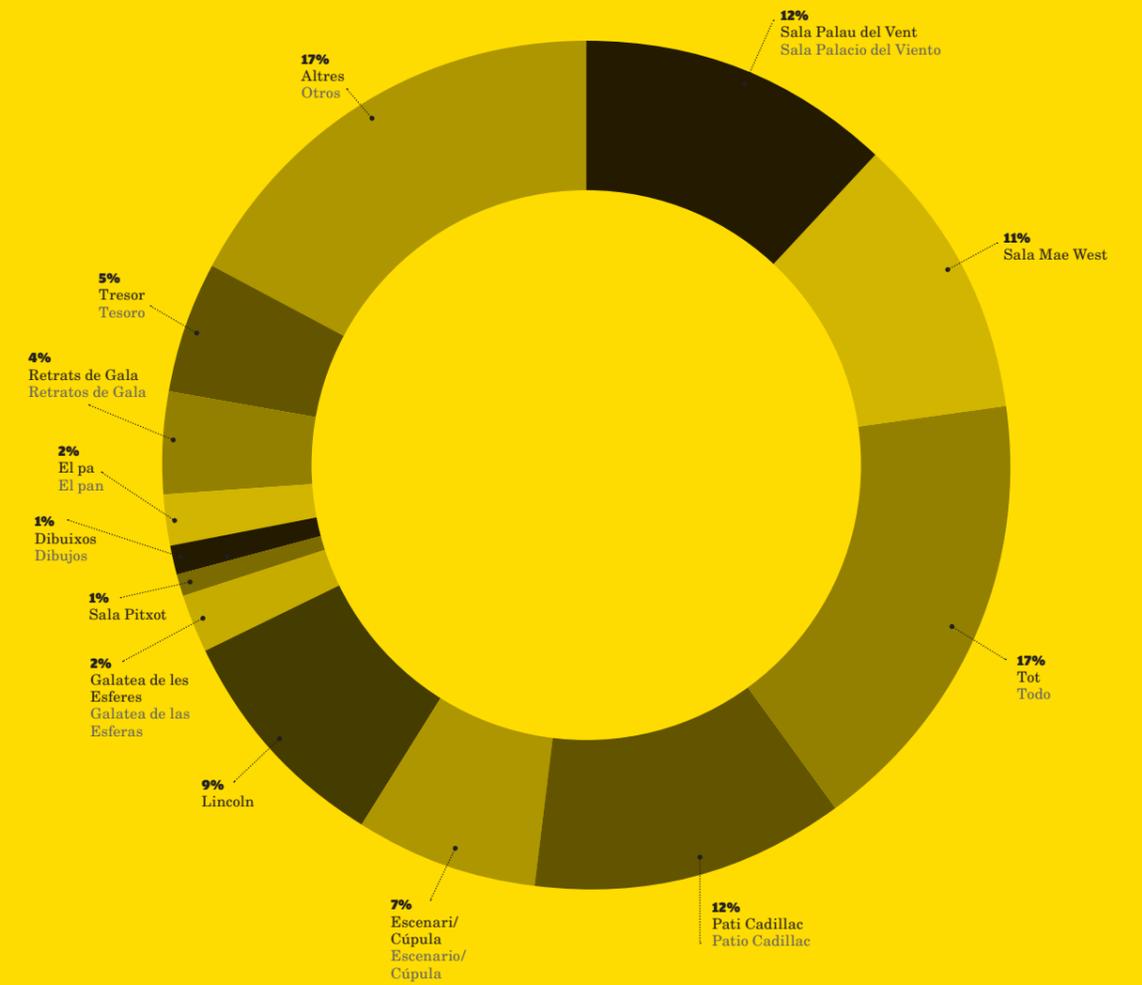
ALTRES VISITES RELACIONADES AMB DALÍ OTRAS VISITAS RELACIONADAS CON DALÍ

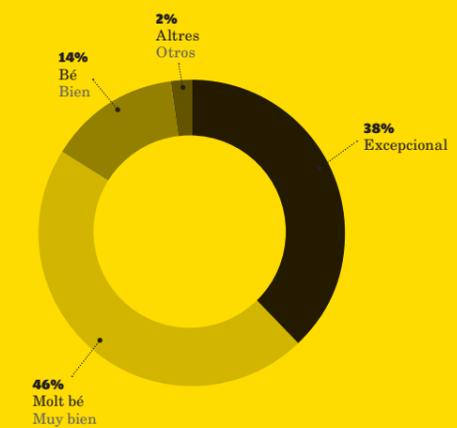
HA VISITAT O PENSA VISITAR FIGUERES? HA VISITADO O PIENSA VISITAR FIGUERES?

OBRA, SALA, INSTAL·LACIÓ QUE DESTACARIA OBRA, SALA, INSTALACIÓN QUE DESTACARÍA

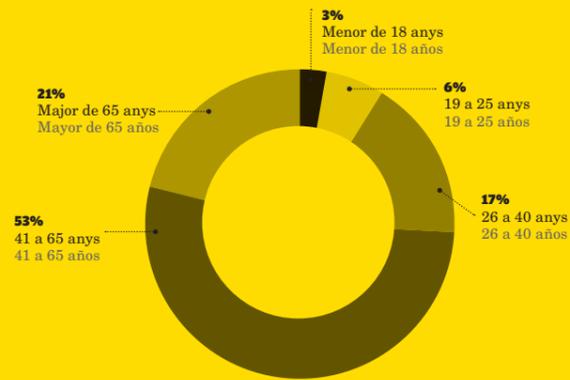
OPINIÓ GLOBAL OPINIÓN GLOBAL

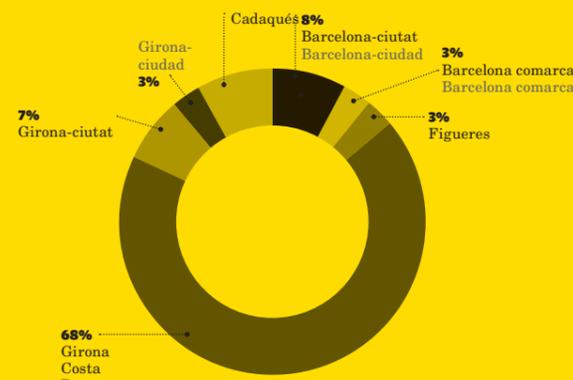
ENQUESTA MUSEUS DALÍ 2014: CASA-MUSEU CASTELL GALA DALÍ. PÚBOL
ENCUESTA MUSEOS DALÍ 2014: CASA-MUSEO CASTILLO GALA DALÍ. PÚBOL

Perfil del visitant Perfil del visitante

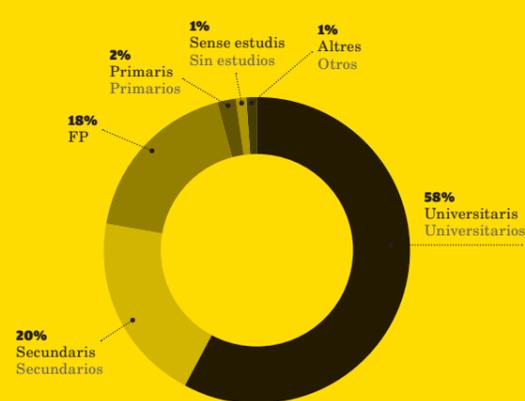
EDAT EDAD

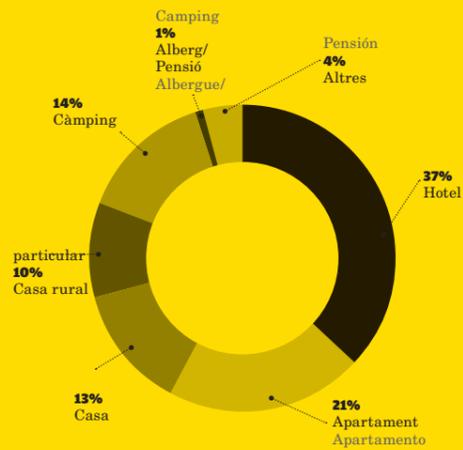
ALLOTJAMENT (LOCALITAT) ALOJAMIENTO (LOCALIDAD)

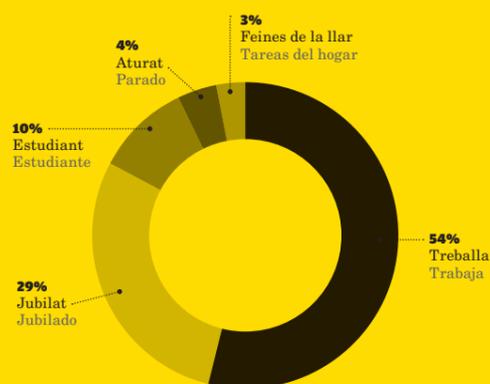
FORMACIÓ FORMACIÓN

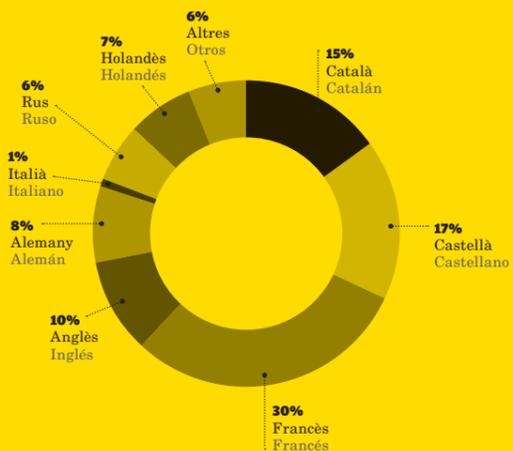
ALLOTJAMENT (ESTABLIMENT) ALOJAMIENTO (ESTABLECIMIENTO)

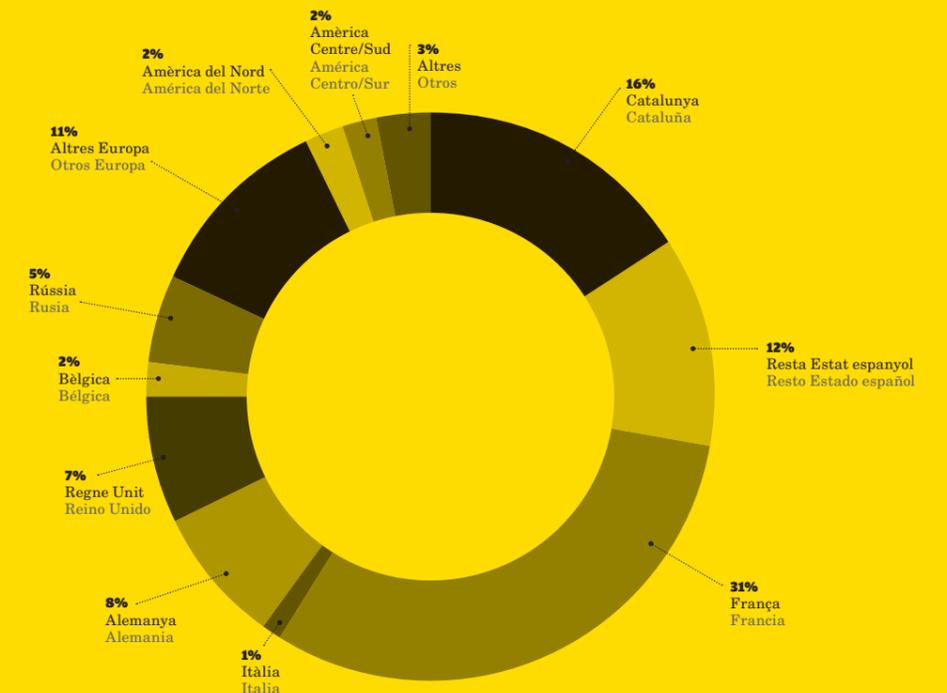
SITUACIÓ LABORAL SITUACIÓN LABORAL

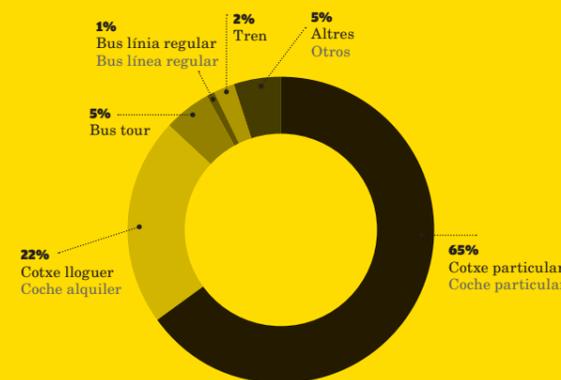
IDIOMA UTILITZAT IDIOMA UTILIZADO

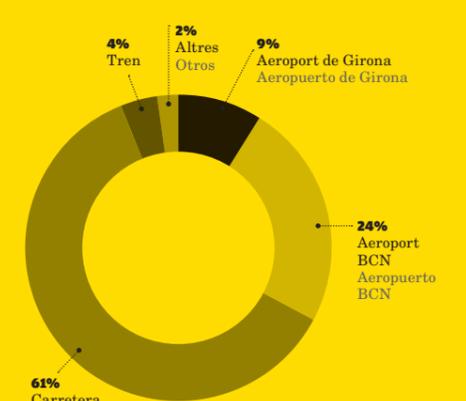
PROCEDÈNCIA PROCEDENCIA

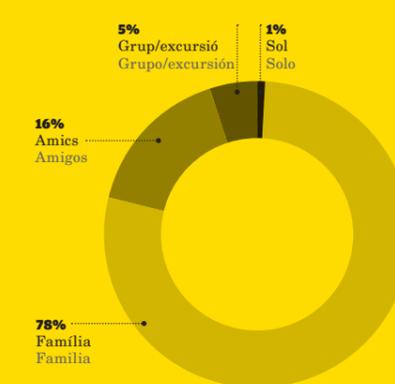
TRANSPORT TRANSPORTE

ARRIBA A CATALUNYA PER... LLEGA A CATALUÑA POR...

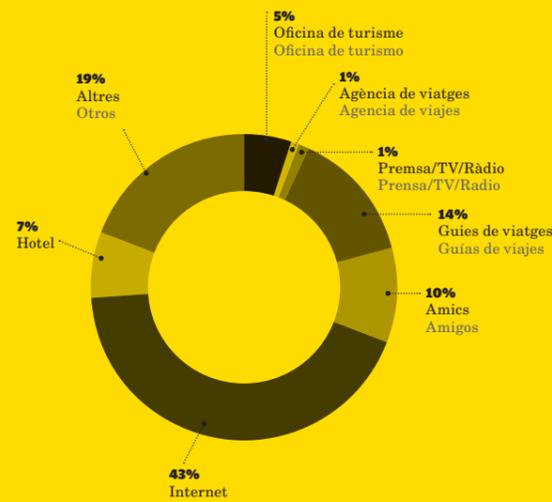

VISITA EL MUSEU AMB VISITA EL MUSEU CON

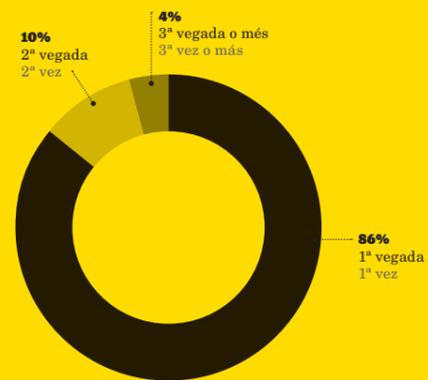
Difusió Difusión

ELEMENTS DE DIFUSIÓ ELEMENTOS DE DIFUSIÓN

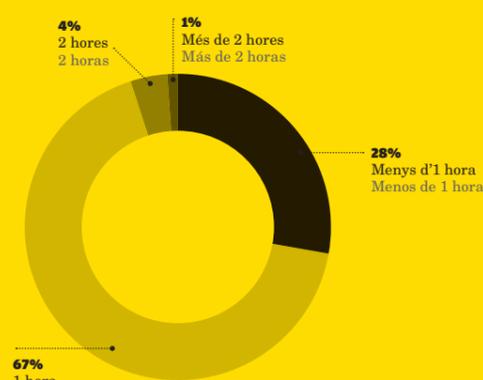

Freqüència i durada de la visita Frecuencia y duración de la visita

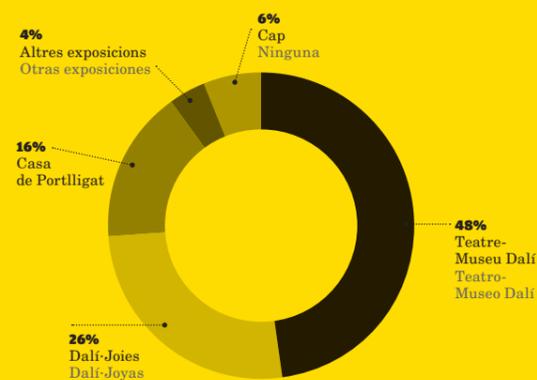
VISITA EL MUSEU PER... VISITA EL MUSEU POR...

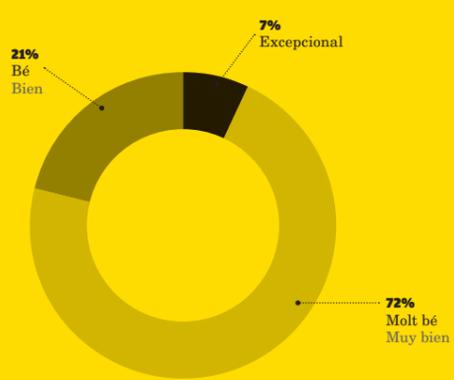
TEMPS DEDICAT A LA VISITA TIEMPO DEDICADO A LA VISITA

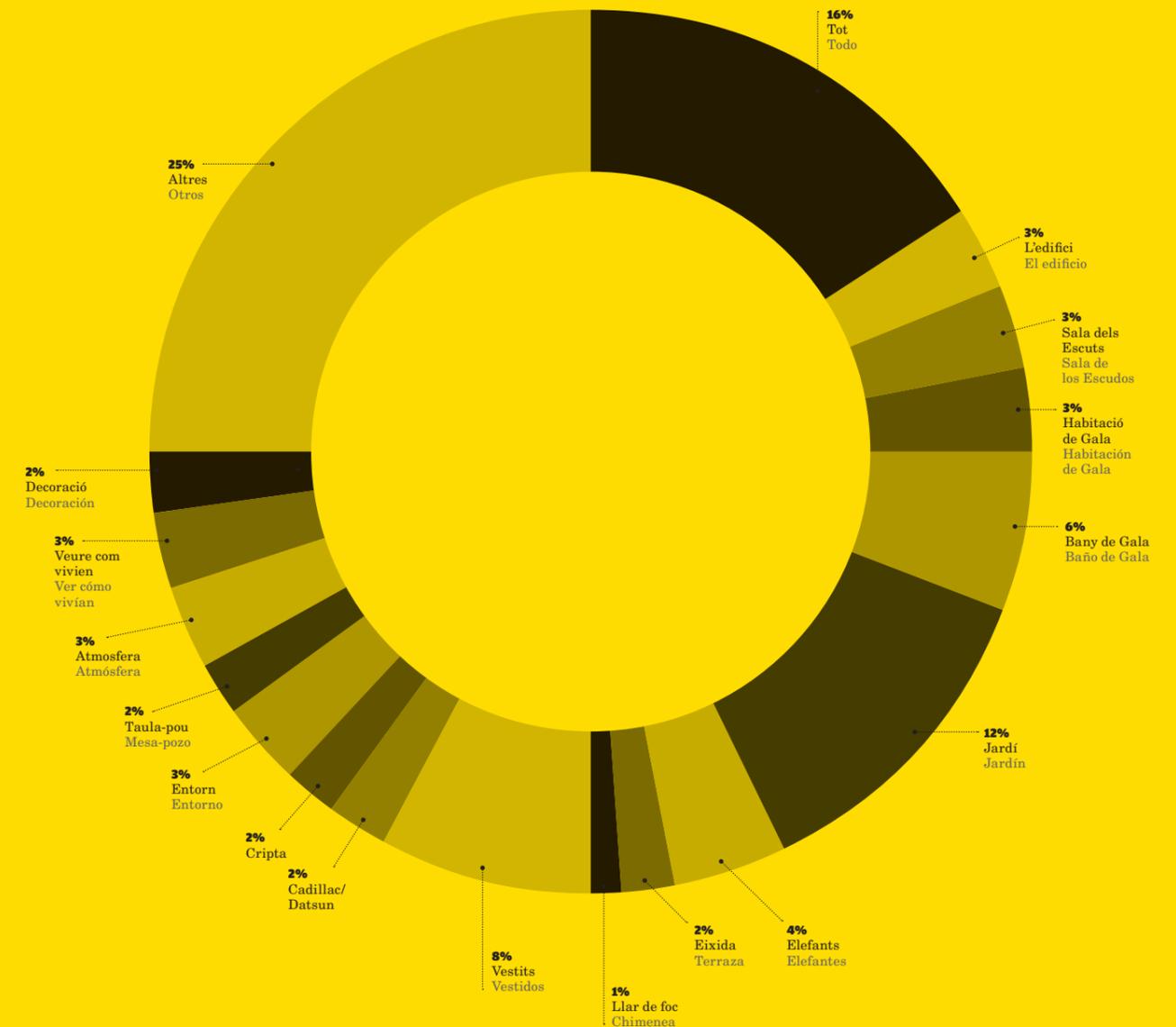
ALTRES VISITES RELACIONADES AMB DALÍ OTRAS VISITAS RELACIONADAS CON DALÍ

OPINIÓ GLOBAL OPINIÓN GLOBAL

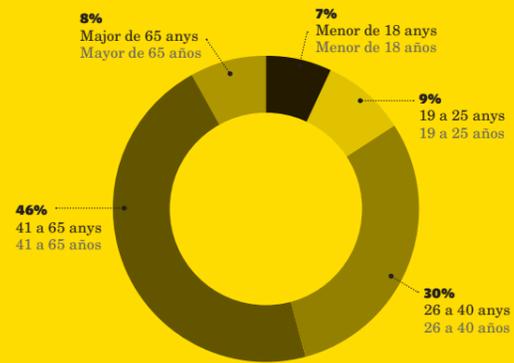
OBRA, SALA, INSTAL·LACIÓ QUE DESTACARIA OBRA, SALA, INSTALACIÓN QUE DESTACARÍA

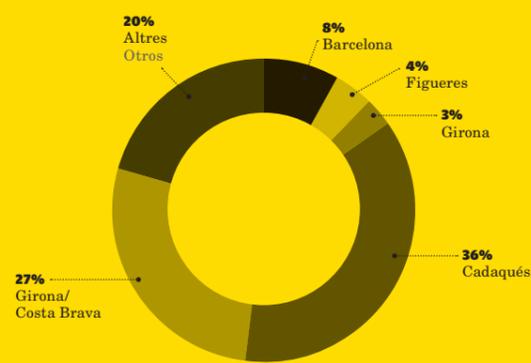
ENQUESTA MUSEUS DALÍ 2014: CASA SALVADOR DALÍ. PORTLLIGAT
ENCUESTA MUSEOS DALÍ 2014: CASA SALVADOR DALÍ. PORTLLIGAT

Perfil del visitant Perfil del visitante

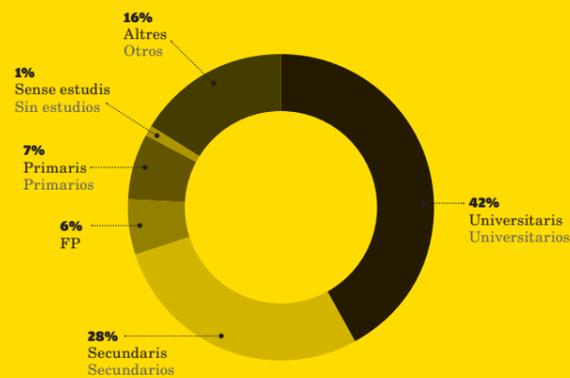
EDAT EDAD

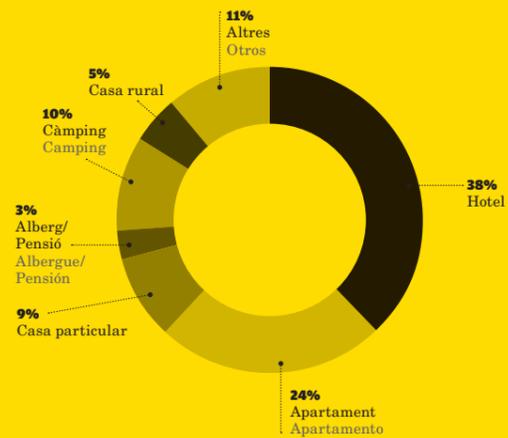
ALLOTJAMENT (LOCALITAT) ALOJAMIENTO (LOCALIDAD)

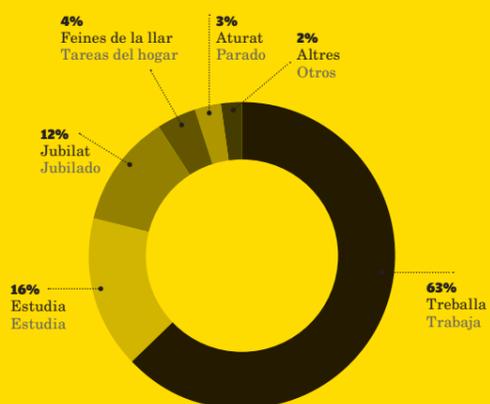
FORMACIÓ FORMACIÓN

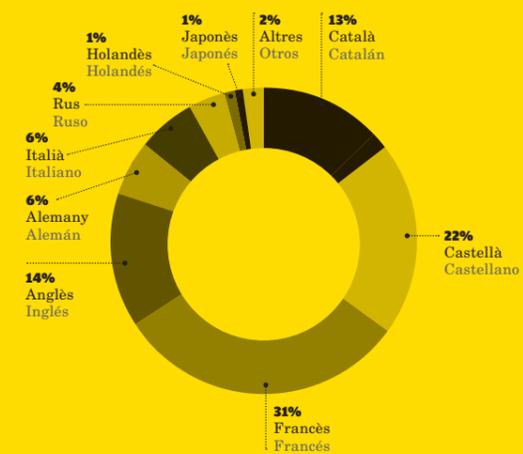
ALLOTJAMENT (ESTABLIMENT) ALOJAMIENTO (ESTABLECIMIENTO)

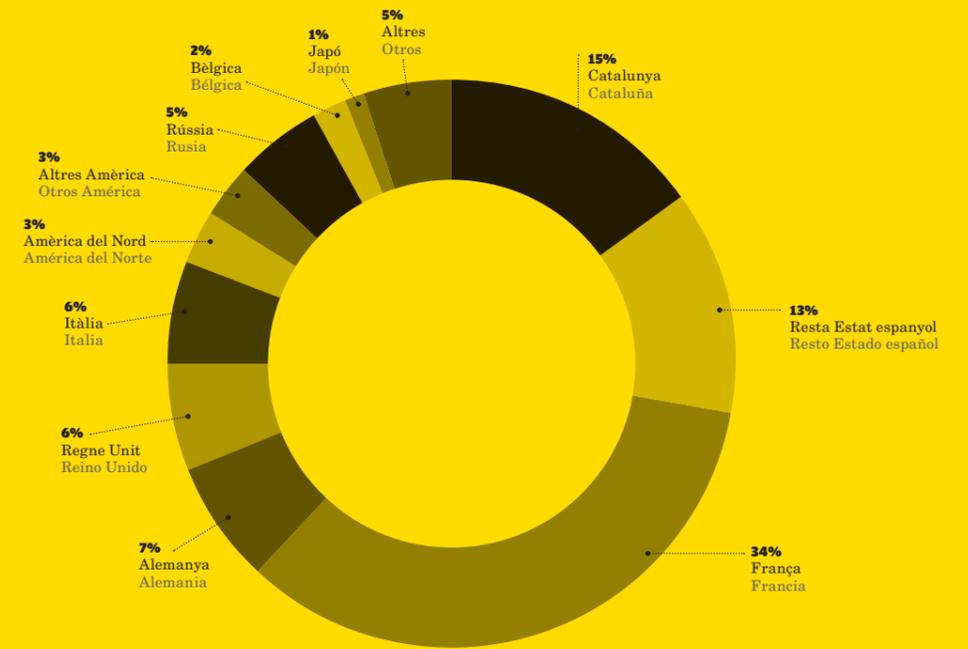
SITUACIÓ LABORAL SITUACIÓN LABORAL

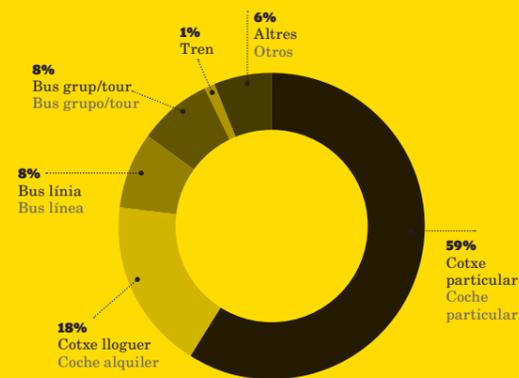
IDIOMA UTILITZAT IDIOMA UTILIZADO

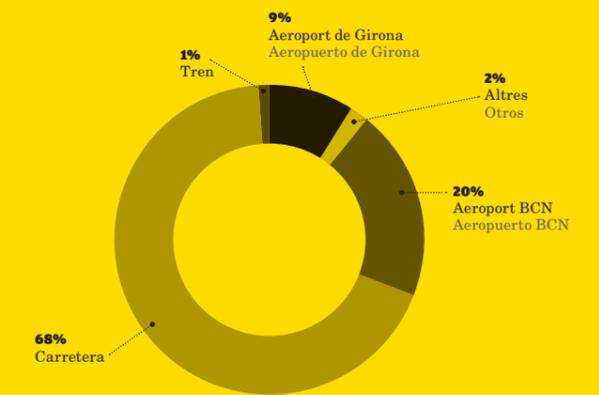
PROCEDÈNCIA PROCEDENCIA

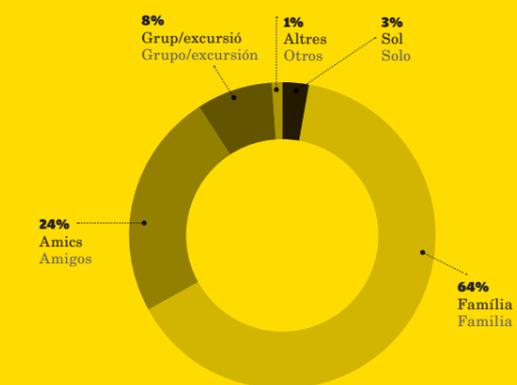
TRANSPORT TRANSPORTE

ARRIBA A CATALUNYA PER... LLEGA A CATALUÑA POR...

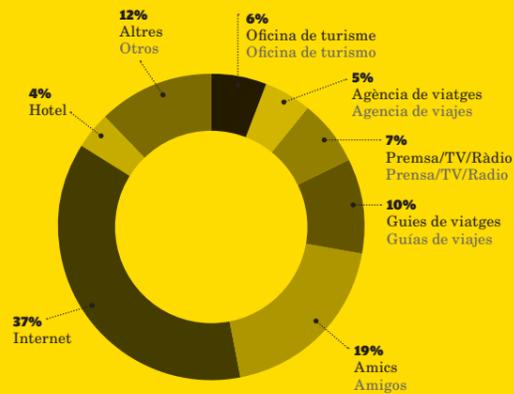

VISITA EL MUSEU AMB VISITA EL MUSEU CON

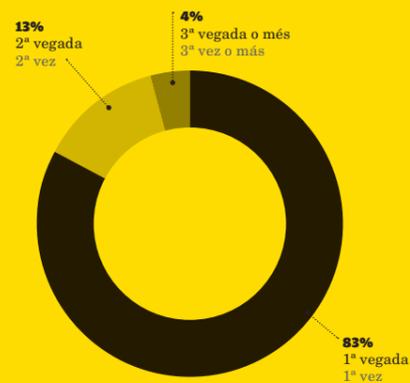

Difusió Difusión

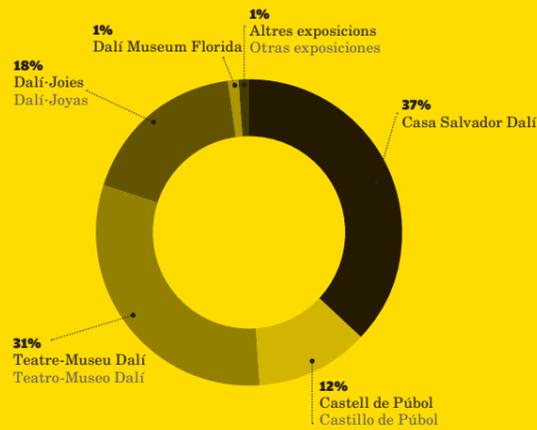
ELEMENTS DE DIFUSIÓ ELEMENTOS DE DIFUSIÓN

VISITA EL MUSEU PER... VISITA EL MUSEU POR...

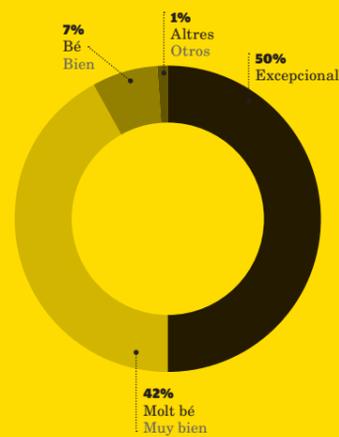
ALTRES VISITES RELACIONADES AMB DALÍ OTRAS VISITAS RELACIONADAS CON DALÍ

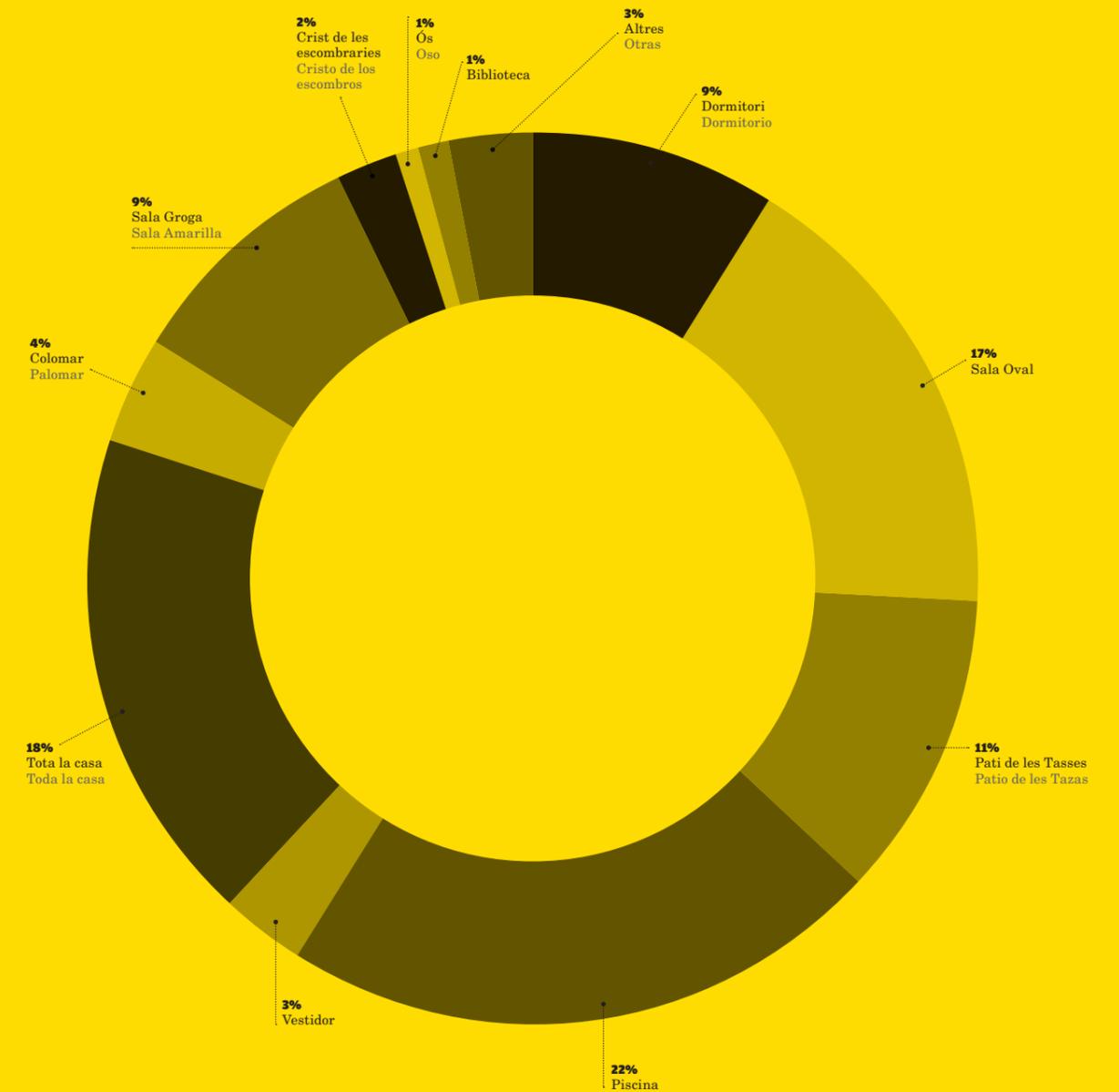
HA VISITAT O PENSA VISITAR CADAQUÉS? HA VISITADO O PIENSA VISITAR CADAQUÉS?

OPINIÓ GLOBAL OPINIÓN GLOBAL

OBRA, SALA, INSTAL·LACIÓ QUE DESTACARIA OBRA, SALA, INSTALACIÓN QUE DESTACARÍA

**INFORME
DE GESTIÓ
ECONÒMICA**

**INFORME
DE GESTIÓN
ECONÓMICA**

Memòria econòmica corresponent a l'exercici 2014

Activitat de la fundació

La Fundació té per objecte «promocionar, fomentar, divulgar, prestigiar, protegir i defensar en el territori de l'Estat espanyol i en el de qualsevol altre Estat, l'obra artística, cultural i intel·lectual del pintor espanyol Salvador Dalí Domènech, els seus béns i drets de qualsevol naturalesa; la seva experiència vital, el seu pensament i les seves inquietuds, projectes, idees i obres artístiques, intel·lectuals i culturals; la seva memòria i el reconeixement universal de la seva genial aportació a les belles arts, a la cultura i al pensament contemporani» (art. 4 dels Estatuts).

Per complir aquests objectius, la Fundació ha realitzat les activitats que es descriuen en aquesta Memòria.

Bases de presentació dels comptes anuals

Els comptes anuals s'han preparat a partir dels registres comptables de la Fundació, tot aplicant les disposicions legals vigents en matèria comptable, a fi i efecte de mostrar la imatge fidel del patrimoni, la situació financera i els resultats de les operacions.

Els comptes anuals adjunts s'han obtingut aplicant els principis comptables establerts al Codi de comerç, al Pla general de comptabilitat aprovat per Reial decret 1.514/2007, de 16 de novembre, i el Pla de comptabilitat de les entitats sense finalitats lucratives aprovat per Resolució de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, de 26 de març de 2013.

D'acord amb la legislació mercantil, es presenten a efectes comparatius, per a cadascuna de les partides del balanç i del compte de resultats, a més de les xifres de l'exercici, les corresponents a l'exercici anterior.

El balanç oficial presentat, apartat «Balanç sense actualització del valor del patrimoni artístic», comptabilitza el patrimoni artístic en funció del seu preu d'adquisició. D'aquesta manera s'aplica la interpretació efectuada pel Protectorat de Fundacions de la norma 6a de valoració de la cinquena part del Reial decret esmentat (Resolució de 21 d'abril de 2003).

Juntament al balanç oficial se'n presenta un altre de caràcter informatiu —apartat «Balanç amb actualització del valor del patrimoni artístic»— en el qual es comptabilitza el patrimoni artístic de la Fundació segons el seu valor de mercat. Gràcies a aquest criteri de valor, el balanç informatiu presentat expressa la imatge fidel del patrimoni de la nostra entitat, tal com exigeixen les disposicions contingudes en la primera part (Principis comptables) i en la tercera part (Contingut de la Memòria) de la Resolució de 26 de març de 2013, de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, per la qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les entitats sense finalitats lucratives.

Memoria económica correspondiente al ejercicio 2014

Actividad de la fundación

La Fundación tiene por objeto «promocionar, fomentar, divulgar, prestigiar, proteger y defender, en el territorio del Estado español y en el de cualquier otro Estado, la obra artística, cultural e intelectual del pintor español Salvador Dalí Domènech, sus bienes y derechos de cualquier naturaleza; su experiencia vital, su pensamiento y sus inquietudes, proyectos e ideas y obras artísticas, intelectuales y culturales; su memoria y el reconocimiento universal de su genial aportación a las bellas artes, a la cultura y al pensamiento contemporáneo» (art. 4 de los Estatutos).

Para cumplir estos objetivos, la Fundación ha realizado las actividades descritas a lo largo de esta memoria.

Bases de presentación de las cuentas anuales

Las cuentas anuales se han preparado a partir de los registros contables de la Fundación, habiéndose aplicado las disposiciones legales vigentes en materia contable, al objeto de mostrar la imagen fiel del patrimonio, la situación financiera y los resultados de las operaciones.

Las cuentas anuales adjuntas se han obtenido aplicando los principios contables establecidos en el Código de Comercio, el Plan General de Contabilidad aprobado por Real Decreto 1.514/2007, de 16 de noviembre, y el Plan de Contabilidad de las entidades sin fines lucrativos aprobado por Resolución del Instituto de Contabilidad y Auditoría de Cuentas, de 26 de marzo de 2013.

De acuerdo con la legislación mercantil, se presentan a efectos comparativos, para cada una de las partidas del balance y de la cuenta de resultados, además de las cifras del ejercicio, las correspondientes al ejercicio anterior.

El balance oficial presentado, apartado «Balance sin actualización del valor del patrimonio artístico», contabiliza el patrimonio artístico en función de su precio de adquisición. Con ello se aplica la interpretación efectuada por el Protectorado de Fundaciones de la Norma sexta de valoración de la quinta parte del citado Real Decreto (Resolución de 21 de abril de 2003).

Junto al balance oficial se presenta otro de carácter informativo —apartado «Balance con actualización del valor del patrimonio artístico»— en el que se contabiliza el patrimonio artístico de la Fundación en función de su valor de mercado. Gracias a este criterio de valor, el balance informativo presentado expresa la imagen fiel del patrimonio de nuestra entidad, tal como exigen las disposiciones contenidas en la primera parte (Principios contables) y en la tercera parte (Contenido de la Memoria) de la Resolución de 26 de marzo de 2013, del Instituto de Contabilidad y Auditoría de Cuentas, por la que se aprueba el Plan de Contabilidad de las entidades sin fines lucrativos.

Excedent de l'exercici

La Direcció proposarà a la junta ordinària del Patronat l'aprovació de l'aplicació de l'excedent que, expressat en euros, es detalla a continuació:

Base de repartiment	
Excedent positiu de l'exercici	3.867.875,36
Aplicació	
A reserves voluntàries	3.867.875,36

Normes de valoració

Els principis i criteris de comptabilitat més significatius aplicats en la preparació dels comptes anuals són els següents:

Immobilitzacions intangibles

Despeses de recerca i desenvolupament i concessions, patents, llicències, marques i similars: es valoren al preu d'adquisició o producció, i s'amortitzen sistemàticament en un termini no superior a cinc anys.

Aplicacions informàtiques: es valoren al seu preu d'adquisició o producció, i s'amortitzen sistemàticament en un termini no superior a cinc anys.

Béns del patrimoni històric

Al balanç sense actualització del valor del patrimoni artístic, es valoren al seu preu d'adquisició.

Al balanç amb actualització del valor del patrimoni artístic, figuren les revaloracions realitzades en els exercicis 1996, 2000, 2002 i 2011 de la totalitat de les obres d'art que van constituir l'aportació inicial del Fundador i de les donacions i adquisicions d'obres d'art posteriors, per valor de 40.825, 8.347, 89.791 i 155.248 milers d'euros, respectivament. Aquestes revaloracions es van realitzar amb la finalitat de reflectir el patrimoni artístic de la Fundació en funció del seu valor de mercat.

Immobilitzacions materials

L'immobilitzat material està registrat al cost d'adquisició. Les reparacions que no suposen una ampliació de la vida útil i les despeses de manteniment es carreguen directament al compte de resultats. Els costos d'ampliació o millora que donen lloc a una durada més prolongada del bé es capitalitzen com a valor més gran d'aquest bé. La dotació anual a l'amortització es calcula mitjançant l'aplicació del mètode lineal, d'acord amb els percentatges anuals següents:

	2013	2014
Construccions	3-4%	3-4%
Instal·lacions tècniques i maquinària	5-10%	5-10%
Altres instal·lacions, utillatge i mobiliari	5-12%	5-12%
Altre immobilitzat	20%	20%

Inversions financeres

Els valors negociables de renda fixa o variable es valoren pel seu preu d'adquisició en el moment de la subscripció o compra.

Els valors negociables admesos a cotització en un mercat secundari organitzat es comptabilitzen pel preu d'adquisició o el valor raonable, si aquest darrer és inferior al primer, dotant els deterioraments de valor necessaris per reflectir la depreciació experimentada.

La participació a DAS es comptabilitza pel preu d'adquisició i la participació en DEMART B.V. es registra per un valor simbòlic, per haver-se rebut sense contraprestació econòmica.

Existències

Les existències es presenten valorades al seu preu de cost o al valor net de realització, si aquest darrer és inferior al primer, dotant les provisions necessàries amb càrrec als resultats de l'exercici.

Subvencions, aportacions, donacions i llegats de capital / Aportacions de béns

Les subvencions, aportacions, donacions i llegats de capital no reintegrables (aportacions de béns) es valoren per l'import concedit i s'imputen a resultats en proporció a la depreciació dels actius finançats per les esmentades subvencions, aportacions, donacions o llegats.

En el cas dels actius no depreciables, la subvenció, aportació, donació o llegat s'imputa al resultat de l'exercici en el moment en què es produeix l'alienació o baixa.

Deutes no comercials

Figuren registrats pel seu valor d'obtenció. La diferència entre aquest valor i la quantitat reemborsada s'imputa anualment a resultats d'acord amb un criteri financer.

Clients, proveïdors, deutors i creditors de tràfic

Les correccions valoratives s'incorporen dotant contra els resultats les provisions necessàries en funció del risc que presenten les possibles insolvències respecte al cobrament o la recuperació dels actius de què es tracti.

Classificació dels deutes

Els deutes amb un venciment inferior a dotze mesos es classifiquen en comptes a curt termini, i es consideren de llarg termini els que superin aquest marc temporal.

Impost sobre societats

La Fundació compleix els requisits per acollir-se als beneficis fiscals que preveu la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge.

La totalitat de les rendes de la Fundació estan exemptes de l'impost sobre societats, ja que les rendes obtingudes es corresponen amb les activitats exemptes descrites als punts 1.a, 1.c i 2 de l'article 6 i als punts 4, 8, 9 i 11 de l'article 7 de la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge.

Ingressos i despeses

Els ingressos i despeses s'imputen en funció del principi de meritació, és a dir, quan es produeix el corrent real dels béns i serveis que representen, amb independència del moment en què es produeix el corrent monetari o financer que se'n deriva. Això no obstant, i seguint el principi de prudència, la Fundació únicament comptabilitza, per regla general, els beneficis realitzats, mentre que les pèrdues i riscos previsibles, fins i tot els eventuals, es comptabilitzen tan bon punt són coneguts.

Excedente del ejercicio

La Dirección propondrá a la Junta Ordinaria del Patronato la aprobación de la aplicación del excedente que, expresado en euros, se detalla a continuación:

Base de reparto	
Excedente positivo del ejercicio	3 867 875,36
Aplicación	
A reservas voluntarias	3 867 875,36

Normas de valoración

Los principios y criterios de contabilidad más significativos aplicados en la preparación de las cuentas anuales son los siguientes:

Inmovilizaciones intangibles

Gastos de investigación y desarrollo, y concesiones, patentes, licencias, marcas y similares: se valoran a precio de adquisición o producción, amortizándose sistemáticamente en un plazo no superior a cinco años.

Aplicaciones informáticas: se valoran a su precio de adquisición o producción, y se amortizan sistemáticamente en un plazo no superior a cinco años.

Bienes del patrimonio histórico

En el balance sin actualización del valor del patrimonio artístico, se valoran a su precio de adquisición.

En el balance con actualización del valor de patrimonio artístico, figuren las revalorizaciones realizadas en los ejercicios 1996, 2000, 2002 y 2011 de la totalidad de las obras de arte que constituyeron la aportación inicial del Fundador y de las donaciones y adquisiciones de obras de arte posteriores, por valor de 40 825, 8347, 89 791 y 155 248 miles de euros, respectivamente. Estas revalorizaciones se realizaron con la finalidad de reflejar el patrimonio artístico de la Fundación en función de su valor de mercado.

Inmovilizaciones materiales

El inmovilizado material está registrado al coste de adquisición. Las reparaciones que no suponen una ampliación de la vida útil y los gastos de mantenimiento son cargados directamente en la cuenta de resultados. Los costes de ampliación o mejora que dan lugar a una mayor duración del bien son capitalizados como mayor valor del mismo. La dotación anual a la amortización se calcula mediante la aplicación del método lineal, de acuerdo con los siguientes porcentajes anuales:

	2013	2014
Construcciones	3-4%	3-4%
Instalaciones técnicas y maquinaria	5-10%	5-10%
Otras instalaciones, utillaje y mobiliario	5-12%	5-12%
Otro inmovilizado	20%	20%

Inversiones financieras

Los valores negociables de renta fija o variable se valoran por su precio de adquisición en el momento de la suscripción o compra.

Los valores negociables admitidos a cotización en un mercado secundario organizado se contabilizan por el precio de adquisición o el valor razonable, si éste fuera inferior a aquél, dotándose los deterioros de valor necesarios para reflejar la depreciación experimentada.

La participación en DAS se contabiliza por el precio de adquisición y la participación en DEMART B.V. se registra por un valor simbólico, por haberse recibido sin contraprestación económica.

Existencias

Las existencias se presentan valoradas a su precio de coste o al valor neto de realización, si éste fuera inferior a aquél, dotándose las provisiones necesarias con cargo a los resultados del ejercicio.

Subvenciones, aportaciones, donaciones y legados de capital/ Aportaciones de bienes

Las subvenciones, aportaciones, donaciones y legados de capital no reintegrables (aportaciones de bienes) se valoran por el importe concedido y se imputan a resultados en proporción a la depreciación de los activos financiados por tales subvenciones, aportaciones, donaciones o legados.

En caso de activos no depreciables, la subvención, aportación, donación o legado se imputa al resultado del ejercicio en el momento en que se produce la enajenación o baja de los mismos.

Deudas no comerciales

Figuran registradas por su valor de obtención. La diferencia entre dicho valor y la cantidad reembolsada se imputa anualment a resultados de acuerdo con un criterio financiero.

Cientes, proveedores, deudores y acreedores de tráfico

Las correcciones valorativas se incorporan dotando contra los resultados las provisiones necesarias en función del riesgo que presenten las posibles insolvencias con respecto al cobro o recuperación de los activos de que se trate.

Clasificación de las deudas

Las deudas con vencimiento inferior a doce meses se clasifican en cuentas a corto plazo, considerándose como largo plazo las que superen dicho marco temporal.

Impuesto sobre Sociedades

La Fundación cumple los requisitos para acogerse a los beneficios fiscales que prevé la Ley 49/2002, de 23 de diciembre, de Régimen Fiscal de las Entidades sin Fines Lucrativos y de los Incentivos Fiscales al Mecenazgo.

La totalidad de las rentas de la Fundación están exentas del Impuesto sobre Sociedades, ya que las rentas obtenidas se corresponden con las actividades exentas descritas en los puntos 1.a, 1.c y 2 del artículo 6 y en los puntos 4, 8 ,9 y 11 del artículo 7 de la Ley 49/2002, de 23 de diciembre, de Régimen Fiscal de las Entidades sin Fines Lucrativos y de los Incentivos Fiscales al Mecenazgo.

Ingresos y gastos

Los ingresos y gastos se imputan en función del principio del devengo, es decir, cuando se produce la corriente real de los bienes y servicios que los mismos representan, con independencia del momento en que se produce la corriente monetaria o financiera derivada de ellos. No obstante, siguiendo el principio de prudencia, la Fundación únicamente contabiliza, como regla general, los beneficios realizados, en tanto que las pérdidas y riesgos previsibles, aun los eventuales, se contabilizan tan pronto son conocidos.

IMMOBILITZACIONS INTANGIBLES

La composició i evolució d'aquests comptes en el decurs de l'exercici correspon al detall següent, expressat en euros:

	2013	Altes	Baixes	2014
200 Despeses de recerca i desenvolupament	20.304,59	0,00	0,00	20.304,59
202/203 Propietat intel·lectual i industrial i concessions	6.481.768,95	0,00	0,00	6.481.768,95
206 Aplicacions informàtiques	1.610.054,54	159.179,84	0,00	1.769.234,38
280 Amortitzacions	(7.618.160,45)	(247.961,22)	0,00	(7.866.121,67)
Total Immobilitzat intangible net	493.967,63			405.186,25

L'import dels béns completament amortitzats al tancament de l'exercici, expressat en euros, és el següent:

	2014
200 Despeses de recerca i desenvolupament	20.304,59
202/203 Propietat intel·lectual i industrial i concessions	6.121.160,95
206 Aplicacions informàtiques	916.882,37
Total béns completament amortitzats	7.058.347,91

BÉNS DEL PATRIMONI HISTÒRIC

La composició i evolució d'aquests comptes en el decurs de l'exercici correspon al detall següent, expressat en euros:

	2013	Altas	Bajas	2014
231/233 Obres d'art i documentació bibliogràfica	79.295.944,61	7.402.028,77	0,00	86.697.973,38
Total béns del patrimoni històric/ Obres d'art i documentació bibliogràfica	79.295.944,61			86.697.973,38

Al balanç amb actualització del valor del patrimoni artístic hi figuren les revaloracions realitzades en els exercicis 1996, 2000, 2002 i 2011 de la totalitat de les obres d'art que van constituir l'aportació inicial del Fundador i de les donacions i adquisicions d'obres d'art posteriors, per valor de 40.825, 8.347, 89.791 i 155.248 milers d'euros, respectivament. Aquestes revaloracions es van practicar amb l'objectiu de reflectir el patrimoni artístic de la Fundació en funció del seu valor de mercat.

IMMOBILITZACIONS MATERIALS

La composició i evolució d'aquests comptes en el decurs de l'exercici, expressada en euros, correspon al detall següent:

	2013	Altes	Baixes	2014
210/211 Terrenys i construccions	5.991.351,22	0,00	0,00	5.991.351,22
212 Instal·lacions tècniques, maquinària i projectes	9.996.340,33	1.707.859,61	0,00	11.704.199,94
215/216 Altres instal·lacions, utillatge i mobiliari	1.790.691,29	289.818,44	0,00	2.080.509,73
217 Equips informàtics i altre immobilitzat	850.058,48	21.601,35	0,00	871.659,83
281 Amortitzacions	(8.886.222,64)	(689.820,23)	0,00	(9.576.042,87)
Total Immobilitzat material net	9.742.218,68			11.071.677,85

INMOVILIZACIONES INTANGIBLES

La composición y evolución de estas cuentas en el transcurso del ejercicio corresponde al siguiente detalle, expresado en euros:

	2013	Altas	Bajas	2014
200 Gastos de investigación y desarrollo	20.304,59	0,00	0,00	20.304,59
202/203 Propiedad intelectual e industrial y concesiones	6.481.768,95	0,00	0,00	6.481.768,95
206 Aplicaciones informáticas	1.610.054,54	159.179,84	0,00	1.769.234,38
280 Amortizaciones	(7.618.160,45)	(247.961,22)	0,00	(7.866.121,67)
Total Inmovilizado intangible neto	493.967,63			405.186,25

El importe de los bienes completamente amortizados al cierre del ejercicio, expresado en euros, es el siguiente:

	2014
200 Gastos de investigación y desarrollo	20.304,59
202/203 Propiedad intelectual e industrial y concesiones	6.121.160,95
206 Aplicaciones informáticas	916.882,37
Total bienes completamente amortizados	7.058.347,91

BIENES DEL PATRIMONIO HISTÓRICO

La composición y evolución de estas cuentas en el transcurso del ejercicio corresponde al siguiente detalle, expresado en euros:

	2013	Altas	Bajas	2014
231/233 Obras de arte y documentación bibliográfica	79.295.944,61	7.402.028,77	0,00	86.697.973,38
Total bienes del patrimonio histórico / Obras de arte y documentación bibliográfica	79.295.944,61			86.697.973,38

En el balance con actualización del valor del patrimonio artístico figuran las revalorizaciones realizadas en los ejercicios 1996, 2000, 2002 y 2011 de la totalidad de las obras de arte que constituyeron la aportación inicial del Fundador y de las donaciones y adquisiciones de obras de arte posteriores, por valor de 40 825, 8347, 89 791 y 155 248 miles de euros, respectivamente. Estas revalorizaciones se realizaron con la finalidad de reflejar el patrimonio artístico de la Fundación en función de su valor de mercado.

INMOVILIZACIONES MATERIALES

La composición y evolución de estas cuentas en el transcurso del ejercicio, expresada en euros, corresponde al siguiente detalle:

	2013	Altas	Bajas	2014
210/211 Terrenos y construcciones	5.991.351,22	0,00	0,00	5.991.351,22
212 Instalaciones técnicas, maquinaria y proyectos	9.996.340,33	1.707.859,61	0,00	11.704.199,94
215/216 Otras instalaciones, utillaje y mobiliario	1.790.691,29	289.818,44	0,00	2.080.509,73
217 Equipos informáticos y otro inmovilizado	850.058,48	21.601,35	0,00	871.659,83
281 Amortizaciones	(8.886.222,64)	(689.820,23)	0,00	(9.576.042,87)
Total Inmovilizado material neto	9.742.218,68			11.071.677,85

L'import dels béns completament amortitzats al tancament de l'exercici, expressat en euros, és el següent:

	2014
210/211 Terrenys i construccions	107.762,08
212 Instal·lacions tècniques, maquinària i projectes	2.795.645,57
215/216 Altres instal·lacions, utillatge i mobiliari	1.119.499,39
217 Equips informàtics i altre immobilitzat	638.236,96
Total béns completament amortitzats	4.661.144,00

INVERSIONS FINANCERES

Els moviments de les inversions financeres a llarg termini que han tingut lloc en el decurs de l'exercici, expressats en euros, corresponen al detall següent:

	2013	Altes	Baixes	2014
250 Participacions en entitats del grup / Inversions financeres permanents	204.345,12	0,00	0,00	204.345,12
260 Dipòsits i fiances constituïts a llarg termini	20.091,23	0,00	(497,31)	19.593,92
Total inversions financeres a llarg termini	224.436,35			223.939,04

Els moviments de les inversions financeres a curt termini que han tingut lloc en el decurs de l'exercici, expressats en euros, corresponen al detall següent:

	2013	Altes	Baixes	2014
532 Crèdits	238.897,58	503,18	0,00	239.400,76
576 Dipòsits a termini i valors de renda fixa	8.115.000,00	8.525.000,00	(13.640.000,00)	3.000.000,00
Total inversions financeres a curt termini	8.353.897,58			3.239.400,76

El detall de les entitats amb participació de la Fundació és el següent:

	Valor llibres	Fons Propis 2013	% partic.	Activitat
Distribucions d'Art Surrealista, S.A. Torre Galatea, Pujada del Castell, 28 17600 Figueres (Girona) NIF: A17064320	204.344,12	343.945,02	100%	Comerç minorista
Demart Pro Arte, B.V. Frederick Roeskestraat, 123 1076 EE Amsterdam Holanda	1,00	(162.050,83)	100%	Explotació marques

En compliment del que estableix l'Acord de 20 de novembre de 2003 del Consell de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, pel qual s'aprova el Codi de conducta de les entitats sense ànim de lucre per a la realització d'inversions temporals, s'informa que la Fundació no ha realitzat inversions financeres a curt termini durant el 2014 en valors mobiliaris i instruments financers en l'àmbit de supervisió de la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

El importe de los bienes completamente amortizados al cierre del ejercicio, expresado en euros, es el siguiente:

	2014
210/211 Terrenos y construcciones	107.762,08
212 Instalaciones técnicas, maquinaria y proyectos	2.795.645,57
215/216 Otras instalaciones, utillaje y mobiliario	1.119.499,39
217 Equipos informáticos y otro inmovilizado	638.236,96
Total bienes completamente amortizados	4.661.144,00

INVERSIONES FINANCIERAS

Los movimientos de las inversiones financieras a largo plazo habidos en el transcurso del ejercicio, expresados en euros, corresponden al siguiente detalle:

	2013	Altas	Bajas	2014
250 Participaciones en entidades del grupo / Inversiones financieras permanentes	204.345,12	0,00	0,00	204.345,12
260 Depósitos y fianzas constituidos a largo plazo	20.091,23	0,00	(497,31)	19.593,92
Total inversiones financieras a largo plazo	224.436,35			223.939,04

Los movimientos de las inversiones financieras a corto plazo habidos en el transcurso del ejercicio, expresados en euros, corresponden al siguiente detalle:

	2013	Altas	Bajas	2014
532 Créditos	238.897,58	503,18	0,00	239.400,76
576 Depósitos a plazo y valores de renta fija	8.115.000,00	8.525.000,00	(13.640.000,00)	3.000.000,00
Total inversiones financieras a corto plazo	8.353.897,58			3.239.400,76

El detalle de las entidades con participación de la Fundación es el siguiente:

	Valor libros	Fondos Propios 2013	% partic.	Actividad
Distribucions d'Art Surrealista, S.A. Torre Galatea, Pujada del Castell, 28 17600 Figueres (Girona) NIF: A17064320	204.344,12	343.945,02	100%	Comercio minorista
Demart Pro Arte, B.V. Frederick Roeskestraat, 123 1076 EE Amsterdam Holanda	1,00	(162.050,83)	100%	Explotación marcas

Atendiendo a lo establecido en el Acuerdo de 20 de noviembre de 2003 del Consejo de la Comisión Nacional del Mercado de Valores, por el que se aprueba el Código de conducta de las entidades sin ánimo de lucro para la realización de inversiones temporales, se informa de que la Fundación no ha realizado inversiones financieras a corto plazo durante el 2014 en valores mobiliarios e instrumentos financieros en el ámbito de supervisión de la Comisión Nacional del Mercado de Valores.

EXISTÈNCIES

La composició de les existències de la Fundació al tancament de l'exercici, expressada en euros, és la següent:

300/320 Existències comercials	1.464.474,07
390 Deteriorament de valor de les existències	(73.225,33)
Total	1.391.248,74

USUARIS I ALTRES DEUTORS DE L'ACTIVITAT PRÒPIA

La Fundació no manté saldos deutors amb usuaris, patrocinadors o afiliats al tancament de l'exercici.

L'evolució dels saldos procedents de clients i altres deutors de l'activitat pròpia en el decurs de l'exercici, expressada en euros, ha estat la següent:

	2013	Altes	Baixes	2014
430 Clients	56.231,94	16.409.597,22	(16.289.302,42)	176.526,74
440/480 Altres deutors / Deutors diversos i despeses anticipades	40.703,48	2.095.156,84	(2.072.184,98)	63.675,34
Total	96.935,42			240.202,08

FONS PROPIS

L'evolució dels fons propis en el decurs de l'exercici, expressada en euros, ha estat la següent:

	2013	Aplicació excedent	Excedent 2014	2014
101 Dotació fundacional / Aportació Fundador i altres	20.265.819,54	0,00	0,00	20.265.819,54
117 Reserves voluntàries / Reserves capitalitzades	63.147.132,36	4.433.214,81	0,00	67.580.347,17
129 Excedent de l'exercici	4.433.214,81	(4.433.214,81)	3.867.875,36	3.867.875,36
Total Fons Propis	87.846.166,71			91.714.042,07

Dotació fundacional/Aportació Fundador i altres

La dotació inicial i la suma de les donacions rebudes suposen un patrimoni de 20.265.819,54 euros.

Revaloració del patrimoni artístic

La reserva de revaloració, reflectida en el balanç recollit al final d'aquesta Memòria, es va registrar en els exercicis 1996, 2000, 2002 i 2011, a l'empared dels informes pericials emesos sobre la totalitat de les obres d'art que van constituir l'aportació inicial del Fundador i les adquisicions gratuïtes i oneroses posteriors, per valor de 40.825, 8.347, 89.791 i 155.248 milers d'euros, respectivament.

Reserves voluntàries/Reserves capitalitzades

El saldo del compte de reserves voluntàries i de capitalització a 31 de desembre de 2014 correspon a l'aplicació dels excedents positius d'exercicis anteriors.

EXISTENCIAS

La composición de las existencias de la Fundación al cierre del ejercicio, expresada en euros, es la siguiente:

300/320 Existencias comerciales	1.464.474,07
390 Deterioro de valor de las existencias	(73.225,33)
Total	1.391.248,74

USUARIOS Y OTROS DEUDORES DE LA ACTIVIDAD PROPIA

La Fundación no mantiene saldos deudores con usuarios, patrocinadores o afiliados al cierre del ejercicio.

La evolución de los saldos procedentes de clientes y otros deudores de la actividad propia en el transcurso del ejercicio, expresada en euros, ha sido la siguiente:

	2013	Altas	Bajas	2014
430 Clientes	56.231,94	16.409.597,22	(16.289.302,42)	176.526,74
440/480 Otros deudores / Deudores varios y gastos anticipados	40.703,48	2.095.156,84	(2.072.184,98)	63.675,34
Total	96.935,42			240.202,08

FONDOS PROPIOS

La evolución de los fondos propios en el transcurso del ejercicio, expresada en euros, ha sido la siguiente:

	2013	Aplicación excedente	Excedente 2014	2014
101 Dotación fundacional / Aportación Fundador y otros	20.265.819,54	0,00	0,00	20.265.819,54
117 Reservas voluntarias / Reservas capitalizadas	63.147.132,36	4.433.214,81	0,00	67.580.347,17
129 Excedente del ejercicio	4.433.214,81	(4.433.214,81)	3.867.875,36	3.867.875,36
Total Fondos Propios	87.846.166,71			91.714.042,07

Dotación fundacional / Aportación Fundador y otros

La dotación inicial y la suma de las donaciones recibidas suponen un patrimonio de 20 265 819,54 euros.

Revalorización patrimonio artístico

La reserva de revalorización, reflejada en el balance recogido al final de esta Memoria, se registró en los ejercicios 1996, 2000, 2002 y 2011, amparándose en informes periciales emitidos sobre la totalidad de las obras de arte que constituyeron la aportación inicial del Fundador y las adquisiciones gratuitas y onerosas posteriores, por valor de 40 825, 8347, 89 791 y 155 248 miles de euros, respectivamente.

Reservas voluntarias / Reservas capitalizadas

El saldo de la cuenta de reservas voluntarias y de capitalización a 31 de diciembre de 2014 corresponde a la aplicación de los excedentes positivos de ejercicios anteriores.

SUBVENCIONS, APORTACIONS, DONACIONS I LLEGATS DE CAPITAL/ APORTACIONS BÉNS

Els moviments que han tingut lloc en el decurs de l'exercici, expressats en euros, corresponen al detall següent:

	2013	Altes	Sanejament	2014
131/132 Altres subvencions, aportacions, donacions i llegats/Aportacions béns	738.299,84	0,00	(79.573,74)	658.726,10
Total subvencions, aportacions, donacions i llegats / Aportacions béns	738.299,84			658.726,10

DEUTES NO COMERCIALS

Deutes amb entitats de crèdit/Deutes a llarg i curt termini amb entitats de crèdit

La composició dels deutes amb entitats de crèdit de la Fundació al tancament de l'exercici, expressada en euros, és la següent:

	Venciment dels deutes a llarg termini					
	Curt termini	2016	2017	2018	Posterior 2018	Llarg termini
170/520 Préstecs i altres deutes	779.391,60	803.037,72	827.401,20	852.503,80	2.013.897,79	4.496.840,51
Total Deutes amb entitats de crèdit	779.391,60	803.037,72	827.401,20	852.503,80	2.013.897,79	4.496.840,51

Altres deutes no comercials

La composició a 31 de desembre de 2014 i de 2013, expressada en euros, és la següent:

	Curt termini 2013	Llarg termini 2013	Curt termini 2014	Llarg termini 2014
475 Hisenda pública creditora per IVA	81.123,05	0,00	58.545,78	0,00
475 Hisenda pública creditora per IRPF	58.149,91	0,00	58.590,10	0,00
476 Seguretat Social creditora	144.309,58	0,00	152.431,80	0,00
173/523 Altres deutes / Prov. immob./ Plan Avanza	986.336,39	1.719.296,69	962.573,90	1.568.792,26
Total altres deutes no comercials	1.269.918,93	1.719.296,69	1.232.141,58	1.568.792,26

GARANTIES, COMPROMISOS I CONTINGÈNCIES

Les fiances, avals o garanties prestats a tercers al tancament de l'exercici, expressats en euros, són els següents:

Entitat financera	Import	Data constitució
"la Caixa"	16.000,00	13-mar-01

SUBVENCIONES, APORTACIONES, DONACIONES Y LEGADOS DE CAPITAL/ APORTACIONES BIENES

Los movimientos habidos en el transcurso del ejercicio, expresados en euros, corresponden al siguiente detalle:

	2013	Altas	Saneamiento	2014
131/132 Otras subvenciones, aportaciones, donaciones y legados/ Aportaciones bienes	738.299,84	0,00	(79.573,74)	658.726,10
Total subvenciones, aportaciones, donaciones y legados/ Aportaciones bienes	738.299,84			658.726,10

DEUDAS NO COMERCIALES

Deudas con entidades de crédito/Deudas a largo y corto plazo con entidades de crédito

La composición de las deudas con entidades de crédito de la Fundación al cierre del ejercicio, expresada en euros, es la siguiente:

	Vencimiento de las deudas a largo plazo					
	Corto plazo	2016	2017	2018	Posterior 2018	Largo plazo
170/520 Préstamos y otras deudas	779.391,60	803.037,72	827.401,20	852.503,80	2.013.897,79	4.496.840,51
Total Deudas con entidades de crédito	779.391,60	803.037,72	827.401,20	852.503,80	2.013.897,79	4.496.840,51

Otras deudas no comerciales

La composición a 31 de diciembre de 2014 y de 2013, expresada en euros, es la siguiente:

	Corto plazo 2013	Largo plazo 2013	Corto plazo 2014	Largo plazo 2014
475 Hacienda Pública acreedora por IVA	81.123,05	0,00	58.545,78	0,00
475 Hacienda Pública acreedora por IRPF	58.149,91	0,00	58.590,10	0,00
476 Seguridad Social Acreedora	144.309,58	0,00	152.431,80	0,00
173/523 Otras deudas / Prov. inmov./ Plan Avanza	986.336,39	1.719.296,69	962.573,90	1.568.792,26
Total otras deudas no comerciales	1.269.918,93	1.719.296,69	1.232.141,58	1.568.792,26

GARANTÍAS, COMPROMISOS Y CONTINGENCIAS

Las fianzas, avales o garantías prestados a terceros al cierre del ejercicio, expresados en euros, son las siguientes:

Entidad financiera	Importe	Fecha constitución
"la Caixa"	16.000,00	13-mar-01

INGRESSOS I DESPESES

Consum de primeres matèries i altres aprovisionaments

Els consums d'existències corresponents a l'exercici, expressats en euros, s'indiquen al detall següent:

600 Compres de béns	1.520.503,90
610 Variació d'existències	(20.672,12)
Consum d'explotació	1.499.831,78

Despeses de personal

El detall d'aquest epígraf al tancament de l'exercici, expressat en euros, és el següent:

640 Sous i salaris	2.749.278,97
642 Seguretat social a càrrec de l'empresa	840.629,36
649 Altres despeses socials	40.055,00
642/649 Total Càrregues socials	880.684,36

La plantilla mitjana de personal a temps complet en el decurs de l'exercici, distribuïda per àrees de treball, ha estat la següent:

Secretaria General i Museus	55,38
Gerència i botigues	25,25
Centre d'Estudis	10,00
Registre	1,00
Restauració	6,00
Total	97,63

Variació de les provisions

La variació de les provisions en el decurs de l'exercici correspon al detall següent, expressat en euros:

693 Pèrdues per deteriorament d'existències/ Dotació a la provisió d'existències	73.225,33
793 Reversió del deteriorament d'existències/ Provisió d'existències aplicada	(72.193,85)
Variació de les provisions de tràfic	1.031,48

Transaccions efectuades amb entitats del grup i associades

Les transaccions efectuades amb entitats del grup i associades, en euros, són les següents:

Compres de l'exercici	1.551.366,65
Serveis rebuts	0,00
Despeses altres serveis	3.500,00
Ingressos financers	5.013,82

Altres ingressos i despeses

	Despeses	Ingressos
671 Resultats procedents de l'immobilitzat	0,00	0,00
746 Aportacions / Subvencions de capital traspasades al resultat	0,00	79.573,74
678 / 778 Resultats excepcionals	0,00	5.960,81
Total	0,00	85.534,55

INGRESOS Y GASTOS

Consumo de materias primas y otros aprovisionamientos

Los consumos de existencias correspondientes al ejercicio, expresados en euros, se indican en el siguiente detalle:

600 Compras de bienes	1.520.503,90
610 Variación de existencias	(20.672,12)
Consumo de explotación	1.499.831,78

Gastos de personal

El detalle de este epígrafe al cierre del ejercicio, expresado en euros, es el siguiente:

640 Sueldos y salarios	2.749.278,97
642 Seguridad social a cargo de la empresa	840.629,36
649 Otros gastos sociales	40.055,00
642/649 Total Cargas sociales	880.684,36

La plantilla media de personal a tiempo completo en el transcurso del ejercicio, distribuida por áreas de trabajo, ha sido la siguiente:

Secretaría General y Museos	55,38
Gerencia y tiendas	25,25
Centro de Estudios	10,00
Registro	1,00
Restauración	6,00
Total	97,63

Variación de las provisiones

La variación de las provisiones en el transcurso del ejercicio corresponde al siguiente detalle, expresado en euros:

693 Pérdidas por deterioro de existencias/ Dotación a la provisión de existencias	73.225,33
793 Reversión del deterioro de existencias/ Provisión de existencias aplicada	(72.193,85)
Variación de las provisiones de tráfico	1.031,48

Transacciones efectuadas con entidades del grupo y asociadas

Las transacciones efectuadas con entidades del grupo y asociadas, en euros, son las siguientes:

Compras del ejercicio	1.551.366,65
Servicios recibidos	0,00
Ingresos otros servicios	3.500,00
Ingresos financieros	5.013,82

Otros ingresos y gastos

	Gastos	Ingresos
671 Resultados procedentes del inmovilizado	0,00	0,00
746 Aportaciones/ Subvenciones de capital traspasadas al resultado	0,00	79.573,74
678/778 Resultados excepcionales	0,00	5.960,81
Total	0,00	85.534,55

APLICACIÓ D'ELEMENTS PATRIMONIALS A FINS PROPIS

La destinació de les rendes i ingressos, expressada en euros, correspon al detall següent:

Exercici	Ingressos bruts	Despeses necessàries	Imptos	Diferència	Import destinat a fins propis					
					Total destinat en l'exercici					
					Import	%	(n-3)	(n-2)	(n-1)	(n)
2011	14.773.890	9.950.710	0	4.823.180	4.786.844	99,2%	4.786.844	0	0	0
2012	15.389.011	10.471.520	0	4.917.491	4.887.512	99,4%		4.887.512	0	0
2013	15.257.409	10.802.169	0	4.455.240	4.433.215	99,5%			4.433.215	0
2014	15.052.801	11.149.113	0	3.903.688	3.867.875	99,1%				3.867.875

Exercici	Despeses d'administració	Import	Import destinat a dotació fundacional			
			Destinat en l'exercici			
			Total Import	(n-3)	(n-2)	(n-1)
2011	36.336	0	0	0	0	0
2012	29.979	0		0	0	0
2013	22.025	0			0	0
2014	35.813	0				0

ESDEVENIMENTS POSTERIORIS AL TANCAMENT

No s'han produït fets posteriors que puguin afectar significativament els comptes anuals de la Fundació.

APLICACIÓN DE ELEMENTOS PATRIMONIALES A FINES PROPIOS

El destino de las rentas e ingresos, expresado en euros, corresponde al siguiente detalle:

Ejercicio	Ingresos brutos	Gastos necesarios	Imptos	Diferencia	Importe destinado a fines propios					
					Total destinado en el ejercicio					
					Importe	%	(n-3)	(n-2)	(n-1)	(n)
2011	14.773.890	9.950.710	0	4.823.180	4.786.844	99,2%	4.786.844	0	0	0
2012	15.389.011	10.471.520	0	4.917.491	4.887.512	99,4%		4.887.512	0	0
2013	15.257.409	10.802.169	0	4.455.240	4.433.215	99,5%			4.433.215	0
2014	15.052.801	11.149.113	0	3.903.688	3.867.875	99,1%				3.867.875

Ejercicio	Gastos de administración	Importe	Importe destinado a dotación fundacional			
			Destinado en el ejercicio			
			Total Importe	(n-3)	(n-2)	(n-1)
2011	36.336	0	0	0	0	0
2012	29.979	0		0	0	0
2013	22.025	0			0	0
2014	35.813	0				0

ACONTECIMIENTOS POSTERIORES AL CIERRE

No se han producido hechos posteriores que puedan afectar significativamente a las cuentas anuales de la Fundación.

COMPTE DE RESULTATS ANALÍTIC

Els comptes analítics de resultats dels exercicis 2013 i 2014, expressats en euros, són els següents:

Conceptes	Exercici 2014		Exercici 2013	
	Import	%	Import	%
Ingressos de l'entitat per l'activitat pròpia	14.928.091,47	100,0%	14.983.726,10	100,0%
Consum d'explotació	(1.499.831,78)	-10,0%	(1.529.585,22)	-10,2%
Altres despeses d'explotació	(4.984.796,45)	-33,4%	(4.676.097,70)	-31,2%
Altres ingressos	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Despeses de personal	(3.629.963,33)	-24,3%	(3.417.742,08)	-22,8%
Resultat brut d'explotació	4.813.499,91	32,2%	5.360.301,10	35,8%
Dotacions amortitzacions immobilitzat	(937.781,45)	-6,3%	(941.334,17)	-6,3%
Variació de les provisions de tràfic	(1.031,48)	0,0%	(2.309,52)	0,0%
Resultat net d'explotació	3.874.686,98	26,0%	4.416.657,41	29,5%
Ingressos financers	138.005,96	0,9%	183.598,17	1,2%
Despeses financeres	(230.352,13)	-1,5%	(257.125,34)	-1,7%
Resultat de les activitats ordinàries	3.782.340,81	25,3%	4.343.130,24	29,0%
Resultats procedents de l'immobilitzat	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Subvencions de capital traspasades al resultat	79.573,74	0,5%	84.744,29	0,6%
Resultats excepcionals	5.960,81	0,0%	5.340,28	0,0%
Resultat abans d'impostos	3.867.875,36	25,9%	4.433.214,81	29,6%
Impost sobre societats	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Excedent de l'exercici	3.867.875,36	25,9%	4.433.214,81	29,6%

CUENTA DE RESULTADOS ANALÍTICA

Las cuentas de resultados analíticas de los ejercicios 2013 y 2014, expresadas en euros, son las siguientes:

Conceptos	Ejercicio 2014		Ejercicio 2013	
	Importe	%	Importe	%
Ingresos de la entidad por la actividad propia	14.928.091,47	100,0%	14.983.726,10	100,0%
Consumo de explotación	(1.499.831,78)	-10,0%	(1.529.585,22)	-10,2%
Otros gastos de explotación	(4.984.796,45)	-33,4%	(4.676.097,70)	-31,2%
Otros ingresos	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Gastos de personal	(3.629.963,33)	-24,3%	(3.417.742,08)	-22,8%
Resultado bruto de explotación	4.813.499,91	32,2%	5.360.301,10	35,8%
Dotaciones amortizaciones inmovilizado	(937.781,45)	-6,3%	(941.334,17)	-6,3%
Variación de las provisiones de tráfico	(1.031,48)	0,0%	(2.309,52)	0,0%
Resultado neto de explotación	3.874.686,98	26,0%	4.416.657,41	29,5%
Ingresos financieros	138.005,96	0,9%	183.598,17	1,2%
Gastos financieros	(230.352,13)	-1,5%	(257.125,34)	-1,7%
Resultado de las actividades ordinarias	3.782.340,81	25,3%	4.343.130,24	29,0%
Resultados procedentes del inmovilizado	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Subvenciones de capital traspasadas al resultado	79.573,74	0,5%	84.744,29	0,6%
Resultados excepcionales	5.960,81	0,0%	5.340,28	0,0%
Resultado antes de impuestos	3.867.875,36	25,9%	4.433.214,81	29,6%
Impuesto sobre sociedades	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Excedente del ejercicio	3.867.875,36	25,9%	4.433.214,81	29,6%

BALANÇ DE SITUACIÓ SENSE ACTUALITZACIÓ DEL PATRIMONI ARTÍSTIC

Els Balanços de situació sense actualització del valor del patrimoni artístic a 31 de desembre de 2014 i 2013, expressats en euros, són:

Balanços de Situació sense Actualització del Valor del Patrimoni Artístic a 31 de Desembre de 2014 i 2013		
Actiu	2014	2013
ACTIU NO CORRENT	98.398.776,52	89.756.567,27
Immobilitzacions intangibles	405.186,25	493.967,63
Despeses de recerca i desenvolupament	20.304,59	20.304,59
Propietat intel·lectual i concessions	6.481.768,95	6.481.768,95
Aplicacions informàtiques	1.769.234,38	1.610.054,54
Amortitzacions	(7.866.121,67)	(7.618.160,45)
Béns del Patrimoni Històric	86.697.973,38	79.295.944,61
Immobilitzacions materials	11.071.677,85	9.742.218,68
Terrenys i construccions	5.991.351,22	5.991.351,22
Instal·lacions tècniques i maquinària	11.704.199,94	9.996.340,33
Altres instal·lacions, utillatge i mobiliari	2.080.509,73	1.790.691,29
Equips informàtics i altre immobilitzat	871.659,83	850.058,48
Amortitzacions	(9.576.042,87)	(8.886.222,64)
Inversions financeres a llarg termini/ Immobilitzacions financeres	223.939,04	224.436,35
Participacions en entitats del grup	204.345,12	204.345,12
Dipòsits i fiances constituïts a llarg termini	19.593,92	20.091,23
ACTIU CORRENT	6.192.102,17	11.394.653,37
Existències	1.391.248,74	1.371.683,14
Existències comercials	1.464.474,07	1.443.876,99
Provisions	(73.225,33)	(72.193,85)
Altres deutors	235.159,84	95.864,01
Clients per vendes i prestacions de serveis	176.526,74	56.231,94
Deutors diversos	58.508,83	39.630,88
Administracions públiques	124,27	1,19
Inversions financeres a curt termini/ Inversions financeres temporals	3.239.400,76	8.354.970,18
Crèdits a entitats del grup	239.400,76	238.897,58
Cartera de valors i dipòsits a curt termini	3.000.000,00	8.116.072,60
Periodificacions	5.166,51	0,00
Efectiu i altres actius líquids equivalents	1.321.126,32	1.572.136,04
Total actiu	104.590.878,69	101.151.220,64

BALANCES DE SITUACIÓN SIN ACTUALIZACIÓN DEL PATRIMONIO ARTÍSTICO

Los balances de situación sin actualización del valor del patrimonio artístico a 31 de diciembre del 2014 y 2013, expresados en euros, son:

Balances de Situación sin Actualización del Valor del Patrimonio Artístico a 31 de Diciembre de 2014 y 2013		
Activo	2014	2013
ACTIVO NO CORRIENTE	98.398.776,52	89.756.567,27
Inmovilizaciones intangibles	405.186,25	493.967,63
Gastos de investigación y desarrollo	20.304,59	20.304,59
Propiedad intelectual y concesiones	6.481.768,95	6.481.768,95
Aplicaciones informáticas	1.769.234,38	1.610.054,54
Amortizaciones	(7.866.121,67)	(7.618.160,45)
Bienes del Patrimonio Histórico	86.697.973,38	79.295.944,61
Inmovilizaciones materiales	11.071.677,85	9.742.218,68
Terrenos y construcciones	5.991.351,22	5.991.351,22
Instalaciones técnicas y maquinaria	11.704.199,94	9.996.340,33
Otras instalaciones, utillaje y mobiliario	2.080.509,73	1.790.691,29
Equipos informáticos y otro inmovilizado	871.659,83	850.058,48
Amortizaciones	(9.576.042,87)	(8.886.222,64)
Inversiones financieras a largo plazo/ Inmovilizaciones financieras	223.939,04	224.436,35
Participaciones en entidades del grupo	204.345,12	204.345,12
Depósitos y fianzas constituidos a largo plazo	19.593,92	20.091,23
ACTIVO CORRIENTE	6.192.102,17	11.394.653,37
Existencias	1.391.248,74	1.371.683,14
Existencias comerciales	1.464.474,07	1.443.876,99
Provisiones	(73.225,33)	(72.193,85)
Otros deudores	235.159,84	95.864,01
Clientes por ventas y prestaciones de servicios	176.526,74	56.231,94
Deudores varios	58.508,83	39.630,88
Administraciones públicas	124,27	1,19
Inversiones financieras a corto plazo/ Inversiones financieras temporales	3.239.400,76	8.354.970,18
Créditos a entidades del grupo	239.400,76	238.897,58
Cartera de valores y depósitos a corto plazo	3.000.000,00	8.116.072,60
Periodificaciones	5.166,51	0,00
Efectivo y otros activos líquidos equivalentes	1.321.126,32	1.572.136,04
Total activo	104.590.878,69	101.151.220,64

Balances de Situació sense Actualització del Valor del Patrimoni Artístic a 31 de Desembre de 2014 i 2013		
Passiu	2014	2013
PATRIMONI NET	92.372.768,17	88.584.466,55
FONS PROPIS	91.714.042,07	87.846.166,71
Dotació fundacional/ Fons social	20.265.819,54	20.265.819,54
Reserves	67.580.347,17	63.147.132,36
Reserves voluntàries	67.580.347,17	63.147.132,36
Excedents de l'exercici	3.867.875,36	4.433.214,81
SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS REBUTS	658.726,10	738.299,84
Subvencions, aportacions, donacions i llegats de capital	658.726,10	738.299,84
PASSIU NO CORRENT	6.065.632,77	6.995.528,80
Deutes amb entitats de crèdit	4.496.840,51	5.276.232,11
Deutes amb entitats de crèdit	4.496.840,51	5.276.232,11
Altres creditors	1.568.792,26	1.719.296,69
Plan Avanza	1.568.792,26	1.719.296,69
PASSIU CORRENT	6.152.477,75	5.571.225,29
Deutes amb entitats de crèdit	779.391,60	756.441,77
Préstecs i altres deutes	779.391,60	756.441,77
Creditors Comercials	4.140.944,57	3.544.864,59
Deutes per compres i prestac. serveis	4.140.944,57	3.544.864,59
Altres Deutes no Comercials	1.232.141,58	1.269.918,93
Administracions Públiques	269.567,68	283.582,54
Altres deutes	962.573,90	986.336,39
TOTAL PASSIU	104.590.878,69	101.151.220,64

Balances de Situación sin Actualización del Valor del Patrimonio Artístico a 31 de Diciembre de 2014 y 2013		
Pasivo	2014	2013
PATRIMONIO NETO	92.372.768,17	88.584.466,55
FONDOS PROPIOS	91.714.042,07	87.846.166,71
Dotación fundacional/ Fondo social	20.265.819,54	20.265.819,54
Reservas	67.580.347,17	63.147.132,36
Reservas voluntarias	67.580.347,17	63.147.132,36
Excedente del ejercicio	3.867.875,36	4.433.214,81
SUBVENCIONES, DONACIONES Y LEGADOS RECIBIDOS	658.726,10	738.299,84
Subvenciones, aportaciones, donaciones y legados de capital	658.726,10	738.299,84
PASIVO NO CORRIENTE	6.065.632,77	6.995.528,80
Deudas con entidades de crédito	4.496.840,51	5.276.232,11
Deudas con entidades de crédito	4.496.840,51	5.276.232,11
Otros acreedores	1.568.792,26	1.719.296,69
Plan Avanza	1.568.792,26	1.719.296,69
PASIVO CORRIENTE	6.152.477,75	5.571.225,29
Deudas con entidades de crédito	779.391,60	756.441,77
Préstamos y otras deudas	779.391,60	756.441,77
Acreedores Comerciales	4.140.944,57	3.544.864,59
Deudas por compras y prestac. servicios	4.140.944,57	3.544.864,59
Otras Deudas no Comerciales	1.232.141,58	1.269.918,93
Administraciones Públicas	269.567,68	283.582,54
Otras deudas	962.573,90	986.336,39
TOTAL PASIVO	104.590.878,69	101.151.220,64

BALANÇ DE SITUACIÓ AMB ACTUALITZACIÓ DEL PATRIMONI ARTÍSTIC

Com s'ha indicat en el text de la Memòria, s'adjunta el balanç amb actualització del patrimoni artístic a 31 de desembre, expressat en euros.

Balanç amb Actualització del Valor del Patrimoni Artístic a 31 de desembre de 2014			
Cte.	Concepte	Actiu	Passiu
101	Aportació Fundador i altres		20.265.819,54
117	Reserves voluntàries i capitalitzades		63.147.132,36
111	Revaloració patrimoni artístic		294.211.470,82
129	Excedent exercici anterior		4.433.214,81
131	Aportacions béns		658.726,10
Total patrimoni net (Fons propis i aportacions béns)			382.716.363,63
200	Recerca i desenvolupament	20.304,59	
202	Concessió Púbol-Portlligat	167.951,88	
203	Propietat intel·lectual i industrial	6.313.817,07	
206	Aplicacions informàtiques	1.769.234,38	
Total immobilitzat intangible		8.271.307,92	
210/211	Terrenys i construccions	5.991.351,22	
212	Instal·lacions	10.728.044,18	
212	Projecte noves instal·lacions	976.155,76	
216	Mobiliari	2.080.509,73	
217	Equips informàtics	871.659,83	
231	Documentació bibliogràfica	3.218.371,52	
233	Obres d'art	377.691.072,68	
Total immobilitzat material		401.557.164,92	
250	Inversions financeres permanents	204.345,12	
260	Fiances constituïdes a llarg termini	19.593,92	
Total inversions financeres a llarg termini/ immobilitzat financer		223.939,04	
280	Amort. acumul. inver. conces. Púbol-Portlligat	-167.947,87	
280	Amort. acumul. propietat intel·lectual	-6.256.949,59	
280	Amort. acumul. aplicacions informàtiques	-1.420.919,62	
280	Amort. acumul. despeses R + D	-20.304,59	
281	Amort. acumul. construccions	-1.643.822,90	
281	Amort. acumul. instal·lacions	-5.169.479,94	
281	Amort. acumul. projecte noves instal·lacions	-562.797,08	
281	Amort. acumul. mobiliari	-1.431.864,17	
281	Amort. acumul. equips informàtics	-768.078,78	
Total amortitzacions		-17.442.164,54	

Balanç amb Actualització del Valor del Patrimoni Artístic a 31 de desembre de 2014			
Cte.	Concepte	Actiu	Passiu
300	Existències	1.464.474,07	
390	Deteriorament de valor de les existències	-73.225,33	
Total existències		1.391.248,74	
430	Clients	176.526,74	
440	Deutors diversos	58.508,83	
472	H.P. IVA suportat	65,52	
473	H.P. Retencions i pagaments a compte	58,75	
480	Despeses anticipades	5.166,51	
532	Crèdits a curt termini	239.400,76	
170	Deutes llarg termini entitats crèdit		4.496.840,51
170	Deutes llarg termini Plan Avanza		1.568.792,26
410	Creditors		4.140.066,05
465	Remuneracions pendents de pagament		878,52
475	H.P. creditora IRPF		58.590,10
475	H.P. creditora IVA		58.545,78
476	Organismes SS creditors		152.431,80
520	Deutes curt termini entitats crèdit		779.391,60
520	Deutes curt termini Plan Avanza		208.333,33
523	Proveïdors immobilitzat		754.240,57
Total deutors/ creditors		479.727,11	12.218.110,52
570	Caixa Fundació	48.888,80	
572	Bancs i inst. Crèdit c/c	1.272.237,52	
576	Valors de renda fixa	3.000.000,00	
Total comptes financers		4.321.126,32	
Resultat període			3.867.875,36
TOTALS		398.802.349,51	398.802.349,51

BALANCE DE SITUACIÓN CON ACTUALIZACIÓN DEL PATRIMONIO ARTÍSTICO

Como se ha indicado en el texto de la Memoria, se adjunta el Balance con actualización del patrimonio artístico a 31 de diciembre, expresado en euros.

Balance con Actualización del Valor del Patrimonio Artístico a 31 de Diciembre de 2014			
Cta.	Concepto	Activo	Pasivo
101	Aportación Fundador y otros		20.265.819,54
117	Reservas voluntarias y capitalizadas		63.147.132,36
111	Revalorización patrimonio artístico		294.211.470,82
129	Excedente ejercicio anterior		4.433.214,81
131	Aportaciones bienes		658.726,10
Total patrimonio neto (Fondos propios y aportaciones bienes)			382.716.363,63
200	Investigación y desarrollo	20.304,59	
202	Concesión Púbol - Portlligat	167.951,88	
203	Propiedad intelectual e industrial	6.313.817,07	
206	Aplicaciones informáticas	1.769.234,38	
Total inmovilizado intangible		8.271.307,92	
210/211	Terrenos y construcciones	5.991.351,22	
212	Instalaciones	10.728.044,18	
212	Proyecto nuevas instalaciones	976.155,76	
216	Mobiliario	2.080.509,73	
217	Equipos informáticos	871.659,83	
231	Documentación bibliográfica	3.218.371,52	
233	Obras de arte	377.691.072,68	
Total inmovilizado material		401.557.164,92	
250	Inversiones financieras permanentes	204.345,12	
260	Fianzas constituidas a largo plazo	19.593,92	
Total inversiones financieras a largo plazo/ inmovilizado financiero		223.939,04	
280	Amort. acumul. inver. conces. Púbol-Portlligat	-167.947,87	
280	Amort. acumul. propiedad intelectual	-6.256.949,59	
280	Amort. acumul. aplicaciones informáticas	-1.420.919,62	
280	Amort. acumul. gastos I + D	-20.304,59	
281	Amort. acumul. construcciones	-1.643.822,90	
281	Amort. acumul. instalaciones	-5.169.479,94	
281	Amort. acumul. proyecto nuevas instalaciones	-562.797,08	
281	Amort.acumul. mobiliario	-1.431.864,17	
281	Amort.acumul. equipos informáticos	-768.078,78	
Total amortizaciones		-17.442.164,54	

Balance con Actualización del Valor del Patrimonio Artístico a 31 de Diciembre de 2014			
Cta.	Concepto	Activo	Pasivo
300	Existencias	1.464.474,07	
390	Deterioro del valor de las existencias	-73.225,33	
Total existencias		1.391.248,74	
430	Clientes	176.526,74	
440	Deudores varios	58.508,83	
472	H.P. IVA soportado	65,52	
473	H.P. Retenciones y pagos a cuenta	58,75	
480	Gastos anticipados	5.166,51	
532	Créditos a corto plazo	239.400,76	
170	Deudas largo plazo entidades crédito		4.496.840,51
170	Deudas largo plazo Plan Avanza		1.568.792,26
410	Acreedores		4.140.066,05
465	Remuneraciones pendientes de pago		878,52
475	H.P. acreedora IRPF		58.590,10
475	H.P. acreedora IVA		58.545,78
476	Organismos SS acreedores		152.431,80
520	Deudas corto plazo entidades crédito		779.391,60
520	Deudas corto plazo Plan Avanza		208.333,33
523	Proveedores inmovilizado		754.240,57
Total deudores/ acreedores		479.727,11	12.218.110,52
570	Caja Fundación	48.888,80	
572	Bancos e inst. crédito c/c	1.272.237,52	
576	Valores de renta fija	3.000.000,00	
Total cuentas financieras		4.321.126,32	
Resultado periodo			3.867.875,36
TOTALES		398.802.349,51	398.802.349,51

CRÈDITS

Es pot obtenir una còpia d'aquesta Memòria en format PDF en el lloc web de la Fundació: <http://www.salvador-dali.org>

Redacció

Fundació Gala-Salvador Dalí

Coordinació

Imma Parada

Fotografies

Àngel Reynal, Carles Pujol, Confinluxe, *Diari de Girona*, EFE, *El Punt Avui*, *Expansión*, Festival Í-TACA Cultura i Acció, Gasull Fotografia, Instituto Tomie Ohtake, *La Vanguardia*, Martí Dacosta, MMOMA de Moscou, *National Geographic*, Pere Duran per al PTCBG/Festival Vívid, Skylight, *Tendencias del Mercado del arte* i *YoDona*.

Disseny

bisdixit.com

Traducció

Link

Fotomecànica i impressió

Alzamora Gràfiques

Obres de Salvador Dalí:

© Salvador Dalí, Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2015

De l'edició:

© Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2015

Tots els drets reservats.

Les imatges de les portadelles són un homenatge a Antoni Pitxot, director del Teatre-Museu Dalí, amb motiu del quarantè aniversari de la seva inauguració.

Dipòsit legal

GI-246-2015

Fundació Gala-Salvador Dalí

Torre Galatea

Pujada del Castell, 28

17600 Figueres

<http://www.salvador-dali.org>

CRÉDITOS

Se puede obtener una copia de esta Memoria en formato PDF en el sitio web de la Fundación: <http://www.salvador-dali.org>

Redacción

Fundació Gala-Salvador Dalí

Coordinación

Imma Parada

Fotografías

Àngel Reynal, Carles Pujol, Confinluxe, *Diari de Girona*, EFE, *El Punt Avui*, *Expansión*, Festival Í-TACA Cultura i Acció, Gasull Fotografia, Instituto Tomie Ohtake, *La Vanguardia*, Martí Dacosta, MMOMA de Moscó, *National Geographic*, Pere Duran para el PTCBG/Festival Vívid, Skylight, *Tendencias del Mercado del arte* y *YoDona*.

Diseño

bisdixit.com

Traducción

Link

Fotomecánica e impresión

Alzamora Gràfiques

Obras de Salvador Dalí:

© Salvador Dalí, Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2015

De la edición:

© Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2015

Todos los derechos reservados.

Las imágenes de las portadillas son un homenaje a Antoni Pitxot, director del Teatro-Museo Dalí, con motivo del cuadragésimo aniversario de su inauguración.

Depósito legal

GI-246-2015

Fundació Gala-Salvador Dalí

Torre Galatea

Pujada del Castell, 28

17600 Figueres

<http://www.salvador-dali.org>

